

ÅRSRAPPORT 2013

Kristiansund kommune - i medvind uansett vær

FORORD

Kjære leser.

Kommunens årsrapport for 2013 er laget med hjerte for Kristiansund, en fantastisk by å bo og jobbe i. Kommunen ønsker å takke KOM Trainee kull 12 og 13 for at vi fikk bruke konseptet «Æ ♥ KRISTIANSUND» som inspirasjon til, og gjennomgående tema i årets rapport.

Ett av de bærene elementene i årsrapporten er regionstanken. Underliggende er hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel og kommunens SNOR-verdier.

Innledningsvis får du et innblikk i året 2013 og hovedlinjene i kommunens utfordringer, etterfulgt av en beskrivelse av kommunens styringssystemer. Hovedmålene i kommuneplanen utledes av kommunens rolle som samfunnsaktør, tjenesteleverandør og arbeidsgiver. Rapportens perspektivdel omhandler disse tre rollene og redegjørelsen gir blant annet svar på hva kommunen har gjort for å redusere gjenværende svakheter og imøtekomme ulike utfordringer avdekt i kommunekompassevalueringen fra 2012.

Kommunens økonomiske situasjon er beskrevet og analysert i eget kapittel. Nytt av året er rapportering på rammenivå og ikke enhet som tidligere. Kommunens økonomireglement forutsetter budsjettering på rammenivå og vi ser det derfor som naturlig og mer korrekt å rapportere på samme nivå.

For å gi deg som leser et godt innblikk i de tjenester kommunen leverer, er det valgt å presentere all informasjon samlet under det enkelte rammeområdet. Dette innebærer at utfordringer, diverse nøkkeltall, data fra KOSTRA og eventuelle undersøkelser presenteres sammen med mål, oppgaver og ansvar for området. Rammeområdene varierer i størrelse og kompleksitet.

Avslutningsvis kan du lese om kommunens politiske og administrative organisering.

Vi håper at rapporten gir et nyansert bilde av vår virksomhet og at den blir lest med interesse av både innbyggere, samarbeidspartnere, folkevalgte og ansatte.

Kristiansund kommune
- i medvind uansett vær -

INNHALDSFORTEGNELSE

INNLEDNING

04	Beskrivelse av Kristiansund
07	Visjon - Grunnverdier - Leveregler
08	Ordførerens kommentar
09	Rådmannens kommentar
10	Operasjonelle og finansielle nøkkeltall
16	Sammendrag
24	Framtidsutsikter

STYRINGSSYSTEMER

29	Virksomhetsstyring
30	Mål- og resultatstyring
31	Internkontroll
31	Verdigrunnlag og etikk
32	Årshjul

PERSPEKTIV

34	Kommunens svakheter
34	Kommunen som samfunnsaktør
35	Regionsenter
40	Næringsutvikling
41	Samferdsel
44	Idrett, kultur, omdømme og identitet
49	Befolkning og levekår
58	Kompetanse
63	By- og arealutvikling
67	Kommunen som tjenesteleverandør
67	Kommunikasjon og medvirkning
67	Kompetanse
72	Mangfold
73	Samfunnssikkerhet og beredskap
75	Klima og miljø
77	Kommunen som arbeidsgiver
78	Ledelse
79	Arbeidsmiljø og hms
81	Heltidskultur
82	Identitet og omdømme
84	Rekruttering og kompetanseutvikling
86	Livsfasepolitikk
87	Likestilling og mangfold
89	Lønnspolitikk
89	OU 2013
90	Tillitsvalgte

ØKONOMI

92	Rammebetingelser
93	Regnskapsresultat
94	Drift
94	Driftsregnskap
97	Rammeområdene
101	Investering
101	Investeringsregnskap
102	Rammeområdene
106	Balanse
106	Balanseregnskap
112	Finans
115	Risikoeksponering

RAMMEOMRÅDER

118	Politisk styring
121	Sentraladministrasjon
124	PP-tjenesten
126	Grunnskoler
130	Barnehager
133	Kultur og næring
137	Fellestjenester pleie og omsorg
139	Sykehjem
142	Hjemmetjenester
145	Psykisk helse
148	NAV Kristiansund
151	Barn, familie, helse
154	Bo- og dagtilbud/oppfølging
157	Byingeniøren
161	Plan og bygning
164	Bygg og eiendom
167	Brann og redning
171	Park og idrett

ORGANISERING

174	Bystyret
175	Virksomheten
176	Konsernet

BY VED HAV

Kristiansund er ett av tre regionsenter i Møre og Romsdal. Antall innbyggere per 1.1.2014 var 24 395. Det tilsvarer 0,48 prosent av landets befolkning. Byen ligger ut mot havet på en rekke øyer med et totalt areal på 87 km². Etter 1742 har byen vokst og utviklet seg til en **moderne småby** slik den framstår i dag.

HISTORISKE HENDELSER

1742-1899

29. juni 1742 fikk Kristiansund bystatus av den dansk norske kongen Christian VI. Bystatusen ble gitt ved kongelig resolusjon. Stedet Lille-Fosen fikk da navnet Christiansund. Bynavnet ble senere modernisert til Kristiansund.

Bystatusen markerte starten på en betydelig vekst og utvikling av lokal-samfunnet. 29. juni markeres hvert år som byens fødselsdag. Perioden fra 1742 til 1814 preges av britiske innflytters initiativ og betydelig økonomisk ekspansjon, handelsvirksomhet og eksport av trelast og fiske. I årene 1807-1814 preges byen av krig og nød. Frei kommune ble opprettet i 1837 og omfattet også Bergsøy, Aspøy og deler av Straumsnes. I løpet av perioden ble Frei skole og nye Frei kirke bygd, og det første telefonsambandet med telefonstasjon på Frei og i Kristiansund ble etablert. I tillegg ble det bygd vei mellom Frei og Bolga samt bro over til Flatsetsundet. Grip ble egen kommune i 1897.

1900-1949

Lokalavisen Tidens Krav ble grunnlagt i 1906. De neste årene ferdigstilles Festiviteten, Nordlandet kirke, Storkaia, Gomalandet, Allanengen og Bolgen skoler. I 1910 blir de første kvinnene valgt inn i bystyret og Kitty Williamsen (V) blir den første kvinne i formannskapet. I 1920 etableres Kristiansund Elektrisitetsverk.

I 1921 må formannskapet be staten om bistand fordi kommunen ikke greier sine forpliktelser. Ideen om å etablere en opera i byen blir unnfanget i 1927 og den første operaforestillingen settes opp i november. Året etter står aldershjemmet i Clausensgata ferdig og kinohallen blir innvidd. I perioden 1932-1935 var byen satt under offentlig administrasjon. En rekke veiprosjekt åpnes og byen får buss- og fergeforbindelse til omlandet. I tillegg lander det første ruteflyet i Kristiansund. I årene 1939-1945 preges byen av krig og okkupasjon, og i 1946 starter arbeidet med Gjenreisningsbyen. Nordlandet barneskole tas i bruk i 1949.

1950-1974

Byggingen av det nye fylkessykehuset starter i 1952. Det nye rådhuset innvies i 1953. I 1955 bygges Stella Maris barnehage og Frei markerer 1000-års minnet for slaget på Rastarkalv. I årene som følger åpner Frei alders- og kvileheim, Dalabrekka barne- og framhaldsskole tas i bruk og gassverket legges ned.

Kirkelandet kirke blir innvidd i 1964 og markerer på sett og vis at gjenreisningen av byen er fullført. Dale og Griep innlemmes i Kristiansund kommune, og Innlandet skole og den nye navigasjonsskolen tas i bruk. Freiøya blir samlet til en kommune da nordsiden blir avgitt til Bremsnes. Kristiansund musikksskole starter opp, Kvernberget flyplass åpnes av Kronprins Harald, byen får eget oljeutvalg, AS Fastlandsfinans opprettes og Røsslyngveien skole tas i bruk. Som den eneste kommunen i Møre og Romsdal sier Kristiansund ja til EF (5 prosent) under folkeavstemmingen i 1972.

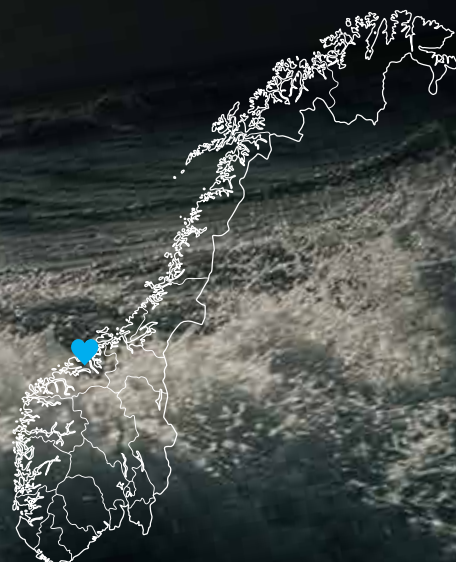
1975-1999

Stortinget utpeker byen som hovedservicebase for oljeleting nord for 62. breddegrad. Det inngås en samarbeidsavtale mellom kommunen og Den Norske Stats Oljeselskap AS om bygging av forsyningsbasen Vestbase. Byen får helikopterterminal og Vestbase etableres, samtidig som leteaktiviteten startet på Haltenbanken.

I 1976 møter 12 000 personer fram på Kongens Plass for å kreve fastlandsforbindelsen realisert snarest, men først ni år etter vedtar Stortinget å bygge ut KRIFAST og i 1992 er prosjektet ferdig. I løpet av perioden tas Barmannhaugen eldresenter, Nordlandet sykehjem og Dale skole i bruk. Gamleheimmet i Clausensgata gjenåpnes etter å ha blitt restaurert til omsorgsboliger. Byens første kjøpesenter åpner i 1989. Samme året er grunnskolen i Kristiansund 150 år. Byen feirer sitt 250 års jubileum i 1992. Inngangen på året blir tøff for byens befolkning – nyttårsorkanen fører til at byen er uten strøm i flere dager. Sundbåten blir valgt til årets kulturminne i 1998.

2000-2012

I 2003 er det slutt på all skipsbygging ved Sterkoder Mekaniske. I løpet av perioden åpner Kringsjø og Bergen sykehjem, Atlanterhavsbadet samt Atlanten ungdoms- og kulturskole. Både Tahitifestivalen og Nordic Light fotofestival ser dagens lys. Folkeavstemningen om kommunesammenslåing mellom Frei og Kristiansund i 2004 gir følgende resultat: Frei 51,5 prosent Ja-stemmer (67,6 prosent oppmøte), Kristiansund 95,5 prosent Ja-stemmer (39,5 prosent oppmøte). Per Kristian Øyen (Ap) blir første ordfører i den sammenslåtte kommunen. Kommunesammenslåing trår i kraft fra 1.1.2008. I september 2006 går første salva av til det som skal bli Atlanterhavstunnelen og Kongen åpner Storkaia etter en omfatte byggeperiode. I 2010 blir Helseminister Anne Grete Strøm Erichsen møtt av et folkehav som krever at sykehuset i Kristiansund skal få opprettholde akutt-tilbudet og barne- og fødeavdelingen. Om lag 10 000 innbyggere fra hele Nordmøre deltar i aksjonen. I 2012 er det slutt på bompenggeinnkreving på KRIFAST.

Kristiansund 250 år

VISJON OG VERDIER

VISJON

“Kristiansund kommune - i medvind uansett vær”

SNOR-VERDIER

Kommunens verdigrunnlag bygger på fire grunnverdier:

S

SAMHANDLING

- » Vi skal alltid stå sammen
- » Vi er lyttende og inkluderende
- » Sammen utvikler vi Nordmøre
- » Samhandling skal være vår rettesnor
- » Vi er rause både mot nye ideer og mennesker

N

NYSKAPING

- » Hos oss er alt mulig
- » Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune
- » Vi skal gi dristige ideer en sjanse
- » Du skal ha god grunn for å si nei
- » Ja-kommune, nei har bevisbyrden

O

OPTIMISME

- » Vi har glimt på alle øyer
- » I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover
- » Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør

R

RAUSHET

- » Vi har bruk for alle
- » Vi skal bli best i landet på positivt mangfold, som vi er avhengig av for å lykkes
- » I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv
- » Vi unner alle suksess
- » Det som er godt for naboen er godt for oss

Figuren til venstre viser det kongelige reskript ved grunnleggingen av Kristiansund i 1742

ORDFØRERS KOMMENTAR

Året 2013 ble et nytt svært godt år for mange næringsbransjer i Kristiansund. **Stor optimisme** har preget byens næringsliv. Lav arbeidsledighet, god skatteinngang og befolkningsvekst er stikkord som vi sitter igjen med når status skal gjøres opp.

Kristiansund er opptatt av å ta regionsenterrollen på alvor, og utvikler stadig flere tjenestetilbud i samarbeid med andre kommuner i Nordmørsregionen. Det er gjennomført fellesmøte for formannskapene i Kristiansund og Gjemnes, hvor temaene for møtet var næring, helse, samferdsel og tjenestesamarbeid. Det har også vært felles formannskapsmøter mellom Kristiansund og Averøy, samt Kristiansund og Tingvoll. Også i 2013 er det

arbeidet aktivt med å sikre livskraft og videre utvikling av Kristiansund sykehus. Det er etablert et samarbeidsorgan for utvelgelse av tomt for nytt akutt sykehus for Nordmøre og Romsdal, og planprogram for felles akutt sykehus for Nordmøre og Romsdal ble vedtatt 5.11.2013.

Møreforskning presenterte i 2013 en ringvirkingsanalyse av petroleums-klyngen i Kristiansundsregionen med status 2012 og utsikter frem mot 2020. Tallene ga tydelige signal om en betydelig vekst i den oljebaserte næringen og i årene frem mot 2020 vil næringslivet i regionen ha behov for å skaffe 1 600 nye årsverk. Kommunene på Nordmøre har et felles mål om fortsatt vekst og utvikling i regionen. Å tilrettelegge for planlagt og god næringsutvikling er en viktig del av dette. Utarbeidelse av en felles strategisk næringsplan vil bli et viktig verktøy, for å sikre balansert og dynamisk vekst på tvers av kommunegrenser.

Planprogrammet for ny sentrumsplan ble fastsatt i 2013. Planleggingen skal knyttes tett opp mot bypakkearbeidet i de tre mørebyene for å sikre en koordinert by- og transportutvikling.

Kommunen støtter Møre og Romsdal fylkeskommunes vedtak om å tilråde Kunnskapsdepartementet at de tre høyskolene i Møre og Romsdal blir fusjonert til Høgskolen i Møre og Romsdal med fire studiesteder i Volda, Ålesund, Molde og Kristiansund.

I løpet av 2013 har kommunen fattet vedtak om økonomisk deltakelse i Kristiansund Stadion AS som sikrer realisering av ny stadion for Kristiansund

Ballklubb og derigjennom muligheter for spill i Adeccoligaen. Kommunen har valgt å gi økonomisk støtte til byens store brytetalent Felix Baldauf over fire år. Baldauf er en av 12 brytere som Norges bryteforbund har tatt ut til satsingen mot OL i Rio 2016.

Kristiansund kommune går videre med et revidert prosjekt fra C.F. Møller om nytt opera- og kulturhus i Kristiansund. Bygget skal romme stiftelsen Nordmøre museum, Operaen i Kristiansund, Kristiansund Folkebibliotek og Kristiansund kulturskole. Med det nye opera- og kulturhuset ønsker kommunen å utvikle et sentralt knutepunkt for kultur- og næringsliv i Kristiansund.

Takk til alle som er med på å utvikle denne byen og regionen. Det være seg idrettslag, festivalarrangører, velforeninger eller enkeltpersoner. Takk for godt og viktig samarbeid med ORKidé, LO ytre Nordmøre, Kom vekst, Bølgen Næringshage og Nordmøre Næringsråd.

Takk til politiet og kirken. Takk til de ansatte på sykehuset og deres tillitsvalgte som arbeider med byens viktigste sak på mange år. Og ikke minst takk til alle ansatte og tillitsvalgte i Kristiansund kommune for det gode arbeidet dere utfører.

Takk til bystyret for konstruktivt og godt samarbeid og til kommunens dyktige administrasjon. Et nytt spennende år møter oss i 2014.

Per Kristian Øyen
Ordfører

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Årsrapporten er rådmannens tilbakemelding til bystyret for året som har gått. Årsrapporten skal formidle informasjon om hva kommunen produserte og leverte av tjenester til innbyggere og brukere i 2013. Årsrapporten beskriver også [ressursbruk](#), [kvalitet](#) og [omfang](#) av disse tjenestene.

Rådmannen opplever at dyktige og engasjerte medarbeidere gjennom sitt daglige arbeid bidrar til at kommunen leverer svært gode tjenester. Gode eksempler er sykepleier Marianne Reitan Larsen som skrev leserinnlegg og framsnakket sykepleieryrket i eldreomsorgen, Kringsjø sykehjem og Kristiansund kommune. Tildeling av bronse i årets Farmandpris for beste årsrapport 2012 i klassen for kommuner og fylkeskommuner. Allanengen skole, som er utpekt som fokusskole av Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring og Trafikksikkerhetsutvalget ved Gomalandet skole som fikk trafikksikkerhetsprisen etter å ha kjempet for en tryggere skolevei i mange år.

Kommunen har i 2013 vært opptatt av bedre brukermedvirkning. 10. mai markerte Rokilde sykehjem verdens aktivitetsdag med åpning av «Ruslegangen», hvor det er utstilling av billedkunst, foto og gjenstander fra museet. Kommunes kulturverter og sykehjemmets brukerråd står bak prosjektet.

Kommunen har utarbeidet en overordnet arbeidsgiverstrategi mot 2020 som definerer 8 sentrale innsatsområder. Kommunen har også satt konflikthåndtering på dagsorden gjennom å vedta en overordnet politikk på området, samt utarbeide rutiner for hvordan konflikter skal håndteres. I alt 142 enhetsledere, tillitsvalgte og verneombud deltok i mars på et seminar hvor dette var tema. 26. februar arrangerte Rokilde USH etikk-konferanse for kommunenes ansatte med hovedfokus på «Vennlighet først og sist». I forlengelsen av dette er det etablert et eget etikkteam innen helse-

og omsorgsområdet, som skal være en pådriver for at alle enheter skal ha fokus på etisk kompetanseheving. Kommunen deltar også i et korrupsjonsforebyggende nettverk i regi av Kommunenes Sentralforbund.

Samlet sykefravær for 2013 utgjorde 9,44 prosent. Dette er en økning i forhold til 2012, hvor sykefraværet utgjorde 8,85 prosent. Gjennom deltakelse i «Saman om ein betre kommune», skal vi ha fokus på kommunens utfordringer innenfor sykefravær, kompetanse og rekruttering, ufrivillig deltid og omdømme med brukeren i fokus. 6. november ble Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor offisielt åpnet. Dette representerer et nytt og viktig bidrag i arbeidet med rekruttering og kompetanseheving.

Driftsbudsjettet for kommunen var i 2013 på om lag 1,7 mrd. kroner. Etter tre år med gode resultater, ender regnskapet for 2013 med et regnskapsmessig merforbruk på 15,3 mill. kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til utgifter i forbindelse med samhandlingsreformen og barnehagereformen. For å unngå redusert handlefrihet, både til å opprettholde dagens tjenestetilbud, finansiere nye driftstiltak og evne til å egenfinansiere investeringer, vil det være behov for å tilpasse driftsnivået til lavere inntektsrammer i kommende økonomiplanperiode. Dette arbeidet er påbegynt i budsjettet for 2014.

Gjennom arbeidet med organisasjonstilpasning 2013 har vi satt fokus på god lederstruktur, robuste enheter, god samhandling og brukeren i sentrum. Arbeidet med

utvikling og etablering av den fremtidige organisasjonsstrukturen vil pågå i store deler av 2014, og blir et viktig bidrag for ytterligere utvikling av de kommunale tjenestene. Sentralt i dette arbeidet blir også innføring av kvalitetssystem for alle tjenesteområder.

I 2013 markerte Innlandet skole 50 års jubileum, Heinsa barnehage 40 år, Dale barnehage 25 år og Bergan boligfelleskap 10 år.

Jeg takker politikere, ledere, gründere, ildsjeler, ansatte og innbyggere for et godt og tillitsfullt samarbeid i 2013, hvor lokalsamfunnet og regionen sammen har gått fremover.

Just Ingebrigtsen
Rådmann

FAKTA OM KRISTIANSUND

AREAL

87,47 km²
areal

0,02%
andel av fastlands-
Norge

DEMOGRAFI

24 395
innbyggere
per 1.1. 2014

0,48%
andel av landets
folketall

1,09%
befolkingsøkning
1.1.2013-1.1.2014

2 250
personer med
utenlandsk bakgrunn

79 år
forventet levealder
ved fødsel, menn

83,9 år
forventet levealder
ved fødsel, kvinner

HELSE OG LEVEKÅR

20%
barn av enslige
forsørgere

17%
andel av kvinner
som røyker

27,7%
andel overvekt,
menn

4,4%
andel befolkning
over 80 år

4,2%
andel sosialhjelps-
mottakere 20-66 år

NÆRING OG SYSSELSETTING

78
nye arbeids-
givere 2013

660
arbeidsledige
15-74 år

UTDANNING OG KOMPETANSE

1 296elever i videregående
skole, 2013/2014**4 571**innbyggere med høyere
utdanning, 2012

SAMFERDSEL

11 273registrerte
personbiler**81**

veitrafikkulykker

0drepte i
veitrafikkulykker**85 845**passasjerer med
Sundbåten

BOLIGER

11 140

privathusholdninger

2,1personer per
privathusholdning**160**ferdigstilte
boliger 2012

KULTUR, IDRETT OG FRITID

300+registrerte lag
og foreninger**14**

idrettsanlegg

61 408

kinobesøk

85 430

besøk på bibliotek

107 500

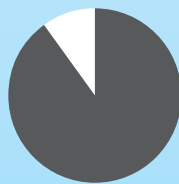
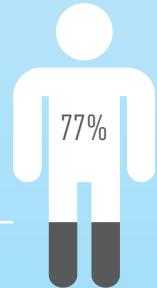
besøk på badeland

19 851medlemmer av
Den norske kirke

FAKTA OM KRISTIANSUND

ORGANISASJON

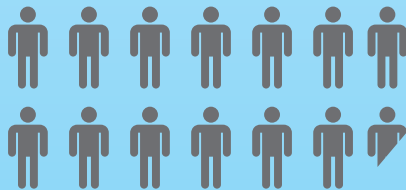
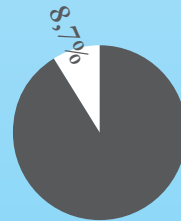
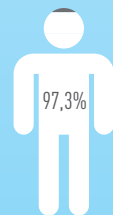
1843

ansatte i
faste stillinger9,44%
sykefravær2983 NOK
netto driftsutgift
per innbygger

77%

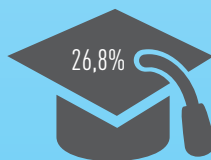
kvinner

OPPVEKST

1306 NOK
driftsutgifter til
undervisnings-
materiell per elev13,6
Gjennomsnittlig gruppestørrelse
grunnskole 1-10 årstrinnandel elever i grunnskole
med spesialundervisningandel elever med
direkte overgang til
videregående skole

91,6%

andel barn 1-5 år med barnehageplass

ansatte med barnehagelærerutdanning

Leke- og oppholdsareal per barn i
kommunal barnehage

HELSE OG SOSIAL

322

personer med
sosialhjelp som
hovedinntektskildesosialhjelpsmottakere
med stønad i 6 måneder
eller merandel under-
søkelser som
fører til tiltak6% andel barn med barneverns-
tiltak ift. innbyggere 0-17 år93,1%
stillinger med
fagutdanning

KULTUR OG NÆRING

96

antall frivillige lag og
foreninger som mottar
kommunale driftstilskuddelevplasser i musikk- og
kulturskole

TEKNISKE TJENESTER

15680

innbyggere tilknyttet
anlegg der rensekrav er
oppfylt

98,4%
av innbyggerne tilknyttet
kommunal vannforsyning

Gjennomsnittlig saks-
behandlingstid for byggesaker
med 3 og 12 ukers frist, dager

x 620

kommunalt
disponerte boliger

58% kommunale boliger
tilgjengelig for rullestolbrukere

12
byggningsbranner

130

leke- og
rekreasjonsarealer

PLEIE OG OMSORG

82%
plasser i enerom i pleie- og
omsorgsinstitusjoner

80%

brukere i institusjon
som har omfattende
bistandsbehov

20%
plasser i skjermet enhet for
personer med demens

plasser avsatt
til tidsbegrenset
opphold

x 366

tjenestemottakere
som mottar minst
2 hjemmetjeneste

40

mottakere av omfattende
bistandsbehov hjemmetjenester
67 år og eldre

5,5

gjennomsnittlig antall
tildelte timer per uke
hjemmesykepleie

327
mottakere av
trygghetsalarm

26%

andel med
psykiske lidelser tildelt
kommunal bolig

295
mottakere av
støttekontakt

19

mottakere av brukerstyrt
personlig assistent

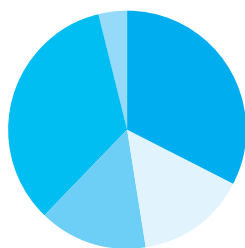
DRIFTSREGNSKAP, KOMMUNENS INNTEKTER OG UTGIFTER, RAMMEOMRÅDER

HOVEDTALL FRA DRIFTSREGNSKAPET

(TUSEN KR)	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
Sum driftsinntekter	-1 370 162	-1 440 644	-1 523 234	-1 609 872	-1 717 786	-1 600 025	117 761
Sum driftsutgifter	1 332 181	1 396 678	1 472 921	1 616 663	1 704 127	1 573 004	-131 123
Brutto driftsresultat	-37 982	-43 966	-50 313	6 791	-13 659	-27 021	-13 362
Netto rente og utbytte	32 305	33 957	35 283	33 985	40 010	39 890	-120
Netto avdrag	39 098	45 000	41 800	37 827	45 500	45 480	-20
Motpost avskrivninger	-51 226	-56 543	-58 586	-60 668	-64 300	-57 601	6 699
Netto driftsresultat	-17 804	-21 552	-31 816	17 936	7 552	748	-6 803
Bruk av avsetninger	-9 813	-20 061	-31 507	-47 355	-19 531	-3 626	15 905
Overført til investeringsbudsjettet	0	2 558	7 264	6 270	14 300	-	-14 300
Avsatt til dekning av tidligere års underskudd	1 767	0	14 777	0	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond og bundne fond	25 850	24 682	31 486	23 149	12 944	2 878	-10 066
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	14 372	9 795	0			
Regnskapsmessig merforbruk					15 265		

Kristiansund kommune har i 2013 et negativt netto driftsresultat på 7,6 mill. kroner. Det utgjør minus 0,4 prosent av driftsinntektene. Regnskapsmessig merforbruk er 15,3 mill. kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til samhandlingsreformen og barnehagereformen.

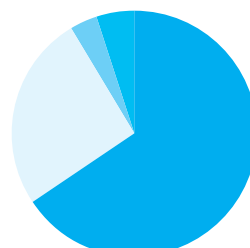
KOMMUNENS INNTEKTER 2013

Eiendomsskatt, NOK 63 227
Rammetilskudd og andre statlige tilskudd, NOK 584 366
Overføringer og refusjoner, NOK 250 218
Brukerbetalinger og andre salgsinntekter, NOK 258 289
Inntekts- og formueskatt, NOK 561 686

Frie inntekter fra skatt og rammetilskudd utgjør 66,7 prosent av kommunens driftsinntekter. Inntekter i form av eiendomsskatt utgjør kun 3,7 prosent. Øvrige inntekter som brukerbetalinger, overføringer og refusjoner utgjør 29,6 prosent av inntektene. Disse inntektspostene hadde sterkest vekst i forhold til 2012.

KOMMUNENS UTGIFTER 2013

Renter og avdrag, NOK 85 510
Overføringer, NOK 62 284
Varer og tjenester, NOK 443 045
Lønn og sosiale utgifter, NOK 1 134 498

Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgiftspost og utgjør 65,7 prosent. Kjøp av varer og tjenester utgjør til sammen 25,7 prosent. Av dette er 9,8 prosent kjøp som erstatter kommunal tjenesteproduksjon, hvor tilskudd til ikke kommunale barnehager utgjør den største andelen. Øvrige utgifter i form av overføringer, renter og avdrag utgjør 8,6 prosent. Kommunens utgifter til renter og avdrag økte med hele 19,1 prosent i forhold til 2012.

REGNSKAPSRESULTAT PER RAMMEOMRÅDE

(TUSEN KR)	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
10 Politisk styring	18 329	24 773	13 963	14 146	11 606	11 222	-384
12 Sentraladministrasjonen	66 151	70 846	69 199	75 943	79 025	78 343	-682
20 PP-tjenesten	5 797	6 805	7 533	7 990	7 678	8 459	781
21 Grunnskoler	211 266	220 281	234 272	251 799	259 610	260 735	1 125
23 Barnehager	7 094	2 885	134 085	143 043	157 451	155 871	-1 580
25 Kultur og næring	34 968	35 291	37 462	38 907	41 600	40 810	-790
30 Fellestjenester pleie og omsorg	24 356	24 646	9 714	9 782	29 603	30 017	414
31 Sykehjem	114 806	119 863	124 238	137 030	149 189	143 219	-5 970
32 Hjemmetjenester	74 549	78 778	101 734	111 480	97 325	94 886	-2 439
33 Psykisk helse	20 297	20 394	23 236	26 113	30 043	30 711	668
34 NAV Kristiansund	50 561	49 606	51 021	51 051	53 931	50 749	-3 182
35 Barn, familie, helse	61 133	63 018	69 036	69 360	70 700	70 448	-252
36 Bo-/ dagtilbud/ oppfølging	83 950	96 302	98 497	108 964	108 477	110 587	2 110
45 Eksterne enheter	15 420	15 879	20 648	20 927	22 412	22 920	508
60 Byingeniøren	-10 123	-16 053	2 440	4 523	-1 703	4 485	6 188
62 Plan og bygning	4 307	3 999	6 287	8 513	8 774	8 881	107
64 Bygg og eiendom	16 119	25 152	26 745	31 727	27 049	30 884	3 835
65 Brann og redning	18 329	18 720	20 988	22 040	22 295	22 091	-204
66 Park og idrett	4 175	5 327	5 519	5 576	6 218	6 398	180

Den kommunale tjenesteproduksjonen har i 2013 et netto merforbruk på 8,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Avvikene for enkelte rammeområder er betydelige. Merforbruket er størst på rammeområder som yter tjenester i tilknytning til samhandlingsreformen. Byingeniøren har det største mindreforbruk på 6,2 mill. kroner. 10 av 21 rammeområder har mindreforbruk i 2013.

SAMMENDRAG

Kristiansund kommune er i utvikling og rollen som regionsenter blir stadig viktigere. Innbyggernes levekår og folkehelse går i [positiv retning](#). Kommunens innsats innen oppvekst gir resultater og kulturlivet blomstrer. Kommunen yter en omfattende tjenesteproduksjon, men har fortsatt økonomiske utfordringer knyttet til denne. Viktige grep er tatt for å videreutvikle kommunen som arbeidsgiver.

KOMMUNEN SOM SAMFUNNSAKTØR

REGIONSENTER

Kommunen er en pådriver for interkommunale samarbeid med kommunene i regionen og deltar i 48 formelle samarbeidsordninger. I 2013 ble Nordmøre kemnerkontor, Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor og en samarbeidsordning om interkommunalt tilsyn i byggesaker etablert. I tillegg inngikk kommunen en avtale med Averøy kommune om brannvern, forebyggende tilsyn og feiing.

Det ble i 2013 foretatt en kartlegging av næringslivsaktører i Kristiansundsregionen. Kartleggingen og analysen ble gjennomført av PwC. Funnene i analysen viser at det er behov for å avklare ambisjonsnivå for næringsutvikling i regionen og tilpasse organisasjonsstruktur og ressurser i forhold til dette. Kommunen deltar i pågående utredninger rundt sammenslåing av næringsutviklingsaktørene og ORKidé har vedtatt å utarbeide en overordnet strategisk næringsplan som sikrer at næringsarbeidet er konsistent i regionen. I tillegg ble det i 2013 igangsatt prosesser rundt felles tilrettelegging og økt verdiskapning for det sjøbaserte næringslivet i regionen.

Kommunen tilrettelegger for entreprenørskap og gründervirksomhet på flere områder og har i 2013 bidratt til styrking av næringsklynger gjennom blant annet tilskudd fra næringsfond. Gjennom eierskap i, driftsavtaler med og tilskudd til ulike bedrifter har kommunen bidratt til å opprettholde og etablere arbeidsplasser i regionen.

Møreforskning presenterte i 2013 en ringvirkingsanalyse av petroleums-klyngen i Kristiansunds-regionen med status 2012 og utsikter frem mot 2020. Tallene ga tydelige signal om en betydelig vekst i den oljebaserte næringen og i årene frem mot 2020 vil næringslivet i regionen ha behov for å skaffe 1 600 nye årsverk. I tillegg har kommunen store utfordringer i forhold til å skaffe kvalifisert arbeidskraft innen pleie og omsorg. I 2013 ble arbeidet med å videreutvikle kommunens høyskoletilbud vektlagt, men det ble også jobbet tett opp mot videregående skoler og andre kompetanse- og rekrutteringsprogrammer for å sikre regionen utdanningstilbud og yrkeskompetanse for fremtidens etterspørsel. Opplæringskontoret, Kom Trainee, Utviklingssenteret for sykehjem i Møre og Romsdal og kommunens rekrutteringsgruppe har vært viktige i dette arbeidet i 2013.

Planprogrammet for ny sentrumsplan ble fastsatt i 2013. Planleggingen skal knyttes tett opp mot bypakkearbeidet i de tre mørebyene for å sikre en koordinert by- og transportutvikling. Kommunen har i 2013 kjøpt aksjer i selskapet Gassvegen-Fylkesveg 215/279 AS. Arbeidet med å finne plass til et nytt felles akuttstusykehus for Nordmøre og Romsdal er koordinert gjennom en felles plangruppe med Molde, Gjemnes og Kristiansund kommuner i samarbeid med helseforetaket og fylkeskommunen. Oppstart av planarbeidet var i juni 2013. Kristiansunds "kandidat" til tomt er ved Storbakken på Frei.

HELSE OG LEVEKÅR

Folkehelseprofilen for 2013 viser at

kommunen har levekårsutfordringer og en dårligere helsesituasjon enn landsgjennomsnittet. Kommunen har signifikant dårligere tall enn landsgjennomsnittet på 15 av 34 kriterier. Dette er en liten forbedring i forhold til 2012, hvor tilsvarende tall var 17 av 34. «God helse» ble videreført i 2013 og skal bidra til å utvikle et godt folkehelsearbeid i kommunen. I september 2013 åpnet to nye forebyggende tilbud – Frisklivsentralen og Rask psykisk helsehjelp. Frisklivssentralen er et helsetilbud for personer som ønsker å endre levevaner innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Rask psykisk helsehjelp er et lavterskeltilbud for personer over 18 år med lett til moderat angst og depresjon. I tillegg til trenings-, lærings- og mestringstilbud for ulike aldersgrupper har kommunen også et lavterskeltilbud innen psykisk helse til barn og unge mellom 13 - 20 år på utprøving. For å forebygge institusjonsopphold ble tiltaket «Hverdagsrehabilitering i hjemmet» iverksatt og kjøres som prosjekt ut 2014.

Levekårsprosjektet er et resultat av kommunens levekårsutfordringer gjennom flere år. Levekårsprosjektet er en omfattende breddeatsning for utsatte barn, unge og deres familier, og den overordnede målsettingen med prosjektet er "å gjennomføre et langsiktig arbeid som kan bryte de mekanismene som produserer og reproducerer helsemessige og sosiale belastninger, samt andre utfordringer hos utsatte barn, unge og deres familier". Det er i 2013 igangsatt et alternativt lærings- og praksistilbud til unge enslige forsørgere som har falt ut av den videregående skolen og som er uten arbeid. Videre har et samarbeid med

forskningsmiljø i tilknytning til barn og unges deltakelse i fritidsaktiviteter vært en viktig del av prosjektets arbeid i 2013.

Samhandlingsreformen ble innført med virkning fra 1. januar 2012. Reformen innebærer at kommunen overtar et større ansvar for innbyggernes helse- og omsorgstjenester gjennom overføring av oppgaver og økonomiske virkemidler. Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som er innlagt på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud. Tall for 2013 viser at i underkant av 950 pasienter ble meldt utskrivningsklare, og av disse ble kommunen ilagt betalingsdøgn for 190 pasienter. Regnskapet for 2013 viser at faktiske utgifter for medfinansieringsordningen ble på omlag 33 mill. kroner. Kristiansund kommune har i samarbeid med nabokommunene Averøy, Gjemnes og Tingvoll i 2013 etablert døgntilbud for øyeblikkelig hjelp.

Utvikling av kommunens pleie- og omsorgstjenester fortsatte i 2013. Rehabiliteringen av Tollåsenga er forsinket, men Tollåsengaakademiet og Tempokjelleren er videreutviklet gjennom prosjektet «Stolt beboer». Det er vedtatt at kommunen skal ta imot 40 flyktninger per år i de nærmeste årene, samt ytterligere 10 i 2014. I 2013 innledet kommunen et samarbeid med KBBL om å etablere nye andelsleiligheter for denne målgruppen og 10 leiligheter beregnet både for familier og enslige er under oppføring. Det er også under utarbeidelse en plan for anskaffelse av boliger for flyktninger i årene fremover. Kvoten for startlån ble økt i 2013. Startlån skal bidra til at vanskeligstilte boligsøkere kan finansiere sin egen bolig. Planen for boliger og tjenester for personer med utviklingshemming ble revidert i 2013. Revisjonen viste en underdekning. Kommunen har 6 boliger under oppføring og ytterligere 6 enheter under prosjektering. En samlokalisering

av kommunens avlastningsplasser er også under utredning. Ombygging og rehabilitering av Tempoveien 23 er forsinket. I 2013 ble prosjekteringen ferdigstilt og anbudskonkurranse gjennomført.

OPPVEKST

Nasjonale prøver i lesing, engelsk og regning viser at elevene på 5. og 9. trinn har resultater på og over landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med måltallene i SPOR. Elevene på 8. trinn har resultater under landsgjennomsnittet. I 2013 er satsingen intensivert med en større vridning over til språklig kompetanse. Eksamensresultatene for 2013 viser at elevene i Kristiansund har eksamensresultater på eller over landsgjennomsnittet i samtlige muntlige eksamener.

I Statsbudsjettet for 2013 ble det gitt tilskudd for økt lærertetthet. Som følge av dette tilskuddet har lærertettheten økt betraktelig på ungdomstrinnet gjennom færre elever per lærer. I skoleåret 2012/13 var det i ordinær undervisning 21,6 elever per lærer, mens tallet i skoleåret 2013/14 er 16,5 elever per lærer. Grunnskolepoengene har forbedret seg jevnt og stabilt de siste 5 årene, fra 38,8 poeng i skoleåret 2008/09 til 39,5 poeng i skoleåret 2012/13.

Med bakgrunn i en bekymringsfull utvikling i omfanget av spesialundervisning satte PPT Ytre Nordmøre i samarbeid med eierkommunene i gang prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"». Ved prosjektstart lå antall enkeltvedtak i de 4 eierkommunene på 10,1 prosent i snitt. Ved prosjektslutt var antallet enkeltvedtak i snitt 8,5 prosent. På ungdomskolen var en reduksjon fra 16,5 prosent til 11,6 prosent i samme periode. For Kristiansund, var det en reduksjon fra 12,6 prosent til 9,4 prosent i prosjektperioden for hele grunnskolen.

De gode resultatene følges opp av prosjektet «Ta grep» med fokus på bedre læringsmiljø og god klasseledelse. Kommunen deltar også i programmet «De utrolige årene», hvor skoleansatte får hjelp til hvordan de skal forholde seg til utfordrende barn i klasserom/gruppe.

Kommunen deltar i utviklingsprogrammet «Den gode skoleeier», hvor målet er bedre gjennomføring og økt kvalitet i det 13 årige opplæringsløpet. Programmet startet opp våren 2013. I tillegg deltar kommunen i den nasjonale satsingen «Vurdering for læring». Arbeidet med utvikling av digitale ferdigheter fortsetter gjennom prosjektet «Aksjon skole». Gjennom alternative læringsarenaer, valgfag med praktisk innretning, videreutdanning i rådgiving på ungdomstrinnet og deltagelse i «Ny Giv» arbeider kommunen med økt motivasjon blant elevene for å redusere frafallet i videregående skole.

Kristiansund er et lokalsamfunn med MOT og har hatt samarbeidsavtale med organisasjonen siden 2007. MOT er en holdningsskapende organisasjon som jobber for og med ungdom. MOTs mål er å bidra til robuste ungdommer og trygge ungdomsmiljø.

KULTUR OG IDRETT

Kommunen har et tett samarbeid med kulturavdelingen i fylkeskommunen, andre kommuner i fylket, kultursjefene i nettverket Byer i Midt-Norge samt med private aktører og næringsliv for å utvikle det regionale kulturtilbudet.

Med det nye opera- og kulturhuset ønsker kommunen å utvikle et sentralt knutepunkt for kultur- og næringsliv i Kristiansund. En samlokalisering av spennende aktører som biblioteket, Nordmøre Museum, Operaen i Kristiansund, kulturskolen, andre kulturinstitusjoner og aktuelle leietakere

vil gi samarbeidsmuligheter og inspirasjon til å utvikle innovative kulturmiljøer og møteplasser.

Forprosjektet ble avsluttet i 2013 og kommunen har i mars 2014 vedtatt å sende søknad til stat og fylkeskommune om støtte til realisering av det nye kulturhuset.

Kulturformidlingen skjer i barnehage, grunnskole og den videregående skole gjennom tiltakene Kulturnista og Kulturlauget. Kommunen gjennomfører årlig ungdommens kulturmonstring. I tillegg til drift av 2 ungdomsklubber, organiserer og bidrar kommunen økonomisk til gjennomføring av ulike ferie-, kultur- og idrettstilbud, samt tilrettelagt fritid for mennesker med spesielle behov. I Kristiansund er det over 300 registrerte lag og organisasjoner som har et stort og mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. I tillegg finnes en rekke uorganiserte tilbud. De frivillige organisasjonene bidrar til å sikre mangfoldet i samfunnet og gjennomfører en rekke tiltak som bidrar til å opprettholde og utvikle et levende lokalsamfunn og region. I 2013 ble det utbetalt om lag 20,6 mill. kroner til frivilligheten i kommunen. Både Kristiansund idrettsråd, Kristiansund musikkråd, Kristiansund frivilligsentral og Fritidsvennene er eksempler på samarbeidsforum for frivillig arbeid. Kommunen inngikk høsten 2013 en samarbeidsavtale med Kristiansund idrettsråd.

I løpet av 2013 har kommunen fattet vedtak om tilskudd som sikrer realisering av ny stadion for Kristiansund Ballklubb (KBK) og derigjennom muligheter for spill i Adeccoligaen. Kommunen har kjøpt aksjer i Kristiansund Stadion AS, noe som setter selskapet i stand til å opparbeide Kristiansund Fotballklubb sin nåværende kunstgressbane til fremtidig hjemmebane for KBK.

KOMMUNEN SOM TJENESTELEVERANDØR

INFORMASJON, KOMMUNIKASJON OG TEKNOLOGI

Kommunens informasjons- og kommunikasjonsstrategi ble videreutviklet i 2013 gjennom etablering av rutiner for ledere og medarbeidere angående korrekt opptreden ved henvendelser fra media. Det ble videre anskaffet nytt telefonstøttesystem som henter informasjon direkte fra ansattes Outlook-kalender. Anskaffelsen gjør at servicekontoret kan gi bedre og riktige informasjon til kommunens innringere. I tillegg innførte kommunen «Gemini-varslings» via mobiltelefon til innbyggerne. Ordningen benyttes i beredskapsøyemed.

KS sin «Digitaliseringsstrategi 2013 - 2016 for kommuner og fylkeskommuner» og stortingsmeldingen «Digital agenda for Norge» påpeker at nettbaserte tjenester skal være hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med innbyggere og næringsliv. Hovedmålet er at innbyggere og næringsliv faktisk ønsker å ta et «digitalt førstevalg». Kommunen jobber tett på både KS og IKT ORKIdé for å oppfylle krav og forventninger. Krav om universell utforming av IKT er vektlagt spesielt ved alle anskaffelser og nye løsninger. I tillegg er det innarbeidet i kravspesifikasjonen at alle nye løsninger skal muliggjøre bred deltagelse og interaksjon med innbyggerne gjennom bruk av ulike kanaler.

Det ble i 2013 nedsatt et utvalg som skal sørge for bedre informasjon og aktiv involvering av innbyggerne i kommunen. Et av tiltakene utvalget har gjennomført så langt er å opprette epostadressen «*innspill@kristiansund.kommune.no*», hvor byens innbyggere kan stille spørsmål eller komme med kreative innspill. Innbyggerne kan også fremme elektroniske innbyggerinitiativ via

Kommunal- og regionaldepartementet nettportal «*minsak.no*» Kommunen innførte i januar 2013 ny innsynsløsning eInnsyn, hvor publikum kan søke i postlisten og åpne dokumenter direkte der disse er publisert. Kommunen benytter hjemmesiden *kristiansund.no*, det månedlige informasjonsbladet Kristiansund, Facebook og Twitter som systematiske kommunikasjonskanaler for å spre informasjon ut til innbyggerne. Kommunen lanserte i 2013 facebook siden «Helsestasjon for ungdom». Arbeidet med å gi innbyggerne en 24/7/365 tjeneste på nett og papirløs korrespondanse ble påbegynt i 2013. Prosjektet har fått navnet «SvarUt». I tillegg ble arbeidet med å tilrettelegge for digital saksbehandling av plan- og byggesaker påbegynt.

Det er i 2013 innført papirløse møter for alle politiske instanser for å få en mer effektiv og rasjonell formidling av sakspapirer, møtebøker og informasjon til kommunens folkevalgte. Alle saker som legges frem til politisk behandling er beskrevet i kortform i starten av saksframlegget. Sammendragene av sakene legges ut på kommunens hjemmeside og på Facebook i forkant av behandlingen. Fullstendig innkalling med saksutredning og vedlegg er også tilgjengelig for innbyggere på kommunens hjemmesider, servicekontor og bibliotek.

Kommunens IKT-avdeling yter første-linjetjeneste til kommunens databrukere gjennom bruker støttesystemet Service-desk for IT, tekniske forespørsler og feilmeldinger. På slutten av 2013 tok kommunen i bruk ny og forbedret mail-løsning og alle epostbrukere har nå tilgang til webmail hjemmefra. I tillegg til løpende veiledning og opplæring har det blitt avholdt 20 kurs i webpublisering for medarbeidere i 2013. Kommunen har i løpet av 2013 tatt i bruk eOrdre, som ledd i innføringen av eHandel. Målet er at store deler av avropene på rammeavtaler

blir utført gjennom standardiserte elektroniske løsninger. Visma Enterprise ble valgt som felles lønns-, økonomi- og personalsystem for ORKidé kommunene i 2013.

BRUKERMEDVIRKNING

Kommunen praktiserer bruker-medvirkning gjennom medbestemmelse og aktiv involvering, brukerstyrt personlig assistent, brukerråd og brukerråd. Det er i 2013 utarbeidet felles retningslinjer for brukerråd ved sykehjemmene i kommunen samt en brukerrådbrosjyre. Det er etablert brukerråd for NAV Møre og Romsdal og NAV Kristiansund har i tillegg etablert et eget forum for brukerdiallog. Det er i tillegg opprettet et beboerutvalg som har det formelle ansvaret for driften av Tempokjelleren og arbeider med alle vesentlige spørsmål med betydning for Tollåsenga bo område.

STYRINGSINFORMASJON

Det ble i 2013 gjennomført en medarbeiderundersøkelse for alle fast ansatte i kommunen samt ansattundersøkelser i enkelte enheter. NAV og grunnskole har gjennomført brukerundersøkelser i henhold til statens krav. I tillegg ble det gjennomført ulike bruker- og næringslivsundersøkelser. Arbeidet med innføring av et system for helhetlig virksomhetsstyring ble videreført i 2013, og som en del av dette ble ferdigstilling av kravspesifikasjon samt kunngjøring av konkurranse for nytt felles kvalitetssystem for ORKidé kommunene gjennomført. Det ble også utviklet et manuelt styringskort for mål- og resultatstyring. Som et ledd i utviklingen av styringsdialogen mellom politisk og administrativt nivå ble det gjennomført en egen budsjettkonferanse med formannskapet.

UTVIKLING

Kommunens ansatte har i løpet av 2013 deltatt i ulike utdanningsløp, nettverk, prosjekt- og utviklingsarbeid for å effektivisere og forbedre kommunens tjenester. Det er i den sammenheng utarbeidet et rammeverk for prosjektstyring i kommunen. Kommunens ulike program og ordninger for å ivareta mangfoldet fortsatte også i 2013 og tidligere prosjekt som «Ny sjanse Kristiansund» og «Aktiv kommune» ble i 2013 varige tiltak. Kulturtiltaket «Kompis» ble en del av Levekårsprosjektet.

BEREDSKAP

I mars 2013 ble det etablert egen vakttelefon og vaktordning slik at kommunens kriseteam nå har døgnerberedskap. Beredskapsgruppen har i løpet av 2013 vært samlet under tre skarpe aksjoner. I tillegg ble det avholdt to øvelser. Det er i løpet av 2013 utarbeidet en helhetlig ROS-analyse for kommunen. På bakgrunn av kritiske funn i analysen er det blant annet nedsatt en arbeidsgruppe bestående av personell fra helse, politi, sentrale oljeselskaper og kommunen som skal finne en modell for samordning av ressurser ved etablering og drift av evakuerte- og pårørendesenter.

KLIMA OG MILJØ

Kommunens formålsbygg i Kristiansund har fått installert energioppfølgingssystem. I tillegg gjennomføres målrettede investeringer som prioriteres i forhold til hva som forventes å gi størst energireducerende effekt og som har den raskeste inntjeningstiden. I 2013 er det gjennomført en kartlegging med tilhørende opplæring. Det har medført at det er påbegynt og gjennomført flere tiltak som reduserer energibruken i kommunale bygg, samt tilrettelegger for økt bruk av fornybar energi til oppvarming. For å optimalisere driften

av varme- og ventilasjonsanlegg er det i 2013 arbeidet med generelle kravspesifikasjoner som beskriver krav til løsninger som automatikkutrustning, SD-anlegg, dokumentasjon av innneklimaforhold, krav til grensesnitt for vaktmester og toppstyringssystem.

I konkurranser gjennomført i 2013 er det bedt om medlemskap i grønt punkt eller tilsvarende returordning som kvalifikasjonskrav i en rekke konkurranser. Det er etterspurt miljømerkede produkter, som Svanemerket eller tilsvarende. Klima- og miljøkonsekvenser vurderes i alle saker som fremmes for politisk behandling. Arbeidet med revisjon av kommunens klima- og energiplan ble startet i 2013.

Kommunen har i løpet av 2013 bygget et større, bedre og sikrere selvsorteringsanlegg for husholdningsavfall. Arbeidet med å tilfredsstille nye rensekraft på kommunens avløpsrenseanlegg ble påbegynt i 2013. For å unngå lekkasjer av forurenset vann til grunnen ble utskiftning/fornyelse av minst 2 km ledningsnett også gjennomført.

KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Ny arbeidsgiverstrategi ble vedtatt i november 2013. Antall ansatte personer og årsverk i kommunen har totalt sett gått opp fra 2012 til 2013. Størst prosentvis økning hadde området plan og bygning med over 31 prosent. Ved utgangen av 2013 var kjønnsfordelingen i kommunen om lag 77 prosent kvinner og 23 prosent menn blant ansatte i faste stillinger. Kvinners gjennomsnittslønn i forhold til menns var 90,8 prosent. I 2013 arbeidet 15,3 prosent menn og 59,5 prosent kvinner deltid i kommunen. 55 ansatte har stillingsstørrelser under 40 prosent. Flere av disse er rekrutteringsstillinger, hvor blant annet studenter er ansatt.

Prosjektet «Uønsket deltid» ble videreført. Ved utgangen av 2013 hadde kommunen 130 senioravtaler – en økning på 17 avtaler fra 2012. I 2013 ble det inngått avtale mellom Kristiansund kommune og Norsk Folkehjelp der kommunen forplikter seg til å ha en utadrettet rasismefri sone og behandle alle med respekt uansett hudfarge, religiøs eller kulturell bakgrunn.

Sykefraværet har hatt en positiv, synkende tendens siden oppstart av fokuseringsprosjektet i 2008, men er fortsatt relativt høyt innenfor deler av tjenesteproduksjonen og da spesielt områdene barnehager og omsorg. I forhold til 2012 har sykefraværet vært høyere gjennom hele 2013 og endte ved utgangen av året på 9,44 prosent. Målet i IA-avtalen på 8,5 prosent ble ikke nådd. Økningen omfatter både korttids- og langtidsfravær.

I 2013 gjennomførte kommunen sin første medarbeiderundersøkelse. Undersøkelsen var anonym. 63 prosent av de ansatte svarte. Skaleringen i undersøkelsen var fra 1 - 6, der 1 er svakest og 6 er beste resultat. For kommunen samlet viste undersøkelsen en medarbeidertilfredshet på 4,5. Tilsvarende tall for alle kommuner er 4,6. Kommunen skårer høyes på innhold i jobben, samarbeid og trivsel med kollegene og mobbing, diskriminering og varsling. Den laveste skåren er på overordnet ledelse og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger.

Kommunen ble i 2013 deltaker i utviklingsprogrammet «Saman om ein betre kommune», som er et samarbeid mellom Kommunal- og regionaldepartementet, KS, LO Kommune, YS Kommune, Unio og Akademikerne. Utviklingsprogrammet går fram til 2015, og gir støtte til lokale prosjekter i Kristiansund innenfor kompetanse og rekruttering. Kommunen har i dag 26 lærlingeplasser, men de

statlige målsetningene og behovet for læreplasser tilsier at det er behov for å ta imot vesentlig flere lærlinger i årene som kommer. I august 2013 ble Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor etablert. Kommunen er aktiv deltaker i Kom Trainee, og har i løpet av 2013 vært vertskap for 1 trainee. Kommunen har i 2013 deltatt i to ulike effektiviseringsnettverk i regi av KS. Nettverket for barnevern ble avsluttet i 2013, mens nettverket for helsestasjon- og skolehelsetjeneste pågår ut 2014. I tillegg deltar kommunen i KS sitt kommunenettverk mot korrupsjon. Kommunen deltar i flere faglige nettverk innenfor pleie- og omsorg, barnehage og grunnskole. I 2013 startet arbeidet med å utarbeide en felles strategisk kompetanseplan for hele kommunen. Planen skal danne grunnlaget for utvikling av individuelle karriereplaner. Arbeidet med å opprettholde og heve kompetansen ved kommunens enheter er en kontinuerlig prosess. I tillegg til deltagelse på kurs og i prosjekt- og utviklingsarbeid har 153 ansatte deltatt i ulike utdanningsløp i 2013. Det er også utviklet en ny mal for kommunale lederavtaler.

I løpet av 2013 har rådmannen foretatt en fullstendig gjennomgang av kommunens administrative organisering med bred medvirkning fra både medarbeidere, tillitsvalgte og politikere.

De ulike arbeidstakerorganisasjonene har deltatt aktivt i 2013 og spesielt i OU 2013 som er en stor og omfattende omstillingsprosess for hele Kristiansund kommune. Det har i 2013 også vært gjennomført felles skolerings i Hovedavtalen.

ØKONOMI

Kristiansund kommune har i 2013 et negativt netto driftsresultat på 7,6 mill. kroner. Det utgjør minus 0,4 prosent av driftsinntektene.

Regnskapsmessig merforbruk er 15,3 mill. kroner. Merforbruket er i hovedsak knyttet til samhandlingsreformen og barnehagereformen. Den kommunale tjenesteproduksjonen har i 2013 et netto merforbruk på 8,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Avvikene for enkelte rammeområder er betydelige. Merforbruket er størst på rammeområder som yter tjenester i tilknytning til samhandlingsreformen. Byingeniøren har det største mindreforbruk på 6,2 mill. kroner. 10 av 21 rammeområder har mindreforbruk i 2013. Kommunen har investert 208,5 mill. kroner i bygg og anlegg. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse. Ved utgangen av 2013 er det tatt opp 238,0 mill. kroner i lån til investeringstiltak som ikke er gjennomført, helt eller delvis.

HENDELSER

SKATTENS HUS ETABLERT

I løpet av januar ble Nordmøre Kemnerkontor og Skatt Midt Norge samlokalisert i Skattens hus. Nordmøre Kemnerkontor omfatter skatteoppkreverfunksjon for 4 kommuner samt arbeidsgiverkontroll for 11 kommuner. Kristiansund er kontorkommune for samarbeidet.

NØDHJELP TIL SURNADAL

Mye kulde og lite nedbør førte i januar til problemer med vanntilførselen i Surnadal kommune. For å avhjelpe situasjonen sendte kommunen 10 vanntanker á 1 000 liter til kommunen.

Regionsenter:

Kristiansund skal være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre. Rådmann Just Ingebrigtsen elsker Nordmøre!

SAMHANDLING

STØRST I FYLKET

Ungdommens kulturmønstring samlet hele 193 deltakere i den lokale mønstringen for Kristiansund og Averøy 2. februar. 26 av deltakerne gikk videre til fylkesmønstringen i Sunndal. Herfra gikk 1 av deltakerne fra Averøy videre til landsfinalen.

VI SKAPER FRAMTIDA 2013

7. og 8. februar arrangerte Sunndal og Kristiansund nasjonal barnehagekonferanse for femte året på rad i Kristiansund. Tema for konferansen var «Til barnets beste». I alt 175 personer fra 19 ulike kommuner deltok.

KOMMUNEPLANLEGGERE FRA HELE LANDET

I alt 180 deltakere fra landets ulike kommuner, fylkeskommuner og statlige organer deltok da kommuneplanleggenes årlige konferanse ble arrangert 11. og 12. februar i Kristiansund. Tittelen «Den usynlige dirigent» var valgt for å utfordre planleggerne til å reflektere over egen rolle i samfunnsutviklingen.

LÆRINGSNETTVERK FOR SYKEHJEMMENE

Aktiv omsorg var tema på omsorgskonferansen, som ble avholdt i regi av Rokilde USH i februar. Det kompetanshevedende tiltaket

«Demensomsorgens ABC» samlet 90 deltakere fra kommunene Kristiansund og Nesset på fagseminar i mars. 12. juni ble andre samling i læringsnettverket «Riktig legemiddelbruk i sykehjem» gjennomført i Kristiansund. Første samling fant sted i Molde 4. april. Nettverket består av 103 ansatte fra 24 sykehjem i fylket, hovedsakelig sykepleiere og leger som jobber med å innføre en tiltakspakke fra den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen «I trygge hender 24/7» i Møre og Romsdal.

KRISTIANSDUND KOMMUNE GÅR FORAN MED ÅPNE DATA

I april publiserte kommunen for første gang åpne data på sin nettside. Fornyringsminister Rigmor Aasrud trakk på den nasjonale forsynings- og IKT bloggen, frem Kristiansund som et godt eksempel for andre kommuner på hvordan man gjør offentlige data tilgjengelige for videre bruk.

BYRÅKRATENES OSCAR

Kommunen stakk av med førsteprisen «Det gylne notat» i kategorien «Som man spør, får man svar» under byråkratenes Oscarutdeling. Utdelingen fant sted 13. april i Oslo. Bakgrunn for tildelingen var kommunens utlysning av prosjektlederstilling i 60 prosent til prosjektet Uønsket deltid!

100 UNGDOMMER PÅ MULIGHETSDAGEN

100 ungdommer og 13 bedrifter deltok på årets Mulighetsdag som ble arrangert 16. april av NAV Kristiansund, i samarbeid med lokalt næringsliv og kommunens kultur- og næringsenhet. Mulighetsdagen er en møteplass for ledig ungdom og lokale bedrifter for å synliggjøre arbeidsmuligheter.

NASJONAL FAGSAMLING OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

17. og 18. april hadde KS Innkjøpsforum nasjonal fagsamling og årsmøte i Kristiansund. 80 offentlig ansatte innkjøpere deltok på samlingen, som ble åpnet av varaordfører Line H. Hoem.

GULLKANTET RINGVIRKNINGSANALYSE

Tallene i den nye ringvirkingsanalysen for petroleumsklyngen i Kristiansundsregionen ga tydelige signal om en betydelig vekst i den oljebaserte næringen. Analysen er utarbeidet av Møreforskning Molde og ble presentert for næringsliv, næringsforeninger, utviklingsmiljøer, oljepolitikere og media 29. april.

STUDIET PETROLEUMSLOGISTIKK ØKER MEST

Ved utgangen av april viste søkertallene til universiteter og høyskoler at flere enn noen gang tidligere ønsket å studere ved Høgskolen i Molde. Studiet petroleumslogistikk i Kristiansund hadde flest søkere med hele 183 av 931 førstegangssøkere til de ulike studiene.

VERTSKOMMUNE FOR NYTT INTERKOMMUNALT TILBUD

6. mai ble tilbudet om felles øyeblikkelig hjelp døgntilbud tatt i bruk. Tilbudet er et interkommunalt samarbeid mellom helseforetaket og kommunene Averøy,

Gjemnes, Tingvoll og Kristiansund. Tilbudet er en del av implementeringen av samhandlingsreformen. Kristiansund har som vertskommune ansvar for tilbudet.

MINISTERBESØK

Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg Hansen holdt hovedforedraget under Midt Norsk Fiskerikonferanse som ble avholdt i Kristiansund 3. og 4. juni. Tema for konferansen var «Hvordan sjømatnæringen skal kunne oppnå målsetningen om å gjøre Norge til verdens fremste sjømatnasjon». Konferansen var et samarbeid mellom Norges Råfisklag, Nordmøre Fiskebåt, Møreforskning Marin og Kristiansund kommune. 26. juni var helse- og omsorgsminister Jonas Gahr Støre og næringsminister Trond Giske på besøk hos henholdsvis Kristiansund sykehus samt Høyskolesenteret i Kristiansund og Atlanten videregående skole. Besøket var i all hovedsak knyttet til sakene om nytt felles sykehus samt felles høyskole med campus i Kristiansund.

NY PARTNERSKAPSAVTALE OM HOPPID.NO

Kommunen signerte i juni ny partnerskapsavtale med Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Innovasjon Norge. Hoppid.no er Møre og Romsdal fylkeskommune sin satsing på entreprenørskap. Målet er å få flere og bedre nyetableringer i fylket. Gjennom hoppid.no kontorene ute i kommunene, kan gründeren få råd og rettleiding i spørsmål knyttet til etablering av egen bedrift.

EN VERDEN AV MANGFOLD I ET HAV AV MULIGHETER

På FNs internasjonale dag for flyktninger arrangerte Kristiansund opplæringscenter sommeravslutning for fremmedspråklige elever. Om lag 150 deltakere fra 45

nasjoner var samlet i Folkets Hus for å oppleve mangfoldet og knytte bånd mellom ulike grupper av kommunens innbyggere.

900 BESØKTE ÅRETS PRESENTASJONSDAG FOR SKOLEUNGDOM I BRAATTHALLEN

23. august gjennomførte kommunens kultur- og næringsenhet, videregående skoler og Braatthallen den årlige presentasjonsdagen. Massemonstringen av lag og organisasjoner skal synliggjøre mangfoldet av fritidsaktiviteter. Kristiansund har å by på og er et ledd i arbeidet for å sikre gode oppvekstsvilkår for både kommunens egne og tilflyttede ungdommer.

NYE FASADER PÅ TO AV KOMMUNENS BARNESKOLER

Både Nordlandet barneskole og Dalabrekka skole har vært gjennom en betydelig oppussing av skolens fasader.

POPULÆR STATSRAÐ

Tre dager før valget tok kulturminister Hadia Tajik seg tid til å besøke kulturskolene i Eide og Kristiansund – et tegn på at Nordmøre er et spennende distrikt å besøke.

300 UNGDOMMER PÅ «OLJENS DAG»

Elever i kommunens videregående skoler, fagskole og høyskole (petroleumslogistikk) deltok på konferansen for å høre foredrag om oljebyen Kristiansund og framtidsutsiktene innen olje- og gassnæringen.

DIGITALT FØRSTEVALG

12. og 13. september hadde vårt interkommunale samarbeid, IKT ORKidé, sitt årlige strategiseminar i Kristiansund. Hovedfokus var "digitalt førstevalg".

ÅPNING AV NYTT BYGG PÅ DALE BARNEHAGE

18. september feiret Dale barnehage ferdigstillelsen av nytt bygg. Barnehagen er kommunens største og består nå av 10 avdelinger for tilsammen 120 barn i alderen 0 - 5 år. Ordfører Per Kristians Øyen stod for åpningen av nybygget.

NYE KOMMUNALE TILBUD

19. september var det offisiell åpning av to nye kommunale tilbud – Frisklivsentralen og Rask psykisk helsehjelp. Ordfører Per Kristian Øyen og hovedutvalgsleder Maritta Ohrstrand stod for snorklippingen.

FELLES OPPLÆRINGSKONTOR FOR KOMMUNENE MOLDE OG KRISTIANSUND

6. november ble Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor offisielt åpnet. Snorklippere var ordfører i Molde Torgeir Dahl og fungerende varaordfører i Kristiansund Kjell Neergaard. Kontoret er etablert gjennom kommunesamarbeidet, hvor Kristiansund er vertskommune.

DEN STORE PRISDAGEN

Knut Engdahl fikk hedersprisen for sin mangeårige innsats for Kristiansund og Nordmøre under «Den store prisdagen 2013» som ble arrangert 14. november i regi av Kristiansund kommune. Hele 10 priser ble utdelt og lokale prisvinnere fikk velfortjent heder og ære.

FRAMTIDSUTSIKTER

DEMOGRAFISKE FORHOLD OG UTVIKLING

Per 1.1.2014 hadde Kristiansund 24 395 innbyggere. Dette er en økning på 264 personer i forhold til 1.1.2013. Det er to faktorer som påvirker folketallet i kommunen, fødsels- og flytteoverskudd. Det siste tiåret har det i gjennomsnitt vært født i underkant av 250 barn hvert år i Kristiansund, hvor 2009 hadde høyest antall fødsler med 282. I 2013

ble det født 245 barn i Kristiansund, 250 personer døde. Dette gav kommunen et fødselsunderskudd på 5 personer. Flytteoverskuddet har stort sett vært positiv i perioden 2000 - 2013 og kommunen hadde i 2013 en netto tilflytting på 267 personer. Av 1 225 personene som flyttet til Kristiansund kom 351 fra utlandet. Utviklingen ser ut

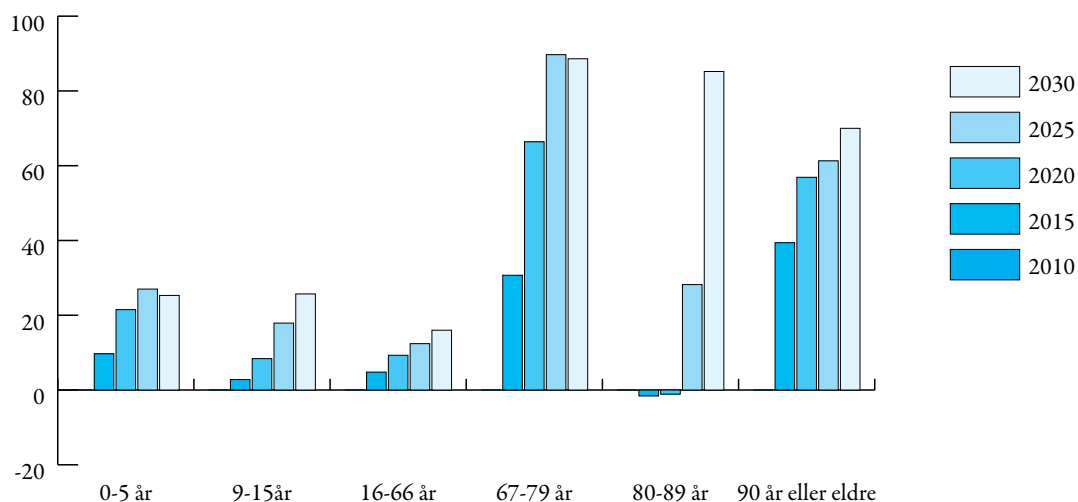
til å være svært positiv da netto tilflytting til Kristiansund har holdt seg stabilt høyt de siste årene. Den viktigste årsaken til det positive flytteoverskuddet er tilflytting fra utlandet samtidig som Kristiansund i perioden 2008 - 2013 var en av de kommunene i Møre og Romsdal med størst innenlandsk tilflytting.

PROSENTANDEL AV BEFOLKNINGEN I ULIKE ALDERSGRUPPER PER 1.1.2014

ALDERSGRUPPE	KRISTIANSUND	MØRE OG ROMSDAL	HELE LANDET
0-5 år	6,9 %	7,0 %	7,4 %
6-15 år	11,7 %	12,5 %	12,1 %
16-66 år	67,1 %	65,3 %	66,9 %
67-79 år	9,9 %	9,9 %	9,4 %
80-89 år	3,7 %	4,2 %	3,5 %
90 år eller eldre	0,7 %	1,0 %	0,8 %

Kommunen har generelt en befolkningssammensetning som avviker lite fra landsgjennomsnittet. Andelen eldre over 67 år utgjorde 14,3 prosent av befolkningen per 1.1.2014. Tilsvarende andel for fylket og landet var henholdsvis 15,1 prosent og 13,7 prosent.

PROSENTVIS VEKST FRA 2010-2030

Kilde: SSB

Prognoser fra Statistisk sentralbyrå viser at befolkningen i Kristiansund forventes å øke og vil være nærmere 30 000 i 2030. Dette vil i stor grad være positivt for kommunen, men vil kunne gi utfordringer knyttet til tjenestetilbud, tilgang på kompetanse samt kommunens

by- og arealutvikling. Som regionsenter, er Kristiansund kommune avhengig av et sterkt omland. Videre innbyggervest forventes derfor ikke å skje gjennom konkurranse med nabokommunene, men gjennom tilflytting fra utlandet og fra de største norske byene. Det er fra

disse kompetansesentrene kommunen må hente nødvendig arbeidskraft til å fylle kommunens nøkkelrolle som tjenesteleverandør og utviklingsaktør.

PRESS PÅ KOMMUNALE TJENESTER

Befolkningsutviklingen fram mot 2030 viser at det i all hovedsak er økningen i andelen eldre som vil gi Kristiansund de største utfordringene, spesielt knyttet til kommuneøkonomien. Det er ikke bare Kristiansund som vil oppleve denne endringen i befolkningssammensetningen, men utviklingen forventes å være sterkere i Kristiansund enn i landet som helhet. Kommunesektoren har ansvaret for blant annet barnehager, grunnskole, videregående opplæring og pleie- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene påvirkes blant annet av den demografiske utviklingen. I tabellen over er det brukt tilnærmet samme aldersfordeling som det inntektssystemet opererer med. Dette gir et godt grunnlag for å kunne se potensielt press på tjenestetilbudet og for å få korrekt dimensjonering av tjenestene.

Forekomsten og utviklingen av antall eldre over 80 år i befolkningen ansees som en hovedindikator for framskrivning av behov og ressursbruk i kommunens helse- og omsorgstjenester. I tillegg er innslaget av ulike demenssykdommer i befolkningen økende. Undersøkelser viser at 70 - 80 prosent av pasienter i sykehjem, enten har en demenssykdom eller kognitiv svikt.

Utviklingen når det gjelder innslag av demens har derfor en vesentlig innvirkning på både behovet for heldøgns plasser for helse og omsorg, men også ulike støtte- og hjemmetjenester. Et sentralt mål for utvikling og utbygging på pleie- og omsorgsområdet har vært å etablere tilbud med tilstrekkelig kapasitet og variasjon for å dekke ulike behov i befolkningen. Økt standard og kvalitet på sykehjemsplassene, utbygging av mellomalternativ som omsorgsboliger og styrking av ulike tilbud innenfor hjemmebaserte tjenester.

Samhandlingsreformen gir kommunen store fremtidige utfordringer. En viktig del av det videre arbeidet vil være å utvikle andre tilbud sammen med våre nabokommuner. Det at kommunen taper penger på reformen medfører at flere av de forebyggende tiltak som er etablert står i fare for å bli nedlagt. For å lykkes med intensjonene i reformen er det viktig å kunne prioritere både kortsiktige og langsiktige forebyggende tiltak, men dette forutsetter at det utvikles hensiktsmessige finansieringsordninger for kommunene. Hovedutfordringene for kommunen på pleie- og omsorgsområdet er derfor fortsatt å utvikle heldøgns plasser med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å dekke økte behov og nye oppgaver. Samtidig som stadig flere brukere må få mer og bedre tilrettelagte tjenester i hjemmet. Ved hjelp av ny kunnskap, organisasjonsutvikling, teknologi og hjelpemidler er målsettingen at den enkelte kan bo vesentlig lengre i eget hjem enn hva man gjør i dag. Det er nødvendig med en mer systematisk prioritering av folkehelseutfordringer og at forebyggende tiltak gis større prioritet i årene fremover. Utvikling av velferdsteknologi og innovasjon i omsorgstjenestene må få mer fokus for å skape større trygghet og en bedre hverdag for mange brukere. Når det gjelder tiltaksutvikling må det rettes mer innsats

mot spesialisering av heldøgnsstilbudene, utvikling av polikliniske tilbud, dagtilbud, effektive forebyggende tiltak og rehabiliterende tiltak rettet mot hjemmeboende brukere. I tillegg må det rettes fokus mot velferdsteknologi og innovative løsninger som kan effektivisere tjenestene og skape større muligheter for egenmestring i hverdagen.

Innvandrerbefolkningen i Kristiansund vokser og er den største enkeltfaktoren til veksten i folketallet. I 2008 var 1 198 innbyggerne i Kristiansund av utenlandsk opprinnelse, i 2013 var tallet 2 250. Innvandrerne kommer hovedsakelig fra Europa og Asia. Innvandringen er en viktig ressurs. Uten tilflytting fra utlandet ville det allerede vært vanskeligheter med bemanning innenfor pleie og omsorg. Mangel på arbeidskraft innen pleie og omsorg vil øke i årene framover, og utenlandsk arbeidskraft er helt nødvendig for å kunne opprettholde og utvikle det kommunale tjenestetilbudet. I tillegg til å representere en ressurs, er det også viktig å være bevisst på at denne utviklingen medfører behov for tilrettelegging av kommunale tjenestetilbud som kanskje har en noe annet innhold og omfang enn tidligere.

BEFOLKNINGSFRAMSKRIVNING 2014-2030 FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER

ALDERSGRUPPE	2014	2015	2016	2017	2030	% 2014-2030
0-5 år	1 682	1 725	1 746	1 775	1 971	17,2 %
6-15 år	2 843	2 932	2 958	2 992	3 584	26,1 %
16-66 år	16 379	16 481	16 652	16 774	18 248	11,4 %
67-79 år	2 420	2 614	2 772	2 954	3 772	55,9 %
80-89 år	898	908	910	905	1 709	90,3 %
90 år eller eldre	173	223	220	221	272	57,2 %
Sum innbyggere per 1.1	24 395	24 883	25 258	25 621	29 556	21,2 %

TILGANG PÅ KOMPETANSE OG KOMPETANSEARBEIDSPLASSE

Møreforskning presenterte i 2013 en ringvirkningsanalyse av petroleumsklyngen i Kristiansundsregionen med status 2012 og utsikter frem mot 2020. Tallene ga tydelige signal om en betydelig vekst i den oljebaserte næringen og i årene frem mot 2020 vil næringslivet i regionen ha behov for å skaffe 1 600 nye årsverk. Bedriftene selv framhever behovet for samarbeid både i næringen og med offentlige instanser, samt behovet for tilrettelegging av infrastruktur som de viktigste utfordringene for å dra nytte av markedsmulighetene framover. Kommunens rolle som tilrettelegger og utvikler i forhold til infrastruktur innenfor områder som bolig- og næring, kulturtilbud, barnehage- og skoletilbud vil være viktig for å kunne ta del i veksten.

Kommunen har en viktig rolle for rekruttering til, og videreutvikling av regionen, og utfordringen er å bidra til å sikre fortsatt utvikling av Nordmøre som kompetanseregion. Kristiansund kommune leverer tjenester innenfor et bredt tjenestefelt som krever kompetanse innen mange fagområder. Som tjenesteleverandør er Kristiansund kommune den største og viktigste kompetansearbeidsplassen i regionen. Dette har avgjørende betydning for kvaliteten på våre tjenester. I tillegg er den kraften kommunen har som kompetansearbeidsplass avgjørende for rekruttering til andre

kompetansearbeidsplasser i regionen. Utfordringene er følgelig både å sikre kompetanse til fortsatt utvikling av eget tjenestetilbud og å bidra til å sikre kompetanse til fortsatt utvikling av Nordmøre som en kompetanseregion. Kommunen må fortsatt være en pådriver for å tilrettelegge for kompetanseintensive arbeidsplasser både i privat og offentlig sektor. Kommunen må være en pådriver for å sikre at det utdannes kandidater tilpasset både private og offentlige virksomheter. Dette innebærer et fortsatt aktivt eierskap i Høgskolesenteret i Kristiansund og et fortsatt aktivt arbeid for å få etablert en felles høgskole i Møre og Romsdal. Kommunen må også være en pådriver både på egne vegne og på vegne av næringslivet i regionen når det gjelder tilbudene ved videregående skoler og Kristiansund tekniske høgskole.

Kommunen som arbeidsgiver har utfordringer på kompetansesiden. Innen mange felt er kompetansekrav fastsatt i lovverket. Dette gjelder for eksempel pedagognormen i barnehagene, krav om godkjent lærerutdanning i grunnskolene og krav om godkjent sykepleierutdanning innen helse og sosial. Mangelen på sykepleiere medfører utstrakt bruk av vikarbyråer og ufaglært arbeidskraft inn i virksomhetene. I barnehagene er det ved utgangen av 2013 hele 15 stillinger som pedagogisk leder med dispensasjon fra utdanningskravet. Antallet kvalifiserte søkere til lærerstillingene i kommunen har gått ned de siste årene. I tillegg er

det store kull med lærere som nærmer seg pensjonsalderen. Innen andre felt, er det ikke lovverket som først og fremst fastsetter kompetansekrav. Kommunene får etter hvert mer og mer spesialiserte oppgaver og brukerne stiller større og større krav til kvaliteten på de kommunale tjenestene. Dette medfører at det også rekrutteres nye utdanningsgrupper inn i kommunal sektor. I 2013 er det opprettet ei rekrutteringsgruppe med førskolelærere, lærere og sykepleiere som skal profilere kommunen inn mot ulike utdanningsinstitusjoner og felles interkommunalt opplæringskontor er etablert sammen med Molde kommune. I tillegg har kommunen også ulike insentiver for å få arbeidstakere til å ta etter- og videreutdanning. Dette er tiltak som vi håper skal gjøre kommune bedre i stand til å møte fremtidig kompetansekrav.

BÆREKRAFTIG BRUK AV AREAL- OG NATURRESSURSER

Befolkningsveksten vil føre til press på arealbruken og miljøet. Kommunen har i sin langsiktige areal- og utbyggingspolitikk som mål å sikre en bærekraftig bruk av areal- og naturressursene. Framtidig byutvikling skal skje slik at de gode bymessige kvalitetene i dagens bystruktur og det biologiske mangfoldet ivaretas, samt at man sikrer lokale og regionale kulturminneinteresser og folks muligheter for natur- og friluftssopplevelser.

HVORDAN PÅVIRKES KOMMUNEN AV DEN DEMOGRAFISKE UTVIKLINGEN?

Innbyggertallsutviklingen og alderssammensetningen har stor betydning for nivået av statlige overføringer. Utgangspunktet er at rammetilskuddet skal reflektere at de ulike aldersgruppene ikke koster kommunekassen det samme. Yrkesaktive skal i hovedsak klare seg selv, de yngste skal ha barnehage og skoleplass og de eldste har behov for helse- og omsorgstjenester. Samtidig er det ikke

sikkert at en kommune får reduserte kostnader i tjenestetilbudet på grunn av demografiske endringer. Kommunen vil da oppleve at det blir mindre penger til rådighet.

BEREGNEDE MER-/MINDREUTGIFTER I ØKONOMIPLANPERIODEN

ALDERSGRUPPE (TALL I TUSEN)	2013	2014	2015	2016	2017	2030	2014-2017
0-5 år	7 725	-900	2 100	2 399	3 926	-1 783	7 525
6-15 år	-2 879	-281	5 795	3 767	4 926	4 926	14 207
16-18 år	425	2 883	983	4 917	-	1 967	8 783
19-66 år	3 075	2 453	2 161	2 564	2 269	1 936	9 447
67-79 år	3 634	7 312	8 998	9 111	10 497	-1 268	35 917
80-89 år	1 639	-2 141	-3 620	329	-823	15 303	-6 254
90 år eller eldre	-1 743	-1 211	12 175	-1 259	420	9 236	10 124
Sum mer-/mindreutgifter	11 876	8 115	28 592	21 827	21 215	30 316	79 749
Sum mer-/mindreutgifter ekskl. 16-18 år	11 451	5 232	27 608	16 910	21 215	28 350	70 966

Siste befolkningsframskriving fra SSB ble publisert i juni 2012 og er basert på registrert folketall 1. januar 2012. Anslag på merutgifter i 2015 bygger på framskrivning av befolkningen fra 1. januar 2014 til 1. januar 2015. Anslaget på merutgiftene i 2014 er oppdatert med endelige befolkningstall per 1.1.2014.

Tabellen viser hvor store mer-/mindreutgifter kommunen kan få som følge av forventet befolkningsutvikling. Beregningene av mer-/mindreutgifter for perioden 2014-2017 tar utgangspunkt i Teknisk beregningsutvalgs beregningsopplegg knyttet til den demografiske utviklingen til den enkelte aldersgruppe. Beregningene må betraktes som grove anslag og er basert på uendret standard, dekningsgrad og effektivitet i tjenesteytingen.

I perioden 2014 - 2017 anslås kommunen å få økte demografikostnader på om lag 71 mill. kroner. Vekst i aldersgruppene 0 - 5 år og 6 - 15 år trekker isolert sett i retning av

økte utgifter til barnehage og grunnskole. Flere eldre i aldersgruppen 67 - 79 år og 90 år og eldre bidrar isolert sett til økte utgifter til pleie- og omsorgstjenestene, mens færre eldre i aldersgruppen 80 - 89 år trekker noe i motsatt retning. Skjev aldersfordeling kan gi skjevheter mellom utgifter og inntekter, men i den grad utgiftsutjevningen i inntektssystemet treffer, vil demografiendringer i prinsippet ikke ha betydning for kommunens økonomiske handlefrihet. Gjennom utgiftsutjevningen skal det sikres at kommunene er i stand til å tilby befolkningen et likeverdig tjenestetilbud gjennom utjevning av ufrivillige kostnader. Utgangspunktet er derfor at endringer

i innbyggertall og alderssammensetning vil føre til endringer i etterspørsel og at dette i neste omgang vil føre til tilsvarende endringer i kommunens rammetilskudd. Dette er under forutsetning av at staten har klart å bygge opp handlefriheten i den økonomiske politikken for å ta høyde for økte utgifter som følge av befolkningsendringene.

Kommunen står overfor store økonomiske utfordringer, og det er avgjørende at tjenesteproduksjonen er mest mulig kostnadseffektiv og at organisasjonen er omstillingsdyktig for å møte endrede krav og behov fra befolkningen.

KOMMUNEREFORM

Den nye regjeringen har varslet en kommunereform med bred gjennomgang av oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene, og overføring av flere oppgaver til større og mer robuste kommuner. En kommunereform vil stille krav til større fellesskap rundt aktuelle kommunemodeller i Møre og Romsdal. Det er derfor grunn til å forvente at

kommunens rolle som regionsenter i fremtiden blir enda mer sentral. Dette både i forhold til utvikling av tilbud innenfor lovpålagte kjerneområder, men også i forhold til rene tjenestesamarbeid. Et viktig element i kommunens omdømmearbeid er å fremstå mer attraktiv for omkringliggende kommuner. I lys av regjeringens varslede

kommunereform blir det viktig å være på tilbudssiden i forhold til utvikling av nye områder å samarbeide om viktige samfunnsoppgaver på, samt å være en positiv deltaker og bidragsyter i forhold til initiativ som våre nabokommuner tar.

STYRINGSSYSTEMER

Styringssystemer sikrer at kommunen kan etterprøve utført arbeid, og bidrar til å synliggjøre hvor det er behov for endring. Kommunen ønsker å være en effektiv, utviklingsorientert og lærende kommuneorganisasjon, og arbeidet med å utvikle og ta i bruk velfungerende styringssystemer er en prioritert oppgave. Kommunen benytter Kommunekompasset som verktøy for å evaluere status og utvikling på dette arbeidet. Evalueringene gjennomføres av KS Konsulent (KS-K).

Verktøyet vurderer og måler kommunens forvaltningspraksis gjennom åtte fokusområder:

1. Offentlighet og demokrati
2. Tilgjengelighet, innbygger- og brukerorientering
3. Politisk styring og kontroll
4. Lederskap, ansvar og delegasjon
5. Serviceutvikling og effektivitet
6. Kommunen som arbeidsgiver
7. Utviklingsstrategi og lærende organisasjon
8. Kommunen som samfunnsutvikler

Verktøyet tar utgangspunkt i at kommunen er en sammensatt organisasjon med fire hovedoppgaver:

1. Kommunen som politisk-demokratisk arena
2. Kommunen som ansvarlig for tjenesteproduksjon overfor innbyggerne
3. Kommunen som myndighetsutøvende organ i henhold til lover og forskrifter
4. Kommunen som samfunnsutvikler

Kommunekompasset er utviklet for å avspeile kompleksiteten i disse oppgavene. Resultatet av målingene oppsummerer kommunens styrker, svakheter og utfordringer på de ulike fokusområdene og danner grunnlag for videre utvikling.

Kommunen har gjennomført to evalueringer ved hjelp av Kommunekompasset – i 2010 og 2012. I 2012 oppnådde Kristiansund 507 av 800 mulige poeng. Dette var det beste resultatet i landet blant kommunene som gjennomførte evalueringen. Tilsvarende resultat i 2010 var 442 poeng. Evalueringen i 2012 viste at kommunen hadde gjort et meget godt utviklingsarbeid siden forrige måling, men at det fremdeles var utviklingspotensial på en del områder. Kommunens videre arbeid for å sikre en bærekraftig og effektiv fremtidsutvikling er omtalt i årsrapportens perspektivdel.

VIRKSOMHETSSTYRING

Kommunen vedtok i 2012 å gå til anskaffelse av et **felles kvalitetssystem** for ORKidé-kommunene, med opsjon på utvidelse av systemet til å omfatte helhetlig virksomhetsstyring. Vedtaket er i tråd med både lovverk og KS-K sine anbefalinger om å få på plass virksomhetsstyring for å sikre videre utvikling innen fokusområdene i Kommunekompasset. Gjennom helhetlig virksomhetsstyring vil ledere få et styrings- og rapporteringssystem og en metodikk for organisasjonslæring og forbedring.

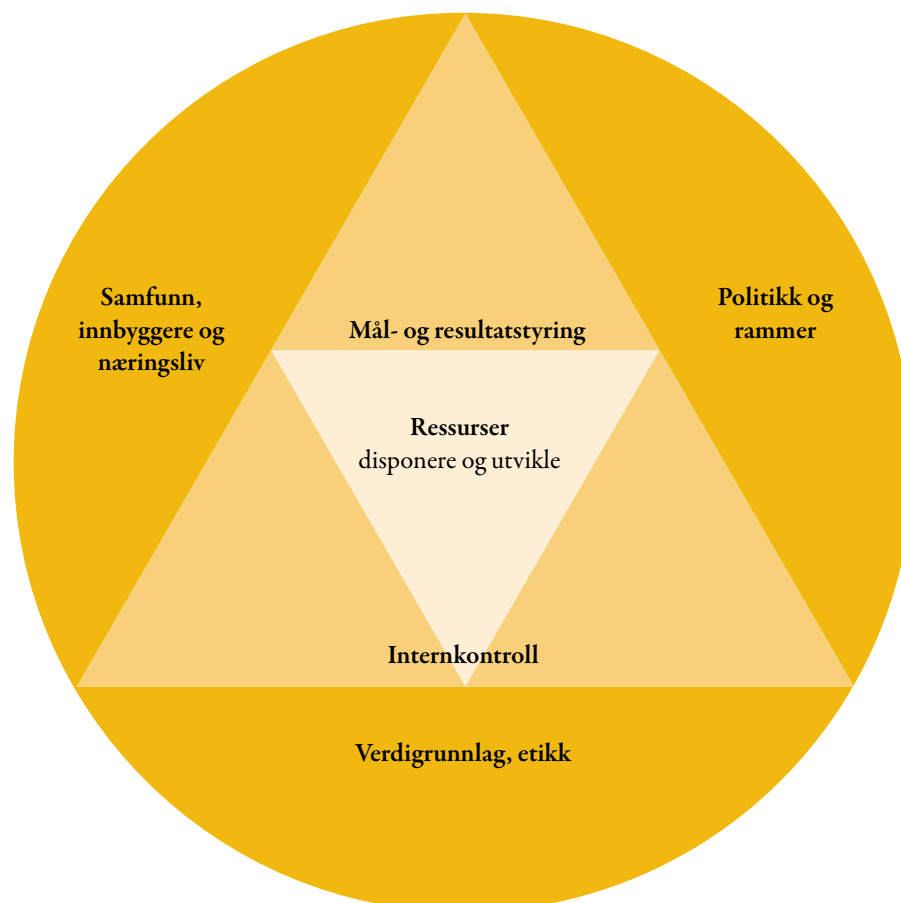
I alt 9 kommuner er med i samarbeidet om nytt felles kvalitetssystem. 3 av disse, deriblant Kristiansund har opsjon på innføring av helhetlig virksomhetsstyring. I løpet av 2013 er det ansatt prosjektleder i 50 prosent stilling med ansvar for gjennomføringen av prosjektet.

Ferdigstillelse av kravspesifikasjon og kunngjøring av konkurranse ble gjennomført i 2013 mens valg av

leverandør vil skje i januar 2014. Selve utrulling av kvalitetssystemet skal etter planen skje i løpet av høsten 2014 og inngåelse av kontrakt i forhold til virksomhetsstyring ved årsskifte 2014/2015.

Kommunen har opprettet en kvalitetsgruppe som har ansvaret for organisering og gjennomføring av prosjektet i egen organisasjon. Det

er så langt i prosessen oppnevnt egen kvalitetsansvarlig og etablering av kvalitetsutvalg for rammeområdene og kvalitetskontakter i enhetene er påbegynt. Gruppens arbeid vil bli intensivert i 2014 så snart valg av leverandør og system er foretatt. For å lykkes med innføringen må kommunen sørge for at organisasjonen er forberedt på, og motivert til å ta i bruk nye systemer samt sørge for frigjøring/tilføring av nødvendige ressurser.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

I 2013 er det rapportert på mål vedtatt i kommunens økonomiplan for 2013 - 2016. Økonomi- og sykefraværsrapportering er gjennomført månedlig via økonomi- og lønnssystemet. Formannskapet er muntlig orientert om resultatene hver måned i tillegg til politiske behandlinger i henhold til kommunens økonomireglement. **Måloppnåelse på øvrige mål er rapportert** ved årets slutt i tilknytning til utarbeidelse av årsrapporten. Verktøy til måling av tjenestekvalitet, bruker-, innbygger- og medarbeidertilfredshet ble anskaffet etter kommunekompassevalueringen i 2009, men har så langt ikke vært benyttet til systematiske målinger for kommunen. I 2013 er imidlertid verktøyet benyttet til gjennomføring av en medarbeiderundersøkelse for hele kommunen. I tillegg har det vært gjennomført ulike ansatte, bruker- og næringslivundersøkelser. Resultatet av undersøkelsene er beskrevet under det enkelte rammeområde.

For lettere å kunne vise sammenhengen mellom innsats og resultat ble det i 2013 utviklet et manuelt styringskort i påvente av en elektronisk løsning for virksomhetsstyring. Styringskortene ble tatt i bruk ved utarbeidelsen av budsjett og økonomiplan for 2014 - 2017. I tillegg er det under utarbeides en plan for drift

og oppfølging av styringsverktøyet. Styringskortene er gjennomgående for alle rammeområdene og det er utarbeidet fem fokusområder som det skal måles og rapporteres på. Innenfor hvert fokusområde er det utarbeidet indikatorer som skal måle kommunens resultater på utvalgte suksessfaktorer. Antall

suksessfaktorer og indikatorer varierer. Resultatgrense for den enkelte indikator er under utarbeidelse. Rapportering i forhold til styringskortene vil skje første gang i 2014 og mål- og resultatoppnåelse vil bli fremstilt i årsrapporten.

VEDTATTE MÅL I KOMMUNEPLANEN				
VEDTATTE STRATEGIER I KOMMUNEPLANEN				
STYRINGSKORT	RESULTATGRENSE			
	ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT	RESULTAT
BRUKERE (fokusområde) Gode tjenestetilbud (suksessfaktor) - brukertilfredshet (indikator) Brukermedvirkning - brukertilfredshet				
MEDARBEIDERE Godt arbeidsmiljø - HMS - medarbeitertilfredshet Rekruttere, beholde og utvikle - sykefravær - medarbeitertilfredshet - ledertilfredshet				
ØKONOMI God økonomistyring - avvik i forhold til budsjett				
SAMFUNN Regionsutvikling - næringslivstilfredshet - innbyggertilfredshet - folkevalgertilfredshet Byutvikling - næringslivstilfredshet - innbyggertilfredshet - folkevalgertilfredshet				
UTVIKLING Organisasjon - medarbeitertilfredshet				

INTERNKONTROLL

Formelle krav om egenkontroll er hjemlet i KommuneLOVEN. Det ligger derfor til rådmannen å sørge for at regelverket følges og at kommunen har betryggende kontroll innenfor økonomi- og personalforvaltning, anskaffelser, IKT-styring og informasjonssikkerhet, saksbehandling og myndighetsutøvelse samt tjenesteproduksjon. Det har de siste årene blitt økt fokus på internkontroll i

det offentlige for å sikre at regelverk og interne retningslinjer overholdes, samt avdekke eventuelle områder hvor man ikke er gode nok til å dokumentere prosesser. For å lykkes med systematisk egenkontroll kreves det en fastlagt systematikk som utvikler kompetanse, forståelse og lojalitet i organisasjonen. I forhold til dagens lokale løsninger vil innføringen av et elektronisk kvalitetssystem for hele

kommunen ivareta både dokumentstyring, avvikshåndtering og risikovurdering på en tilfredsstillende måte og systemet vil være av stor betydning for videre utvikling. Frem til et overordnet system er på plass gjennomføres internkontroll ved bruk av ulike fagsystemer for avgrensede deler av tjenesteproduksjonen, og mer eller mindre manuelle kontrollsystemer.

VERDIGRUNNLAG OG ETIKK

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør kommunens verdigrunnlag. Summen av dette skal være kommunens vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme. Etisk bevissthet skal knyttes til handlinger i forbindelse med kommunens tjenester, økonomi, anskaffelser, miljø og sosiale forhold for at kommunen skal være i stand til å opptre samfunnsansvarlig. Kommunen har etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Målet er at alle kommuneansatte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege ansatte både i møte med brukere, kunder, leverandører, arbeidskollegaer og folkevalgte, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer. I løpet av 2013 arrangerte Rokilde USH en etikk-konferanse med hovedfokus på «Vennlighet først og sist» for kommunens ansatte innen helse- og omsorgsområdet. I forlengelsen av dette ble det etablert et eget etikkteam innenfor området, som skal være en pådriver for at alle enheter skal ha fokus på etisk kompetanseheving. Ved Rokilde sykehjem er det etablert egne etikk-kontakter. Sykehjemmet deltar også

i et nasjonalt pilotprosjekt «Dignity-Day» innen eldreomsorg sammen med KS og Utviklingssenter for sykehjem i Møre og Romsdal (USH). Dignity-Day er omdøpt til Verdighetskafe i kommunen. Det er ikke etablert en ordning med etikk-kontakter for alle enheter i kommunen.

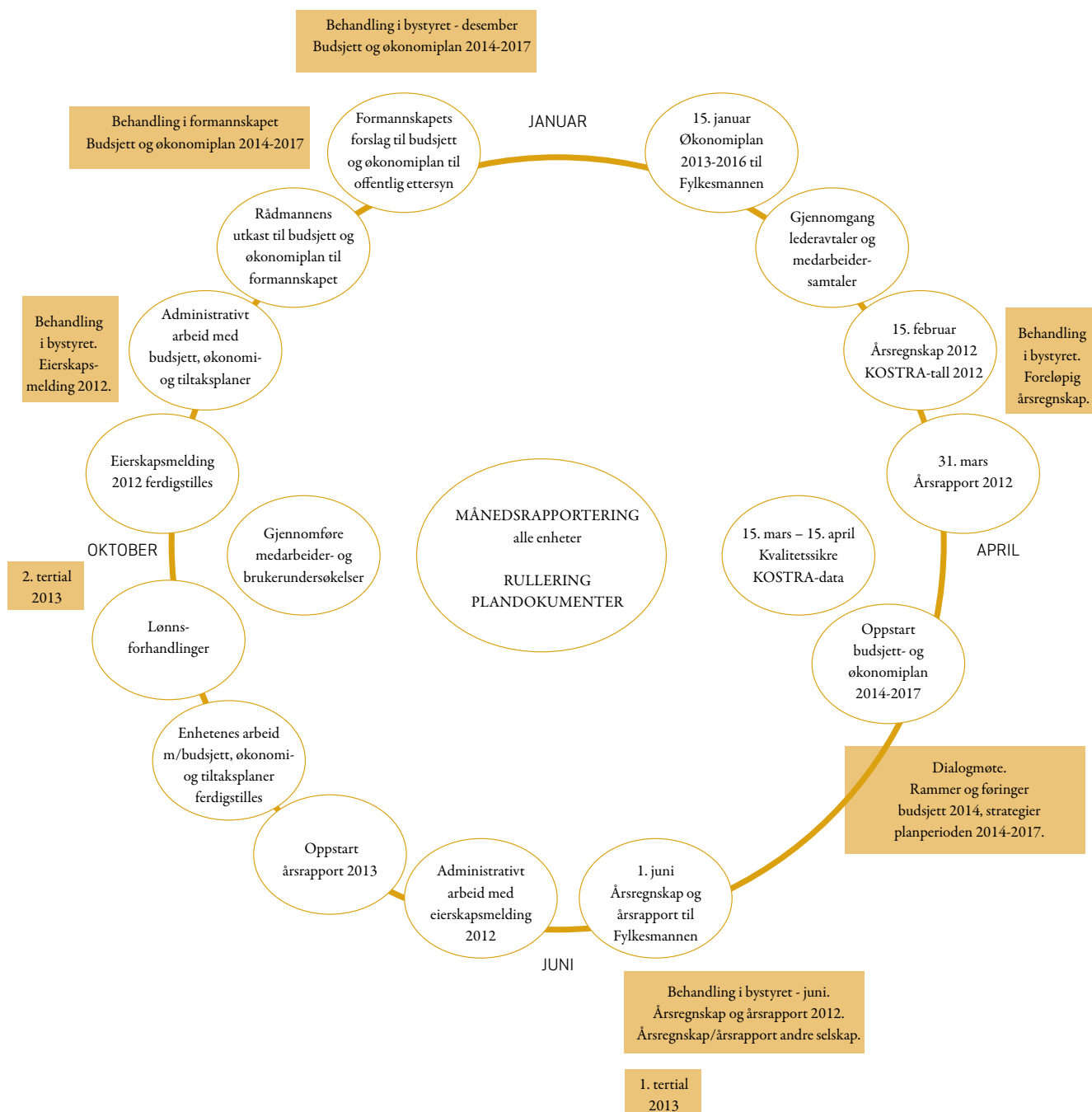
KORRUPSJONSFOREBYGGING

Kommunen har egne retningslinjer for korrupsjonsforebyggende tiltak som skal gjøre det lettere å håndtere etiske dilemmaer i vurdering av situasjoner og handlinger. Kommunen deltar også i et korrupsjonsforebyggende nettverk i regi av KS og Transparency International Norge. Nettverket arbeider med å forebygge og forhindre korrupsjon i kommunesektoren. Gjennom prosjektet «Åpenhet, integritet og antikorrupsjonsarbeid i kommunesektoren» er målet å bidra til at kommuner, fylkeskommuner og kommunale bedrifter kommer i gang med et korrupsjonsforebyggende arbeid. Prosjektet er støttet av Kommunal- og regionaldepartementet. Etter avsluttet nettverksarbeid vil lærdommene og erfaringene oppsummeres av TI Norge i samarbeid med KS og brukes blant annet til å revidere håndboka «Beskytt

kommunen!» og i å videreutvikle verktøy og metoder som tilbys kommunesektoren. Erfaringene vil utgjøre et nyttig grunnlag i det videre antikorrupsjonsarbeidet.

Ansatte møter daglig utfordringer og problemstillinger knyttet til etikk i sitt arbeid. For å øke den etiske kompetansen i kommunen må områdene etikk, antikorrupsjon og internkontroll ha særlig oppmerksomhet. Utfordringene fremover blir å overføre erfaringer, verktøy og metoder fra nettverkssamarbeidet til antikorrupsjonsarbeid i egen kommune. I forlengelsen av dette følger også en videreutvikling av kommunens varslingsordning samt rutiner og retningslinjer som bygger opp under dette arbeidet.

ÅRSHJUL

Kommunens årshjul synliggjør når ulike prosesser og oppgaver skal gjennomføres og beslutninger fattes. I 2013 er det benyttet styringsinformasjon fra rapportering i tilknytning til tjenestemål, økonomi, sykefravær, eierskap og enkeltstående bruker- og ansattundersøkelser. I tillegg er KOSTRA-data og annen offentlig rapportering brukt som styringsgrunnlag. Gjennomgang av lederavtaler og medarbeidersamtaler har også vært

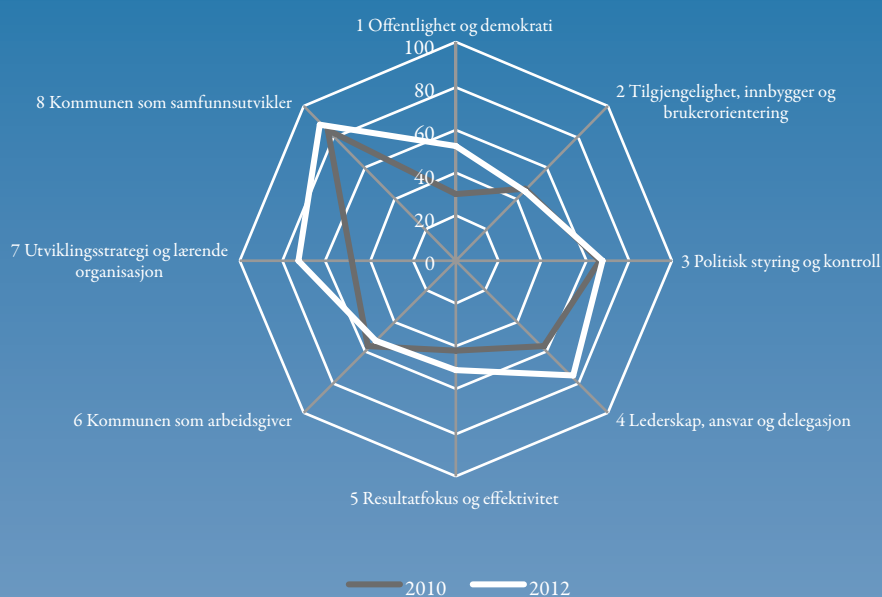
viktige bidrag i prosessen. Prioritering av tiltak vedtatt i kommunens plansystem, og innarbeidelse av nødvendige drifts- og investeringsutgifter er gjennomført i forbindelse med den årlige behandling av budsjett- og økonomiplanen. Kommunens årshjul har lenge hatt dialogmøter som del av styringsdialogen mellom politisk og administrativt nivå i budsjettarbeidet. Det har vist seg utfordrende å få dette til å fungere

på en optimal måte. I 2013 ble det derfor forsøkt med en ny innfallsvinkel ved gjennomføring av en egen budsjettkonferanse med formannskapet. Dette var en svært nyttig arbeidsform og vil bli gjennomført fast fremover. For ytterligere å styrke kommunikasjonen må det også innføres dialogmøter mellom politikere og kommunens tjenesteleverandører. Innføringen vil være i tråd med KS-K sine anbefalinger.

PERSPEKTIV

Hovedmålene i kommuneplanen utledes av kommunens rolle som samfunnsaktør, tjenesteleverandør og arbeidsgiver. Det legges vekt på å skape sammenheng mellom hovedmål og strategier som grunnlag for å fastsette rammemål og årlige drifts- og investeringstiltak.

Figuren viser kommunens utvikling på fokusområdene i Kommunekompasset basert på gjennomførte evalueringer i 2010 og 2012. Evalueringen i 2012 danner grunnlaget for kommunens utviklingsarbeid for å redusere gjenværende svakheter og imøtekomme ulike utfordringer avdekt i denne. Kommunens svakheter er gjengitt i tabellen på neste side.

KOMMUNENS SVAKHETER

1. OFFENTLIGHET OG DEMOKRATI

KOMMUNENS KONTAKT MED INNBYGGERNE I ET DEMOKRATIPERSPEKTIV

- » Har ikke en egen strategi for utvikling av demokratiet
- » Ingen overføring av politiske møter på internett eller andre medier
- » Lager ikke sammendrag/ kortversjoner av politiske saker
- » Har ikke lenger elektronisk forslagskasse fra innbyggerne til politikeren
- » Sammenstiller ikke, sammenligner ikke og presenterer ikke resultatene systematisk for innbyggerne
- » Bruker ikke resultatene som fremkommer til systematisk dialog med innbyggerne for å skape engasjement
- » Ingen etablerte eksterne kanaler for tips om etiske betenkelige forhold

2. TILGJENGELIGHET OG BRUKERORIENTERING

Kommunens kontakt med innbyggerne i et tjenesteperspektiv

- » Det finnes ingen egen strategi for brukerorientering
- » Opplærer ikke systematisk de ansatte i møte med brukerne/ serviceholdninger
- » Måler ikke systematisk opplevelse av tilgjengelighet og service
- » Legge til rette for sammenligninger av resultatene fra brukerundersøkelsene mellom enhetene i kommunen
- » Kommunen har ikke et helhetlig system for å innhente synspunkter og håndtere klager/ tilbakemeldinger
- » Bruker ikke serviceerklæringer som verktøy for servicefokus
- » Finnes ikke alternative tilbydere til de kommunale tjenestene (der hvor det kunne ligge til rette for det)

3. POLITISK STYRING OG KONTROLL

Kommunens styringssystem, hvordan er transformasjonen fra politiske vedtak og ut i organisasjonen, samt tilbakerapportering til politisk nivå

- » Mangler tydelige resultatindikatorer i styringsdokumentet og i den strategiske dialogen om resultater
- » Gjennomfører ikke dialogseminar mellom politikere, virksomhetsledere og tillitsvalgte
- » Folkevalgtundersøkelser gjennomføres ikke

4. LEDERSKAP, ANSVAR OG DELEGASJON

Hvordan lederskap, ansvar og delegasjon forvaltes og etterleves i kommunen

- » Benytter ikke andre verktøy for systematiske lederevalueringer (ut over lederavtalen)
- » Lederavtalen er ikke tydelig på at det kan få konsekvenser for egen funksjon hvis man ikke leverer
- » Arbeider ikke for å identifisere, utvikle og rekruttere ledertalenter i egen organisasjon

5. RESULTAT OG EFFEKTIVITET

Hvordan kommunen jobber med å koble ressursinnsats og resultater som oppnås, det vil si effektiviteten i organisasjonen

- » Har ikke en eksplisitt strategi for resultatstyring og effektivitet
- » Kommunen har i liten grad et resultatfokus, men tiltaks- og økonomifokus
- » Jobber i liten grad med systematisk prosessoptimalisering
- » Har ikke et system som muliggjør for utenforstående å følge med på ressursbruk og resultater

6. KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Hvordan kommunen jobber med arbeidsgiverrelaterte spørsmål

- » Kommunen har ikke en helhetlig personal/ arbeidsgiverstrategi
- » Kommunen gjennomfører ikke medarbeiderutvikling/ medarbeiderskap
- » Vektlegger i liten grad belønning av individuelle prestasjoner i lokale lønnsforhandlinger
- » Har ingen andre goder ut over godt arbeidsmiljø for å styrke spesielle yrkers attraktivitet
- » Ansatte belønnes i praksis i liten grad for resultat- og måloppnåelse
- » Kommunen har ingen systematisk aktiviteter gående for å motvirke diskriminering og særbehandling blant kommunens ansatte

7. UTVIKLING AV VIRKSOMHETEN

Hvordan kommunen jobber med utvikling, fornyelse, innovasjon og organisatorisk læring

- » Har ikke en oppdatert IKT-strategi
- » Spisser ikke utviklingsarbeidet gjennom å jobbe for eksterne utmerkelser

8. KOMMUNEN SOM SAMFUNNSUTVIKLER

Kommunens arbeid som en samfunnsaktør gjennom systematisk samfunnsutvikling

- » Markedsfører ikke kommunen internasjonalt

KOMMUNEN SOM SAMFUNNSAKTØR

Kommuneplanens samfunnsdel er styrende for kommunens samfunnsplanlegging. Den angir mål for ønsket samfunnsutvikling og viser hvilke strategier kommunen skal ta i bruk for å møte utfordringene en står overfor som lokal og regional utviklingsaktør. Kommunens planstrategi er et viktig utviklings- og styringsverktøy som skal sikre en samlet prioritering av alle plandokumenter. Kommunen skårer høyt på fokusområdet som tar for seg kommunens arbeid som samfunnsaktør gjennom systematisk samfunnsutvikling i kommunekompasset. I følge evalueringen fremstår hele området som en *“gullstjerne”* i kommunekompass-sammenheng og bør være til inspirasjon for andre kommuner.

KRISTIANSUND SOM REGIONSENTER

Kristiansund skal være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre.

Kristiansund kommune er, og har vært, en pådriver for interkommunale samarbeid med kommunene i regionen. I følge en rapport* utarbeidet av NIVI Analyse AS om interkommunale samarbeid i Møre og Romsdal, fremstår alle de tre største byene i fylket som svært samarbeidsorienterte i forhold til sine naboer og andre regionale hovedbyer i Midt-Norge.

I kartleggingen, som omfatter alle 36 kommunene i fylket, er det funnet 255 formelle interkommunale samarbeidsordninger. Kristiansund kommune deltar innenfor alle områdene som er beskrevet nedenfor i større eller mindre grad. Gjennom samarbeid oppnår kommunene bredere sammensatte og mindre sårbare kompetansemiljøer. Dette gjør oss bedre i stand til å yte tjenester av høy kvalitet innenfor de krav som lover og forskrifter setter. Erfaringen tilsier også at større og mer funksjonelle enheter medfører bedre ressursbruk og økonomisk innsparing.

REGIONRÅD

Kommunene i Møre og Romsdal deltar i 4 regionråd. ORKIdé - Ordfører og rådmannskollegiet for Nordmøre ble etablert i 1990 og dekker i dag alle 11 kommuner på Nordmøre. Prioriterte samarbeidsområder er utdanning, samferdsel og næringsutvikling. De senere år har utvikling av interkommunale

samarbeid hatt høy prioritet, blant annet innenfor IKT området. I ORKIdé er det tatt initiativ til en vurdering av alternative utviklingsretninger og framtidig organisering av det regionale samarbeidet. Sekretariatsfunksjonen for regionrådet er lagt til Kristiansund. Kommunen er også deltaker i «Byer i Midt-Norge», et regionpolitisk samarbeid mellom 9 bykommuner med fokus på regionale utfordringer og muligheter. Det er ikke tilsvarende regionrådslignende organer i Møre og Romsdal.

ADMINISTRASJON

Innenfor administrasjon og støttetjenester er det registrert 35 samarbeidsordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 7 av disse. Kommunens samarbeidsordninger knyttet til arkiv og revisjon er via deltagelse i interkommunale selskaper. Samarbeid om lovpålagt sekretariatsfunksjon for kontrollutvalg er ivarettatt gjennom et interkommunalt samarbeid. Kontrollutvalgssekretariatet betjener 8 kommuner og har ansvar for å yte tjenester til kontrollutvalgene i alle de samarbeidende kommunene. Kristiansund er vertskommune med arbeidsgiveransvar for 150 prosent stillingsressurs. Kristiansund er også vertskommune for Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid med arbeidsgiveransvar for 100 prosent stilling som innkjøpskonsulent.

Kommunen har de to siste årene også hatt arbeidsgiveransvar for 100 prosent stilling som prosjektleder eHandel. Innkjøpssamarbeidet skal ivareta kommunenes behov ved inngåelse og oppfølging av innkjøpsavtaler samt sørge for at de gjør optimale innkjøp. Samarbeidet omfatter 12 kommuner. IKT ORKIdé er det eldste og mest omfattende samarbeidet som kommunen deltar i og dekker samtlige 11 kommuner på Nordmøre samt 2 kommuner i Romsdal. Samarbeidet omfatter innkjøp, opplæring, implementering og drift av kommunenes sentrale nettverk og felles IKT-systemer.

Deltakelsen varierer for de ulike delene av samarbeidet og det er valgt ulike vertskommuner for ulike fellesløsninger. Sunndal er administrativ vertskommune og Kristiansund har ansvar for felles driftssentral. Gjennom helhetlig IKT samarbeid skapes det vesentlig bedre forutsetninger for å møte store digitale utfordringer i kommunene. Framtidig strategi og organisering av IKT ORKIdé er under vurdering. Nordmøre kemnerkontor ble opprettet i 2013. Kontoret ivaretar skatteoppkreverfunksjon for 4 kommuner samt arbeidsgiverkontroll for 11 kommuner. Kristiansund er kontorkommune med arbeidsgiveransvar for alle stillinger tilknyttet kontoret.

* Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal i samarbeid med KS Møre og Romsdal.

HELSE OG OMSORGSTJENESTER

Innenfor helse- og omsorg er det registrert 29 formelle samarbeidsordninger i Møre og Romsdal. Her inngår blant annet samarbeid om legevakt og nye typer kommunehelsetjenester som vokser fram som en følge av samhandlingsreformen. Kristiansund kommune deltar i 4 av disse. Kommunens samarbeidsordninger knyttet til miljørettet helsevern og rehabilitering er via eierinteresser i selskaper som ivaretar tjenester innenfor områdene.

Kommunen administrerer et interkommunalt legevaktsamarbeid. Samarbeidet dekker 4 kommuner og ivaretar akutt behov for lege utenfor fastlegens kontortid. Legevaktssentralen er lokalisert ved Kristiansund sykehus og gjør samhandling av pasienter effektivt. Legevakten er bemannet med 80 prosent administrativ stilling samt 2 årsverk legevakt på natt. På dagtid og kveld dekkes tilbudet av privatpraktiserende leger fra alle de 4 kommunene. Nasjonalt pågår diskusjon om ønsket befolkningsgrunnlag for kommunale legevaktsordninger, blant annet for å sikre god kvalitet og unngå bemanningsmessig sårbarhet. Kristiansund har et betydelig befolkningsgrunnlag med over 35 000 innbyggere. I hele fylket er det kun registrert noen få eksempler på interkommunale samarbeid om nye samhandlingstjenester. Kommunens døgntilbud om øyeblikkelig hjelp er en av disse. Tjenesten ble etablert i 2013 og dekker 4 kommuner. Kristiansund er vertskommune med ansvar for driften av tilbudet samt arbeidsgiveransvar for om lag 14 årsverk. Tilbudet er beregnet på pasienter som blir akutt syke og skal være et alternativ til sykehusinnleggelse for de som kan behandles utenfor sykehus.

SOSIALTJENESTER

Samarbeidet om sosialtjenester omfatter 30 ordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 6 av disse.

Kommunens samarbeidsordning knyttet til krisehjelp ved vold og overgrep er via deltagelse i et interkommunalt selskap. Kommunen har også eierinteresser i en arbeidsmarkedsbedrift knyttet til området sosialtjenester. Voldtektsmottaket i Kristiansund er et samarbeid mellom tre kommuner og tilbyr hjelp til personer som har vært utsatt for voldtekt eller andre seksuelle krenkelser. Ordningen administreres av Kristiansund kommune som har arbeidsgiveransvar for 10 prosent stilling. Ansvarsfordeling og organisering er under vurdering som følge av nasjonale handlingsplaner og vedtak om endret funksjonsfordeling. Nordmøre voldtektsmottak har egne lokaler ved Kristiansund sykehus.

Samarbeidomlovpålagt barneverntjeneste er ivarettatt gjennom et interkommunalt samarbeid med Averøy kommune, hvor Kristiansund er administrativ vertskommune med arbeidsgiveransvar for 27,6 årsverk. Dette er en felles tjeneste med myndighetsoverføring til felles barnevernleder. Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til trygge oppvekstvilkår. Det er i 2013 jobbet med å utvide samarbeidet til å omfatte flere kommuner. Kristiansund er også vertskommune for et tilbud innen psykisk helse, ACT Nordmøre. Tilbudet er et interkommunalt samarbeid mellom helseforetaket og 7 kommuner, hvor Kristiansund har ansvaret for driften og arbeidsgiveransvaret for 4 årsverk i tillegg til at helseforetaket bidrar med 2 årsverk. Tilbudet er beregnet på pasienter som har en alvorlig psykoselidelse med tilleggsutfordringer. Mottakssentral for trygghetsalarmer er lokalisert ved brannvakta i Kristiansund. Dette er et samarbeid mellom 5 kommuner administrert av Kristiansund kommune.

UNDERVISNING OG BARNEHAGE

Det formaliserte samarbeidet om undervisning og barnehage fordeler seg

Befolkning og levekår:

Kristiansund sykehus skal sikres fortsatt livskraft og videre utvikling. Trine Bruseth Sevaldsen - sykepleier og tillitsvalgt, foran Kristiansund sykehus.

OPTIMISME

på 30 ordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 4 av disse. Utover samarbeid om kompetanseutvikling og PP-tjenester er det liten tradisjon for samarbeid på området.

Det er 4 kompetansesamarbeid innenfor oppvekst. Kristiansund deltar i Nordmøre oppvekstsamarbeid – Nettverk Nordmøre, som omfatter 9 kommuner. Samarbeid om lovpålagte spesialpedagogiske tjenester er ivarettatt gjennom et interkommunalt samarbeid. Pedagogisk psykologisk tjeneste for ytre Nordmøre betjener 4 kommuner med ansvar for å sikre god individuell oppfølging av barn, unge og voksne. Kristiansund er administrativ vertskommune. Tjenesten er også tilknyttet Regional PP tjeneste for Nordmøre, hvor det samarbeides om kompetanseutvikling og tyngdepunktstjenester. Nordmøre og Romsdal interkommunale opplæringskontor ble etablert i 2013. Kontoret er lokalisert i Kristiansund og har ansvar for lærekontrakter i kommunene. Kontoret er godkjent av fylkeskommunen ved fylkesopplæringsnemnda og er det eneste eksemplet på et rent interkommunalt opplæringskontor. Kontoret er bemannet med 1 årsverk som daglig leder.

LANDBRUK OG NATURFORVALTNING

Samarbeidet om landbruk og naturforvaltning omfatter 27 ordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 3 av disse. Kommunen har ingen stillingsressurser eller administrative fellesoppgaver knyttet til området. Som i resten av Midt-Norge har det vært lite dynamikk i samarbeid om landbruks tjenester i fylket. Det finnes 3 felles landbrukskontor med formell myndighetsoverføring og felleskontoret for Gjemnes og Kristiansund er et av disse. Både lovpålagte forvaltningsoppgaver og utviklingsoppgaver innenfor

landbrukssektoren stiller krav til fagmiljøer og muligheter for faglig spesialisering som kan være vanskelig å tilfredsstille ut fra dagens organisering. Kommunen har løst dette gjennom kjøp av landbruks tjenester av Gjemnes. Kommunen er også med i et felles veterinærvaktdistrikt administrert av Gjemnes. Ordningen omfatter 3 kommuner.

Utover dette er kommunen medlem i Friluftsrådet for Nordmøre og Romsdal. Rådet dekker 10 kommuner og ivaretar viktige oppgaver knyttet til blant annet sikring og tilrettelegging av friluftsområder. Også her er Gjemnes vertskommune.

TEKNISKE TJENESTER

Samarbeidet innenfor teknisk sektor omfatter 39 ordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 11 av disse. De klassiske oppgavene i teknisk sektor som vei, vann, avløp og renovasjon preges av lite samarbeid og kommunen har ingen stillingsressurser eller administrative fellesoppgaver knyttet til området. Kommunens samarbeidsordning knyttet til renovasjon er via deltagelse i et interkommunalt selskap, mens samarbeidsordninger knyttet til energi og utbygging er via eierinteresser i selskaper som ivaretar tjenester innenfor områdene. I motsetning til andre fylker preges Møre og Romsdal av et betydelig antall selskaper innenfor bompeng- og utviklingsselskaper for vei og broanlegg. Denne formen for mobilisering og gjennomføring av infrastrukturbygging synes å være et spesielt trekk ved Møre og Romsdal.

BRANNVERN OG BEREDSKAP

Samarbeidet om brannvern og beredskap fordeler seg på 25 ordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 3 av disse. Det kommunale ansvaret

for brannvern og beredskap har vært og er under restrukturering. Det pågår en rekke nasjonale prosesser som vil berøre fremtidig strukturer for blant annet 110 sentralene og fremtidig organisering av kommunale brannvesen. Dagens organisering preges av en rekke ordninger på kryss og tvers og det finnes ingen helhetlig regional samarbeidsordning i form av felles brannvern, noe som er ganske vanlig i andre fylker. Kommunen inngikk i 2013 et brannsamarbeid med Averøy kommune og ivaretar lovpålagt brannvern, forebyggende tilsyn og feiing. Kristiansund er administrativ vertskommune med arbeidsgiveransvar for om lag 40 årsverk. I tillegg kommer 15 deltidsstillinger i utrykningsstyrken i Averøy. Det er i tillegg jobbet videre med å klargjøre modeller for et eventuelt brannsamarbeid på Nordmøre. Kommunens beredskap mot akutt forurensning er knyttet til Nordmøre Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (NIUA) som betjener 11 kommuner. Kristiansund er vertskommune for samarbeidet.

PLANLEGGING OG BYGGESAK

Det formaliserte samarbeidet om planlegging og byggesak er lite utbredt i Møre og Romsdal og omfatter 14 samarbeid. Kristiansund kommune deltar i 3 av disse. Området preges av mangel på dynamikk i samarbeidet når det gjelder kommunenes sentrale fagressurser for å ivareta rollen som planlegger med bindende juridisk arealmyndighet. Interkommunalt samarbeid om sjøområdene på Nordmøre ble startet opp i 2013. ORKidé Nordmøre leder samarbeidet som omfatter 11 kommuner. Målet er å utvikle en felles plan for bruk av sjøområdene på Nordmøre. Det er forventet at samarbeidet vil føre til raskere og mer forutsigbar kommunal saksbehandling. Det er også bestemt at det skal utarbeides en egen strategisk næringsplan for hele Nordmøre i regi av ORKidé. Oppstart blir i 2014. Med

utgangspunkt i Bremsnesfjordbassenget, har Averøy og Kristiansund kommuner sammen med Gjemnes og Tingvoll også startet en prosess for felles tilrettelegging og økt verdiskaping for det sjøbaserte næringslivet i regionen. Arbeidet med å finne plass til et nytt felles akuttsykehus for Nordmøre og Romsdal er koordinert gjennom en felles plangruppe med Molde, Gjemnes og Kristiansund kommuner i samarbeid med helseforetaket og fylkeskommunen. Kristiansunds "kandidat" til tomt er ved Storbakken på Frei. Helseforetaket vil bestemme seg for lokalisering i 2014.

Interkommunalt tilsyn i byggesaker omfatter 11 kommuner på Nordmøre. Kristiansund er administrativ vertskommune for samarbeidet og har opprettet tilsynsleder (jurist) i 100 prosent stilling. Samarbeidsordningen ble etablert i 2013. Hovedmål for samarbeidet er å løse kommunenes oppgaver når det gjelder krav til tilsyn og ulovlighetsoppfølging.

NÆRINGSUTVIKLING

Innenfor næringsutvikling er det registrert 11 formelle samarbeidsordninger i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 2 av disse. Kommunens samarbeidsordninger knyttet til havnevirksomhet er organisert som interkommunalt selskap, mens samarbeidsordningen knyttet til reiseliv er via eierinteresser i et selskap som ivaretar tjenester innenfor området.

Utover dette er alle kommunene i fylket engasjert i mange andre former for samarbeid. Det skjer gjennom ulike typer selskaper, nettverk, foreninger og løpende prosjektaktivitet samt samarbeidsordninger innenfor andre områder. Det finnes også et stort antall utviklingsselskaper, næringshager og andre typer virksomhet hvor kommunene er deleiere eller på annen måte involvert i næringsutvikling.

KULTURTJENESTER

Det er registrert 11 formaliserte samarbeid om kulturtjenester i Møre og Romsdal. Kristiansund kommune deltar i 3 av disse. Stiftelser er ikke medtatt selv om flere av disse er viktige og tunge aktører i kulturlivet. Samarbeid om kulturskole mellom Kristiansund og Averøy kommuner omfatter kjøp og salg av fagkompetanse. Kommunens bibliotek er delaktig i samarbeid med 2 kommuner, hvor begge kommunene kjøper 20 prosent biblioteksjefressurs fra Kristiansund for å oppfylle lovpålagte krav om bibliotekfaglig ledelse av folkebibliotek.

KOMMUNEREFORM

Dagens styringsformer preges av en sterk dominans av organisasjonsformer som vektlegger administrativ framfor politisk styring av interkommunale samarbeid. Kommunens deltagelse i interkommunale selskaper er beskrevet i kapittelet som omhandler organisering. Kommunen bidrar også til samfunnsutvikling gjennom eierinteresser i ulike selskaper. Disse er beskrevet i kommunens eierskapsmelding.

Den nye regjeringen har varslet en kommunereform med bred gjennomgang av oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene, og overføring av flere oppgaver til større og mer robuste kommuner. NIVIs analyser tyder på at kommunene står overfor et forvaltningsskille hvor de selv blir utfordret på å lede videre forvaltningsutvikling. En kommunereform vil stille krav til større fellesskap rundt aktuelle kommunemodeller i Møre og Romsdal. Det er derfor grunn til å forvente at kommunens rolle som regionsenter i fremtiden blir enda mer sentral. Dette både i forhold til utvikling av tilbud innenfor lovpålagte kjerneområder, men også i forhold til rene tjenestesamarbeid.

Et viktig element i kommunens omdømmearbeid er å fremstå mer attraktiv for omkringliggende kommuner. I lys av regjeringens varslede kommunereform blir det viktig å være på tilbudssiden i forhold til utvikling av nye områder å samarbeide om viktige samfunnsoppgaver på, samt å være en positiv deltaker og bidragsyter i forhold til initiativ som våre nabokommuner tar.

BYSATSING I REGI AV MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

Kommunen er sentral i fylkeskommunens "bysatsing", hvor målet er å stimulere til mer attraktive byer for å sikre vekst og utvikling i regionen. Næringslivet og omegnkommunene har pekt på at de tre byregionene i fylket, Ålesund, Molde og Kristiansund, må ta rollen som regional motor og bli et nav for omland og mot omverden. Fylkeskommunen har derfor tatt initiativ til en 5 årig bysatsing i Møre og Romsdal. De tre megatrendene akademisering, urbanisering og individualisering stiller helt nye krav til regionsentrene. Byene huser kunnskapsintensive funksjoner attraktive for de sterke næringsklyngene. Byene er også viktige som regionale kultur- og handelssentra, og de har økende betydning som regionale identitetsbærere. Å utvikle byene som urbane sentra med god kvalitet på utdanningstilbud er avgjørende for hele regionen sin konkurransekraft.

NÆRINGSUTVIKLING

Kristiansundsområdet skal være et allsidig og attraktivt arbeidsmarked.

Det er i 2013 foretatt en kart-legging* av næringslivsaktører i Kristiansunds-regionen. Kartleggingen og analysen er gjennomført av PwC. Funnene i analysen viser at det er behov for å avklare ambisjonsnivå for næringsutvikling i regionen og tilpasse organisasjonsstruktur og ressurser i forhold til dette. Nordmøre vil tjene på å koordinere næringsutviklingsarbeidet sitt i større grad enn det som er praksis i dag. Regionen har tilgang til kompetanse, ressurser og finansiering, men har et stort potensiale for økt samhandling. Kommunen deltar i pågående utredninger rundt sammenslåing av næringsutviklingsaktørene.

ORKidé har vedtatt å utarbeide en overordnet strategisk næringsplan som sikrer at næringsarbeidet er konsistent i regionen. Møre og Romsdal fylkeskommune støtter arbeidet med 0,5 mill. kroner. I løpet av 2013 har kommunen mottatt invitasjon til å delta i arbeidet, men det er ikke tatt stilling til forespørselen enda.

I tillegg skal den interkommunale næringsplanen mellom Averøy og Kristiansund også revideres, men dette må sees i sammenheng med utarbeidelse av overordnet strategisk næringsplan.

Kommunen er medlem eller medeier i flere næringsforum/ næringshager og har et tett samarbeid med næringsforeningene og ulike selskaper som driver med næringsutvikling. Eksempler er samarbeid med og styreverv i KOM Vekst AS, Nordmøre Næringsråd og Knudtzon Senteret AS – inkubator og støttespiller for innovasjonsprosjekter innenfor petroleumsklyngen i Kristiansund.

AKTIV NÆRINGSKOMMUNE

Kommunen har i 2013 bidratt til en styrking av flere næringsklynger blant annet i form av tilskudd fra næringsfond. Kommunen har også etablert Pilotveien næringspark AS, hvor formålet er salg, utvikling, forvaltning og drift av fast eiendom. Videre har kommunen kjøpt aksjer i Nordmøre Fiskebåt AS da det er viktig å beholde og styrke kvotene for eksisterende og nye fiskefartøy for å få en god utvikling i marin næring. Kristiansund kommune deltar i et forprosjekt om utredning av ny fiskeribase i regionen, plassert i Averøy kommune. Prosjektet skal ivareta markedsmessige strukturendringer innen marin utvikling og derav også se på flere næringer enn fiskeri som premissleverandør, utviklingsaktør og brukere av en fremtidsrettet fiskeribase.

Kristiansund kommune har i lang tid arbeidet aktivt for å legge til rette for marin industri. Dette har resultert i utvikling av området Teistholmen Industripark, regulert til marin industri, sentralt beliggende i Kristiansund. Området har 180 meter offentlig dypvann- og industri kai, 40 meter fiskerikai samt importhavn. Her er internasjonale og innovative nabobedrifter som GC Rieber Oils, Fortuna Oil og serviceleverandøren Kristiansund Fryseterminal, med frysekapasitet på 24 000 m³, etablert. Området er attraktivt for flere bransjer og bystyret i Kristiansund vedtok i februar 2013 å utrede konsekvensene for marin bransje ved en eventuell omregulering av arealet til allmenn industri. Saken skal opp til politisk behandling i første halvdel av 2014.

Kommunen tilrettelegger for entreprenørskap og gründervirksomhet på flere områder. Kommunen forvalter

et kommunalt næringsfond og et regionalt næringsfond i samarbeid med Averøy kommune, som deler ut støtte til nyetableringer etter søknad. Både bedrifter og enkeltpersoner kan søke om midler til prosjekter som styrker nyskaping, innovasjon og generell næringsutvikling. Til sammen ble det delt ut 1,4 mill. kroner til ulike næringsformål i 2013. Kommunen signerte i 2013 en ny partnerskapsavtale om hoppid.no med Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Innovasjon Norge. Gjennom prosjektet hoppid.no ble det i årene 2006 til 2010 utviklet en helhetlig satsing på flere og bedre nyetableringer i Møre og Romsdal. Nå er hoppid.no etablert som partenes viktigste verktøy i arbeidet med entreprenørskap.

Fornyelsen av partnerskapsavtalen er en naturlig del av kommunens videre arbeid med næringsetablering og gründeroppfølging, og en viktig del av den komplette næringsutviklingsstrukturen i Kristiansundsregionen. Kommunen har valgt å legge sin førstelinjetjeneste til Bølgen Næringshage og hoppid.no-kontoret tilbyr gründerfellesskap og nettverksbygging. Siden 2007 har antall nye bedrifter vokst med hele 30 prosent.

Kommunen bidrar også til næringsutvikling i regionen gjennom deltagelse på messer og arrangementer utenfor egen by. I tillegg er kommunen aktiv som tilrettelegger for eller som arrangør av en rekke årlige arrangementer som blant annet Nordmørskonferansen, Midt-Norsk Fiskerikonferanse, Tahiti-konferansen, Nordmørskvinnene, Desemberkonferansen, Nettverksdagen, Petropolen og Oljens dag.

* Kartleggingen er utført på oppdrag fra Kristiansund kommune, med støtte fra LUK-midler i Møre og Romsdal fylkeskommune.

KOMPETANSE OG ARBEIDSKRAFT

Kommunen har etablert flere fora for å samle aktører som er engasjert i utviklingen av lokalsamfunnet. Gjennom aktiviteter som byutviklingskonferansen, Bymagasinet med mer, er nettverket «By'n oss» et godt eksempel på samarbeid som er med på å gjøre byen bedre og dermed trekke til seg kunder og arbeidskraft. Kommunen har også jobbet i team med øvrige næringsaktører og næringslivet på prosjekt som riggsatsing og internasjonal skole. Regional- og næringsutvalget bevilget i mars 2013 0,8 mill. kroner til oppstart av stiftelsen Kristiansund Internationale School. Skolen skal være for barn i alderen 5-16 år og vil være et viktig tiltak i forbindelse med rekruttering av kompetansearbeidskraft fra utlandet. Skolen skal etter planen være i drift fra høsten 2014. Kommunekompasset konkluderer med at det er utfordringer i forhold til å fremme det lokale næringslivet på

nasjonale og internasjonale arenaer. Den internasjonale skolen vil være et skritt i riktig retning.

Kristiansund er en aktiv næringskommune og gjennomfører regelmessig næringslivsundersøkelser i regi av Møreforskning og Høyskolen i Molde. Møreforskning presenterte i 2013 en ringvirkningsanalyse^{*} av petroleumsklyngen i Kristiansundsregionen med status 2012 og utsikter frem mot 2020. Tallene ga tydelige signal om en betydelig vekst i den oljebaserte næringen og i årene frem mot 2020 vil næringslivet i regionen ha behov for å skaffe 1 600 nye årsverk. Det er ingeniører, sivilingeniører, fagteknikere samt personer med fagbrev som utgjør de største enkeltgruppene og næringslivet, myndighetene og skolene står overfor felles utfordringer i forhold til å fylle utdanningsbehovet. Bedriftene selv framhever behovet for samarbeid både i næringen og med

offentlige instanser, samt behovet for tilrettelegging av infrastruktur som de viktigste utfordringene for å dra nytte av markedsmulighetene framover. Kommunens rolle som tilrettelegger og utvikler i forhold til infrastruktur innenfor områder som bolig- og næring, kulturtilbud, barnehage- og skoletilbud vil være viktig for å kunne ta del i veksten. Kristiansund er i 2013 inne i det 21. året når det gjelder produksjon fra olje- og gassfelt i Norskehavet.

Kristiansund kommune har relativt sett lavere arbeidsplassdekning, mindre pendlingsomfang og vesentlig lavere andel statlige og fylkeskommunale arbeidsplasser, enn Molde og Ålesund. Det er viktig å jobbe med regionforstørrelse gjennom nye samferdselsløsninger for å få utvidet tilbudet av andre offentlige arbeidsplasser, særlig sett i lys av det store kvinneunderskuddet i regionen.

SAMFERDSEL

Kristiansund skal ha et godt utbygd, tilgjengelig, miljøvennlig og sikkert samferdselstilbud som styrker regional og lokal utvikling.

Å utvikle Kristiansund til å bli et bedre fungerende og mer attraktivt trafikknutepunkt for omlandet og egne innbyggere er en kontinuerlig oppgave. Kommunen må være pådriver både på egne vegne og på vegne av næringslivet i regionen når det gjelder utvikling av samferdselstilbudet. Gode samferdselsløsninger er avgjørende for å knytte folk og næringsliv sammen i regionen, og med markeder ute. Skal hele Nordmøre ta del i veksten som vi har rundt Kristiansund, må det jobbes systematisk med regionforstørrelse og utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregionen. Her er de store veiprojektene sentrale – bypakken, Rv70 inn til

Kristiansund, Rv70 gjennom Tingvoll og Sunndal, E39 med ferjefri kryssing av Halsafjorden og videre oppgradert vei mot Molde. Kommunen har i 2013 kjøpt aksjer i selskapet Gassvegen-Fylkesveg 215/279 AS.

BYPAKKE OG BYUTVIKLING

Statens vegvesen har sammen med Kristiansund kommune satt i gang et arbeid for å løse trafikk-, miljø- og sikkerhetsutfordringer knyttet til innfartsveien. Bypakken forutsetter delvis bompengefinansiering, samt at minst 20 prosent av investeringene skal brukes på kollektiv-, gang- og sykkeløsninger.

Det arbeides med parallelle prosesser i Molde og Ålesund, og vegvesenet tar sikte på en felles stortingsbehandling for de tre bypakkene. Bypakken skal ivareta en helhetlig by- og transportutvikling i byen, men også overfor omlandet. Vi skal ha god tilgjengelighet med bil, med kortere køer og relevant parkeringstilbud, men også miljøriktige kollektiv-, gang- og sykkeltilbud. Bypakkearbeidet skjøt fart i 2013 gjennom felles organisering av arbeidet i de tre mørebyene i regi av Statens vegvesen. Sammen med fylkeskommunen og kommunene er det under utarbeidelse en rekke planer for modernisering av byene gjennom opprusting av innfartsveier, satsing på

^{*} Kartleggingen er utført på oppdrag fra Kristiansund kommune, med støtte fra LUK-midler i Møre og Romsdal fylkeskommune.

sykkel, gange og kollektivtransport samt generell miljøforbedring. Bystyret vedtok i 2013 å forberede søknad om oppstart av bompenginnkreving med utgangspunkt i tre bomsnitt; Atlanten/Vågen, Nordsundet og Omsundet. Det skal avklares byggeplan for Atlanten – Røsslyngveien og utarbeides reguleringsplan for Vikansvingen – Kontrollplassen. Det er i 2013 også gjennomført kjøretidsmålinger og reisevaneundersøkelse for Kristiansund i forbindelse med Bypakken. Resultatene av undersøkelsene vil gi flere viktige opplysninger om trafikken på innfartsveien, blant annet om stedene med størst avviklingsproblemer samt om andeler av trafikanter på de forskjellige transportgruppene bil, buss, sykkel og gange. Det skal fattes endelig vedtak i egen sak om bompengordningen i 2014. Trafikksikkerhet på vei- og gatenettet er en viktig del av bypakken. «Trafikksikkerhetsplan for Kristiansund kommune 2012-2016» vil bli lagt til grunn for trafikksikkerhetsarbeidet. Hovedplan for sykkel i Kristiansund er utarbeidet i 2013 og blir lagt ut til offentlig ettersyn i januar 2014.

Kommunen er én av tre pilotkommuner i utviklingsprogrammet «Våre gater og plasser», hvor hensikten er å skape økt bevissthet om gaters og plassers betydning som sosial og offentlig arena. Arbeidet skal føre til en mer kvalitetsbevisst og miljøvennlig videreutvikling som gir oss bedre byer å leve i. Tilrettelegging for både kollektivtrafikk, gående og syklende samt universell utforming skal være en integrert del av denne utviklingen. Programmet er et samarbeid mellom Statens vegvesen og Riksantikvaren og vil være av betydning for kommunens bypakke.

KOLLEKTIVTILBUD

Møre og Romsdal fylkeskommune er ansvarlig for kollektivtrafikken i fylket. Kollektivtilbudet er i dag preget av

mange ulike aktører som markedsfører seg selv, og informasjonen til reisende er derfor spredd over flere kanaler. Det gjør tilbudet uoversiktlig og krevende for innbyggerne. Fylkeskommunen jobber derfor med å samle alle operatørene under én og samme aktør. Innføringen vil skje stegvis. Målet er å bidra til en trafikkutvikling der en stadig større del av reisene skjer kollektivt via buss, hurtigbåt og/eller ferge. Nordmøre er først ut i fylket med felles bussoperatør og startskuddet for nysatsingen går i januar 2014.

Kristiansund har kollektivtilbud til/ fra omlandet via buss, ferge, hurtigbåt, hurtigrute og fly. Sundbåten og bybusser utgjør kollektivtilbudet innen byområdet. Kommunes bidrag er gjennom drift av sundbåten. Tilgjengelighet for alle brukergrupper er viktig i arbeidet med å redusere behovet for privatbiler. I 2013 gjennomførte Sundbåtesenet møter med Handikapforbundet, hvor temaet var universell utforming av sundbåten Framnæs. Befaringer om bord kartla ulike behov, og i forbindelse med verkstedopphold i mars 2014 vil det bli sett på løsninger som blant annet kan ivareta rullestolbrukere. Miljøkort på buss kan benyttes på sundbåtene. Ordningen med miljøkort gir det kommunale sundbåtesenet lavere inntjening enn ordinære billetter, men ordningen anses som viktig utfra miljøhensyn.

STAMNETTHAVN

Sjøtransport er en viktig del av det totale samferdselstilbudet i regionen. Devoldholmen i Kristiansund er stamnetthavn og godsknutepunkt, mens Tjeldbergodden i Aure er spesialterminal. Havnasamarbeid på Nordmøre ivaretas av det interkommunale selskapet Kristiansund og Nordmøre Havn, hvor kommunen er medeier. Devoldholmen er en flerbrukshavn tilgjengelig for både allmenntrafikk og næringsvirksomhet. Den er en sentral og

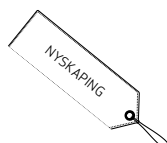
samordnet passasjerterminal i regionen for buss, hurtigbåt og hurtigrute. Det interkommunale samarbeidet ivaretar samarbeidsrelasjoner mellom havner, transportører og transportbrukere. Dette gir næringslivet utviklingsmuligheter lokalt og bidrar til å knytte transportavhengige virksomheter i den enkelte kommune til effektive logistikk-løsninger innen og til/fra regionen. Spesielt gjelder dette for fiskeri- og offshore-næringen. Selskapet er således opptatt av å forbedre infrastrukturen for havne-, ferge- og veitilbud i og utenfor regionen.

Tilretteleggingen av Nordmørs-terminalen på Devoldholmen har ført til at Kristiansund kan ta i mot to større cruiseskip samtidig i tillegg til normal avvikling av hurtigrutetrafikken. Antall cruisebåtanløp i 2013 var 14.

Kristiansund kommune bidrar gjennom Kristiansund og Nordmøre Havn til å redusere miljøbelastningene rundt havneområdet i sentrum. Prosjekt Landstrøm har pågått siden 2012 og omfatter i første omgang båter som ligger fortøyd ved Storkaia. Landstrøm er elektrisk kraft fra strømanlegg på land til det elektriske anlegget om bord i skip eller mindre båter som ligger fortøyd ved kai. Dette medfører at området rundt havna slipper luftforurensning og støy fra båtenes diesellaggregat. I tillegg reduseres også utslippene av klimagasser. Prosjektet er et skritt i riktig retning mot en «grønnere» havn og fortsetter også i 2014.

Samferdsel:

Kvernberget lufthavn skal videreutvikles både fysisk og med hensyn til rutetilbud. Luftshavnsjef Ole Kristian Pettersen viser veien!

STAMLUFTHAVN

Luftfarten fyller et viktig samfunnsbehov som kollektivtransport over lange avstander. Kristiansund lufthavn, Kvernberget er hovedflyplass for Nordmørsregionen. Lufthavnen trafikkeres daglig av BMI Regional, SAS og Widerøe og håndterer i underkant av 400 000 passasjerer årlig. I løpet av 2013 ble tilbudet utvidet med direkterute til Aberdeen i Scotland og i januar 2014 åpner en ny direkterute til Stavanger. Utvidelsen av rutetilbudet er viktig i forhold til oljevirksomheten i regionen og spesielt økt setekapasitet til Stavanger har vært etterspurt av næringslivet i begge byene. Fra før av har Kristiansund lufthavn et rutetilbud som dekker Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Florø og Molde. Utover dette er lufthavnen også base for offshoretransport til olje- og gassinstallasjoner på Haltenbanken, og har sin egen heliport som drives og

trafikkeres av CHC Helikopter Service. Heliporten er den tredje største i landet. Offshoretrafikken utgjør drøyt 20 prosent av den årlige passasjermengden. Utover rutetrafikken er det også en viss chartervirksomhet i sommerhalvåret, samt enkelte frakt- og bedriftsflygninger i regi av næringsliv og industri i regionen. Offshorevirksomheten er tungt representert i Kristiansund, og står for mye av passasjergrunnlaget. Kristiansund lufthavn, Kvernberget eies og driftes av Avinor AS. Kvernberget vil innen 2020 fremstå som en helt ny lufthavn. Avinor vil i løpet av de neste årene investere rundt en halv milliard kroner i å ruste lufthavnen for fremtiden. I tillegg til forlenget rullebane med utvidede sikkerhetssoner, inngår ny terminal og nytt driftsbygg, nye parkeringsfasiliteter, utvidet flysideareal og nye hangarer i opprustningen. Målet er å få på plass en moderne lufthavn, rustet for videre vekst i fremtiden. Rullebanen ble utvidet til

2 000 effektive rullebanemeter i 2012 og var et spleiselag mellom Avinor, Kristiansund kommune og lokalt næringsliv. Arbeidet med nytt driftsbygg starter i februar 2014 og er forventet ferdig i løpet av første kvartal 2015.

Avinor er opptatt av at alle brukere skal kunne benytte seg av selskapets tilbud. Selskapet har løsninger tilpasset ulike funksjonshemminger og er behjelpelig via sin assistansetjeneste. Likeledes er selskapet opptatt av at tilbudene skal være miljøvennlige og i henhold til utslippstillatelser og lovverk. Gjennom aktiv deltakelse i Kvernberget Vekst AS arbeider kommunen for å øke attraktiviteten og tilbudet ved Kristiansund Lufthavn, Kvernberget. Aktuelle tiltak er markedsføring, arbeid opp mot nye potensielle aktører som kan benytte Kristiansund som destinasjon og i forhold til utvidelse av utenlandstrafikken.

IDRETT, KULTUR, OMDØMME OG IDENTITET

Kristiansund skal være en ledende kulturby med et mangfoldig tilbud for Kristiansund og regionen.

Kommunen har et ansvar for produksjon og formidling av fritidstilbud. Frivillige lag, organisasjoner og institusjoner samt næringslivet er viktige samarbeidspartnere. Ulike tilbud i tilknytning til kultur-, idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg skal bidra til et aktivt liv for kommunens innbyggere og tilreisende. Folkehelse står sentralt i arbeidet. Kunst, kultur, idrett og frivillighet er alle viktige faktorer som skal bidra til et positivt omdømme for kommunen gjennom samhold og samhandling. Kommunens kulturarv/ kulturminner samt rike tradisjoner skal videreføres og bidra til å bygge identitet for kommunens innbyggere.

IDRETT OG KULTUR SOM SAMFUNNSKRAFT

Kristiansund er en ledende kulturby for hele regionen og har et tett samarbeid med kulturavdelingen i fylkeskommunen, andre kommuner i fylket, kultursjefene i nettverket Byer i Midt-Norge samt med private aktører og næringsliv for å utvikle det regionale kulturtilbudet. Kommunen har gode tradisjoner innen kunst, kultur og idrett. Gjennom disse er det skapt nasjonale fyrtårn slik som Operaen i Kristiansund, Kristiansund Kirke-, Kunst-, Kulturakademi og Nordic Light International Festival of Photography. Internasjonalt har Kristiansund en flott og stolt tradisjon med vennskapssamarbeid mellom fire byer i Norden. Kristiansund

Ballklubb (KBK) har etablert seg som toppfotballklubb, og nye Kristiansund stadion vil stå klar til bruk fra sesongstart 2014. Toppidrettsveka har med kommunal deltakelse vært et positivt bidrag til aktivitet også i 2013.

Kommunedelplanen "Kunst og kultur 2012 - 2020" ble vedtatt i 2012. Den danner rammen for kommunens arbeid samtidig som den skal inspirere frivilligheten, gi næringslivet ideer innen kulturområdet og påvirke region-samarbeidet. Fra før har kommunen egne delplaner spesielt rettet mot idrett og friluftsliv og en særskilt plan for kultur- og fritidstiltak for barn og unge. I løpet av økonomiplanperioden skal

arbeidet med egen Markaplan, ny barne- og ungdomsplan, kulturminneatlas og kulturminneplan påbegynnes.

MANGFOLDIG TILBUD

I Kristiansund er det over 300 registrerte lag og organisasjoner som har et stort og mangfoldig tilbud til kommunens innbyggere. I tillegg finnes en rekke uorganiserte tilbud. Felles for alle er at de preges av ildsjeler og frivillighet og er således viktige arenaer for dugnadsånd og sosialt felleskap. For å få en effektiv og utfyllende utnyttelse av både kommunale og ikke-kommunale ressurser, er det inngått samarbeidsavtaler om drift av aktiviteter i tillegg til lagenes ordinære aktivitet. Gjennom universell utforming av informasjon og formidling, i tillegg til fysisk tilgjengelighet, ønsker kommunen å gi alle innbyggere en mulighet til å delta. Arbeidet med tilrettelegging for økt fysisk aktivitet og friluftsliv for alle aldersgrupper ble videreført i 2013. Det er ikke etablert nye tilbud i 2013.

TILBUD TIL BARN OG UNGE

Kristiansund kulturskole er en stor og viktig bidragsyter til barn og unges kulturtilbud både i skoleverket og i det lokale kulturlivet. Tilbudene omfatter både musikk, teater og kunst. Gjennom kommunens satsing på Kultursekken får barn og unge møte profesjonell kunst og kultur. Kulturformidlingen skjer i barnehage, grunnskole og den videregående skole gjennom tiltakene Kulturnista og Kulturlauget. Ungdommens kulturmonstring – UKM er en arena for kultur-/egenaktivitet for aldersgruppen 10-20 år, hvor de kan framføre sine kulturuttrykk for et stort og ungt publikum. Den arrangeres årlig, med om lag 180 deltakere. Kommunen har ansvar for gjennomføring og finansiering. UKM gjennomføres i samarbeid med Averøy kommune for å sikre utvikling på tvers av kommunegrensene. Barnas Festuker i regi av Operaen i Kristiansund er også en årlig tradisjon med en rekke

teateroppsetninger av og for barn. Kommunen støtter festukene økonomisk. Kommunen drifter 2 ungdomsklubber, UngdomsHuset i Kristiansund sentrum, og Ghetton's fritidsklubb på Frei. Her møtes ungdommer en gang i uka for å danse, synge, spille eller slå av en prat i sofagruppene. Ungdommene bestemmer selv hvilke aktiviteter klubbene skal inneholde. Tilbudene er åpne for alle i de aktuelle aldersgruppene, og det legges spesielt vekt på å integrere uorganisert ungdom og ungdom med innvandrerbakgrunn.

Kommunen organiserer hver sommer Kul Kultur – et ferietilbud for barn og unge som tar sikte på å gi gode tilbud i samarbeidet med profesjonelle og amatører. Kompis er et kulturtiltak for flerkulturelle barn i innføringsklassen ved Allanengen skole. Her er målet å tilrettelegge for at målgruppen tar aktivt del i idretts- og kulturlivet. Oppleveleskortet er en ordning som tilbyr utsatte barn, unge og deres familier gratis kultur- og idrettsopplevelser. Tilbydere av opplevelsene er offentlig, privat og frivillig sektor. I ordningen med oppleveleskortet i Møre og Romsdal deltar Kristiansund aktivt i samarbeidet og videreutvikling av konseptet. Idrettsskolen og Åpen dør i Braatthallen er alternative idrettstilbud til barn og unge. Tilbudene er eksempler på inngåtte samarbeidsavtaler med idrettslag om aktivitet utenom ordinær konkurranseidrett.

TILBUD TIL VOKSNE

Kommunen drifter få tilbud selv. Bidrag skjer i all hovedsak gjennom egne initiativ fra frivillig sektor. Nordmørsnaturen byr på mange friluftsupplevelser, i tillegg finnes ulike treningsmuligheter og kulturtilbud som kan utøves enten som egenaktivitet eller i organiserte former. Arena Kristiansund er en interesseorganisasjon som arbeider for å skape økt bolyst for studenter og unge arbeidstakere mellom 20 - 35 år i

Nordmørsregionen. Arena gjennomfører både faglige og sosiale arrangementer. All aktivitet er basert på frivillig innsats og støtte fra offentlig sektor og privat næringsliv. Kommunen støtter ikke denne organisasjonen økonomisk.

TILBUD TIL SENIORER

Kulturgruppa og miljøarbeidertjenesten i kommunen tilbyr tilrettelagte arrangement til alle sykehjemmene, omsorgsboligene og Barmanhaugen seniorsenter. Målsetningen er at kultur- og trimtilbudene skal gjenspeile det som allerede er etablert i og utenfor egen kommune. Kristiansund kulturskole har tilbud til eldre som spiller instrument eller synger gjennom Eldremusikken. Utover dette finnes tilbud som Seniordansen, Tirsdagstrimmen, Den kulturelle spaserstokken og Senioruniversitetet.

TILRETTELAGT FRITID

Kommunen tilbyr flere programmer og aktiviteter for mennesker som har spesielle behov. Dette er alt fra å tilrettelegge en bestemt fritidsaktivitet, til bistand ved ulike opplevelser. Fritidsvennene bistår i gjennomføringen av Fritids – en ukentlig fritidsklubb, det årlige nyttårsballet samt «Vi danser fylket rundt» som er en weekendtur på hotell i fylket fylt med aktiviteter og hyggelig samvær. Tilbudet hadde 20 årsjubileum i 2013. Fritids-Arena er et ukentlig tilbud for ungdom og unge voksne i aldersgruppen 15 - 30 år med psykiske utfordringer. Tilbudet er gratis og er et samarbeid mellom kommunen og Røde Kors.

Biblioteket driver oppsøkende bibliotek-tjeneste «Boken kommer», som er et tilbud til eldre, funksjonshemmede og syke i kommunen. Tilbudet drives i samarbeid med Kristiansund Soroptimistklubb. Kommunen tilbyr støttekontakt til personer og familier som har behov for bistand til å få en meningsfylt fritid på grunn av alder, funksjonshemming eller sosiale problemer. I tillegg tilbys Oppleveleskortet for barn og ulike

tilrettelagte fritidstilbud for eldre. Det finnes også et eget idrettslag for funksjonshemmede i Kristiansund og omegn. Stjernelaget har mellom 20 og 30 deltakere på hver trening. Aldersgruppen er fra 12 år og oppover. Laget har i flere år deltatt i Vivil lekene. Kommunen støtter opp økonomisk gjennom Fritidsvennene.

FRIVILLIGHETEN

De frivillige organisasjonene bidrar til å sikre mangfoldet i samfunnet og gjennomfører er rekke tiltak som bidrar til å opprettholde og utvikle et levende lokalsamfunn og region. Næringslivet er en viktig støttespiller for de frivillige organisasjonene både som sponsor og med tilskudd til enkeltarrangement og tiltak. Lik landstrenden melder det frivillige kulturlivet i Kristiansund om stort frafall av frivillige, spesielt for lederverv. Statens Frivillighetsmelding signaliserer at frivilligheten er et prioritert mål å opprettholde og utvikle inn i en ny tid.

Støtteordninger som grasrotmidler og momsfradrag sammen med alternative tilskuddsmidler er gode bidrag til å opprettholde aktivitet i frivillig sektor. På den annen side merker frivilligheten større krav til kvalitet og administrasjon i foreninger og lag. Frivillig deltakelse har i dag karakter av mer kortsiktig forpliktelse enn tidligere, noe som må kompenseres med lønnet administrasjon/sekretariat for å opprettholde kontinuitet i planlegging og aktivitet. Utfordringene ligger derfor både i å stimulere nye ildsjeler, tilrettelegge for bedre økonomi og gi opplæring i det å drive organisasjonsarbeid. I 2013 ble det utbetalt om lag 20,6 mill. kroner til frivilligheten i kommunen i form av øremerkede midler, generelle kulturtilskudd og diverse andre tilskudd. Kommunen jobber proaktivt med å sikre det økonomiske grunnlaget for frivilligheten, blant annet gjennom ulike kurs, konkret søknadshjelp og generell rådgiving tilknyttet Tilskuddsportalen.

Både Kristiansund idrettsråd, Kristiansund musikkråd, Kristiansund frivilligsentral og Fritidsvennene er eksempler på samarbeidsforum for frivillig arbeid. Kristiansund idrettsråd fungerer som et rådgivende organ for idretten i kommunen, og som en arena for samarbeid mellom lagene og de kommunale myndigheter. Kommunen inngikk høsten 2013 en samarbeidsavtale med Kristiansund idrettsråd. Idrettsrådet er et fellesorgan for idretten i kommunen organisert i Norges Idrettsforbund (NIF) gjennom idrettskretsene og underlagt NIFs lover og vedtekter. I samsvar med samarbeidsavtalen skal alle saker som er av felles interesse for idretten formidles til kommunen gjennom Kristiansund idrettsråd. Idrettsrådet skal også koordinere henvendelser fra enkeltidrettslag som angår prioriteringer av kommunale midler til anleggsinvestering, drift og disponering av kommunale anlegg eller annen økonomisk støtte.

Kristiansund musikkråd skal være et samarbeids- og interesseorgan for å fremme musikklivet i Kristiansund kommune. Rådet skal bidra til samarbeid mellom medlemslagene, andre organisasjoner, institusjoner og kommunale myndigheter som driver og/eller organiserer musikkaktiviteter og andre kulturaktiviteter. Ungdomsrådet arbeider for ungdommens interesser. Ungdomsrådet består av aktive og engasjerende ungdommer som setter oppvekstvilkårene til barn og unge i Kristiansund i fokus. Ungdomsrådet har i 2013 blant annet engasjert seg gjennom tildeling av økonomisk støtte til og gjennomføring av ulike arrangement, vært representert i kommunale arbeidsgrupper samt engasjert seg i EUs ungdomsprogram Aktiv ungdom. Fritidsvennen er et hjelpende og rådgivende organ for planlegging og gjennomføring av ulike aktiviteter for psykisk utviklingshemmede.

BYGNINGER OG ANLEGGSMESSIG INFRASTRUKTUR

Kristiansund har mange mindre lokaler for utøvelse og framføring/visning av kunst og kultur. Foruten Festiviteten er ingen lokaler spesielt bygd og utrustet for kulturformål. Braatthallen er bygd som idrettsarena, men har avhjulpet mangelen på en større scene ved å lage løsninger som fungerer bra. Caroline og Nordic Light house of Photography er eksempler på lokaler som benyttes til noen kulturuttrykk, i tillegg til at flere av kommunens skoler er i bruk til frivillige organisasjoners virksomhet. Kirkene er flittig brukt som konsertarenaer, men har begrensninger både i akustikk og plass for utøvere, særlig for større ensemble. Kristiansund har to svært moderne og fine utendørsscener med henholdsvis Vikaneset og Tahitibrygga. De store kulturinstitusjonene som operaen, museet, kulturskolen og biblioteket mangler tilfredsstillende lokaler for å utvikle seg videre i. Det er også behov for en arena hvor rytmisk musikk kan få optimale forhold både for utøvere og publikum. Aktuell løsning for band i dag er bruk av musikkcontainer tilhørende Atlanten videregående skole. Dansemiljøet er spredt og mangler en scene med optimale forhold for dans i ulike sjangre.

Kommunen jobber med å sikre tilgang til kultur for alle samt å finne en god infrastruktur for breddekulturen gjennom å tilby rimelig tilgang til kommunale kulturbygg som Festiviteten og Caroline. Et nytt opera- og kulturhus vil være sentralt i den videre utviklingen. Aktuelle leietakere er Operaen i Kristiansund, Nordmøre museum, kommunens bibliotek og kulturskole. Kommunen overtok i desember 2012 byggherrefunksjonen i arbeidet med nytt opera- og kulturhus i Kristiansund. Det foreløpige skisseprosjektet som forelå etter arkitektkonkurransen ble lagt til grunn ved utarbeidelse av prosjektplan.

Første forslag til forprosjekt ble levert til avtalt tid og prosjekteringskostnad, men estimert totalkostnad for selve prosjektet ble vurdert som for høye og prosjektet var ikke realiserbart med tanke på fullfinansiering. Bystyret vedtok under behandlingen av forprosjektet den 26. februar 2013 at rådmannen skulle foreta en videre bearbeiding for å redusere investerings- og driftskostnadene vesentlig. Dette la premissene for en tilpasning i prosjektplanen med en utvidelse av forprosjektperioden på inntil ett år. Våren 2013 etablerte rådmannen en bredt sammensatt prosjektgruppe som gjennomførte bearbeidelsen i samråd med stat, fylkeskommune og leietakerne. I desember 2013 ble prosjektet lagt fram for bystyret og drifts- og investeringskonsekvenser vedtatt innarbeidet i økonomiplanen. Endelig behandling av omarbeidet forprosjekt skal behandles i formannskap og bystyre i februar 2014. Søknad til stat og fylkeskommune skal sendes innen 1. mars 2014. Med det nye opera- og kulturhuset ønsker kommunen å utvikle et sentralt knutepunkt for kultur- og næringsliv i Kristiansund. En samlokalisering av spennende aktører som biblioteket, Nordmøre Museum, Operaen i Kristiansund, kulturskolen, andre kulturinstitusjoner og aktuelle leietakere vil gi samarbeidsmuligheter og inspirasjon til å utvikle innovative kulturmiljøer og møteplasser.

Anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv representerer en viktig del av infrastrukturen for utøvelse av varierte aktiviteter for svært mange av kommunens innbyggere. Kommunen administrerer badeland, flerbrukshall, friidrettsstadion, kunstgressbane, flere gressbaner, badeplasser, lekeparker, alpinanlegg og store friluftslivsområder. I tillegg har kommunens innbyggere tilgang på kunstisbane, golfbane, motorcrossbane, skiløyper, hestesport, vannsportaktiviteter, flerbrukshall og baneanlegg som administreres av lag og

organisasjoner. Kommunen bidrar til flere av disse aktivitetene gjennom økonomisk tilskudd og annen tilrettelegging. Folkeparken og andre turområder er arenaer for egenorganisert aktivitet som brukes av stadig flere aldersgrupper til turgåing, løping og sykling. Løpebanen ved Atlanten Idrettspark benyttes fritt hele året så lenge dette ikke er i konflikt med den organiserte idretten som leier treningstid av kommunen. I tillegg til egen skatepark finnes det også flere nærmiljøanlegg som kan benyttes til egenorganisert aktivitet som fotball, håndball og basket.

I løpet av 2013 har kommunen blant annet fattet vedtak om tilskudd som sikrer realisering av ny stadion for Kristiansund Ballklubb (KBK) og derigjennom spill i Adeccoligaen. Kommunen har kjøpt aksjer i Kristiansund Stadion AS, noe som setter selskapet i stand til å opparbeide Kristiansund Fotballklubb (KFK) sin nåværende kunstgressbane til fremtidig hjemmebane for KBK. Som del av satsingen vil kommunen utvide og legge kunstgress på egen gressbane i området, og inngå avtale med KFK som regulerer disposisjonsrett, drifts- og vedlikeholdsansvar for dette anlegget. Det er besluttet å utrede videre framtidig bruk av Idrett, og en oppgradering og videreutvikling av Atlanten idrettspark og Folkeparkenområdet, herunder Kunstisbanen og Atlanten stadion. Ved rullering av kommunedelplan for fysisk aktivitet og friluftsliv for 2014 - 2016 vil nye anlegg bli vurdert.

Det ble i 2012 ervervet 4 000 mål fra Statskog i tilknytning til Markaplan for regionsenteret. Det er utarbeidet

driftsplaner for alle kommunens friluftsområder.

KOMPETANSE OG ARBEIDSKRAFT

For å skape et robust urbant regionsenter for Nordmøre er det nødvendig å øke sysselsettingen og kompetansebredden.

Gjennom Kommunedelplan «Kunst og kultur 2012 - 2020» er det vedtatt at Kristiansund kulturskole skal utvikles til kompetansebase for kunstopplæring, også for barnehage og grunnskole. Planen forutsetter samtidig at det skal igangsettes arbeid med å lage ny kulturskoleplan. I dette planarbeidet må sammenhengen mellom kulturskolens tilbud og et samfunn i stadig endring og utvikling stå sentralt. Arbeidet med ny kulturskoleplan er ikke påbegynt i 2013, men det er iverksatt forsøk med modeller for desentralisert kulturskoletilbud gjennom et prøveprosjekt ved Dale barneskole.

Studieretning i estetiske fag ved de videregående skolene i Kristiansund er sårbar, med varierende søkertall. Musikk, dans og drama ved Atlanten videregående skole melder om svak og variabel søkning fra Kristiansund. Liten søkning førte til at det høsten 2011 ikke ble tatt opp elever til førsteåret ved linjen Studieforbereidende formgivning ved Kristiansund videregående skole. For 2012/2013 har det derimot vært en økning i søkertall på begge linjer. Dette er en direkte konsekvens av målrettet satsing fra skolene og det politiske miljøet i kommunen - et arbeid som må prioriteres videre. Kristiansund har ingen undervisning i kunstfag på høghskolenivå.

Den lønnede kompetansen i opplæring innen kunst og kultur er stort sett i kulturskolen, de videregående skolene, de private dansestudioene og tilknyttet fagpersonell i Operaen i Kristiansund. I tillegg kommer fagpersonell innenfor museum og bibliotek samt freelancekunstnere innen ulike sjangre. Storparten består av musikkfaglig og dansefaglig personell. Kommunen har ansatt egen idrettskonsulent, og flere idrettslag har ansatte i ulikt omfang som til sammen innehar omfattende idrettsfaglig kompetanse. Flere lag og foreninger innenfor idretten driver aktiv utvikling av kompetansen til sine ansatte og frivillige.

Kommunen jobber aktivt for å sikre etablering av flere kulturarbeidsplasser, blant annet gjennom tett dialog med Operaen i Kristiansund og andre profesjonelle kulturinstitusjoner. I 2013 gjennomførte kommunen prosjekt Tilbakestrøm som skal knytte sterkere bånd mellom kommunen og utflyttede kunstnere og kulturarbeidere som er på et høyt faglig og kunstnerisk nivå. Målet er å hente tilbake unge kunstnere og kulturarbeidere for gjennomføring av utstillinger, forestillinger, workshops og lignende. Det er i 2013 gjennomført både utstillinger og andre arrangementer i regi av prosjektet. Tilsvarende prosjekt vil også bli gjennomført i 2014. Kommunen er også med på å utvikle et nytt rekrutteringsprogram innen kunst- og kulturfeltet spesielt sammen med Undine.

Kommunen har i 2013 inngått driftsavtaler som blant annet inneholder økonomisk støtte til Stiftelsen Nordmøre museum, og Nordic Light Events AS. Dette er med på å sikre fremtidige kulturarbeidsplasser og en bredde også i det profesjonelle kunst- og kulturfeltet.

KULTURMINNEFORVALTNING

Kulturarven skal ivaretas og brukes aktivt for å skape opplevelser for egen befolkning og tilreisende gjennom fortellingen om stedet, og bidra til å bygge identitet.

Verdiskapningsprosjektet Atlanterhavsveien-Bud-Kristiansund del 1 ble avsluttet i 2011, mens del 2 Kulturminnenæring ble avsluttet i 2013. Som del av prosjektet ble det søkt tilskudd fra ulike samarbeidspartner. Det har også vært gjennomført et eget prosjekt med støtte fra Riksantikvaren for sikring av Grip kirke. Prosjektet ble avsluttet i 2013, og det er inngått en egen samarbeidsavtale med Riksantikvaren om fremtidig oppfølging av Grip kirke.

Kommunen har i 2013 ikke mottatt støtte til tiltak og prosjekter knyttet til fredete bygninger og anlegg. Vi har mottatt henvendelser i forhold til Dalen gård, men siden det er vedtatt å selge denne eiendommen er ikke arbeidet videreført.

Når det gjelder tiltak på fredede eiendommer, kan private eiere også rette henvendelse direkte til sentrale

vernemyndigheter om støtte til slike prosjekter.

Arbeidet med kulturminneatlas og kulturminneplan er ikke kommet i gang blant annet fordi Møre og Romsdal fylkeskommune ikke har valgt registreringssystem da konvertering fra eldre systemer ennå ikke er avklart. Fylkeskommunen er også avventende til hvordan Riksantikvaren skal tilrettelegge videre arbeid, og det pågår en avklaring i forhold til om kanskje fylkeskommunen bør foreta dette arbeidet for alle primærkommunene. Atlasregistrering er sendt inn og skal tilrettelegges i Kulturminnesøk. Det er ikke utarbeidet kulturminneatlas i skolene, men det har vært gjennomført avklaringsmøter med Innlandet skole uten at det har resultert i at arbeidet er påbegynt. Arbeid med kulturminneforvaltningen kan legges inn som en del av andre planverk, men det vurderes som mer hensiktsmessig å utarbeide en egen temaplan som kan sikre godt nok fokus på dette arbeidet. Arbeidet er ikke igangsatt. Det er heller ikke søkt statlig støtte til arbeidet da innvilgelse hos Riksantikvaren forutsetter at Kommunedelplan for kulturminner er vedtatt i kommunens planstrategi.

Ifølge Kulturminneatlasen har kommunen om lag 120 kulturminner. Antallet kan diskuteres da også geografiske områder inngår. Eksempler på kulturminner er Festiviteten, Varden, Dalen gård, RS Christiansund, Grip med videre. Kommunen har i 2013 inngått en avtale med Nordmøre Museum om økonomisk støtte. Avtalen regulerer Nordmøre Museum sin rolle og ansvar for museal kompetanse og rådgiver blant annet i spørsmål om kulturminner.

Kommunen har mottatt råd og veiledning fra fylkeskommunen i forbindelse med plan- og byggesaksarbeid, for å sikre lokale og regionale kulturminneinteresser, samt deltatt på møter, seminarer og kursserier om slike tema.

Verdiskapningsprosjektet

Atlanterhavsveien-Bud-Kristiansund del 1 ble avsluttet i 2011, mens del 2 Kulturminnenæring ble avsluttet i 2013.

Kommunen jobber

for å sikre etablering av flere kulturarbeidsplasser, blant annet gjennom tett dialog med Operaen i Kristiansund.

BEFOLKNING OG LEVEKÅR

Kristiansund skal ha en langsiktig befolkningsvekst og legge aktivt til rette for høy livskvalitet for sine innbyggere.

Antall innbyggere har hatt en jevn økning siden sammenslåingen av Frei og Kristiansund kommuner i 2008 og prognoser fra SSB viser at befolkningen i Kristiansund forventes å øke også i årene fremover. Befolkningsutviklingen viser at det i all hovedsak er økningen i antall eldre som vil gi kommunen de største utfordringene. Folkehelseprofilen for 2013 viser at kommunen har levekårsutfordringer og en dårligere helsesituasjon enn landsgjennomsnittet. Kommunen har signifikant dårligere tall enn landsgjennomsnittet på 15 av 34 kriterier. Tilsvarende tall for 2012 var 17 av 34. Resultatene viser at selv om vi kan se noen positive effekter av satsing gjennom levekårsprosjektet, trenges større innsats over tid for å få omfattende forbedring.

MILJØRETTET HELSEVERN

Miljørettet helsevern er en lovpålagt kommunal oppgave som innebærer at kommunen skal ha kunnskap om, og oversikt over positive og negative faktorer i miljøet som kan innvirke på befolkningens helse. Dette omfatter blant annet kjemiske, biologiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer. Kommuneoverlegen har ansvaret for tjenesten og skal foreslå helsefremmende og forebyggende tiltak, gi råd og uttalelser om helsemessige forhold. Kommunen skal føre tilsyn med at bestemmelsene i lov og forskrifter overholdes. I tillegg skal miljørettet helsevern være delaktig i ulike godkjennings- og planleggingsprosesser ved etablering, drift og avvikling av virksomheter som kan ha innvirkning på helsen.

Kommunen foretar hvert år måling av vannkvaliteten på de vanligste badeplassene. Dette blir gjort tre ganger i løpet av badesesongen. Målingene

viste utmerket vannkvalitet i 2013. Det er gjennomført en miljødag med god deltakelse fra alle Nordmørskommunene for å oppnå økt tverrkommunal og tverrsektoriell samhandling. Kommunen har etablert en prosjektgruppe som skal arbeide med oversikt over folkehelse og påvirkningsfaktorene. Alle skoler og barnehager har hatt tilsynsbesøk i samsvar med utarbeidet 4 årsplan, det er foretatt oppfølging av bekymringsmeldinger og gjennomført skipstilsyn. I tillegg har det vært økt fokus på innemiljø i skoler og barnehager generelt.

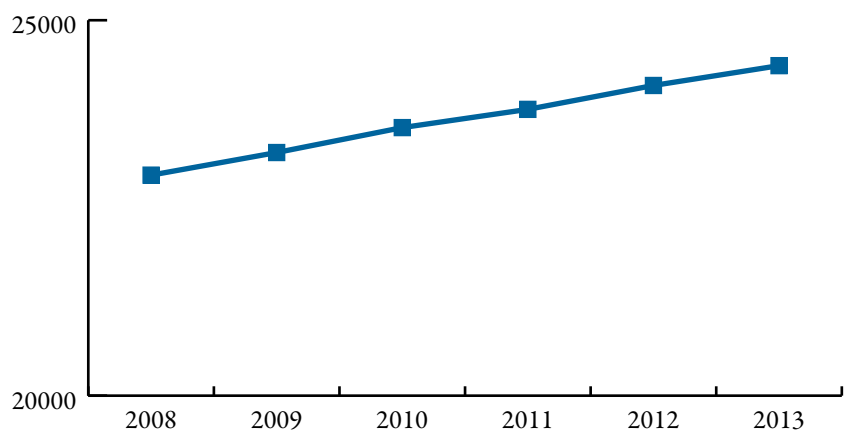
FOLKEHELSE

Ny folkehelselov trådte i kraft 1.1.2012. Formålet med loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. I følge den nye loven er ansvaret lagt til kommunen, og ikke kun til helsesektoren som i tidligere lovverk. Folkehelseperspektivet vurderes nå i alt kommunalt planverk og er inntatt som eget punkt i samfunnsdelen i kommuneplanen etter revisjonen av denne i 2012.

Kommunen har en sentral rolle i å fremme befolkningens helse. Folkehelse er befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning. Folkehelsearbeidet skal foregå på tvers av kommunens sektorer, slik at sykdom forebygges og helse fremmes. Partnerskapsavtalen «God helse», som ble inngått i 2004 med Møre og Romsdal fylkeskommune, videreføres og skal bidra til å utvikle et godt folkehelsearbeid i kommunen. Kommunen skal i denne sammenhengen ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Dette arbeidet er påbegynt og videreføres i årene fremover, slik at de faktiske utfordringene blir mer synlig og folkehelsearbeidet mer treffsikkert. Sosial isolasjon, manglende sosial deltagelse og støtte kan gi fysisk og psykisk dårlig helse. Tilgang til og deltagelse i sosiale nettverk er svært viktig i forhold til livskvalitet. Kommunen forsøker å bidra til bedre folkehelse gjennom mange tilbud på ulike arenaer.

ATLANTERHAVSBADET

Badet har både familie-, velvære- og idrettsavdeling som skal bidra til å gi

Antall innbyggere i Kristiansund per 1. januar

innbyggere og tilreisende opplevelser for økt livskvalitet. I tillegg til vanlige badeaktiviteter er det fast utleie til svømmeklubb, dykkerklubb, revmatikere, helsesportslag og babysvømming. Badet fremstår som et bruker- og driftstilpasset anlegg hvor universell utforming er ivarettatt. Her kan både opplevelseskortet og trivselslederkortet benyttes.

FRISKLIVSSENTRAL

Våre levevaner påvirker vår helse. I september 2013 åpnet Frisklivssentralen Kristiansund. Dette er et nytt helsetilbud for personer som ønsker å endre levevaner innenfor områdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk. Frisklivssentralen mottok hele 211 henvisninger fra oppstart og ut året 2013. Resultatene ved sentralen har vært oppsiktsvekkende. Etter 12 uker på kurs fikk ti deltakere redusert sin biologiske alder med til sammen 168 år, vekttap på totalt 24,5 kg, redusert midjemål med 2,8 cm i snitt og økt oksygenopptak. Sentralen arrangerer også Bra-mat kurs og fire deltakere kunne etter kurset kutte ut sin daglige medisinerbruk. Det er ikke innarbeidet en styrking i budsjettet for 2014, og ved en forventet økning i antall henvisninger til neste år vil utfordringene være mange. Et planlagt lærings- og mestringstilbud til befolkningen med kroniske sykdommer og lidelser vil ikke kunne prioriteres. Frisklivssentralen er samlokalisert med Rask psykisk helsehjelp, da begge tilbudene er en del av kommunens forebyggende helsetjeneste.

RASK PSYKISK HELSEHJELP

Tilbudet «Rask psykisk helsehjelp» åpnet samtidig med Frisklivssentralen. Rask psykisk helsehjelp er et nytt lavterskeltilbud for personer over 18 år med lett til moderat angst og depresjon. Tilbudet har som mål å lette symptomtrykk i forhold til angst og depresjon samt bedre arbeidsevnen hos brukerne. Det skal regelmessig evalueres om behandlingen er symptomdempende.

Kristiansund har som 1 av 12 kommuner fått tilskudd til pilotprosjektet, og deltar i et oppfølgings- og utdanningsprogram i regi av Helsedirektoratet. Utviklingen av arbeidet skal videreføres i 2014 med formål om innfasing som varig tiltak i 2015.

LAVTERSKELE BARN OG UNGE

«Lavterskel barn/unge 13-20 år» er et utvidet og spisset tilbud i det primære og sekundærforbyggende arbeidet innen psykisk helse. Tilbudet er et samarbeid mellom skolehelsetjenesten og enheten for Psykisk helse. Utprøving av tilbudet har pågått siden høst 2013. Evaluering av tilbudet og eventuell implementering skjer i juni 2014.

AKTIV PÅ DAGTID

«Aktiv på dagtid» er et lavterskel treningstilbud i regi av kommunen og frivillige lag og organisasjoner. Treningstilbudet er for de som mottar ytelser fra NAV, og som er mellom 18 - 67 år. Aktivitetene består av saltrening, vannaktivitet og golf. I 2013 har det vært et samarbeid med både Atlanten turnforening og Kristiansund og omegn golfklubb. Lag- og organisasjoner mottar stimuleringsmidler fra Møre og Romsdal idrettskrets til drift av aktivitetene. I Kristiansund har vi hatt Aktiv på dagtid siden 2006, og dette er et stadig økende og etterspurt tilbud. Flere melder tilbake om bedring i både den psykiske og fysiske helsen.

TA STYRING

«Ta styring» er et lærings- og mestringstilbud for personer mellom 30 - 67 år med nevrologisk skade eller sykdom. Målet er å trygge deltakerne i forhold til ivaretagelse av egen helse og hjelpe de til å delta i ønsket aktivitet. Tilbudet er gratis og er et samarbeid mellom kommunen og treningssenteret Actic Kristiansund. Sammenhengen mellom aktivitet og helse er en sentral del av kurset og fysisk trening er en viktig arbeidsmetode. Den første gruppen avsluttet sitt kurs til

sommeren 2013 og ny gruppe startet opp i november. Gjennom å ta styring oppnår en blant annet mestring og forebygging av depresjon og isolasjon.

HVERDAGSREHABILITERING

Hverdagsrehabilitering forebygger institusjonsopphold og metoden har aktiv alderdom og god livskvalitet som mål. Målgruppen er de som ønsker å være aktiv og bo hjemme, men har behov for noe hjelp til å mestre aktiviteter i hverdagen. Et tverrfaglig team bestående av fysioterapeut, ergoterapeut, sykepleier og hjelpepleier utarbeider en tidsavgrenset plan for hjemmebasert trening som et ledd i rehabiliteringen. Hverdagsrehabilitering kjøres som et prosjekt ut 2014.

LYST PÅ LIVET

«Lyst på livet» er en livscafé hvor pensjonister inspirerer hverandre til å bruke egen kunnskap og erfaring til å styrke helse og livsglede. Lyst på livet drives av og for pensjonister med Pensjonistforbundet som viktig aktør. På våren 2013 avsluttet den første livscafégruppen og ny gruppe på ni deltakere startet opp i november. Livscaféen flyttet fra lokalene til Frivilligsentralen til Barmanhaugen eldresenter høsten 2013, grunnet et ønske om bedre tilgjengelighet og tilrettelagte kjøkkenfasiliteter. Det er et mål at en ny livscafé gruppe starter opp hvert år.

STIKKUT!

«StikkUT!» er en turkassetrim for alle medlemskommunene i Nordmøre og Romsdal friluftsråd. I Kristiansund startet StikkUT! i 2011 og har siden da aktivisert både unge, voksne og eldre. Frivillige, velforeninger og kommunen samarbeider om aktiviteten. 12 turmål er fordelt over hele Kristiansund, til sammen i medlemskommunene kan en oppsøke 150 turmål. I 2013 var det 14 690 elektroniske registreringer av turmålene i Kristiansund – en økning på 6 000 fra året før. Ved deltagelse i

StikkUT! blir turløyper merket og flere stedsskilt satt ut. Det samarbeides på tvers av enhetene i kommunen med tanke på utvikling av gode turstier og sikring av friluftsområder. Aktivitet ute i det fri er bedre for både den fysiske og mentale helsen. Det vil derfor bli en satsing på å engasjere både barnehagene og skolene til neste års turkassetrim.

OPPVEKSTMILJØ

For å kunne sikre barn og unge et godt oppvekstmiljø som gir trygghet, omsorg og utvikling i lokalmiljøet er det viktig at kommunen tar hensyn til deres behov, sørger for en stabil og god bosituasjon samt trygge miljøer i barnehage, skole og fritid. I følge folkehelseprofilen er ikke kommunen entydig forskjellig fra landet som helhet når det gjelder andelen barn (0-17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt. Andel barn med enslig forsørger derimot er høyere enn i landet som helhet.

BARN OG UNGES DELTAGELSE

Gode prosesser for medvirkning av barn og unge er avgjørende for at et godt folkehelsearbeid tilpasses også denne målgruppens ønsker og behov. Det er et godt samarbeid med og involvering av barn- og unges representanter i kommunen gjennom ungdomsrådet, elevråd på skolene og på andre arenaer. I forbindelse med levekårsprosjektet skal det i 2014 arbeides med et demokratiprogram, med fokus på medvirkning og opplæring. Et viktig moment er at kommunen vurderer konsekvenser for barn og unge i plan- og byggesaksbehandling.

TRYGGE MILJØER

Kristiansund er et lokalsamfunn med MOT og har hatt samarbeidsavtale med organisasjonen siden 2007. MOT er en holdningsskapende organisasjon som jobber for og med ungdom. MOTs mål er å bidra til robuste ungdommer og trygge ungdomsmiljø. Skoleprogrammet MOT gjennomføres ved alle klassetrinn ved Nordlandet og Frei ungdomsskole. I

2013 har Atlanten ungdomsskole hatt et opphold, da det har vært vanskelig med gjennomføringen, men det skal arbeides med å få skoleprogrammet MOT ved ungdomsskolen fra skoleåret 2014/2015. To nye MOT informatører er også blitt skolert i 2013. I november ble 12 elever ved Frei ungdomsskole opplært til Ungdom med MOT (UMM).

I løpet av våren 2014 skal UMM besøke syvende trinn ved alle barneskoler på Frei for å gjøre overgangen fra barne- til ungdomsskole enklere for de som skal begynne på ungdomsskolen. Kommunen skal evaluere samarbeidsavtalen med MOT i 2014. I følge helseprofilen er andelen 10.-klassinger som trives på skolen ikke entydig forskjellig fra andelen i landet som helhet, selv om det kan være variasjoner mellom skolene. Det samme gjelder for mobbing. Noen barneskoler har valgt å ta i bruk Trivselsprogrammet som et ledd i forebygging mot mobbing. Dette skjer gjennom tilrettelegging for aktiviteter i friminuttene med elevene som aktivitetsledere.

LEVEKÅR

Levekårsprosjektet er et resultat av kommunens levekårsutfordringer gjennom flere år. Utfordringene har gitt ulike helsemessige og sosiale problemer og behov i deler av befolkningen. Levekårsprosjektet er en omfattende breddesatsning for utsatte barn, unge og deres familier. Prosjektperioden for hovedprosjektet strekker seg fra februar 2012 til desember 2015.

I henhold til bystyrets vedtak er den overordnede målsettingen med prosjektet "å gjennomføre et langsiktig arbeid som kan bryte de mekanismene som produserer og reproducerer helsemessige og sosiale belastninger, samt andre utfordringer hos utsatte barn, unge og deres familier".

Levekårsprosjektet fokuserer på følgende tema:

- » Organisasjonsutvikling og helhetlig tenkning rundt målgruppene/brukerne.
- » Styrking av kunnskapsgrunnlaget om målgruppene.
- » Kvalitetsutvikling av tjenestetilbudet.
- » Styrking av barn og unges deltakelse og innflytelse.
- » Mobilisering av ressurser i offentlig, privat og frivillig sektor i forhold til arbeid og fritidsaktiviteter.

I perioden 2013 - 14 skal prosjektet ha et særskilt fokus på hvordan man kan styrke samarbeidet og koordineringen av tilbudet til barn i alderen 0 - 13 år og deres foreldre innenfor målgruppene «Barn og unge av foreldre med psykiske vansker, lidelser eller rusproblemer» og «Utsatte barn, unge og deres familier innenfor flyktning- og innvandrerbefolkningen».

Prosjektet skal blant annet utarbeide forslag til tverrfaglige og sektorovergrepene mål og strategier, og komme med forslag til hvordan disse kan forankres i kommunens planarbeid. Videre skal prosjektgruppen foreslå konkrete tiltak som vil styrke den helhetlige tenkningen rundt målgruppene. Arbeidet tar utgangspunkt i BTI – en modell for bedre tverrfaglig innsats gjennom tidlig intervensjon og Sjumilssteget - FNs barnekonvensjon i kommunen.

Barn og unge sin deltakelse og innflytelse skal sikres gjennom blant annet kulturtiltaket Kompis og et nytt demokratiprogram som skal gjøre det enklere for barn og unge å engasjere seg, påvirke og bli hørt i saker som er av interesse for dem.

BARN OG UNGE AV FORELDRE MED PSYKISKE VANSKER, LIDELSER ELLER RUSPROBLEMER

Forslag til tiltak rettet mot denne gruppen:

Styrket svangerskapsomsorg

- Tidlig identifisering av gravide som lever i en situasjon med risiko for å utvikle problemer, samt tiltak i tråd med nasjonale faglige retningslinjer i barselomsorgen og svangerskapsomsorgen. Forslag til videreutvikling av tiltaket kan være innføring av hjemmebesøk innen 24 - 28 timer etter hjemkomst og hjemmebesøk nummer 2 innen en uke til alle, eller alternativt å prioritere de som er definert som risikoutsatte grupper.

Forsterket helsestasjon

- Tidlig identifisering av familier med små barn som lever i en situasjon med risiko for å utvikle problemer. I denne sammenhengen vil det å gi rett hjelp til rett tid på lavest mulig omsorgsnivå være viktig.

Risikoutsatte familier med deres barn kan være: rusrelaterte problem, psykisk og fysisk langtidssykdom, foreldre med psykiske vansker, vold, overgrep og omsorgssvikt, enslige forsørgere og unge foreldre/ mødre, vanskelige psykososiale og økonomiske forhold, innvandrere, asylsøkere, personer med ulovlig opphold, funksjonsnedsettelse samt opplevelse av tap som for eksempel dødsfall, sykdom, arbeidsløshet og brudd i parforhold.

International Child Development Program (ICDP)

- Et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Programmet retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse. Tiltaket kan videreutvikles gjennom å utdanne flere veiledere / ansatte ved helsestasjonene, skoler, barnehager og PPT. Dette gjelder også ansatte med innvandrerbakgrunn.

UTSATTE BARN, UNGE OG DERES FAMILIER INNENFOR FLYKTNING- OG INNVANDREBEFOLKNINGEN

Forslag til tiltak rettet mot denne gruppen:

Koordinator for innvandrere

- Kommunalt ansatt koordinator som tar ansvar for å informere og gi råd til flyktninger og arbeidsinnvandrere om ulike enheter og hjelpeinstanser i kommunen. Herunder kommer også informasjon om plikter og rettigheter i forhold til skole og barnehage, samt ansvar for blant annet oversikt og "tildeling" av tospråklige assistenter og tospråklige lærere til barnehager og skoler.

Foreldreskole for innvandrerfamilier

- Tilbud om grunnleggende veiledning til foresatte. Tiltaket bør være et samarbeidstiltak mellom helsetjenesten, skole og Kristiansund opplæring.

- Gratis barnehagetilbud til alle 4 - 6 åringer med annet morsmål enn norsk, som har behov for språktrening før skolestart

- Psykososiale tiltak som for eksempel en ekspressiv gruppe for barn/ungdommer med flukt/traume-opplevelser.

- Fast leksehjelpstilbud med pedagog til minoritetsspråklige barn og ungdommer.

Opplevelseskortet

- Et kort som tilbys til familier som har sosialhjelp, kvalifiseringsprogram / introduksjonsprogram eller arbeidsavklaringspenger som hovedinntektskilde. Omfatter familier med barn mellom 3 - 16 år og som er under oppfølging av NAV Kristiansund.

MOBILISERING AV RESSURSER I OFFENTLIG, PRIVAT OG FRIVILLIG SEKTOR I FORHOLD TIL ARBEID OG FRITID

I forhold til arbeid er det i løpet av 2013 igangsatt et alternativt lærings- og

praksistilbud til unge enslige forsørgere som har falt ut av den videregående skolen og som er uten arbeid.

Formålet med tilbudet er at deltakerne gjennom praksis og god oppfølging skal få bistand til kartlegging av interesser, gode basisferdigheter, realisering av mål i læreplan og tilknytning til videre skolegang eller arbeidsliv.

I 2013 har samarbeid med forskningsmiljø i tilknytning til barn og unges deltakelse i fritidsaktiviteter vært en viktig del av prosjektets arbeid. I 2014 skal dette arbeidet videreføres med en kartlegging av hvordan frivillige lag og organisasjoner arbeider med rekruttering og tilrettelegging. I 2015 vil prosjektet på bakgrunn av erfaringene fra dette arbeidet, prøve ut tiltak for barn og unge på ungdomsskole og på videregående nivå, og videre vurdere om og hvordan man kan styrke samarbeidet og koordineringen av tjenestetilbudet til andre målgruppene i prosjektet.

Innen utgangen av 2015 skal rådmannen legge fram et forslag for bystyret om hvordan prosjektets arbeid skal videreføres i vanlig drift.

SAMHANDLING OG VIDEREUTVIKLING

Innenfor helse, omsorg og sosialområdet er det vedtatt ulike planer som gir føringer og danner grunnlag for prioritering av tiltak.

Samhandlingsreformen ble innført med virkning fra 1. januar 2012. Reformen

By - og arealutvikling:

Det skal satses på IKT i barnehagen. - I Dale barnehage er det et nytt tilbygg med ny teknologi, sier enhetsleder Bente B. Olsen.

NYSKAPING

innebærer at kommunen overtar et større ansvar for innbyggernes helse- og omsorgstjenester gjennom overføring av oppgaver og økonomiske virkemidler. Samarbeidsavtaler om samhandling mellom foretak og kommuner er et sentralt virkemiddel i samhandlingsreformen for å sikre at pasienter og brukere opplever helhetlige og sammenhengende helsetjenester. Kommunens sentrale oppgaver ved innføring av reformen har i første omgang vært knyttet til fire områder.

1. UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER

Kommunen skal betale for utskrivningsklare pasienter som er innlagt på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud. Betalingsplikten inntreffer fra og med det døgnet pasienten blir erklært utskrivningsklar og kommunen har gitt beskjed om at den ikke kan ta i mot pasienten. For utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus betaler kommunene en døgnpris på 4 000 kroner.

For å kunne ta i mot disse pasientene er det fra kommunens side lagt ned et betydelig arbeid for både å styrke samarbeidet med helseforetaket, vurdering/kartlegging av den enkelte pasient og oppfølgingstiltak både i institusjoner og i hjemmetjenestene. Det er etablert et eget kommunalt sykehusteam som vurderer alle utskrivningsklare pasienter og som tilrår videre oppfølging og forløp i forbindelse med utskrivningen. Tall for 2013 viser at i underkant av 950 pasienter

er meldt utskrivningsklare, og av disse er kommunen ilagt betalingsdøgn for 190 pasienter.

2. KOMMUNAL MEDFINANSIERING

Fra 1. januar 2012 skal kommunene også bidra til å betale for innbyggernes forbruk av spesialisthelsetjenester. Plikten til kommunal medfinansiering gjelder somatiske spesialisthelsetjenester. Regnskapet for 2013 viser at faktiske utgifter for ordningen ble på omlag 33 mill. kroner, dette er 7,5 mill. kroner over budsjett. En analyse gjennomført av SØF viser at merforbruket har sammenheng med sykehusenes behandlingsskapasitet ved at kommunenes utgifter øker med helseforetakets sengekapasitet og ventetid. Undersøkelsen viser også at kommunenes utgifter øker ved kort reiseavstand til nærmeste sykehus. Utfordrende levekår, manglende tilbud fra avtalespesialister, et helseforetak med dårlig økonomi og liten evne til å igangsette forebyggende tiltak øker de negative økonomiske effektene av samhandlingsreformen for Kristiansund kommune.

3. ØYEBLIKKEG HJELP

Med virkning fra senest 2016 skal kommunene etablere døgntilbud for øyeblikkelig hjelp. Det ble avsatt midler i statsbudsjettet allerede fra 2012, slik at kommunene har anledning til å starte planlegging og etablering av slike tilbud. Kristiansund kommune har i samarbeid med nabokommunene Averøy, Gjemnes og Tingvoll etablert tilbudet i 2013. Kristiansund er vertskommune og står administrativt og faglig ansvarlig

for å etablere og drifte døgntilbudet, som så langt utgjør 5 plasser lokalisert på Barmannhaugen. Tilbudet driftes sammen med 7 korttids sykehjemsplasser. Tilbudet er ikke evaluert i 2013.

4. FOREBYGGENDE ARBEID

Et sentralt mål med samhandlingsreformen er å prioritere det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Den nye folkehelsesloven skal danne grunnlag for en bred samfunnsrettet innsats i folkehelsearbeidet. I den nye helse- og omsorgstjenesteloven styrkes ansvaret for det forebyggende helsearbeid, og at forebygging blir en naturlig del av de ulike tjenester. Det er vesentlig at erfaringene fra første fase av gjennomføringen av samhandlingsreformen evalueres systematisk, og at det foretas justeringer dersom tiltak og prioriteringer ikke har den ønskede effekt. Foreløpige evalueringer av tiltakene som ble iverksatt i 2012 viser at de har hatt en positiv effekt og tiltakene videreføres. I løpet av 2013 er det iverksatt forebyggende tiltak som Frisklivssentral, Rask psykisk helsehjelp og hverdagsrehabilitering i hjemmet.

SAMHANDLING

Det er viktig at gjennomføringen av samhandlingsreformen sees i sammenheng med øvrige tiltaksbehov på pleie- og omsorgsområdet, og at en sikrer en god koordinering av arbeidet. For å forebygge økte utgifter, som følge av reformen, konsentrerer kommunen på kort sikt sitt arbeid rundt følgende:

* SØF-rapport 01/13: "Kommunal medfinansiering av sykehustjenester – betydningen av helseforetak, avstand og private avtalespesialister"

- » Fortsette arbeidet med å etablere flere og mer differensierte korttidsplasser i sykehjem.
- » Utvikle og styrke hjemmetjenestene med større vekt på rehabilitering og egenmestring.
- » Fortsette arbeidet med å sikre samordning av tilbud og tjenester - styrke enhet for tildeling og koordinering med ressurser til dette arbeidet.
- » Systematisere og øke den forebyggende innsats mot utvalgte pasientgrupper.
- » Utvikle samarbeidet med nabokommuner og sikre en god organisering av gjennomføringen av reformen.

I tillegg til et likeverdig samarbeid med helseforetaket vil reformen også kreve at kommunens interne samhandling videreutvikles. Det er fortsatt en del uklarheter når det gjelder de statlige overføringer til gjennomføring av reformen. Et misforhold mellom overføringene, økte oppgaver og ansvar for kommunene vil kunne påvirke utbyggingen av det kommunale tjenestetilbudet. For å gjennomføre reformen er utviklingen av et forpliktende faglig og økonomisk samarbeid med helseforetaket av avgjørende betydning, dette har vært vanskelig i 2013 og vil være en utfordring også i de kommende årene. Dette krever et integrert samarbeid på alle nivå, med avklaring av langsiktige mål, ansvar og fellesinnsatser.

I følge NIVI Analyse AS er en utfordring ved ordningen rundt utskrivningsklare pasienter at det er en fare for at pasienter tas hjem for tidlig i forhold til helse-tilstand. Dette kan føre til reinnleggelser, beregnet til 10 prosent i Møre og Romsdal. Her er god dialog avgjørende. Det stilles også spørsmål tegn ved kommunens reelle styrings- og påvirkningsmulighet ved tilbudene på sykehusene som medfinansieringsordningen omfatter. Etablering av Øyeblikkelig hjelp tilbud og

aktiv utvikling og bruk av IKT i effektiv elektronisk samhandling er utfordringer som kommunen må ha fokus på.

Samhandlingsreformen gir kommunen store fremtidige utfordringer. En viktig del av det videre arbeidet vil være å utvikle andre tilbud sammen med våre nabokommuner. Det at kommunen taper penger på reformen medfører at flere av de forebyggende tiltak som er etablert står i fare for å bli nedlagt. For å lykkes med intensjonene i reformen er det viktig å kunne prioritere både kortsiktige og langsiktige forebyggende tiltak, men dette forutsetter at det utvikles hensiktsmessige finansieringsordninger for kommunene. Et systematisk arbeid for å opprettholde og utvikle sykehuset og andre spesialisthelsetjenester for Nordmøres befolkning må ha førsteprioritet også i årene fremover.

BOLIGSOSIALT PROGRAM

Kommunen har et hovedansvar for å sikre at det er tilpassede boliger for vanskeligstilte. Dette ivaretas av flere instanser etter nærmere delegasjon og funksjonsdeling. Gjennom det boligsosiale plan- og tiltaksarbeidet er det registrert at det er behov for varierte tiltak og løsninger for å kunne gi et individuelt tilpasset tilbud til den enkelte.

Forslag til revidert plan «Boligsosialt program med handlingsplan for perioden 2011 - 2014» ble vedtatt av bystyret i desember 2011. I denne planen er det innarbeidet en rekke tiltak og føringer for å utvikle kommunens boligsosiale tilbud og tjenester. Planen inneholder også en helhetlig plan for de kommunale boligene i Tollåsenga og det er skissert et arbeid som strekker seg over flere faser med en tidshorisont på 5 til 6 år. Dette vil innebære en gradvis omstilling av boliger og bomiljø i dette området i de nærmeste årene.

Som et ledd i detaljprosjekteringen ble NTNU og SINTEF engasjert til

å utrede alternative energiløsninger og forslag til universell utforming. Dette arbeidet ble noe forsinket og har sammen med andre faktorer påvirket fremdriften i den videre prosjekteringen. I den reviderte fremdriftsplanen er følgende tiltak prioritert; Utarbeidelse av tilbudsgrunnlag for renovering av de fire husene mot Clausens gate. Her legges det opp til at selve rehabiliteringsarbeidet starter i 2. kvartal 2014 og hvor dette gjennomføres for et hus i gangen for å redusere behovet for midlertidige boliger i ombygingsperiodene. Fullføring av detaljprosjektering og utarbeidelse av tilbudsgrunnlag for de øvrige husene nord for Ivar Aasens gate. Igangsetting av byggearbeidene for disse husene må innpasses i forhold til det øvrige arbeidet. I forbindelse med behandling av planen vedtok bystyret å bevilge investeringsmidler til en etappevis gjennomføring av renoveringen.

Etablering av Tollåsengaakademiet har vært et viktig tiltak for å forbedre tilbudet til beboere og involvere ansatte og naboer i dette arbeidet. Kommunen har også i flere år drevet Tempokjelleren som er et aktivitets- og treffsted for beboerne i området. Det er også innledet et samarbeid med NTNU-Samfunnsforskning, SINTEF og Husbanken. Dette samarbeidet har resultert i et eget prosjekt som har fått navnet «Stolt beboer». I dette prosjektet er hovedmålet å øke kunnskapene om det boligsosiale arbeidet med særlig vekt på prosessene i forbindelse med innflytting og senere ivaretagelse av en ny bolig. Prosjektet Stolt beboer vil også bli videreført i 2014 i nært samarbeid med beboere og ansatte. En viktig føring for dette samarbeidet er at dette ikke skal bli et passivt evalueringsprosjekt, men et handlingsrettet utviklingsprosjekt i tett samarbeid mellom forskere og kommunen. Forsinkelsene av det bygningsmessige rehabiliteringsarbeidet vil innebære at prosjekttinnsatsene må justeres noe, men det vil fortsatt være

nødvendig å fokusere på tiltak som kan forberede beboere og ansatte på de omlegginger som er nødvendige for å skape et godt og trygt bomiljø i området.

Det er vedtatt at kommunen skal ta imot 40 flyktninger per år i de nærmeste årene, samt ytterligere 10 i 2014, og fremskaffelse av hensiktsmessige boliger vil være en sentral utfordring for å kunne gjennomføre en god integrering og bosetting.

I 2013 har kommunen innledet et samarbeid med KBBL om å etablere nye andelsleiligheter for denne målgruppen og 10 leiligheter beregnet både for familier og enslige er under oppføring. Det er også under utarbeidelse en plan for anskaffelse av boliger for flyktninger og i årene fremover må kommunen benytte ulike virkemidler for å sikre tilstrekkelige og varierte boliger til denne målgruppen. Kvoten for startlån ble økt både i 2012 og 2013. Startlån skal bidra til at vanskeligstilte boligsøkere kan finansiere sin egen bolig. I 2012 ble det også startet et eget prosjekt «Fra leie til eie». Prosjektet skal bidra til at leietakere i kommunale utleieboliger får mulighet til overgang til egen selveid bolig og at også søkere til kommunale utleieboliger får hjelp til vurdering, støtte og veiledning til finansiering av egen bolig.

Behovet for midlertidige boliger og andre tilpassede boliger for vanskeligstilte har økt siden planen ble vedtatt og formannskapet vedtok i juni 2012 at dette arbeidet skulle forseres. Det har imidlertid vist seg vanskelig å fremskaffe hensiktsmessige arealer/tomter spesielt for lokalisering og etablering av midlertidige boliger og "småhus".

Det har vært nødvendig å fremskaffe flere lokaliseringsalternativer for å kunne videreføre arbeidet. Dette har resultert i at kommunen nå har avsatt flere tomtearealer til dette formålet og at det etter hvert vil bli etablert ulike

midlertidige boliger for å dekke dette behovet fremover. Når det gjelder de mer langsiktige løsninger vil arbeidet med å etablere flere og mer tilpassede kommunale utleieboliger bli prioritert.

BOLIGER OG TJENESTER FOR PERSONER MED UTVIKLINGSHEMMING

«Plan for boliger og tjenester for personer med utviklingshemming» ble vedtatt av bystyret i juni 2009. Fremdrift og realisering av prosjektene som ble vedtatt i planen er forsinket blant annet som følge av kommunenes økonomiske situasjon og innmeldingen i ROBEK i årene 2008 - 2012. For perioden 2009 - 2012 inneholdt denne planen fire ulike boligtiltak. Av disse tiltakene ble kun ett tiltak gjennomført i 2009. De øvrige tiltakene, bofellesskap for 8 personer på Frei, samlokaliserte boliger for 5 beboere på Kirkelandet og økte tjenestebehov knyttet til brukere med et tilrettelagt botilbud er innarbeidet i økonomiplan for 2014 - 2017. Det er foreløpig ikke avsatt driftsmidler i økonomiplanen til disse 3 tiltakene, men det er innarbeidet investeringsmidler. Det er forutsatt at bevilgningene som er avsatt er tilstrekkelig til å finansiere prosjektering og bygging av alle boligene som foreslås i denne perioden.

Rådmannen har i 2013 tatt initiativ til at det blir gjennomført en revisjon av den vedtatte planen for å kunne fremme forslag til videre utbygging av boliger og tjenester til utviklingshemmede. De kartlegginger og gjennomganger som er utført i forbindelse med dette revisjonsarbeidet, viser at det fortsatt er en underdekning. I første rekke gjelder dette hjemmeboende personer (som regel i foreldrehjemmet) som har behov for et nytt botilbud. Mange av disse har stått på venteliste i flere år og har en alder som tilsier at de burde hatt et tilbud langt tidligere. Forslag til revidert plan skal behandles i bystyret i løpet av 2. kvartal 2014.

I samsvar med bystyrevedtak i sak om «Disponering av areal i Roligheten», ble det høsten 2011 startet prosjektering av 6 samlokaliserte boliger på denne kommunale tomten. Bygging av boligene i Roligheten er startet og ferdigstillelse er beregnet til høsten 2014. Kommunen har også kjøpt tomt beregnet for bofellesskap for 8 personer på Frei. Det er nå under utarbeidelse et forprosjekt som skal inneholde forslag til bygningsmessige løsninger, samt drifts- og investeringskostnader. Dette arbeidet er beregnet ferdigstilt i første kvartal 2014 og skal danne grunnlag for videre politisk behandling og gjennomføring. Prosjekteringsarbeidet viser så langt at antall beboere bør reduseres til 6. Det registreres også en økende etterspørsel etter ulike former for avlastning. Kommunen driver i dag 2 avlastningsavdelinger ved henholdsvis Karitunet avlastningsbolig med 4 avlastningsplasser, og Rensvik-tunet avlastningsavdeling med avlastningsplasser. Det er nå iverksatt et forprosjekt for å utrede muligheten for å samlokalisere disse to avdelingene. Dette vil kunne gi et bedre tilbud til brukerne og driftsmessige besparelser. Aktuell lokalisering av et slikt tilbud er på kommunal tomt ved Dale dagsenter. En samlokalisering av avlastningsavdelingene vil også kunne frigjøre boliger til utviklingshemmede eller andre med behov for tilrettelagte boliger.

UTBYGGING OG UTVIKLING AV PLEIE- OG OMSORGSTJENESTENE

Forekomsten og utviklingen av antall eldre over 80 år i befolkningen ansees som en hovedindikator for framskrivning av behov og ressursbruk i kommunens helse- og omsorgstjenester. I tillegg er innslaget av ulike demenssykdommer i befolkningen økende. Undersøkelser viser at 70 - 80 prosent av pasienter i sykehjem, enten har en demenssykdom eller kognitiv svikt. Utviklingen når det gjelder innslag av demens har derfor en

vesentlig innvirkning på både behovet for heldøgns plasser for helse og omsorg, men også ulike støtte- og hjemmetjenester. Et sentralt mål for utvikling og utbygging på pleie- og omsorgsområdet har vært å etablere tilbud med tilstrekkelig kapasitet og variasjon for å dekke ulike behov i befolkningen. Økt standard og kvalitet på sykehjemsplassene, utbygging av mellomalternativ som omsorgsboliger og styrking av ulike tilbud innenfor hjemmebaserte tjenester.

Kommunens «Plan for videre utbygging og utvikling av pleie- og omsorgstjenestene 2009 - 2024» ble vedtatt av bystyret i august 2009. Denne planen ble revidert i 2012 og forslagene i den reviderte planen ble vedtatt i desember 2012. Planen inneholder en rekke tiltak og føringer for å møte kommunens utfordringer på dette området de nærmeste årene. Dette gjelder blant annet:

- » Gjennomføre utbyggingen av Tempoveien 23 og øke antallet heldøgns plasser for pleie- og omsorg
- » Øke kapasiteten i hjemmetjenestene og dag- og aktivitetstilbudene
- » Flere tiltak for å rekruttere og beholde personell
- » Økte legetjenester i institusjon
- » Iverksette flere forebyggende tiltak rettet mot utsatte brukergupper

Gjennomføringen av utbyggingen av heldøgns plasser i Tempoveien 23 er det mest omfattende tiltaket i de nærmeste årene. Forslaget i planen forutsetter at disse plassene spesialiseres og brukes til ulike korttidsformål. Dette vil gi den mest effektive utnyttelse både bygningsmessig, økonomisk og faglig. Spesialisering av heldøgns plassene var også et sentralt mål i den vedtatte planen. Prosjekteringen viser at det er mulig å etablere 35 - 40 nye korttids plasser i Tempoveien 23. Ved å samle flest mulig av kommunens korttidsfunksjoner til denne institusjonen vil en også ha grunnlag for en ny gjennomgang

og fordeling av kommunens øvrige heldøgns plasser. Målet med dette er å få en best mulig utnyttelse av kommunens plasser. Arbeidet med ombygging og rehabilitering av Tempoveien 23 vil starte første kvartal 2014 og forventes ferdig for innflytting høsten 2015.

Hovedutfordringene for kommunen på pleie- og omsorgsområdet er derfor fortsatt å utvikle heldøgns plasser med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å dekke økte behov og nye oppgaver. Samtidig som stadig flere brukere må få mer og bedre tilrettelagte tjenester i hjemmet. Ved hjelp av ny kunnskap, organisasjonsutvikling, teknologi og hjelpemidler er målsettingen at den enkelte kan bo vesentlig lengre i eget hjem enn hva man gjør i dag. Det er nødvendig med en mer systematisk prioritering av folkehelseutfordringer og at forebyggende tiltak gis større prioritet i årene fremover. Utvikling av velferdsteknologi og innovasjon i omsorgstjenestene må få mer fokus for å skape større trygghet og en bedre hverdag for mange brukere. Når det gjelder tiltaksutvikling må det rettes mer innsats mot spesialisering av heldøgns tilbudene, utvikling av polikliniske tilbud, dagtilbud, effektive forebyggende tiltak og rehabiliterende tiltak rettet mot hjemmeboende brukere. I tillegg må det rettes fokus mot velferdsteknologi og innovative løsninger som kan effektivisere tjenestene og skape større muligheter for egenmestring i hverdagen.

Kommunen

skal betale for utskrivningsklare pasienter som er innlagt på sykehus i påvente av et kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud.

Forslag

til revidert plan «Boligsosialt program med handlingsplan for perioden 2011 - 2014» ble vedtatt av bystyret i desember 2011.

Hovedutfordringen

for kommunen på pleie- og omsorgsområdet er fortsatt å utvikle heldøgns plasser med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å dekke økte behov og nye oppgaver.

KOMPETANSE

Kristiansund må sikre og videreutvikle et utdanningstilbud og en yrkeskompetanse som kan møte framtidens utfordringer og næringslivets etterspørsel.

Kristiansund kommune har som samfunnsutvikler og Nordmøres største kompetansearbeidsplass en viktig rolle. Kommunen skal sikre regionen utdanningstilbud og yrkeskompetanse tilrettelagt for fremtidens etterspørsel. I 2013 ble det arbeidet tett opp mot videregående skoler, høyere utdanningsinstitusjoner og andre kompetanse- og rekrutteringsprogrammer. Kommunen har en viktig rolle for rekruttering til, og videreutvikling av regionen, og utfordringen er å bidra til å sikre fortsatt utvikling av Nordmøre som en kompetanseregion.

Kommunen deltar i utviklingsprogrammet «Den gode skoleeier». Programmet, som er i regi av KS Møre og Romsdal, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Romsdal Fylkeskommune, startet opp våren 2013. Programmet har som hovedmål å videreutvikle eierstyring for bedre gjennomføring og økt kvalitet i det 13 årige opplæringsløpet. Gjennomgående programperspektiv er elevens læring og utvikling. Kristiansund kommune er også pådriver og motor i det regionale skolesamarbeid Nettverk Nordmøre. I 2013 er det gjennomført felles kompetanseheving for deltakerkommunene etter mal fra tidligere år som får gode tilbakemeldinger både faglig og sosialt.

GRUNNSKOLE

Kommunens styringsdokument SPOR danner grunnlaget for et godt grunnskoleløp som skal sikre elevene gode basiskunnskaper og grunnleggende ferdigheter. Styringsdokumentet ble revidert i 2013. Læringsutbyttet for elevene måles gjennom nasjonale prøver og eksamensresultater. Nasjonale prøver i lesing, engelsk og regning viser at elevene

på 5. og 9. trinn har resultater på og over landsgjennomsnittet. Dette er i tråd med måltallene i SPOR. Elevene på 8. trinn har resultater under landsgjennomsnittet. De gode resultatene kan sees i sammenheng med leseopplæringsprogrammet «Fra ord til handling» og den systematiske satsingen som har vært på lesing som grunnleggende ferdighet gjennom flere år. I 2013 er satsingen intensivert med en større vridning over til språklig kompetanse. Eksamensresultatene for 2013 viser at elevene i Kristiansund har eksamensresultater på eller over landsgjennomsnittet i samtlige muntlige eksamener. I norsk skriftlig hovedmål ligger elevene over landsgjennomsnittet, mens de scorer under landsgjennomsnittet i skriftlige eksamener i engelsk, matematikk og norsk sidemål. Sett i forhold til måltallene i SPOR, ligger vi under måltallet i norsk hovedmål skriftlig og over i norsk muntlig. Det er forskjeller i oppnådde resultater mellom skolene på nasjonale prøver og eksamensresultater. Skoleeier vil følge opp dette, blant annet gjennom samtaler, evalueringer og ulike skoleutviklingsprosjekter.

I Statsbudsjettet for 2013 ble det gitt tilskudd for økt lærertetthet. Dette er en fireårig forsøksordning med økt lærertetthet på ungdomstrinnet. Tilskuddet blir gitt til skoler som i skoleåret 2011/2012 hadde en gjennomsnittlig gruppestørrelse på over 20 elever per lærer i ordinær undervisning, og grunnskolepoeng under snittet for landet. Målet med tilskuddet for økt lærertetthet er at dette skal gi elevene økt læringsutbytte og læringsresultater, og at tiltaket skal bidra til redusert behov for spesialundervisning. Ordningen skal følge-evalueres, og det er også en forutsetning at tilskuddet skal brukes til å øke lærertettheten ut over ressursnivået

slik dette var i skoleåret 2011/2012. Som følge av dette tilskuddet har lærertettheten økt betraktelig på ungdomstrinnet gjennom færre elever per lærer. I skoleåret 2012/2013 var det i ordinær undervisning 21,6 elever per lærer, mens tallet i skoleåret 2013/2014 er 16,5 elever per lærer. Grunnskolepoengene har forbedret seg jevnt og stabilt de siste 5 årene, fra 38,8 i skoleåret 2008/2009 til 39,5 i skoleåret 2012/2013. Kommunen ligger fremdeles litt under landsgjennomsnitt som er på 40,1. Andel elever med spesialundervisning har også blitt redusert for 8. - 10. trinn i Kristiansund i perioden.

Vi vet at skolens bidrag har betydning for elevenes utvikling. I tillegg til faglig dyktighet og god klasseledelse er lærere som kan bygge relasjoner med enkeltelever og som sørger for et læringsmiljø med høy trivsel viktige skolebidrag til gode resultat. For å bedre elevenes læringsutbytte deltar kommunen i flere utviklingsprosjekt og programmer. Resultatene fra elevundersøkelsen for 2013 viser blant annet at 94,1 prosent av elevene liker lærerne. Øvrige resultater fra elevundersøkelsen er omtalt under rammeområdet Grunnskole.

RETT DIAGNOSE, MEN FEIL MEDISIN

Med bakgrunn i en bekymringsfull utvikling i omfanget av spesialundervisning satte PPT Ytre Nordmøre i samarbeid med eierkommunene i gang prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"». Målsettingen ved prosjektstart var å tilpasse opplæringen bedre til den enkelte elev. I tillegg var målet å bedre praksis i organisering av tilpasset opplæring, med særlig vekt på grensesnittet mellom styrking og spesialundervisning for derigjennom å

redusere behovet for spesialundervisning. I løpet av prosjektperioden er det gjennomført en revidering av alle dokumenter som skal kvalitetssikre saksgangen i saker som berører spørsmålet om elever har så store skolevansker at retten til spesialundervisning innfris. Det er utarbeidet veiledere og eksempler til hvert dokumentledd, som skal sikre høy kvalitet på det som utredes, rapporteres og vedtas. Denne delen av prosjektet går under navnet «Den røde tråd». Prosjektets tallmateriale viser at reduksjon i spesialundervisning, har gjort det mulig for skolen å styrke den tilrettelagte undervisningen for elever med skolevansker. Ved prosjektstart lå antall enkeltvedtak i de 4 eierkommunene på 10,1 prosent i snitt. Ved prosjektslutt var antallet enkeltvedtak i snitt 8,5 prosent. På ungdomskolen var en reduksjon fra 16,5 prosent til 11,6 prosent i samme periode. For Kristiansund, var det en reduksjon fra 12,6 prosent til 9,4 prosent i prosjektperioden for hele grunnskolen. Reduksjon av antall enkeltvedtak har imidlertid ikke vært et mål i seg selv. Hovedfokus har vært hvordan en best kan tilpasse undervisningen for elever med store behov, og sikre best mulig kvalitet i de ulike tiltak som iverksettes. Da prosjektet har gått både bredt og dypt inn i PPT og skolesystemet, er det forventet at den økte bevisstheten som prosjektet har bidratt til, vil medføre en ytterligere reduksjon av antall enkeltvedtak i årene som kommer. Prosjektet følges nå opp av et nytt prosjekt som heter «Ta Grep».

TA GREP

«Ta grep» er et prosjekt som skal styrke skolen i arbeidet med bedre læringsmiljø og god klasseledelse. Prosjektet har en praktisk tilnærming til skolene med vekt på et støttende læringsmiljø, gode tilpassinger, positiv oppmerksomhet og proaktive tiltak satt i system. Gjennom et økt fokus på hvordan den ordinære undervisningen bedre kan tilpasses den enkeltes behov, er målet at flere av de elever som i dag har spesialundervisning,

ikke vil ha behov for et slikt særskilt tilpasset tiltak. I tillegg til utprøving av tiltak er det så langt utarbeidet 5 temahefter og 3 nye er under utarbeidelse. Det er i løpet av 2013 også gjennomført et forarbeid med tanke på oppstart av et eget læringsmiljøteam i 2014. Prosjektet er i regi av kommunens PP-tjeneste. Prosjektleder for «Ta grep» er mye ute i skolene på skolens oppfordring. Arbeidet fordeler seg omtrent likt mellom veiledning til lærere og temamøter på personalmøter. Hvert temamøte evalueres – og de evalueres godt. Skolene opplever ulike utfordringer og benytter seg også ulikt av prosjektet.

DE UTROLIGE ÅRENE

Programmet «De utrolige årene» er tilrettelagt for å styrke personalets kompetanse i klasse-/ gruppeledelse, positiv relasjonsbygging, proaktive tilnærminger, motivasjonssystemer, tiltaksplaner og problemløsningsstrategier. Gjennom programmet får skoleansatte hjelp til hvordan de skal forholde seg til utfordrende barn i klasserom/gruppe. Programmet startet opp i 2012 og gjennomføringen er i rute. Per i dag deltar 2 skoler i prosjektet. De berørte skolene er også med i et eget forskningsprosjekt i regi av Universitet i Tromsø, som skal evaluere effekten av tiltaket. Evalueringsstudiet er igangsatt. Prosjektet er i regi av kommunens PP-tjeneste. Både de deltagende skolene og PP-tjenesten vurderer programmet som positivt.

VURDERING FOR LÆRING

Vurdering for læring er en 4-årig nasjonal satsing i regi av Utdanningsdirektoratet. Satsingen omfatter om lag 170 skoleeiere fordelt på alle landets fylker. Vurdering for læring er all vurdering som gis underveis i opplæringen og som bidrar til å fremme læring både for elever og lærere. 6 av kommunens skoler deltar. Resten av skolene skal inn i satsingen fra høsten 2014.

IKT I SKOLENE

Digitale ferdigheter er en grunnleggende ferdighet sammen med lesing, skriving, regning og muntlig kommunikasjon. Digitale ferdigheter er en viktig forutsetning for videre læring og for aktiv deltakelse i et arbeidsliv og et samfunn i stadig endring. Den digitale utviklingen har endret mange av premissene for lesing, skriving, regning og muntlige uttrykksformer. Derfor er digitale ferdigheter en naturlig del av grunnlaget for læringsarbeid både i og på tvers av faglige emner. Dette gir muligheter for nye læringsstrategier, men stiller også økte krav til dømmekraft.

Kartleggingen innenfor IKT som ble gjennomført i 2010, viste at kommunen hadde forbedringspotensial innenfor alle områdene. Etter at kartleggingen ble gjennomført har det skjedd mye. Prosjektet «Aksjon skole 2010 – handlingsplan for IKT i skolene» startet våren 2011. Prosjektet går over 4 år og kommunen har ansatt egen prosjektleder for å sikre gjennomføringen. Nødvendig teknisk infrastruktur er kommet på plass, den pedagogiske læringsplattformen Fronter er tatt i bruk ved alle skoler og felles digital plan for bruk av IKT i opplæringen er utarbeidet. I 2012 ble lokalt mål om 3,6 elever per pc nådd, og det er nå 3 elever per pc på ungdomstrinnet og 4 elever per pc på barnetrinnet. I 2013 er det satset på oppgradering av pc-parken til elevene, samtidig som skolene ligger godt an i forhold til de kvantitative mål som er satt. Skolene har i tillegg blitt oppdatert med et stort antall interaktive tavler til bruk i undervisningen. Det er også satset en god del på etterutdanning av lærerne og en egen digital IKT-plan er tatt i bruk på alle skoler.

TILBUD FOR ØKT MOTIVASJON

Nye valgfag ble innført i 8. klasse fra høsten 2012. Kommunen har stor tro på at valgfagene med sin praktiske innretning, skal kunne føre til økt motivasjon

for læring og mer tverrfaglig fokus. Erfaringer så langt tyder på at en praktisk tilnærming til opplæringen spiller en stor rolle for motivasjonen hos en del av elevene våre. Kommunen benytter blant annet Levende Vågen som alternativ læringsarena. Hvilken effekt dette har på læringsutbyttet vil de nærmeste årene gi oss svar på. Rådgivingstjenesten ved ungdomsskolene er også viktig. Ofte er en av grunnene til at ungdom avbryter videregående opplæring at de har valgt feil utdanning. God rådgivning som kan bidra til at elevene gjør gode valg for videre opplæring er derfor avgjørende. De siste årene har kommunen fokusert ekstra på dette ved at en del av rådgiverne har spesialisert seg gjennom videreutdanning i rådgiving for ungdomstrinnet.

VIDEREGÅENDE UTDANNING

Det er tre ulike tilbud for videregående utdanning i Kristiansund. Atlanten videregående skole tilbyr utdanningsprogram innenfor studiespesialisering, gründerlinje, idrettsfag samt musikk, dans og drama. Kristiansund videregående skole tilbyr utdanningsprogram innenfor studiespesialiserende og yrkesrettede fag. I tillegg tilbyr Kristiansund tekniske fagskole fagskoleutdanninger innen helsefag, prosesseteknikk, maritime fag og petroleumsteknologi. Skolen tilbyr også yrkessjåførutdanning.

Kristiansund har en todelt utfordring i forhold til videregående utdanning. For det første har vi en lavere andel av elevkullet som starter på videregående utdanning enn gjennomsnittet både for fylket og nasjonale mål. For det

andre er frafallet fra videregående skole en utfordring både lokalt, regionalt og nasjonalt. I tillegg må kommunen være en pådriver både på egne vegne og på vegne av næringslivet i regionen når det gjelder tilbudene ved de videregående skolene og Kristiansund tekniske fagskole.

NY GIV

Kommunen deltar i prosjektet «Ny Giv» i samarbeid med Møre og Romsdal fylke. Prosjektet har som målsetting å bedre overgang fra grunnskole til videregående skole og hindre frafall i videregående skole. Prosjektet ble startet som et ledd i regjeringens satsing for å bedre gjennomføringen i videregående opplæring. Kommunen har deltatt i prosjektet siden starten i 2010. Tiltaket er rettet mot et utvalg elever på 10. trinn og har som mål å øke elevenes motivasjon for, og evne til å gjennomføre videregående opplæring, blant annet gjennom styrking av grunnleggende lese-, skrive- og regneferdigheter. Kristiansund har hatt elever gjennom dette prosjektet siden skoleåret 2010/2011. Resultatene av prosjektet er gode.

NORDMØRE OG ROMSDAL KOMMUNALE OPPLÆRINGSKONTOR

I august 2013 ble Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor etablert. Kontoret er et kommunesamarbeid mellom Molde og Kristiansund. Opplæringskontoret, som er plassert på Kristiansund videregående skole, har som hovedoppgave å følge opp lærlinger i kommunal læreplass i begge byer. Høsten 2013 hadde kontoret oppfølging av 48 lærlinger innenfor fagene helse, barn- og ungdom, ikt, kontor og administrasjon, feier, anleggsgartner og institusjonskokk.

I oppfølgingsarbeidet inngår blant annet opprettelse av læreplasser, samtaler på læreplasser, veiledning i målsettinger for faget, oppmelding til fagprøver med videre. Kontoret har også som oppgave å rekruttere lærlinger til disse kommunene. Kontoret har en fulltidstilsatt som også har en fast kontordag per uke på Molde rådhus. Fremtidig målsetting er å rekruttere inn flere kommuner på Nordmøre og i Romsdal som ennå ikke har opplæringskontor. Etablering av Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor er et viktig og positivt tiltak for å bidra til å øke tilfanget av fagarbeidere i kommunesektoren i Nordmøre- og Romsdalsregionen.

HØYERE UTDANNING

En sentral utfordring for kommunen er det begrensede høyere utdannings-tilbudet i kommunen.

Tabellen under viser utviklingen for personer 16 år og over etter høyeste fullførte utdanningsnivå og bostedskommune.

Utdanningsnivået viser at Kristiansund fortsatt ligger bak Molde og Ålesund når det gjelder andel av befolkningen med høyere utdanning. Dette til tross for at kommunen har en positiv utvikling. Dette er et alvorlig bilde, ikke minst med tanke på at unge kvinner har en tendens til å ville bosette seg og jobbe i regioner der utdanningsnivået er høyt.

UTDANNINGSNIVÅ OG BOSTEDSKOMMUNE (ANDEL I PROSENT)	GRUNNSKOLE		VIDEREGÅENDE SKOLE		HØYERE UTDANNING	
	2010	2012	2010	2012	2010	2012
Kristiansund	31,6	30,3	46,1	45,8	22,3	23,9
Molde	25,7	24,7	42,4	41,4	31,8	33,8
Ålesund	27,3	25,8	43,8	43,4	28,9	30,8
Norge	29,4	28,2	42,7	42	27,8	29,8

HØGSKOLESENTERET I KRISTIANSUND

Høgskolesenteret i Kristiansund er ingen høyskole, men har høyskoletilbud. Studietilbudene ved senteret leveres av høyskoler og universitet. Høgskolen i Molde er hovedleverandør og har blant annet ansvar for bachelorutdanningene i petroleumslogistikk og sykepleie. Høgskolen i Ålesund er leverandør av bachelorutdanningen i handels- og serviceledelse. I tillegg har Høgskolen i Molde tilbud om årsstudier i petroleumslogistikk og beredskapsledelse. Studiet i beredskapsledelse er utviklet i et nært samarbeid mellom Kristiansund kommune, Høgskolen i Molde og næringslivet i Kristiansund. Kristiansund kommune er en av eierne i Høgskolesenteret i Kristiansund med fast styrerepresentasjon.

Kommunen arbeider for at senteret skal få fast innpass på statsbudsjettet, slik at det kan etableres en langsiktig og forutsigbar finansiering av tilbudet. Dette vil gi

nye muligheter for videre utvikling både med hensyn til utvidelse av studietilbud og derigjennom flere studenter og et mer aktivt studentmiljø. Høgskolesenteret i Kristiansund har for 2014 fått tilskudd over statsbudsjettet. I tillegg arbeides det for en fremtidig felles høyskole for Møre og Romsdal.

Kommunen støtter Møre og Romsdal fylkeskommunes vedtak om å tilråde Kunnskapsdepartementet at de tre høyskolene i Møre og Romsdal blir fusjonert til Høgskolen i Møre og Romsdal med fire studiesteder i Volda, Ålesund, Molde og Kristiansund. Dette vil være et løft for hele fylket og et spesielt løft for Nordmøre som ikke har et bredt nok tilbud i dag. Vi har også et kvinneunderskudd i fylket vårt, og kvinner tar i større grad enn menn, høyere utdanning. Bak fylkestingets vedtak ligger det en klar tanke om at en sammenslåing vil styrke – ikke svekke – høyskoletilbudet i fylket.

KOMPETANSE OG REKRUTTERING

Kom Trainee er regionens viktigste bedriftsnettverk med 24 medlemsbedrifter som dekker ulike bransjer. Sammensetningen av store og små, offentlige og private aktører gjør Kom Trainee unik som traineeordning. NOU 2011:3 «Kompetansearbeidsplasser – drivkraft for vekst i hele landet» evaluerte regionale traineeordninger, inklusive Kom Trainee, som et meget godt og målrettet tiltak nettopp til å rekruttere kompetansearbeidskraft til hele landet. Etter 8 års drift har Kom Trainee ansatt 38 traineer. En Kom Trainee arbeider i 3 ulike bedrifter å 8 måneder i løpet av 2 år. I tillegg til å få rik arbeidserfaring i løpet av de 2 årene, får traineene også tilgang til et godt fagprogram, coaching og en egen utviklingsplan. En stor andel av traineene blir værende i regionen og går over i viktige kompetansestillinger etter at traineeperioden er over. Kristiansund kommune har vært vertskap for flere

traineer i løpet av de årene ordningen har eksistert og er svært godt fornøyd med denne formen for rekruttering.

Nettverksdagen er et årlig arrangement i regi av Kom Trainee. Målet med arrangementet er å skape en møteplass for unge med høyere utdanning/studenter under høyere utdanning og bedrifter/arbeidsgivere i Kristiansund og omegn. På Nettverksdagen legges det opp til en uformell og annerledes kontakt mellom arbeidssøker og arbeidsgiver. Deltakerne får se mulighetene som finnes i Kristiansund og arbeidsgiverne får møte etterspurt kompetanse ansikt til ansikt. Arrangementet legges alltid tett opp til jul slik at tilreisende studenter og arbeidssøkere kan kombinere dette med juleferiehjemmepå Nordmøre. For å bidra til økt rekruttering av høyt kvalifiserte kandidater til regionen, må kommunen videreutvikle samarbeidet med Kom Trainee om gode traineeordninger. På visse kompetanseområder, for eksempel rekruttering av sykepleiere, lærere og førskolelærere, har Kom Trainee så langt ikke vært det optimale programmet. I 2013 er det derfor opprettet en rekrutteringsgruppe bestående av førskolelærere, lærere og sykepleiere. Rekrutteringsgruppen skal profilere kommunen inn mot ulike utdanningsinstitusjoner. Felles interkommunalt opplæringskontor er etablert sammen med Molde kommune og kommunen har også ulike insentiver for å få arbeidstakere til å ta etter- og videreutdanning. Kommunen må også fortsatt være en pådriver for å tilrettelegge for kompetanseintensive arbeidsplasser både i privat og offentlig sektor.

Kristiansund kommune må fortsatt være en pådriver for å sikre at det utdannes kandidater tilpasset både private og offentlige virksomheter. Dette innebærer et fortsatt aktivt eierskap i Høgskolesenteret i Kristiansund og et fortsatt aktivt arbeid for å få etablert en felles høgskole i Møre og Romsdal.

I tillegg må kommunen være en aktiv part i å knytte seg til tilbydere av høyere utdanning også utenfor vår region.

USH - UTVIKLINGSSENTER FOR SYKEHJEM I MØRE OG ROMSDAL

Utviklingssenter for sykehjem i Møre og Romsdal er en status som er gitt til Rokilde sykehjem. Helsedirektoratet har i strategidokumentet for utviklingssenter for sykehjem «Utvikling gjennom kunnskap», spesifisert at utviklingssentrene skal ha en særskilt rolle som pådriver for utvikling av kunnskap og kvalitet i helse- og omsorgstjenesten i sitt fylke:

- » Pådriver for fag- og tjenesteutvikling innen lokalt og nasjonalt definerte satsningsområder.
- » Pådriver for videreutvikling av praksistilbudet til elever, lærlinger og studenter.
- » Pådriver for kompetanseutvikling hos ansatte.
- » Tilrettelegger for forskning og utvikling i helse- og omsorgstjenesten.

Nettverksarbeid er et sentralt mål i strategidokumentet og utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenesten er ansvarlig for det faglige nettverket i Møre og Romsdal. Nettverket har kontaktpersoner i alle fylkets 36 kommuner.

Prioriterte satsingsområder i 2013 har vært velferdsteknologi, pasientsikkerhet, forbedringskompetanse, videreutdanning, brukermidvirkning og etikk. Måloppnåelsen på de forskjellige utviklingsprosjektene er bra. Regionmessig bør initiativ til, iverksetting og gjennomføring av læringsnettverk innen «Trygg legemiddelbruk i sykehjem» trekkes frem. Nettverket består av om lag 100 deltakere fra 14 kommuner. Som et resultat av læringsnettverket har USH i samarbeid med Høgskolen

i Molde etablert videreutdanning i «Trygg legemiddelbruk» med oppstart i 2014. Rokilde sykehjem opprettet brukerråd i forbindelse med Kunnskapssenteret sitt prosjekt «Med pasientens øyne» i 2009. Med bakgrunn i dette fikk USH en forespørsel fra Pasientsikkerhetskampanjen om å gjøre et pilotprosjekt på brukermidvirkning. Pilotprosjekt med fokus på opprettelse og drift av brukerråd, kvalitetsindikator for brukermidvirkning og utvikling av en guide for brukermidvirkning i legemiddelbruk ble avsluttet i 2013. Arbeidet har resultert i flere henvendelser fra andre kommuner vedrørende temaet, etablering av brukerråd ved alle sykehjemmene i kommunen, utvikling av felles retningslinjer for brukerråd ved sykehjemmene samt en brukerrådbrosjyre. Ellers deltar USH i Midt-Norsk Velferdsteknologiprojekt, som er et samarbeidsprosjekt med Fylkesmannen i Nord- og Sørtrøndelag samt Møre og Romsdal. Prosjektet er i sitt siste år, og resultatet av prosjektet Våke lanseres våren 2014. USH deltar også i KS sitt program om etisk kompetanseheving, og har sammen med Fylkesmannen vært pådriver for spredning av etikk-kunnskaper til både fylket og internt i egen kommune.

Gjennom sitt utviklingsarbeid fremstår USH ved Rokilde sykehjem som et fyrtårn for andre sykehjem både i og utenfor fylket. Utfordringene til USH er knapphet på menneskelige ressurser og økonomisk ramme. Det legges økende vekt på både betydningen og viktigheten av rollen som utviklingssenteret har, både i egen kommune og i fylket. Dette medfører store utfordringer med henblikk på økonomiske rammer, da basistilskudd fra helsedirektoratet ikke strekker til. Det ansvar kommunen har påtatt seg medfører forpliktelser som det er viktig å være bevisst i det videre arbeidet med kvalitetssikring og videreutvikling av tjenestene vi yter innen dette området.

BY- OG AREALUTVIKLING

Kristiansund kommunes areal- og utbyggingspolitikk skal være bærekraftig med sikte på langsiktig verdiskaping.

Kommunens by- og arealutvikling er knyttet til gjennomføringen av kommuneplanens arealdel og risiko- og sårbarhetsanalysen som ble utarbeidet i forbindelse med revideringen i 2011. Arealplanleggingen er gjennomført i henhold til lovverk og er konsekvensvurdert i forhold til natur, miljø og samfunn. Kommunen har vektlagt åpne planprosesser med aktiv deltakelse og medvirkning fra ulike interessegrupper og enkeltpersoner. Målet er at kommunens langsiktige areal- og utbyggingspolitikk skal sikre en bærekraftig bruk av areal- og naturressursene. Framtidig byutvikling skal skje slik at de gode bymessige kvalitetene i dagens bystruktur og det biologiske mangfoldet ivaretas, samt at man sikrer folks muligheter for natur- og friluftsopplevelser.

Både Fylkeskommunen og Fylkesmannen i Møre og Romsdal er viktig samarbeidspartnere for kommunen i sin rolle som utvikler både regionalt og innenfor egne kommunegrenser. I 2013 har kommunen hatt fokus på utarbeidelse av kommunedelplaner for nytt felles akuttsykehus for Nordmøre og Romsdal, interkommunale planer, bypakke, ny sentrumsplan og utvikling av nye næringsarealer.

REGIONAL UTVIKLING

Arbeidet med å finne plass til et nytt felles akuttsykehus for Nordmøre og Romsdal er koordinert gjennom en felles plangruppe med Molde, Gjemnes og Kristiansund kommuner i samarbeid med helseforetaket og fylkeskommunen. Oppstart av planarbeidet var i juni 2013. Kristiansunds "kandidat" til tomt er ved Storbakken på Frei. Helseforetaket vil bestemme seg for lokalisering i 2014.

ORKidé-prosjektet om å utarbeide en

felles plan for bruk av sjøområdene på Nordmøre ble påbegynt i 2013. Med utgangspunkt i Bremsnesfjordbassenget, har Averøy og Kristiansund kommuner sammen med Gjemnes og Tingvoll startet en prosess for felles tilrettelegging og økt verdiskaping for det sjøbaserte næringslivet i regionen. Det er også bestemt at det skal utarbeides en egen strategisk næringsplan for hele Nordmøre i regi av ORKidé. Oppstart blir i 2014. Averøy og Kristiansund har allerede en felles næringsplan som også skal revideres i sammenheng med utarbeidelse av felles plan for Nordmøre.

Kristiansund og Nordmøre havn (KNH) har hatt en sterk utvikling de siste 10-15 årene. Devoldholmen i Kristiansund ble i 2009 utpekt som stamnetthavn og det er en viktig utfordring å bidra til øket konsentrasjon av stykkgoods/enhetslaster til dette terminalområdet. Devoldholmen er arealmessig svært begrenset, og videre utvikling av det offentlige havnetilbudet er avhengig av at terminalfunksjonen kan videreutvikles andre steder enn på Devoldholmen. Sammen med andre aktører som Husøya Industripark ser KNH Husøya og tiliggende arealer som særlig godt egnet til å supplere og videreutvikle Devoldholmens offentlige tjenestetilbud. Det næringslivssamarbeid og arealutviklingspotensial som preger området, gir et meget godt grunnlag for et fremtidig og fremtidsrettet godsknutepunkt for Nordmøre/Nordvestlandet. I forhold til infrastruktur er det gode muligheter for tilrettelegging av effektive transportløsninger sjø/land. Et samarbeid med Bolga Næringspark øst på Husøya vil utvide områdets næringslivsbredde og gi nye utviklings- og samarbeidsmuligheter for næringslivsetableringer i kommunen.

Flyplassen er i gjeldende arealplan sikret

en utvidelse østover som gir grunnlag for utbygging til en banelengde på 2 400 meter inklusive nye sikkerhetssoner. Kommunen og Avinor har samarbeidet om reguleringsplanleggingen av en framtidig utvidelse av flyplassen. En utvidelse vil øke attraktiviteten og gi muligheter for etablering av nye destinasjoner både i inn- og utland. En videre utvidelse kan også åpne for en økning i trafikkgrunnlaget som medfører at flere selskaper ønsker å etablere konkurranse om de samme destinasjonene. Dette vil kunne ha positiv betydning både for tilbud, frekvens og pris for brukere i regionen.

Møre og Romsdal fylkeskommune i samarbeid med ORKidé arrangerte i november 2013 høringsmøte i Kristiansund for nordmørskommunene om ny senterstrukturplan for Møre og Romsdal. Fylkesutvalget har vedtatt at det skal utarbeides en ny senterstrukturplan i fylket. Planen skal avklare den overordnede senterstrukturen i fylket og gi retningslinjer for lokalisering av større kjøpesenter, annen varehandel og servicefunksjoner i byer og tettsteder. Planprogrammet ble vedtatt av fylkesutvalget 30. september. I forbindelse med planarbeidet ble kommunene på Nordmøre, næringslivet og andre interessenter invitert til informasjon og drøfting av sentrale spørsmål som attraktivitet i distriktskommunene, sentrumsutvikling og kjøpesenter som ressurs i senterutviklingen. Videre gjennomføringsprosess er ikke endelig avklart.

BYUTVIKLING

Planprogrammet for ny sentrumsplan ble fastsatt i 2013. Planprogrammet fremstår som et godt egnet verktøy for å få gjennomført forestående planarbeid.

En rekke utredninger er igangsatt blant annet rundt trafikk og handel samt andre områder som kan øke attraktiviteten av Kristiansund som regionsenter. Planleggingen skal knyttes tett opp mot bypakkearbeidet for å sikre en koordinert by- og transportutvikling. Utredningsarbeidet vil pågå i hele 2014. Ny sentrumsplan skal vedtas sommeren 2015. Disse planprosessene kan lede ut i diskusjoner rundt fremtidig bruk av arealer innenfor planområdet.

BOLIG- OG NÆRINGSUTVIKLING

Den samlede boliggetterspørselen bestemmes av faktorer som folketallsutviklingen, herunder nettoflytting, utviklingen i hushold-/familiestrukturen, bruksendringer av bygg og utviklingen i kjøpekraften. For kommunen er det et mål å tilby boliger og boligtomter som kan bidra til økt befolkningsvekst i Kristiansund og omegnskommunene. Tilbudet av fortettingsmuligheter og tomter bør derfor være noe større enn den antatte etterspørselen for å være sikker på at boligtilbudet ikke skal bli en faktor som virker begrensende på befolkningsutviklingen. Videre bør det samlede tilbud representere et mangfold av muligheter med hensyn til boligtype, størrelse og lokalisering slik at heller ikke dette virker dempende på boligetableringen. Trenden de siste årene synes å være at folk ønsker å bo sentralt også i en geografisk konsentrert by. I forhold til forrige planperiode har boligbyggingen fordoblet seg og det har skjedd en fortetting i sentrum, spesielt rundt havnebassenget.

Befolkningsutviklingen fram mot 2030 tilsier en økning i boliggetterspørselen. Reduksjon i antall bosatte per bolig tilsier også en økning i boliggetterspørselen, selv

om denne nok vil flate ut. I Kristiansund er avgang av boliger til andre bruksformål relativt lite i omfang. Det er mer typisk at næringsbygg tas i bruk til boligformål. I tillegg er det mer vanlig å innlemme hybler og leiligheter i hovedbolig. Bidraget fra disse faktorene på boliggetterspørselen vil trolig være omtrent uforandret i årene fremover. Kjøpekraft har mest betydning på kort sikt. På bakgrunn av dette er det i arealplanen beregnet et netto behov for nye boliger til om lag 2 300 i planperioden frem til 2020. Aktuelle utviklingsområder er Skorpa, Jørihaugen, Sætherenga, Torvhaugen øst, Rensvik/Sandtjønn, sentrum og generell fortetting av eksisterende boligområder.

Etterspørselen etter næringsareal er svært stor i deler av kommunen. Kommunens beslutning om å etablere Pilotveien Næringspark AS for samlet planlegging og utvikling av næringsarealer ved flyplassen er et viktig tiltak for å bedre på denne situasjonen. Fremdeles har basevirksomheten utvidelsesmuligheter via utfylling i sjø, sentralt på basen og noen mer marginale muligheter mot øst. Baseselskapet har imidlertid signalisert ytterligere utbyggingsbehov basert på økt etterspørsel fra oljeleverandørvirksomheten knyttet til drift, vedlikehold og modifikasjonsarbeid for utbygde felt og til nye, planlagte prosjekter i Norskehavet. Fiskeribasen har ledig areal, og det pågår en prosess for å omregulere området til annet enn bare fiskerirelatert virksomhet. Kommunen eier bare små næringsarealer på Frei. Gjeldende plan gir rom for en viss utvikling av nordøstre del av Husøya og private har satt i gang reguleringsplanarbeid for nordvestre del av Husøya for å legge til rette for marin næringsvirksomhet. Gjeldende plan gir også rom for utvidelse av næringsarealene i Sødalen, men de private grunneierne

Næringsutvikling:

Det skal foretas en kartlegging av næringsutviklingsaktørene i Kristiansundregionen. Kultur og næringssjef Eigunn Stav Sætre foran Vestbase.

OPTIMISME

har så langt ikke tatt disse mulighetene i bruk. På Løkkemyra er det kun mindre tomter som ikke er utviklet.

BIOLOGISK MANGFOLD

Kristiansund er å betrakte som en presskommune med befolkningsvekst, og behovet for nye arealer til boligbygging, forretninger og industri er derfor til stede, særlig i lavlandet og områder nær vei. For å unngå at kommunens særegne naturtyper og viltområder forsvinner er det viktig at kommunen ivaretar det biologiske mangfoldet i sin arealforvaltning. Siste naturtypekartlegging ble foretatt i 2011. Siden denne kartleggingen ble gjennomført etter at arealplanen ble revidert har kommunen vært forsiktig med å foreslå utbygging i store eller viktige grøntområder utenom nordre Frei i planen.

Kommunen fikk i 2012 en større rolle i forvaltning av arter som elg og hjort etter at ny hjorteviltforskrift trådte i kraft. Forskriften fremhever en mer planmessig forvaltning av hjorteviltet. Med denne bakgrunnen har kommunen vedtatt mål for hvordan hjorteviltbestanden skal utvikle seg. Målene er utgangspunkt for jaktrettshaverne i Kristiansund hjorteviltområde sin første bestandsplan med avskytingsplan for hjort og rådyr i

årene 2012 - 2014. Avskytingen for hele perioden må sees i en sammenheng, hvor det er resultat og evaluering etter endt jakt i 2014 som er viktig. Resultatet for jakten i 2013 foreligger, men resultatene er ikke evaluert enda.

OFFENTLIGE BYGG OG ANLEGG

Kommunen står overfor betydelige utfordringer når det gjelder utvikling av pleie- og omsorgstjenestene. De demografiske trekk ved befolkningen tilsier en betydelig vekst blant i aldersgruppen 67 - 79 år og 90 år og eldre. De reelle utfordringene vil være å kunne tilby attraktive tomter som på en fleksibel måte kan dekke ulike bygningsmessige behov kommunen ønsker å utvikle for denne målgruppen. I planen er det avsatt to tomter, henholdsvis ved Frei sentrum og ved Sommero/Myran.

Det er i gjeldende plan avsatt tomt til skoleformål ved Frei sentrum. Denne tomten foreslås i revidert plan avsatt til boligformål da behovet for økt elevkapasitet kan tilfredsstilles ved påbygging av eksisterende skoler (Rensvik og Bjerkelund). Økt behov ellers i kommunen forutsettes også ivarettatt ved eksisterende skoler, eventuelt ved påbygging. Kommunen

har også igangsatt en utredning i forhold til å finne og klargjøre tomter til bygging av tre nye barnehager i kommende økonomiplanperiode.

Det er et stort udekket behov for massedeponi i kommunen. Planen anviser tre områder for formålet, ett i Daumannsdalen og to øst for riksvegen ved Storbakken. De to sistnevnte er i gjeldende plan avsatt til masseuttak og vil fortsatt kunne utnyttes til dette formålet i kombinasjon med bruk som massedeponi. Det nordligste av de to er forutsatt å kunne tas i bruk til næringsformål når behovet for dette oppstår og er avsatt til kombinert masseuttak/deponi/ervert.

I planperioden må det utvikles konkrete handlingsplaner for å styrke vedlikeholdet av offentlige bygg og anlegg. Dette er viktig for at offentlige bygg og anlegg skal ha god og varig kvalitet, og her må estetikk og miljøvennlige løsninger prioriteres. Slike planer er enda ikke utarbeidet, men estetikk, energiøkonomisering og miljøtiltak får stadig større oppmerksomhet i planlegging av nye offentlige bygg.

En rekke utredninger er

igangsatt rundt trafikk, handel, og andre områder som kan øke attraktiviteten av Kristiansund som regionsenter.

I arealplanen

er det beregnet et netto behov for nye boliger til om lag 2 300 i planperioden frem til 2020.

Kommunen har vedtatt

mål for hvordan hjorteviltbestanden skal utvikle seg, i tråd med mål om å ivareta det biologiske mangfoldet.

KOMMUNEN SOM TJENESTELEVERANDØR

Kristiansund kommune leverer tjenester innenfor et bredt tjenestefelt som krever kompetanse innen mange fagområder. Som tjenesteleverandør er Kristiansund kommune den **største og viktigste kompetansearbeidsplassen** i regionen. Dette har avgjørende betydning for kvaliteten på våre tjenester. Gjennom eksterne tester, tilsyn, spørreundersøkelser, ulike typer medvirkning og former for dialog får kommunen verdifull informasjon om ekstern og intern opplevelse av ulike tjenester og tilbud.

Kommunens beredskapsarbeid bidrar til økt samfunnssikkerhet og gir trygghet for at kommunen opptre effektivt og målbevisst i krisesituasjoner. Klima- og energiplanen setter mål for kommunens miljøarbeid.

KOMMUNIKASJON OG MEDVIRKNING

Kommunen ønsker å være tilstede på arenaer der brukerne er. Dette for å yte service, informere og innby til dialog. Nye og mer komplekse fagsystemer, krav og forventninger hos kommunens folkevalgte, innbyggere og næringsliv setter økte krav til kommunens IT-infrastruktur og IKT-systemer. Dette er ytterligere forsterket gjennom nasjonale forventninger til digitalisering. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi utgjør en betydelig del av hverdagen for kommunens ansatte og bruken av IKT bidrar på en side til effektive og rasjonelle arbeidsprosesser og korrekt saksgang, samtidig som den gir utfordringer med hensyn til tilgjengelighet, sikkerhet og integritet.

Brukermedvirkning skal bidra til bedre kvalitet på kommunens tjenester og økt innflytelse på egen livskvalitet for brukerne. Brukerne representerer en betydelig ekspertise og kompetanse på det å være bruker. Gode og aktive relasjoner mellom brukere og ansatte er grunnleggende for at kommunen skal lykkes.

INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

Kommunen har som mål å styrke lokaldemokratiet og skape engasjement omkring kommunens virksomhet. Alt informasjons- og kommunikasjonsarbeid

skal bygge på SNOR-verdiene «samhandling, nyskaping, optimisme og raushet». Kommunen benytter «Strategiplan 2010-2013 for IKT ORKidé» som retningsgivende for kommunens IKT arbeid. Tiltak og målsettinger i planen er basert på eKommune 2012. Dette har til en viss grad sammenheng med at Kristiansund har en vertskommunerolle, hvor enhetsleder også er leder for faggruppe IKT i ORKidé. Målet for 2013 var å utarbeide en egen «Strategisk IKT-plan» for Kristiansund. Dette arbeidet er ikke påbegynt og målet er således ikke nådd. Planen er utsatt i påvente av ny strategiplan for IKT ORKidé da kommunens plan må nødvendigvis dra veksler på, og ikke havne i konflikt med IKT-planen.

«Retningslinjer for bruk av sosiale medier i Kristiansund kommune» omhandler kommunens regler for deltagelse i sosiale medier samt generelle råd på området til ansatte og folkevalgte. Kommunens kommunikasjons- og mediestrategi vektlegger meroffentlighet og retningslinjene i medieprotokollen angir hvordan kontakten med media skal håndteres. Det ble i 2012 nedsatt en tverrsektoriell arbeidsgruppe for å etablere rutiner for ledere og medarbeidere for korrekt opptreden ved henvendelser fra media. Gruppen leverte sin rapport i 2013 og konkluderte med at skal kommunen styrke sitt verdigrunnlag og omdømme

gjennom korrekt mediehåndtering, må delegasjonsbestemmelsene i kommunens mediestrategi revideres og medietrening gjennomføres. Det må også etableres en ekstern kanal for tips om etisk betenkelige forhold. Det siste er i tråd med kommunens pågående antikorrupsjonsarbeid. Deltakelse i KS korrupsjonsforebyggende nettverk skal kunne ut i anbefalinger for tiltak som må gjennomføres i kommunen, og vil foreligge i 2014. Delegasjonsbestemmelsene vil bli gjennomgått og tilpasset i forbindelse med kommunens pågående OU prosjekt. Tidspunkt for medietrening er ikke fastsatt.

«Arkivplanen for Kristiansund kommune» fra 2008 er en totalplan for organisering av arkivtjenesten, og angir hvilke rutiner som gjelder for etablering, bevaring og bruk av arkiver. Planene er et redskap for å kvalitetssikre arkivfunksjonene i kommunen.

INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSTEKNOLOGI

KS sin «Digitaliseringsstrategi 2013 - 2016 for kommuner og fylkeskommuner» og stortingsmeldingen «Digital agenda for Norge» påpeker at nettbaserte tjenester skal være hovedregelen for forvaltningens kommunikasjon med innbyggere og næringsliv. Hovedmålet er at innbyggere og næringsliv faktisk ønsker å ta et

“digitalt førstevalg”. Det omfatter også at systemene de ansatte bruker kan kommunisere med hverandre. KS etablerte i 2012 KommIT program for IKT-samordning i kommunesektoren, som bistår med å løse utfordringene på IKT-området og nå målene i digitaliseringsstrategien. Kommunen jobber tett på både KS og IKT ORKidé for å oppfylle krav og forventninger. Krav om universell utforming av IKT er vektlagt spesielt ved alle anskaffelser og nye løsninger. I tillegg er det innarbeidet i kravspesifikasjonen at alle nye løsninger skal muliggjøre bred deltagelse og interaksjon med innbyggerne gjennom bruk av ulike kanaler.

Kommunen har svært mange ulike fagsystemer som benyttes i kommunal forvaltning og saksbehandling. Fagsystemene har ofte kompleks funksjonalitet, og flere leverer datagrunnlag inn til overliggende hovedsystemer. I det enkelte fagsystem ligger omfattende og viktig dokumentasjon om brukere, tjenester og andre forhold, men ofte er arkivdelen i systemene ufullstendig, uten mulighet for digital gjenfinning og innsyn. I første halvdel av 2014 vil kommunens sak/arkivløsning oppgraderes fra ePhorte4 til ePhorte5. Med dette gjøres arkivet om til et Noark5-arkiv. Noark5 skal kunne brukes for alle typer arkivdanning, uavhengig av teknologisk løsning og type forvaltningsorgan. Alle former for aktiviteter som skaper dokumenter som det er viktig å sørge for at oppbevares og gjenfinnes i autentisk form, skal i fremtiden inngå i samme digitale løsning for arkivdanning, og oppgraderingen av basissystemet til ePhorte5 er første skritt på veien.

Ulike elektroniske løsninger for systematisering av innkjøpsprosesser og oppfølging av tjenestekvalitet er også under innføring. Løsningene skal sikre effektive og rasjonelle arbeidsprosesser og korrekt saksgang i organisasjonen.

Kommunen har i løpet av 2013 tatt i bruk eOrdre, hvor målet er at store deler av avropene på rammeavtaler blir utført gjennom standardiserte elektroniske løsninger. Dette er et ledd i innføringen av eHandel. Visma Enterprise ble valgt som felles lønns-, økonomi- og personalsystem (LØP) for ORKidé kommunene i 2013. Innføringen av dette vil pågå i hele 2014. Et viktig tiltak er å integrere e-handelsplattformen med Visma eHandel, og derigjennom legge til rette for automatisk ordre/fakturamatch. Denne integrasjonen skal på plass i 2014. Videre arbeides det med å forberede for mottak av eFaktura i EHF-format for å tilfredsstille statens krav om at alle kommuner skal være i stand til dette innen 1. januar 2015. Innføring av felles kvalitetssystem for ORKidé kommunene vil skje i løpet av 2014 parallelt med anskaffelse av et system for helhetlig virksomhetsstyring. Innføring av kvalitetssystem vil kreve en tverrsektoriell tilnærming, og innebærer arbeid med forbedring og standardisering av arbeidsprosesser, rutiner og kulturendring. Alle disse oppgavene vil også være av avgjørende betydning for å lykkes med digitaliseringen av alle kommunale tjenester.

I 2013 ble det anskaffet nytt telefonstøttesystem som henter informasjon direkte fra ansattes Outlook-kalender. Anskaffelsen gjør at servicekontoret kan gi bedre og riktiger informasjon til kommunens innringere. Kommunens IKT-avdeling yter førstelinjetjeneste til kommunens databrukere gjennom brukerstøttesystemet Servicedesk for IT-tekniske forespørsler og feilmeldinger. Kommunen innførte i 2013 «Gemini-varslings» via mobiltelefon til innbyggerne. Ordningen benyttes i beredskapsøymed.

Kommunens informasjonsløsninger er i stor grad tilpasset brukere med ulike behov, så som stor skrift, kontrastfilter,

ulike språk med mer. Kommunen har ingen elektronisk løsning på sine nettsider som muliggjør sammenligning mellom kommunens enheter ut i fra et brukerperspektiv.

INNBYGGERE

Å involvere innbyggerne i den kommunale beslutningsprosessen handler om å trygge og bygge befolkningens tillit til lokaldemokratiet. Mer aktiv innbyggerinvolvering kan være positivt for innbyggernes deltakelse, for folkevalgte beslutninger og for resultatet av beslutningene. Kommunen har som mål å styrke lokaldemokratiet ved at det legges bedre til rette for informasjon om kommunens virksomhet, samtidig som det inviteres til en bredere og mer aktiv deltakelse i kommunale planleggings- og beslutningsprosesser. Kommunens innbyggere tar i dag del i sentrale beslutningsprosesser blant annet gjennom folkemøter, dialogmøter og ved utlegg av dokumenter til offentlig ettersyn. Kommunen har ikke en helhetlig rutine for gjennomføring av innbyggerundersøkelser og det er kun sporadiske undersøkelser som gjennomføres. I evalueringen av Kristiansund i Kommunekompasset 2012 ble det også anført at kommunen ikke har en strategi for utvikling av demokratiet og at innbyggerdialogen bør videreutvikles for å involvere innbyggerne bedre i beslutningsprosesser. I kommunens omdømmeprojekt som ble behandlet av formannskapet i 2012 er et av tiltakene at det lages retningslinjer for innbyggerdialog.

Det ble i 2013 nedsatt et utvalg som skal sørge for bedre informasjon og involvering av innbyggerne i kommunen. Oppdraget er gitt av formannskapet i Kristiansund. Utvalg har fått i oppdrag å se nærmere på innholdet i KS idéhefte “Hvordan involvere innbyggerne”, og foreslå en strategi for mer aktiv involvering av innbyggerne i kommunale

beslutningsprosesser i Kristiansund. Et av tiltakene utvalget har gjennomført så langt er å opprette epostadressen «innspill@kristiansund.kommune.no», hvor byens innbyggere kan stille spørsmål eller komme med kreative innspill. Et gjennomgående problem er at folk som ønsker å påvirke de politiske prosessene ofte kommer for sent på banen. Det foreligger derfor forslag om opprettelse av uformelle kontaktpunkter i den enkelte bydel, innføre innbyggerhalvtimen på hvert bystyremøte med videre. Bruk av internett vil stå sentralt i utvalgets endelige forslag. Det samme gjelder bruk av kommunens servicekontor når det gjelder informasjon og involvering. Utvalget skal være ferdig med sitt arbeid til påske i 2014.

Kommunal- og regionaldepartementet har åpnet en egen nettportal «minsak.no», hvor det er mulig å fremme innbyggerinitiativ elektronisk. Innbyggerne i Kristiansund har tilgang til nettportalen både via kommunens nett- og facebooksider. Her kan innbyggerne fremme forslag som gjelder kommunens virksomhet og samtidig samle underskrifter til støtte for forslaget. Bystyret plikter å ta stilling til forslaget dersom minst 2 prosent av innbyggerne står bak det.

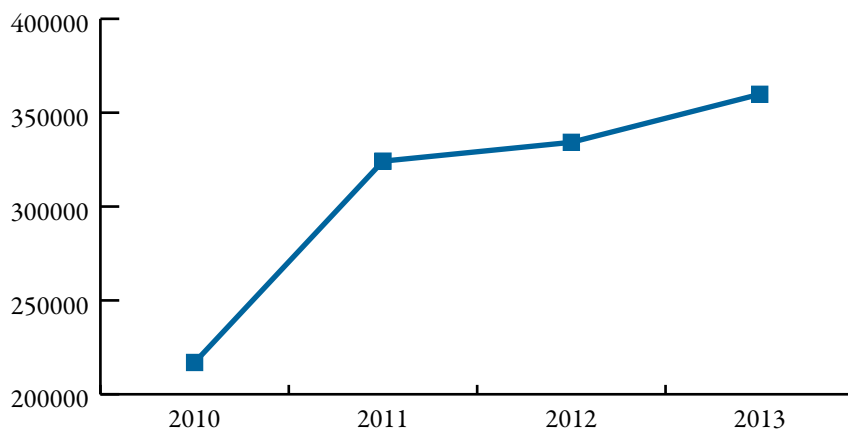
Alle saker som legges frem til politisk behandling er nå beskrevet i kortform i starten av saksframlegget. Sammendragene av sakene legges ut på kommunens hjemmeside og på Facebook i forkant av behandlingen. Fullstendig innkalling med saksutredning og vedlegg er også tilgjengelig for innbyggere på kommunens hjemmesider, servicekontor og bibliotek. Politiske møter overføres ikke på elektroniske kanaler, men det tas opp lydfiler som legges ut på kommunens nettside i etterkant av møtene. Lokal TV er til stede på de fleste møtene både i formannskap og bystyre. Alle politiske møter annonseres i lokalavisen samt på sosiale medier.

All korrespondanse av inngående og utgående brev, samt interne notater kvalitetssikres før dokumentene blir journalført i kommunens sak-/arkivsystem. Kommunen praktiserer meroffentlighet, og legger daglig ut kommunens postjournal på nett. Kommunen innførte i januar 2013 ny innsynsløsning eInnsyn, hvor publikum kan søke i postlisten og åpne dokumenter direkte der disse er publisert. Det legges til rette for en åpen forvaltning, og dokumentserveret behandler daglig forespørsler fra politikere, media og kommunens innbyggere om innsyn fra kommunens postjournal. Større åpenhet og enklere innsyn i kommunens aktiviteter er en styrke for lokaldemokratiet.

Kommunen benytter hjemmesiden kristiansund.no, det månedlige informasjonsbladet Kristiansund, Facebook og Twitter som systematiske kommunikasjonskanaler for å spre informasjon ut til innbyggerne. I 2012 ble det for første gang også utarbeidet en innbyggerversjon av kommunens årsrapport. Denne ble distribuert til alle husstandene i kommunen. Kommunens servicekontor yter førstelinjeservice til publikum og bistår med veiledning og informasjon om kommunale tjenester. Gjennom «Ny i Kristiansund» ivaretar servicekontoret også tilflytternes behov for informasjon ved ankomst til

Kristiansund. Kontoret har i tillegg avtale med Advokatforeningen om rullerende vaktordning for å kunne yte gratis juridisk veiledning til innbyggerne i Kristiansund, Aure, Averøy, Gjemnes, Halså, Smøla og Tingvoll. Nytt i 2013 er gratis tilbud om råd og veiledning vedrørende barns psykiske helse i regi av kommunens familieteam.

Kommunens nett- og facebooksider oppdateres flere ganger i døgnet med nyheter og viktig informasjon. På facebook blir i tillegg saker fulgt opp med svar til de som har spørsmål til kommunen. Nylig kom Kristiansund på andreplass i en undersøkelse som KS har gjort blant norske kommuner om deres aktive bruk av facebook. Rangeringen viser hvilke kommuner som er best på innbyggerdialog, omdømme samt krise- og beredskapsarbeid på facebook. Kommunens facebookside «Helsestasjon for ungdom», er den mest populære i landet. Siden ble lansert i mars 2013 og helsestasjonen har jobbet aktivt med å bekjentgjøre siden, samt med å legge ut aktuell informasjon. Også flere enheter og ulike tjenestetilbud har egne facebooksider. Kommunen scoret dårlig på forbrukerrådets Kommune testen 2013 og endte på plass nummer 416 av totalt 428 kommuner. Forbrukerrådet testet service, tilgjengelighet og informasjonskvalitet på bakgrunn av henvendelser via

Besøk per dag på kristiansund.no 2009-2013

epost, telefon og kommunens nettside. Tjenestenes kvalitet ble ikke testet. Det går ikke frem av rapporten om det er svar på telefonhenvendelser, epost eller søk på internett som gir Kristiansund den lave poengsummen, og kommunen har gjort en henvendelse til forbrukerrådet om dette for å få en mer detaljert beskrivelse til bruk i det videre arbeidet med forbedringstiltak. Resultatet står i skarp kontrast til DIFI sin vurdering av offentlige nettsted, hvor kommunen fikk 5 av 6 stjerner for tilgjengelighet, brukertilpasning og nyttig innhold.

Døgnåpen forvaltning er blitt et aktuelt begrep, hvor det legges til rette for en mer tilgjengelig kommune som tilbyr både informasjon og selvbetjening av enkle tjenester. Kommunen tilbyr i dag en rekke e-servicetilbud, men må utvikle bedre internettløsninger og gjøre kommunen mer synlig og åpen. Alle enheter og avdelinger må bidra til disse løsningene for å få tilfredsstilt eget, innbyggernes og næringslivets behov for informasjon, service og tjenester. I dag varierer enhetenes tjenestebeskrivelser og nøkkelopplysninger mye og følges opp bare i begrenset grad. Det samme gjelder kommunens plandokumenter og prosesser rundt disse. Dette må ha fokus hvis kommunen skal lykkes i sitt informasjons- og servicearbeid. Videreutvikling av servicekontoret som innbyggernes og næringslivets møtepunkt med det offentlige vil være særdeles viktig for at kommunen skal oppfattes som moderne.

Kommunens kompleksitet og ønske om mer effektiv saksbehandling gir også mange utfordringer med tanke på sikkerhet og god informasjonsflyt med innbyggerne og andre brukere. Ekstern måling og tester av Norsk presseforbund og IKT Norge påpeker at kommunen må bli bedre på kommunale tjenester og responstid på forespørsler. Mesteparten av saksbehandlingskorrespondansen med innbyggerne foregår på papir, noe

som er både dyrt og relativt usikkert. Resultatene i målingene understøttes av kommunekompassevalueringen som konkluderte med at kommunen ikke hadde utviklet seg nevneverdig på området som omhandler kommunens kontakt med brukerne i et tjenesteperspektiv. KS anbefalte kommunen å ta i bruk elektroniske løsninger og arenaer som fremmer dialog og deltagelse for å skape engasjement.

På bakgrunn av disse undersøkelsene samt nasjonale forventninger til digitalisering av kommunesektoren, gjennomfører kommunen nå et eget internt SvarUT prosjekt som i grove trekk betyr; brukervennlige nettsider, universell utforming av alt innhold, skjema integrert mot interne fagsystem, utgående post fra kommunen til en sikker digital postkasse, aktiv bruk av sosiale medier og kompetanseheving på digital dialog. Dette skal gi en 24/7/365 tjeneste på nett og papirløs korrespondanse med kommunen.

I løpet av 2014 vil kommunen begynne omlegging slik at all brevpost fra kommunen skal kunne leveres digitalt til innbyggernes og næringslivets digitale postkasser. Kommunikasjon med kommunen skal legges om til å benytte digitale skjema knyttet inn i de digitale saksbehandlingssystemene, slik at kommunikasjonen kan gå digitalt begge veier. Kommunen skal også ta i bruk digital plan- og byggesaksdialog. Dette vil bidra til raskere innføring av og kvalitativt bedre digitale tjenester til innbyggere og næringsliv på dette området. Innføring av digital plan- og byggesaksdialog vil gi økt mulighet for innsyn og dialog i saksbehandling og enklere tilgang til informasjon om saksgang og andre forhold som berører saken uavhengig av kontortid. Her vil innbyggerne kunne se status i egne byggesaker, "abonnere" på informasjon og planer for sitt nabolag og få innsyn i alle plan- og byggesaker som er relevante for dem selv. Kommunen er

forespurt om å være pilot for prosjektet. Dette er til vurdering. Høsten 2013 ble arbeidet med å tilrettelegge for digital saksbehandling på kommunens hjemmesider påbegynt og lansering av løsning er satt til april 2014.

Kristiansund kommune er ledende innenfor elektronisk samhandling mellom helseforetak, kommune og fastleger. Samhandlingen er en av flere avgjørende faktorer for å kunne oppfylle intensjonene i samhandlingsreformen på en god og effektiv måte. Den digitale læringsplattformen Fronter er i bruk ved alle skoler og portalen er tilgjengelig for både elever, undervisningspersonale og foresatte. Ved innføring av Visma som nytt HRM-system, tas blant annet funksjonaliteten «min side» i bruk. Her kommuniserer ansatte elektronisk med sin leder om fravær, permisjonssøknader og ferie, samt henter egen lønnslipp. Ytterligere muligheter i forhold til reiseregninger og lignende vil bli tatt i bruk i løpet av 2014.

Vellykket digitalisering av førstelinjen representerer betydelig potensial for besparelser når løsninger settes i drift og benyttes. Besparelser vil fremkomme som redusert behov for spesialfunksjoner og andre administrative støttefunksjoner. Det er viktig å involvere førstelinjepersonell i arbeidet, og servicekontoret vil ha en sentral rolle i dette omstillingsarbeidet.

FOLKEVALGTE

Det er innført papirløse møter for å få en mer effektiv og rasjonell formidling av sakspapirer, møtebøker og informasjon til kommunens folkevalgte. I tillegg gjennomføres det en rekke orienteringer i forkant av politiske møter. I forbindelse med kommunevalg arrangeres det folkevalgtopplæring. Styringsdialogen mellom politisk og administrativt nivå er nedfelt i kommunens årshjul.

ANSATTE

Kommunen benytter intranett i økende grad som felles kommunikasjonsplattform innen og mellom enhetene. I tillegg til intranett har kommunen også tilgang til felles ekstrasnett for styre, arbeidsutvalg og faggrupper i kommunesamarbeidet IKT ORKidé. Det månedlige informasjonsbladet Kristiansund fungerer som internavis for kommunens ansatte. På slutten av 2013 tok kommunen i bruk ny og forbedret mail-løsning og alle epostbrukere har nå tilgang til webmail hjemmefra. Fra før av har ansatte med behov for hjemmekontorløsning fått dette. Mange enheter har brukt tid på å utvikle og ajourholde informasjon på intranett. Innholdet skal utvides til også å omfatte enkle bruksanvisninger i form av små videosnutter til bruk i opplæring. De første eLæringsvideoene blir publisert i begynnelsen av 2014. I tillegg til løpende veiledning og opplæring har det blitt avholdt 20 kurs i webpublisering for medarbeidere i 2013.

BRUKERMEDVIRKNING

Kommunen praktiserer brukermedvirkning på ulike måter og ulike nivå. Gode eksempler er medvirkning gjennom medbestemmelse og aktiv involvering, brukerstyrt personlig assistent, brukerutvalg samt brukerråd. Kommunen har ingen overordnet strategi for brukerorientering ved de ulike medvirkningsarenaene, ut over at det i alle råd og utvalg skal være en brukerrepresentant med. Fokus på brukeren og service rettet mot denne, er dog viktig i alle enheter og avdelinger. I Levekårsprosjektet er eksempelvis brukermedvirkning nedfelt som en vesentlig strategi for å lykkes.

Innenfor sykehjemstjenestene er det mulig med frie brukervalg så fremt det er plass. Brukerne kan også i noen grad selv bestemme omfanget på tjenestene de mottar. Dette gjelder

først og fremst på barnehageområdet og skolefritidsordningen.

Stadig flere av kommunens enheter ser verdien av å praktisere medvirkning gjennom brukerutvalg og brukerråd. Blant annet har flere av kommunens sykehjem opprettet brukerråd de siste årene. I brukerrådene sitter pårørende eller beboerrepresentanter sammen med ledelsen og representanter for de ansatte og diskuterer saker som vedrører innhold og kvalitet på institusjonens tjenester. Det er i 2013 utarbeidet felles retningslinjer for brukerråd ved sykehjemmene i kommunen samt en brukerrådsbrochure. Det er også etablert brukerutvalg for NAV Møre og Romsdal, sammensatt av representanter for Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsutvalget for funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Norsk Pensjonistforbund, Kreftforeningen og LO. NAV Kristiansund har i tillegg etablert et eget forum for brukerdiallog. Barmannhaugen seniorsenter har brukerråd som består av 7 pensjonister valgt på allmøte.

Kommunen har god erfaring med at aktiv involvering og medvirkning fra beboere/brukere er et viktig virkemiddel for å utvikle større boevne, bedre mulighet for deltagelse i aktiviteter, samt forebygge institusjonsopphold. Gjennom utviklingsprosjektet Tollåsengaakademiet har kommunen som mål at metoder og aktiviteter som utvikles, på sikt skal tas i bruk for alle personer som bor i kommunalt disponerte boliger eller har tilrettelagte tjenester gjennom kommunen.

Utvikling av Tempokjelleren som aktivitets- og treffsted har vært viktig i etableringen av Tollåsengaakademiet. Her gjennomføres ulike møter og arbeidsverksteder hvor beboerne kan komme med innspill og ønsker om videre utvikling av Tempokjelleren og Tollåsengaområdet, samt behov for kurs

og opplæring som kan bedre bo- og livssituasjonen til den enkelte beboer. Det er nå opprettet beboerutvalg som har det formelle ansvaret for driften av Tempokjelleren og som arbeider med alle vesentlige spørsmål med betydning for bo området. Kommunen har også andre aktiviseringstiltak hvor brukermedvirkning er sentralt. Et eksempel er Snekkerboden. Dette er en sosial arena spesielt tilrettelagt for menn innenfor psykisk helse. Tilbudet betjenes av mannlige tjenesteutøvere og kan i dag kun benyttes av menn. Aktivitetene tilpasses i samarbeid med brukerne. Det er planer om å utvide tilbudet til å omfatte både flere aktiviteter og begge kjønn.

«SamBa – Sammen om barna» er en del av kommunens forebyggende arbeid rettet mot barn i alderen 0 - 12 år og deres familier. SamBa er et tverrfaglig/tverrenhetlig samarbeid hvor brukermedvirkning står i fokus. Målet er å løse problemet med tverrfaglig innsats på lavest mulig nivå, før en eventuelt henviser til andre instanser. Det er i dag etablert SamBa småbarnsteam ved helsestasjonene og SamBa skoleteam ved alle barneskolene i kommunen. Modellen er også innført i ungdomsskolene som et prosjekt. Denne formen for helhetlig og tverrsektoriell tilnærming er også i tråd med Levekårsprosjektets intensjoner. Elever som har eller skal få IP - individuell plan er utenfor målgruppen til SamBa, da de ivaretas gjennom dette systemet.

Kommunen har i samarbeid med PPT jobbet målrettet med tilpasset opplæring til den enkelte bruker som har behov for dette. Hver enkelt skole er fulgt opp med rådgivning fra prosjektmedarbeidere i PPT, alle dokumenter som følger frem mot enkeltvedtak om spesialundervisning er kvalitetssikret, ressurtildeling til skolene er uavhengig av om det fattes enkeltvedtak eller ikke og skolene har satset mer ressurser på å styrke klassene fremfor å melde opp til

PPT. Andel barn med enkeltvedtak om spesialundervisning var 12,6 prosent i 2010. Andelen er redusert til 9,4 prosent i 2013.

Kommunens felleskjøkken praktiserer brukermedvirkning gjennom medbestemmelse i de ulike menyutvalgene som tilbys og det gjennomføres jevnlig undersøkelser for å oppfylle dette. En annen form for brukermedvirkning er BPA - brukerstyrt personlig assistanse. Dette er en ordning for personer med sterkt nedsatt funksjonsevne, der brukeren selv har rollen som arbeidsleder for hjelperen(e). Innenfor de timerammer som kommunens vedtak om praktisk bistand angir, kan brukeren i prinsippet styre hvem han/hun vil ha som hjelper(e), hva assistenten(e) skal gjøre, samt hvor og til hvilke tider hjelpen skal gis.

Utfordringen knyttet til brukermedvirkning er å sørge for balanse

mellom mer effektive og tilpassede tjenester på den ene siden og økte forventninger og kostnadsvekst ved utvidelse av tjenestetilbud på den andre siden. Uansett er medvirkning viktig og kommunen må videreutvikle dette til å omfatte flere enheter og områder.

STYRINGSINFORMASJON

Kommunen mangler et helhetlig system for innhenting og oppfølging av synspunkter og klager fra brukerne. Måling av tilfredshet gjennomføres bare sporadisk. Det er gjennomført flere ulike typer undersøkelser de siste årene, men resultater og utvikling er vanskelig å sammenligne siden tema, spørsmål og utvalg har vært forskjellig og usystematisk. Arbeidet med forvaltningsrevisjon foregår derimot etter en helhetlig plan. Det drøftes først internt i organisasjonen, deretter politisk og videre av revisjonen før planen blir endelig vedtatt.

Tilsynsrapportene blir fulgt opp politisk og administrativt og avvikene lukket etter et gjennomarbeidet system. Systemet er i all hovedsak manuelt. Innføring av et elektronisk styringssystem vil således bidra til å utvikle kommunen i riktig retning på mange områder.

Det er i 2013 gjennomført en medarbeiderundersøkelse for alle fast ansatte i kommunen samt ansattundersøkelser i enkelte enheter. NAV og grunnskole har gjennomført brukerundersøkelser i henhold til statens krav. I tillegg er det gjennomført ulike bruker- og næringslivsundersøkelser. Det er ikke gjennomført folkevalgt- og innbyggerundersøkelser siden 2010. Resultater fra gjennomførte undersøkelser er beskrevet under hvert rammeområde.

KOMPETANSE

I tillegg til kompetanseheving gjennom utdanning og rekruttering, er deltagelse i prosjekt- og utviklingsarbeid ikke bare viktig, men også nødvendig for å kunne oppnå stadig effektivisering og forbedring av kommunens tjenester og tilbud. I tillegg til målet om bedre ressursutnyttelse oppnår kommunen også positive effekter gjennom

erfaringsutveksling, kompetanseheving og økt kunnskap innen- og på tvers av fagfelt. Kommunen har imidlertid behov for en bedre samordning og koordinering av ulike prosjekt- og utviklingsarbeid som kommunen deltar i. To av deltakerne fra høstens videreutdanning i prosjektledelse har utarbeidet et forslag til rammeverk for prosjektstyring i kommunen.

Dette forslaget er til vurdering hos rådmannen, og vil etter kvalitetssikring og eventuelle justeringer bli innført for kommende prosjekter kommunen deltar i. Kommunens deltagelse i ulike prosjekt- og utviklingsarbeid er beskrevet i årsrapporten der de naturlig hører hjemme.

MANGFOLD

Kommunen gjennomfører hvert år et introduksjonsprogram for gruppene arbeidsinnvandrere, familiegjengenforening og flyktninger. Gjennom enheten Kristiansund opplæringscenter gir kommunen årlig norskopplæring og tilbud om opplæring på grunnskolenivå til personer som har annen etnisk bakgrunn enn norsk og som bosetter seg

i kommunen. Senteret bistår i arbeidet med å kvalifisere innvandrere for arbeid eller utdanning gjennom utprøving og dokumentasjon av forskjellige metoder og arbeidsmåter som kan benyttes til dette. Opplæringscenteret bistår også kommunale og private barnehager i arbeidet med tilbud knyttet til minoritetsspråklige barn,

med det formål å integrere disse best mulig. Det er i den forbindelse etablert egne nettverk mellom barnehagene. I tillegg yter senteret tjenester til førskolebarn med funksjonsvansker og multifunksjonshemmede elever.

I 2012 fikk opplæringscenteret tildelt midler til etablering av tilbudet «Ny

sjanse Kristiansund». Prosjektet gikk i juni 2013 over til å bli en permanent tilskuddsordning «Jobbsjansen». Ordningen omfatter hjemmевærende innvandrerkvinner og målet med ordningen er å bistå disse med kvalifisering og deltagelse i arbeid og yrkesliv. Jobbsjansen har i dag 15 deltakere. Dette er en økning på 10 personer fra 2012. Siden oppstarten har opplæringscenteret utarbeidet et undervisningsopplegg for deltagerne som omfatter individuelle samtaler, gruppeundervisning i teoretisk og praktisk yrkesveiledning, tilrettelagt norskopplæring, bedriftsbesøk, hjemmearbeid og tid til egenrefleksjon. Det legges vekt på brukermedvirkning, realitetsorientering, refleksjon, motivasjon og personlig utvikling. Kvinner som ønsker å delta i ordningen øker stadig og ved utgangen av 2013 var det 18 kvinner på venteliste.

Et av delmålene i IA-avtalen er å øke sysselsetting av personer med

redusert funksjonsevne. Etablering av prosjektet «Aktiv kommune» som varig tiltak har bidratt positivt til dette i 2013. Aktiv kommune er et samarbeid mellom Kristiansund kommune, NAV Kristiansund og arbeidsmarkedsbedriften Varde AS hvor et av hovedmålene er å få ungdom med nedsatt arbeidsevne inn i aktivitet i kommunale enheter. Samarbeidsprosjektet ved Bergan sykehjem, hvor NAV Kristiansund, Kristiansund opplæringscenter og Varde AS er aktører ble i 2013 inkludert i Aktiv kommune. I den sammenheng ble ordningen utvidet til å omfatte også andre enheter innenfor pleie- og omsorg som praksisplass for deltakere med fremmedspråklig bakgrunn. I hovedsak gjennomfører prosjektet språkopplæring og arbeidspraksis i forhold til pleie- og omsorgsarbeid. Målsettingen er å redusere arbeidsledighet blant fremmedspråklige og samtidig tilføre ny arbeidskraft i tråd med økende behov, hovedsakelig i eldreomsorgen. Denne målsettingen

jobbes det mot ved å gi deltakerne bærekraftig og tverrfaglig opplæring som senere skal styrke dem i møtet med det norske arbeidslivet.

Kompis er et kulturtiltak for flerkulturelle barn. I 2011 etablerte kommunen et tverretattlig samarbeid bestående av Allanengen skole, kultur- og næringsenheten og kommunens ungdomsteam. Bakgrunnen var tendenser til gjengdannelser i ungdomsmiljøer tilknyttet innføringsklassen ved Allanengen. I tillegg erfarte kommunen at det kunne være utfordrende å integrere disse barna/ungdommene i positive og organiserte fritidsaktiviteter. Målsettingen for det tverretattlige samarbeidet er økt integrering i tillegg til ønsket om å kvalifisere familiene til selv å følge opp fritidsaktiviteter. I 2013 fikk tiltaket støtte fra Levekårsprosjektet, og vil i tiden fremover være en del av denne satsingen. Arbeidet i 2014 skal bygge på metoden Fritid med bistand.

SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Kristiansund skal være en trygg kommune å leve og virke i. Kommunen skal til enhver tid ha et planverk, som sikrer innbyggerne og de som oppholder seg her på en best mulig måte. Alle kommuner har en lovfestet beredskapsplikt, et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta innbyggernes sikkerhet og trygghet. Kommunene utgjør på denne måten det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen.

Kommunen har kriseledelse som på kort varsel innkalles når det oppstår en hendelse med slik karakter og omfang at de ordinære innsatsorganene og det normale apparatet må ha bistand. I tillegg til kriseledelsen er det opprettet et eget psykososialt kriseteam. Beredskapsgruppen aktiveres når det er behov for oppfølging ved kriser,

ulykker og katastrofer. Kommunen bruker direktoratets elektroniske kriseverktøy CIM i arbeidet. I mars 2013 ble det etablert egen vakttelefon og vaktordning slik at kriseteamet nå har døgnberedskap. Beredskapsgruppen har i løpet av 2013 vært samlet under tre skarpe aksjoner. I september var 75 kg dynamitt på avveie ved Hagelin. Flere skoler, barnehager, bolighus, veier og næringsbygg ble evakuert på grunn av eksplosjonsfare. Kommunens nye varslingssystem Gemini ble benyttet til å varsle innbyggerne som måtte evakueres. Caroline kinosenter ble benyttet som evakueringssenter og 65 personer ble registrert som evakuert. I november fikk bilferga Stordal motorstans på Talgsjøen. Hovedredningssentralen ble varslet og redningsskøyte og losbåt rekvirert. De 57 passasjerene ble tatt opp på dekk og

iført redningsutstyr, men det ble ikke gjennomført evakuering. Kommunens kriseteam ble varslet og hadde observatører på Seivika for eventuell bistand. I desember ble kriseledelsen satt i beredskap i forbindelse med meldingen om ekstremværet «Ivar». Det ble besluttet å sende oppfordring til foresatte om at alle elever og barnehagebarn burde hentes innen klokken 1400, slik at flest mulig var hjemme når uværet var ventet å være på sitt verste. Innbyggerne ble oppfordret om å holde seg inne. Byingeniøren, brannstyrkene og hjemmetjenestene skjerpet sin beredskap. «Ivar» førte til at flere bruer ble stengt i en periode. Kommunens hjemmeside og facebookside ble brukt aktivt gjennom hele situasjonen. Tilbakemeldingene kommunen har mottatt etter hendelsene er positive, og det er fra flere hold

understreket betydningen av at slike hendelser blir tatt på alvor.

I tillegg ble det avholdt to øvelser i 2013. Den første var en nasjonal varslingsøvelse initiert av Justis- og beredskapsdepartementet rettet mot kommunens kriseledelse. Den andre, «Fårikål 2013» var i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Sentrale øvingsmoment for kriseledelsen var varslingsmottak, gjennomgang av eget beredskapsplanverk, loggføring, rapportering og gjennomføring av telefonmøte. Det er under planlegging en «table top» øvelse for kommunens kriseledelse våren 2014, sammen Helse Møre og Romsdal og Nordmøre og Romsdal politidistrikt. Scenario for øvelsen vil være «Kantring av rigg ved kai på Vestbase, med fokus på samarbeid/samordning av ressurser og drift av evakuerte- og pårørendesenter».

Kristiansund sykehus er viktig for beredskapen i Nordsjøen og inngår naturlig som en bærebjelke i arbeidet med beredskap og samfunnssikkerhet i Kristiansund og på Nordmøre. I tillegg er kommunen vertskommune for NIUA - Nordmøre interkommunale utvalg mot akutt forurensing, som også er en del av det totale beredskapsapparatet i regionen.

Erfaringer og forventninger etter naturkatastrofer og terrorhandlinger, samt overføring av meransvar etter ny lovgivning, tilsier at kommunen må øke innsatsen innenfor områdene samfunnssikkerhet og beredskap. Det interkommunale samarbeidet innen beredskap må styrkes og Kristiansund kommune må ta regionsansvar for slik samhandling. Det er i løpet av 2013 utarbeidet en helhetlig ROS-analyse for kommunen. På bakgrunn av kritiske funn i analysen er det blant annet nedsatt en arbeidsgruppe bestående av personell fra helse, politi, sentrale oljeselskaper og kommunen som skal finne en modell for samordning av ressurser ved etablering og

drift av evakuerte- og pårørendesenter. Funn i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal integreres i det øvrige beredskapsplanverket i kommunen.

Revisjon av beredskapsplanen for kommunen ferdigstilles senhøsten 2014. I tillegg til den helhetlige ROS-analysen er det også gjennomført ROS-analyser på damsikkerhet, avløp og selvsorteringsanlegg for avfall. Det må gjennomføres fysiske tiltak i forhold damsikkerhet og disse vil bli innarbeidet i kommende budsjett- og økonomiplan. I forhold til de to andre områdene var det kun snakk om enkle forbedringspunkter og disse er alt iverksatt. Ny ROS-analyse vil bli gjennomført i 2014 for selvsorteringsanlegget.

«Nordmøre – interkommunalt beredskapsarbeid» er videreført også i 2013 og omfatter nå 11 kommuner. Prosjektet drives i nært samarbeid med fylkesmannens beredskapsavdeling. Det anses som viktig for prosjektet at region-sentrene Molde og Kristiansund er med. Prosjektet legger vekt på samordning av helhetlige ROS-analyser og utarbeidelse av beredskapsplaner etter funn og erfaringer fra analysene. Beredskapsutfordringer på tvers av kommunegrensene har spesiell oppmerksomhet. Prosjektet ivaretar også opplæring/oppfølging av det nasjonalt innførte krisebehandlingsverktøyet

CIM i tillegg til å avholde øvelser for kommunene i prosjektperioden. Samordning og samarbeid mellom kommuner vil få stor betydning i fremtidens beredskapsarbeid og siktemålet er å få best mulig utnyttelse av de kommunale beredskapsressursene. I 2014 er det planlagt en samling med tema ROS-analyse «ekstremvær» og grunnkurs i CIM for om lag 40 personer.

I forbindelse med etablering av felles brannvesen for Averøy og Kristiansund er det gjennomført ROS analyse for den nye brannregionen. Denne er lagt til grunn for dimensjonering og organisering av brann- og redningsvesenet for de to kommunene. Prosjektet «Brannsamarbeid over kommunegrensene» er videreført i 2013 og søkes sluttført i 2014. Prosjektets styringsgruppe ønsker å vurdere prosjektet i sammenheng med Brannstudien initiert av Justis- og beredskapsdepartementet, hvor det blant annet foreslås en betydelig reduksjon av antall brannvesen. Det blir i 2014 viktig å videreføre påbegynt arbeid med gjenværende utfordringspunkter avdekt i ROS analysene samt gjennomføre beredskapsøvelser innenfor ulike sektorer. Utrulling av nytt nødnett har kommet til Møre og Romsdal. Det tas sikte på anskaffelse av sambandsmateriell i 2014 med driftsstart vinteren 2015. Årlige driftskostnader med nytt nødnett vil være betydelige.

Ekstremværet "Ivar" ble

håndtert av kriseledelsen. Kommunens brukte aktivt hjemmesiden og facebook-siden gjennom situasjonen. Tilbakemeldingene kommunen har mottatt etter hendelsene er positive

Utrulling av nytt

nødnett har kommet til Møre og Romsdal. Det tas sikte på anskaffelse av sambandsmateriell i 2014 med driftsstart vinteren 2015. Årlige driftskostnader med nytt nødnett vil være betydelige.

KLIMA OG MILJØ

Kommunens miljøresultater skal forbedres gjennom bevisstgjøring, og miljømessige konsekvenser skal vurderes i alle politiske saker og være en del av vurderingskriteriene i alle innkjøpsavtaler. I tillegg skal folkehelseperspektivet løftes frem i forhold til alt fra de ansattes bidrag gjennom bruk av elbil og kollektivtransport i utøvelse av sitt daglige arbeid, til å inkorporere dette perspektivet i kommunal planlegging.

Vedtatt «Klima- og energiplan for Kristiansund kommune» inneholder flere ambisiøse målsetninger for endringer i energibruk både for kommunen selv, og for Kristiansund som lokalsamfunn.

Kommunen har som mål å redusere spesifikk energibruk i egne bygg med 20 prosent innen 2020. Kommunens formålsbygg i Kristiansund har fått installert energioppfølgingssystem. I tillegg gjennomføres målrettede investeringer som prioriteres i forhold til hva som forventes å gi størst energireducerende effekt og som har den raskeste inntjeningstiden. I 2013 er det gjennomført en kartlegging med tilhørende opplæring. Det har medført at det er påbegynt og gjennomført flere tiltak som reduserer energibruken i kommunale bygg, samt tilrettelegger for økt bruk av fornybar energi til oppvarming. Det er under installering SD-anlegg i Gomalandet barneskole, Frei ungdomsskole og Frei administrasjonsbygg. Varmesentralen er renoveret i Kristiansund rådhus, og det er igangsatt forsøk med BIOoljebasert varmeanlegg. Det er utført etterisolering og skifte av vinduer i Dalabrekka og Nordlandet barneskoler, samt igangsatt oppgradering av teknisk anlegg ved Allanengen skole. I tillegg er det innført et generelt krav om energioppfølgingssystem ved nybygg og renovering. For å følge opp disse tiltakene er det løpende

opplæring av alle vaktmestere i bruk av energioppfølgingssystem og SD-anlegg.

Ny fornybar energi og/ eller fjernvarme skal dekke minimum 5 prosent av kommunens energibehov innen 2015 og 10 prosent innen 2020. Kommune skal redusere spesifikk mobil fossil energibruk med 5 prosent innen 2015 og 10 prosent innen 2020. Fremdrift i etablering av fjernvarmeanlegg har stor betydning for videre arbeid med strategien om reduksjon av energiforbruk. NEAS fjernvarme har signalisert at utbyggingen av fjernvarme vil bli vesentlig redusert i forhold til konsesjonen. NEAS arbeider imidlertid innenfor begrensede områder med fjernvarmeløsninger for noen utvalgte bygg. Det er konkrete samtaler med kommunen i forhold til fjernvarmeforsyning for sykehjemsområdet, Clausensgate, og kanskje for Kristiansund sykehus. Det gjennomføres løpende vurderinger for å redusere energiforbruket i kommunens VAR-sektor. I alle pumpestasjoner legges det til rette for turtallsdrevne pumper som automatiserer styringen og reduserer energiforbruket. Det ligger en stor utfordring i å ha tilfredsstillende kunnskap og moderne varme- og ventilasjonssystem for så å kunne styre varme og luft slik at en oppnår både økonomiske og energimessige gevinster uten at det går på bekostning av helsemessige forhold. Energibruk i skoler og barnehager har et jevnlig fokus både generelt og i prosjektsammenheng. Det er i 2013, for å optimalisere driften av varme- og ventilasjonsanlegg, arbeidet med generelle kravspesifikasjoner som beskriver krav til løsninger som automatikkutrustning, SD-anlegg, dokumentasjon av inneklimateforhold, krav til grensesnitt for vaktmester og toppstyringssystem. Forebyggende tiltak ved kommunale IT-installasjoner, brannmur- og hjemmekontorløsninger,

serverpark og teknisk nett er gjennomført. Det er også stilt krav til bruk av åpen og produsentuavhengig teknologi i konkurranser på BACnet kommunikasjon mellom lokale undersentraler i bygg og sentral programvare. Dette er viktige forberedende tiltak som skal sikre gode helsemessige forhold og energioptimalisering for kommunens ansatte og innbyggere.

Alle nye kommunale biler, med unntak av laste- og brannbiler skal ha mindre utslipp enn 100 gram CO₂ per km innen 2015. Kommunen har i dag 11 elbiler som benyttes av hjemmetjenesten og ansatte på rådhuset. I den forbindelse er det bygd ladestasjoner ved flere kommunale bygg, blant annet på Rådhuset, Helsehuset og Festiviteten.

Kommuneorganisasjonen skal ha fokus på miljøkonsekvensene i sin funksjon og opptreden. Med bakgrunn i dette vektlegges miljøhensyn ved alle innkjøp. I konkurranser gjennomført i 2013 er det bedt om medlemskap i grønt punkt eller tilsvarende returordning som kvalifikasjonskrav i en rekke konkurranser. Det er etterspurt miljømerkede produkter, som Svanemerket eller tilsvarende. Dette er evaluert under tildelingskriteriene og vektlagt ved valg av leverandør. Det vurderes ved alle anskaffelser hvordan man skal ta miljøhensyn i forhold til hvor langt markedet er kommet på det aktuelle området. Innkjøpstjenesten vurderer i hver konkurranse hvordan miljøkrav skal vektlegges i forhold til om det vil kunne utelukke konkurranse eller om det kan være svært kostnadsdrivende. Klima- og miljøkonsekvenser vurderes i alle saker som fremmes for politisk behandling ved at den enkelte saksbehandler må kvittere ut dette punktet på en sjekkliste før saken godkjennes. Ved gjennomføring av planlegging og tiltak i vedtatt arealplan legges det

stor vekt på transportløsningene, og alternative energiløsninger skal vurderes i regulerings- og byggesaker. I arealdelen av kommuneplanen er framtidige utbyggingsområder for boliger og næringsvirksomhet konsentrert i nordre del av kommunen for å redusere det samlede behovet for transport. Det er også lagt føringer i retning av å legge til rette for økt boligbygging i sentrum. Dette er viktige bidrag for å redusere negative

klimagassutslipp. Administrasjonen forsøker å ivareta miljøhensyn og fokus på energiøkonomisering i alle pågående prosjekt. I forbindelse med den siste samlesøknaden til ENOVA fikk Kristiansund kommune i 2013 tilsagn om 4,47 mill. kroner i støttemidler. I samlesøknaden inngikk store og små tiltak fordelt på spesifikke omsøkte bygg, det var også medtatt støtteberettiget tiltak med egenfinansiering ut over ENØK midlene,

blant annet tiltak i Tempoveien 23, tiltak på boligene i Tollåsenga og tiltak i forbindelse med det planlagte nye teknisk anlegget på Allanengen barneskole. Arbeidet med revisjon av kommunens klima- og energiplan ble startet i 2013 og er planlagt sluttført i løpet av 2014.

YTRE MILJØ

De ansatte bidrar til miljøet gjennom å gå-/sykle til og fra jobb. Stadig flere kjører elbil og kommunen har lagt til rette for dette gjennom tilgang til ulike ladestasjoner. Mange av kommunens ansatte benytter også kollektivtransport som buss og sundbåt til og fra arbeid, samt busstransport ved deltagelse på kurs og møter i fylket.

Nordmøre interkommunale renovasjons-selskap – NIR ivaretar kommunens avfallshåndtering. Kommunen har kildesortering som omfatter restavfall, papir, plastemballasje samt glass og metall. En egen tømmekalender angir når de ulike avfallstypene tømmes. Tømmekalenderen distribueres til alle husstandene i kommunen. Innbyggerne kan også benytte returpunkt for

glass, metall, plast og tekstiler som er utplassert på forskjellige steder i kommunen. Kommunen har i løpet av 2013 bygget et større, bedre og sikrere selvsorteringsanlegg for husholdningsavfall. Dette gir en positiv miljøeffekt ved at en større andel av avfallet blir sortert og resirkulert. Som en del av miljøpakken ønsker kommunen å utvide åpningstidene ved miljøstasjonen slik at flere kan benytte seg av tilbudet. Kommunen har også etablert en gjenbrukshall hvor innbyggerne kan levere ting gratis til gjenbruk i stedet for å kaste dem.

Gjennom feiing av gater og fortau forsøker kommunen å bidra til å redusere støvplagen for allergikere spesielt, og kommunens innbyggere generelt.

Fylkesmannen påpeker i sitt «Kommunebilde for Kristiansund kommune» at eksisterende avløpsrenseanlegg ikke tilfredsstiller de nye rensekravene i kapittel 14 i Forurensingsforskriften. Alle større avløpsrenseanlegg skal være ferdigstilte og tilfredsstille forskriftskravene innen utgangen av 2015. Hovedplan er utarbeidet og vedtatt, tiltak er prioritert og arbeidet er påbegynt med målsetning om ferdigstilling i løpet av 2015. Fornyng av kommunens ledningsnett er prioritert og arbeidet er viktig for å unngå lekkasjer av forurenset vann til grunnen. I 2013 er utskiftning/fornyelse av minst 2 km ledningsnett gjennomført.

Kommunen

har som mål å redusere spesifikk energibruk i egne bygg med 20 prosent innen 2020.

11 elbiler

benyttes i dag av hjemmetjenesten og ansatte på rådhuset.

De ansatte

bidrar til miljøet gjennom å gå-/sykle til og fra jobb, mange benytter også kollektivtransport.

KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Kommunen som arbeidsgiver er viktig for å skape et **bredt arbeidsmarked**, ikke minst er offentlig sektor en viktig kompetansearbeidsplass for unge kvinner.

ANTALL ANSATTE/ÅRSVERK		2010		2011		2012		2013		2013	
PER RAMMEOMRÅDE PER 31.12		PERS.	ÅRSVERK	PERS.	ÅRSVERK	PERS.	ÅRSVERK	PERS.	ÅRSVERK	ANTALL KVINNER	ANTALL MENN
10	Politisk styring	4	3,5	7	5,3	7	5,3	6	4,8	3	3
12	Sentraladministrasjon	74	71,6	72	69,0	74	71,0	77	75,5	36	41
20	PP-tjenesten	22	19,2	19	17,5	20	18,5	20	18,6	19	1
21	Grunnskoler	397	343,0	403	347,3	405	350,0	423	367,2	313	110
23	Barnehager	157	126,7	160	131,3	167	134,8	178	145,5	174	4
25	Kultur og næring	56	49,6	55	49,2	56	49,4	57	50,5	35	22
30	Fellestjenester pleie og omsorg	35	30,4	31	26,4	33	29,6	38	32,5	23	15
31	Sykehjem	281	186,4	283	183,7	285	184,0	289	196,5	276	13
32	Hjemmetjenester	166	114,6	161	112,5	162	112,6	157	109,5	153	4
33	Psykisk helse	45	35,9	45	36,5	41	34,1	43	36,3	32	11
34	NAV Kristiansund	24	24,0	21	20,5	32	31,3	34	33,3	29	5
35	Barn, familie, helse	56	46,2	58	50,2	57	50,2	58	50,7	50	8
36	Bo- dagtilbud/oppfølging	220	148,6	211	142,4	216	148,5	224	156,0	198	26
60	Byingeniøren	75	72,7	82	79,9	90	87,9	93	90,9	9	84
62	Plan og bygning	17	17,0	18	17,6	19	19,0	25	24,6	10	15
64	Bygg og eiendom	81	55,8	83	56,8	78	55,7	74	54,3	52	22
65	Brann og redning	32	31,6	36	35,1	34	33,1	37	35,8	6	31
66	Park og idrett	8	8,0	9	9,0	9	9,0	10	10,0	1	9
Totalt		1 750	1 384,8	1 754	1 390,2	1 785	1 424,0	1 843	1 492,5	1 419	424

Telletidspunkt 31.12.2013. Grunnlaget omfatter personer i faste stillinger - fast ansatte og midlertidige i faste stillinger.

Antall ansatte personer og årsverk i kommunen har totalt sett gått opp fra 2012 til 2013. Størst prosentvis økning hadde området plan og bygning med over 31 prosent. Tabellen over gir en oversikt over utviklingen av antall ansatte de siste fire årene og kjønnsfordelingen i kommunen i 2013. Andelen kvinner utgjør 77 prosent.

Kommunen har vært IA-bedrift siden 2002. I 2011 undertegnet kommunen ny avtale med NAV Arbeidslivssenter for 2011 - 2013. Hovedmålet er å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet,

samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Kommunen arbeider mot å nå målet gjennom delmålene:

Redusert sykefravær (8,5 prosent)

- Sykefraværet har gått opp fra 8,85 prosent i 2012 til 9,44 prosent i 2013

Økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne

- Prosjektet "Aktiv kommune" er etablert som fast tiltak

Forlenget yrkesaktivitet

- Antall inngåtte avtaler som omhandler tiltak for å stå lengst mulig i arbeid økte med 17 fra 2012

Kommunen mottok i 2012 IA-utmerkelsen for Møre og Romsdal for sitt arbeid i tilknytning til delmål 2. Skal kommunen lykkes i å nå alle målene i IA-avtalen må det fokuseres videre på samarbeid mellom arbeidsgiver og den sykmeldte samt involvering og ansvarliggjøring av ansatte også på individnivå. Partene er blitt enige om at avtalen som gikk ut ved årsskifte forlenges med nåværende mål og handlingsplan som grunnlag for samhandling med NAV Arbeidslivssenter inntil ny avtale er på plass. Signalene fra partene er at ny avtale kan være på plass medio mars 2014.

Kommunen har med utgangspunkt i lov og avtaleverk etablert omfattende forsikringsordninger for sine ansatte. Kommunen har også som et ekstra personalgode etablert fritidsdekning i sine personalforsikringer.

Kommunekompassets evaluering av kommunen som arbeidsgiver ga relativt lav score, blant annet fordi kommunen ikke hadde en helhetlig personal-/arbeidsgiverstrategi. Arbeidet rundt dette ble påbegynt våren 2013 og 5. november 2013 vedtok bystyret «Arbeidsgiverstrategi mot 2020». Strategidokumentet skal være styrende for kommunens arbeidsgiver-/personalpolitikk. Utfordringene fremover blir å gjennomføre tiltak som bygger opp under de ulike målsettingene, samt gjennomgå og videreutvikle eksisterende reglement-/retningslinjer innenfor lønn-, personal- og arbeidsgiverområdet slik at de er i tråd med kommunens overordnede arbeidsgiverstrategi.

Kommunens arbeidsgiverpolitikk skal bidra til:

- » at brukernes behov blir godt ivarettatt og kommunens tjenestetilbud har god kvalitet og blir videreutviklet
- » at kommunen har en kultur hvor ledelse og ansatte har hovedfokus på brukerperspektivet
- » at kommunens ledere ivaretar et faglig helhetsperspektiv og utvikler seg innenfor faget ledelse
- » at kommunens ledelse involverer sine ansatte og deres tillitsvalgte
- » at ansatte har et godt arbeidsmiljø og trives i kommunen
- » at ansatte videreutvikler sin kompetanse
- » at ansatte stimuleres til nyskaping og utvikling av tjenestene
- » at ansatte ivaretas ut i fra et likeverdsprinsipp
- » at kommunens vedtatte verdier og leveregler sitter "i ryggmargen" hos de ansatte

- » at kommunen blir en attraktiv arbeidsgiver når det gjelder rekruttering
- » at kommunen har et positivt omdømme

På bakgrunn av dette er det definert åtte innsatsområder i kommunens arbeidsgiverstrategi.

1. LEDELSE

Alle ledere skal ha fokus på arbeidsgiverrollen og bidra positivt til omdømmebygging, kompetanseutvikling og hensiktsmessig organisering av tjenestetilbudet.

God ledelse som bidrar til innovasjon og omstilling samt utvikling av de ansattes kompetanse er en forutsetning for at kommunen kan levere tjenester av god kvalitet. Som regionsenter er det av stor betydning for hele Nordmøre at ledelsen i Kristiansund kommune opprettholder et strategisk perspektiv med tilstrekkelig tid og kompetanse til å styre og lede an i denne utviklingen. I 2013 er det gjennomført 1-årig studium i prosjektledelse og prosessledelse i samarbeid med Høgskolen i Ålesund, Prosjektforum AS, Molde kommune, Høgskolen i Molde og Lederskap AS.

I løpet av 2013 er det også utviklet en ny mal for kommunale lederavtaler. Både enhetsledere og tillitsvalgte har deltatt aktivt i prosessen. De nye lederavtalene skal bidra til å avklare krav og forventninger rådmannen har til den enkelte leder i forhold til arbeidsgiverrollen. Videre planlegges det i samarbeid med KS-Konsulent, å iverksettes et program for innføring av mer systematisk mål- og resultatstyring i 2015. Viktige fokusområder i denne satsingen er helhetlig styring, resultatledelse, kvalitetsstyring og endringsledelse.

Med et generelt stramt arbeidsmarked, der kommunen konkurrerer både med privat sektor og andre offentlige sektorer om dyktige ledere er det viktig å satse på "egenutvikling". Det interne lederutviklingsprogrammet «Lyst på ledelse», som ble utviklet i 2011, ble heller ikke i 2013 tatt i bruk. Skal kommunen lykkes i sitt arbeid med å utvikle og rekruttere ledertalenter i egen organisasjon må dette eller et tilsvarende virkemiddel på plass.

2. ARBEIDSMILJØ – HMS

Alle ansatte skal oppleve at de har et godt arbeidsmiljø som fremmer trivsel, helse, personlig og faglig utvikling.

HMS-arbeidet skal ha en sentral plass i planlegging og prioritering, på lik linje med ressursforvaltning, produksjon, tjenesteyting og økonomi. Arbeidsmiljøutvalget er kommunens overordnede organ for saker knyttet til arbeidsmiljø og HMS, og består av 4 representanter fra arbeidsgiversiden og 4 representanter fra arbeidstakersiden. Arbeidet skal tjene som kvalitetssikring så vel for arbeidstakerne som for produksjonen og bruken av tjenestene. Forventede effekter av arbeidet med HMS er redusert sykefravær, økt nærvær og trivsel samt bedre tjenesteproduksjon.

Kommunen benytter gjeldene HMS-system, arbeidsplass- og medarbeiderundersøkelser for å kartlegge arbeidsmiljø og medarbeidertilfredshet.

Medarbeiderne er kommunens viktigste ressurs og kommunen har brukt bedrekommune.no som verktøy for måling av medarbeitertilfredshet. Gjennom dette verktøyet kan kommunen sammenligne seg med andre kommuner, og undersøkelsen er tidligere gjennomført i 122 kommuner. Kommunen kan også måle seg mot seg selv ved gjennomføring av undersøkelsen i senere år. I 2013 gjennomførte kommunen sin første medarbeiderundersøkelse, og denne planlegges gjennomført hvert annet år fremover. Alle fast ansatte ble oppfordret til å besvare den anonyme undersøkelsen, og 63 prosent av de ansatte svarte. Gjennomsnittet for alle kommuner som har gjennomført undersøkelsen er 73 prosent. Skaleringen i undersøkelsen er fra 1 - 6, der 1 er svakest og 6 er beste resultat. For kommunen samlet viser undersøkelsen en medarbeitertilfredshet på 4,5. Tilsvarende tall for alle kommuner er 4,6.

Kommunen skårer høyt på innhold

i jobben, samarbeid og trivsel med kollegene og mobbing, diskriminering og varsling. Den laveste skåren er på overordnet ledelse og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger. Det er tilgjengelig rapporter for hver enkelt enhet, og disse skal bearbeides videre i enhetens HMS gruppe. Dette skal resultere i fire konkrete tiltak som enheten skal jobbe videre med i sin oppfølging og videre utvikling. For kommunen samlet skal resultatene for alle enheter behandles i rådmannens ledergruppe før kommunens arbeidsmiljøutvalg får fremlagt resultatene. Resultatet av undersøkelsen er beskrevet under det enkelte rammeområde.

Medarbeiderutvikling er begrenset til å omfatte medarbeidersamtaler. Medarbeidersamtaler er en årlig aktivitet forankret i kommunens årshjul. Det må utvikles og tas i bruk et helhetlig medarbeiderutviklingsprogram samt gjennomføres årlige medarbeidersamtaler etter et fastlagt system/strategi som tilrettelegger og stimulerer ansatte til kreativitet og nytenkning. Dette arbeidet er ikke påbegynt. I tillegg benyttes individuelle karriereplaner i noen grad, men da kun i forbindelse med ønske om videreutdanning. Mangfold som ressurs i arbeidsmiljøet er tatt i bruk i langt større grad i 2013 enn tidligere gjennom blant annet prosjektet Aktiv kommune.

Kommunens vernetjeneste består av hovedverneombud i 60 prosent stilling samt over 80 verneombud fordelt på kommunens ulike enheter. En av de viktigste oppgavene for hovedverneombudet er å ha tid til å støtte og bistå verneombudene i sitt arbeid og å være talerør for de ansatte i arbeidsmiljøutvalget. Tema for vernetjenesten har i 2013 vært verneombudets oppgaver og HMS-

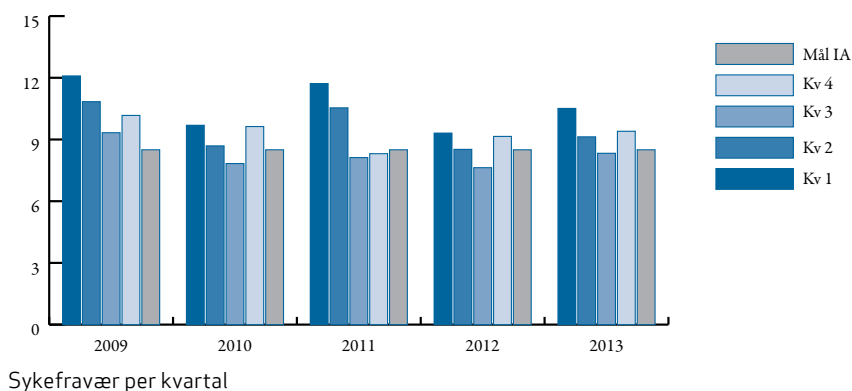
gruppens arbeid i den enkelte enhet. Hovedverneombudet har i løpet av året deltatt på ulike nettverkssamlinger, gjennomført møter med verneombudene og vært på enhetsbesøk. Mye av oppmerksomheten har vært rettet mot de psykososiale utfordringene noen av enhetene har. I tillegg er det avholdt grunnkurs for verneombud og i mars ble Verneombudets dag gjennomført. Stillingsstørrelsen til hovedverneombudet vil bli økt til 100 prosent fra 1.3.2014.

Enhetenes HMS-grupper har fokus på utviklingen i sykefraværet og eventuelle sammenhenger med arbeidsmiljøet, samt registrering og oppfølging av HMS-avvik og uønskede hendelser. Gruppene vektlegger partssamarbeid, og det at ansatte skal informeres, involveres og ansvarliggjøres i arbeidet med HMS. Ikke alle gruppene fungerer like godt, men det er forventet en bedring når hovedverneombudet får økt sin stillingsstørrelse.

Alle ansatte er tilknyttet kommunens avtale om bedriftshelsetjeneste gjennom Stamina Hot. Utvalgte grupper har et utvidet tilbud. Dette gjelder de som er omfattet av kommunes seniorplan, hvor det tilrettelegges for trim og trening blant annet gjennom økonomisk tilskudd til medlemskap i treningssenter eller lignende.

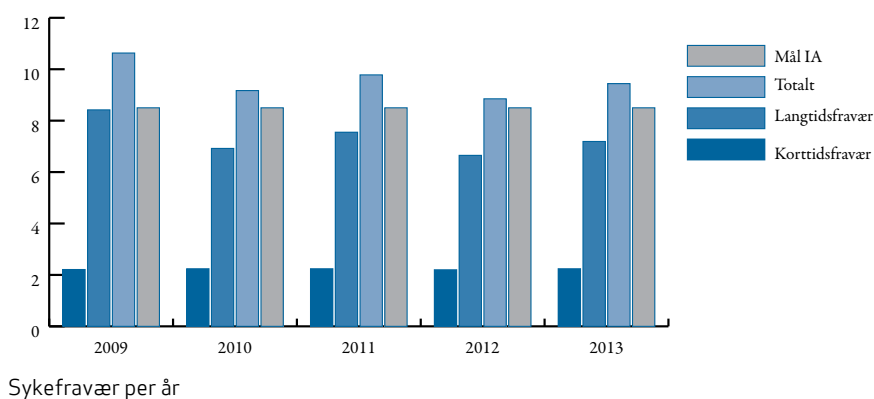
Kommunen arbeider aktivt både internt og i samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten i forhold til HMS og sykefravær. Innsatsen er rettet mot å forebygge sykefravær, øke jobbnærværet, unngå uønskede hendelser samt å forebygge arbeidsskader. Målet er å ha et arbeidsmiljø hvor ingen blir skadet eller syke som følge av forhold på arbeidsplassen.

Sykefraværet har hatt en positiv, synkende tendens siden oppstarten av fokuseringsprosjektet i 2008, men er fortsatt relativt høyt innenfor deler av tjenesteproduksjonen og da spesielt områdene barnehager og omsorg. I forhold til 2012 har sykefraværet vært høyere gjennom hele 2013 og målet i IA-avtalen på 8,5 prosent er ikke nådd. Økningen omfatter både korttids- og langtidsfravær. Tabellen og grafene som følger gir en oversikt over utviklingen i kommunens sykefravær de siste fem årene.

Sykefravær per kvartal

I kommunens videre arbeid med HMS, sykefravær og nærvær vil en fortsatt satsing på vedlikehold av aktiviteter knyttet til individuell oppfølging i tidlig fraværsfase være viktig. I tillegg må en se nærmere på sammenhengen mellom arbeidsmiljø/HMS og innvirkningen dette har på nærvær. Kommunen jobber videre med HMS-arbeid som forebyggende tiltak i forhold til skader og fravær for å stabilisere sykefraværet på et lavere nivå enn dagens. I forlengelsen av dette kartlegger nå flere av kommunens enheter sammenhengen mellom risikofaktorer, arbeidsmiljø og nærværsfremmende tiltak. Arbeidet vil pågå i store deler av 2014 og resultatene fra medarbeiderundersøkelsen vil være sentrale. En ny undersøkelse skal gjennomføres i 2015.

Sykefravær per år

SYKEFRÅVÆR PER RAMMEOMRÅDE (PROSENT)		2009			2010			2011			2012			2013		
		KF	LF	TOT	KF	LF	TOT	KF	LF	TOT	KF	LF	TOT	KF	LF	TOT
10	Politisk styring	0,31	0	0,31	0,62	2,19	2,81	0,57	0	0,57	0,45	7,31	7,77	0	15,49	15,49
12	Sentraladministrasjon	1,67	2,45	4,12	1,32	2,72	4,04	1,79	3,71	5,50	1,58	3,08	4,67	1,20	2,41	3,61
20	PP-tjenesten	1,77	10,32	12,09	1,93	3,57	5,50	2,17	5,42	7,58	1,54	9,11	10,65	1,78	6,20	7,98
21	Grunnskoler	2,17	6,16	8,32	2,15	5,04	7,19	2,16	5,21	7,37	2,06	4,43	6,49	1,96	4,80	6,76
23	Barnehager	2,06	8,50	10,56	2,92	8,30	11,22	3,02	8,06	11,08	3,33	9,82	13,14	3,18	11,09	14,27
25	Kultur og næring	2,61	7,74	10,35	2,35	8,50	10,85	1,91	5,23	7,14	2,27	6,12	8,39	2,44	11,48	13,92
30	Fellestjenester pleie og omsorg	1,70	5,17	6,87	1,33	6,62	7,95	1,35	7,67	9,02	1,21	1,36	2,57	1,96	6,83	8,79
31	Sykehjem	2,19	12,92	15,11	2,20	8,94	11,14	2,31	9,57	11,88	2,32	8,82	11,13	2,64	8,41	11,05
32	Hjemmetjenester	2,04	11,82	13,86	2,30	10,37	12,67	2,16	9,97	12,13	2,67	9,26	11,93	3,10	10,56	13,66
33	Psykisk helse	2,37	5,53	7,89	1,62	5,15	6,78	2,27	7,72	9,98	2,33	3,74	6,07	2,07	5,07	7,13
34	NAV Kristiansund	1,34	8,83	10,17	2,79	6,45	9,23	2,44	8,42	10,86	2,55	9,93	12,48	2,29	5,53	7,82
35	Barn, familie, helse	2,30	11,67	13,97	2,01	4,43	6,44	1,96	7,67	9,63	1,37	5,39	6,76	1,51	8,83	10,34
36	Bo- dagtilbud/oppfølging	3,01	10,99	14,00	3,31	9,79	13,10	2,51	10,87	13,38	2,67	9,55	12,22	2,67	9,49	12,16
60	Byingeniøren	2,62	6,13	8,75	1,65	5,62	7,27	1,99	5,78	7,77	1,98	4,63	6,61	2,70	4,48	7,17
62	Plan og bygning	1,83	1,53	3,36	0,84	5,92	6,76	1,23	3,30	4,53	0,95	2,49	3,45	1,31	1,24	2,55
64	Bygg og eiendom	1,70	10,82	12,52	2,22	7,77	9,99	2,13	11,49	13,62	1,70	9,33	11,03	0,94	9,44	10,38
65	Brann og redning	2,80	10,21	13,01	1,58	7,88	9,46	2,20	11,93	14,13	1,85	3,58	5,43	0,98	5,43	6,41
66	Park og idrett	2,63	0	2,63	2,82	0	2,82	1,88	1,15	3,03	1,45	4,12	5,56	1,48	8,69	10,17

KF: Kortidsfravær, LF: Langtidsfravær, TOT: Totalt.

3. HELTIDSKULTUR

Kommunen skal ha en heltidskultur til det beste for brukerne og ansatte. Mindre stillinger skal forekomme kun unntaksvis (rekrutteringsstillinger).

DELTIDANSATTE 2013	ANTALL ANSATTE TOTALT	GJ.SNITTLIG STILLINGSPROSENT	ANTALL ANSATTE	GJ.SNITTLIG STILLINGSPROSENT	PROSENT DELTID AV TOTALT ANTALL ANSATTE
Kvinner	1 419	77,3	845	61,8	59,5
Menn	424	93,5	65	57,5	15,3
Alle	1 843	81,0	910	61,5	49,4

I 2013 arbeidet 15,3 prosent menn og 59,5 prosent kvinner deltid i kommunen. I 2008 hadde Kristiansund kommune 78 ansatte i stillingsstørrelser under 40 prosent. Bystyret vedtok da en utfasing av de minste stillingene og fattet et vedtak om at alle nye stillinger skulle være over 40 prosent. I 2013 har vi 55 ansatte i stillingsstørrelser under 40 prosent. Flere av disse er rekrutteringsstillinger, hvor blant annet studenter er ansatt. Stillinger mellom 40 - 59 prosent hadde først en

økning fra 2008 - 2010, men viser en synkende tendens de tre siste årene. Stillinger mellom 60 - 79 prosent er svakt økende mens stillinger rundt 80 - 100 prosent er relativt stabil. En eventuell effekt fra prosjektet Uønsket deltid er ikke medregnet da tallene kun omfatter faste stillinger.

I forholdet mellom deltid og 100 prosentstillinger har kommunen hatt en svak positiv utvikling fra 2008 til i dag.

I 2008 var 48,3 prosent av stillingene heltid, tilsvarende prosent i dag er 50,6 prosent.

Blant ansatte med redusert stilling er det mange som har uønsket deltid. Samtidig er det ansatte som jobber deltid fordi de har behov for det, eller ønsker det av ulike årsaker. Kommunen har hatt oppmerksomhet på problemstillinger knyttet til uønsket deltid over lang tid, og da med et spesielt fokus på ansatte

innen helse og omsorg. Dagens satsing gjennom prosjektet Uønsket deltid har sitt utspring i vedtak i Administrasjons- og likestillingsutvalget (AMU) i september 2009. Prosjektet har senere vært behandlet i bystyret og er videreført i henhold til vedtak fattet i AMU i februar 2012. Prosjektet omfatter nå en videreutvikling av økt grunnbemanning og styrt ressursbruk ved Rokilde sykehjem basert på kommunens gode erfaringer fra tilsvarende prosjekt gjennomført

ved Bergen sykehjem, samt utprøving av vikarpool ved henholdsvis Tuset bo- og avlastning og Bergen sykehjem. Flere andre tiltak er også under utprøving i forbindelse med prosjektet. Ved Dale bo- og dagtilbud skal det blant annet testes ut lange vakter på helg. Ansatte skal jobbe 9 timers vakter på lørdag og søndag. Ved å gjøre dette sparer enheten en ansatt på helg, og kan redusere utlysning av relativt små stillinger. Kommunen er tildelt statlige prosjektmidler til ansettelse

av to prosjektkoordinatorer som skal drifte vikarpoolene i den enkelte enhet. Prosjektperioden for vikarpoolene varer frem til 31.3.2014. Felles mål for enhetene er å finne gode driftsmessige og økonomisk forsvarlige løsninger som gjør det mulig å øke stillingsprosenten for ansatte. Resultatene så langt viser en nedgang i sykefravær gjennom trivsel på arbeidsplassene, bedre omdømme og flere søkere til ledige stillinger enn tidligere.

4. IDENTITET OG OMDØMME

Kommunen skal bygge sin identitet på visjonen "I medvind uansett vær", "SNOR-verdiene" og de interne levereglene "Oss i mellom". Kommunen skal være en god, attraktiv og spennende arbeidsplass, med et godt omdømme.

I dette ligger fornøyde, engasjerte og stolte medarbeidere som framsnakker Kristiansund kommune som sted og arbeidsplass. Kommunens omdømme bygger på oppfatninger, følelser og opplevelser hos innbyggere som er i kontakt med kommunen eller får formidlet andres erfaringer med deres møte med kommunen. Kommunens omdømme bygges i stor grad på det arbeidet som utføres av kommunens ansatte og av kommunens folkevalgte. Et godt omdømme må bygges innenfra ved å utvikle en organisasjonskultur hvor de ansatte er stolte av sin tilhørighet, og en organisasjon som kommuniserer med omgivelsene.

Kommunen har en tydelig og felles eiet verdiplattform forankret i kommuneplanen, men den mangler forankring i organisasjonen. Visjonen bør derfor revitaliseres for å få ønsket oppmerksomhet og bruk. Det samme gjelder for kommunens interne leveregler. Kommunen må få på plass en helhetlig og systematisk opplæring av alle ansatte/nyansatte og folkevalgte i kommunen med

fokus på brukermøte og service, og hvor etikk og verdigrunnlag ligger i bunnen. Dette vil bidra i arbeidet med å utvikle en organisasjonskultur hvor de ansatte er stolte av sin tilhørighet og kommuniserer med omgivelsene på en god måte. Dette vil også bidra positivt i forhold til kommunens generelle omdømme som arbeidsgiver. Dette er viktig ved nyrekruttering, enten det gjelder nye lederstillinger eller andre stillinger ved behov for spesiell kompetanse. Tiltak som setter service og omdømme på dagsorden er i tråd med anbefalingene i Kommunekompasset. Tiltaket Nyansattes dag er så langt gjennomført tre ganger. Det er ved gjennomføring av interne enhetsledermøter gitt rom for «det gode eksempel», hvor enkeltmedarbeidere eller enheter forteller om ting de har lyktes med.

Gjennom formannskapet ble det i 2012 igangsatt et omdømmeprojekt hvor formålet var å bygge opp kommunens omdømme. I den anledning ble det etablert en partssammensatt gruppe som høsten 2012 la fram forslag til en

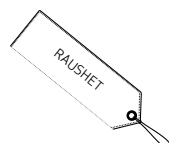
rekke tiltak for gjennomføring fra og med 2012. Dette arbeidet har ikke hatt forventet fremdrift. Selv om noen tiltak er gjennomført er det på nytt avdekt mangler gjennom Kommunekompasset og som blir fulgt opp med utgangspunkt derfra.

Kristiansund.no-koppen deles hver måned ut til personer som har bidratt til å fremme kommunens omdømme.

Kompetanse:

Kristiansund kommune skal styrke videreutdanningen av egne medarbeidere gjennom bedre tilrettelegging/vilkår for å ta videreutdanning.

Kompetanseleder Astri Sjøvik foran Kristiansund videregående skole, hvor Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor ligger.

5. REKRUTTERING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kommunen skal framstå som en

- tydelig medspiller for samfunnsutviklingen i regionen
- attraktiv arbeidsgiver med utdannede og godt kvalifiserte søkere
- kommune med fokus på kompetanse og kvalitet

Befolkningsutviklingen og sammen-setningen av denne har betydning for kommunens kompetanse- og rekrutteringsbehov.

Innen mange felt er kompetansekrav fastsatt i lovverket. Dette gjelder for eksempel pedagognormen i barnehagene, krav om godkjent lærerutdanning i grunnskolene og krav om godkjent sykepleierutdanning innen helse og sosial. I kommunen har vi utfordringer innen alle disse områdene. Mangelen på sykepleiere medfører utstrakt bruk av vikarbyråer og ufaglært arbeidskraft inn i virksomhetene. I barnehagene er det ved utgangen av 2013 hele 15 stillinger som pedagogiske ledere som har fått dispensasjon fra utdanningskravet. Antallet kvalifiserte søkere til lærerstillingene i kommunen har gått ned de siste årene. I tillegg er det store kull med lærere som nærmer seg pensjonsalderen. Innen andre felt, er det ikke lovverket som først og fremst fastsetter kompetansekrav. Kommunene får etter hvert mer og mer spesialiserte oppgaver og brukerne stiller større og større krav til kvaliteten på de kommunale tjenestene. Dette medfører at det også rekrutteres nye utdanningsgrupper inn i kommunal sektor.

Kommunen ble i 2013 deltaker i utviklingsprogrammet «Saman om ein betre kommune», som er et samarbeid mellom Kommunal- og regionaldepartementet, KS, LO Kommune, YS Kommune, Unio og Akademikerne. Utviklingsprogrammet går fram til 2015, og gir støtte til lokale prosjekter i Kristiansund innenfor kompetanse og rekruttering. Programmet gir faglig støtte og skal bidra til nye måter å gjennomføre prosjekter på,

blant annet med grunnlag i betydelige prosessuelle tilnærminger og arbeid i innovasjonsnettverk. En forutsetning for kommunenes deltakelse i programmet, er at prosjektene baserer seg på et lokalt partssamarbeid. Kommunens folkevalgte, administrative ledere og medarbeidere/ tillitsvalgte skal delta konstruktivt i utformingen av lokale prosjekter og rapporteringen fra disse. Utviklingsprogrammet skal inn i alle kommunenes enheter innenfor barnehage, skole og pleie- og omsorg. I 2013 ble programmet introdusert på Frei sjukeheim og Røsslyngveien barnehage.

REKRUTTERING

Kommunen ønsker å rekruttere lærlinger og utdanne fagarbeidere. Dette er et ledd i kommunens rekrutteringsstrategi. Læreplass kan gis innenfor

- » helse (sykehjem, tiltak for funksjonshemmede, psykisk helse, bofellesskap, hjemmetjenester og -sykepleie)
- » skole og barnehage
- » institusjonsskjøkken
- » kontor og administrasjon
- » eventuelt andre tjeneste-/ fagområder etter nærmere avtale

Kommunen har i dag 26 lærlingeplasser, men de statlige målsetningene og behovet for læreplasser tilsier at det er behov for å ta imot vesentlig flere lærlinger i årene som kommer. I august 2013 ble Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor etablert. Etablering av Nordmøre og Romsdal kommunale opplæringskontor er et viktig og positivt tiltak for å bidra til å øke tilfanget av fagarbeidere i kommunesektoren i Nordmøre- og Romsdalsregionen.

Kommunen og Kristiansund videregående skole skal i 2014 også delta i et samarbeidsprosjekt der målet er å utvikle en ny modell - vekslingsmodellen for utdanning av helsefagarbeidere. Vekslingsmodellen vil i større grad integrere opplæringen på skole og i bedrift. I den forbindelse skal kommunen og Kristiansund videregående skole utarbeide en samarbeidsavtale.

I rekrutteringsarbeidet benyttes blant annet kommunens nettside, stillingsannonser i media, informasjonsbladet Kristiansund, samt deltagelse på utdanningsmesser og karrieredager på ulike utdanningsinstitusjoner. Kommunen har opprettet en egen rekrutteringsgruppe bestående av førskolelærer, lærere og sykepleiere som skal profilere kommunen inn mot ulike utdanningsinstitusjoner. Ved å være til stede på de arenaene der studentene er håper kommunen å øke antall søkere på ledige stillinger innen barnehage, skole og pleie- og omsorg. Det er også utarbeidet samarbeidsavtaler med Høgskolen i Molde om praksis for sykepleierstudenter, og etter- og videreutdanning for lærere ved NTNU.

Kommunen er aktiv deltaker i Kom Trainee, som er et etablert partnerskap mellom private bedrifter og offentlig forvaltning i Kristiansund og Averøy. Kom Trainee skal bidra til økt rekruttering av høyt kvalifiserte kandidater til regionen. Kommunen har i løpet av 2013 vært vertskap for 1 trainee. Arbeidsområdet har i all hovedsak vært innkjøp og eHandel. Ordningen med mottak av traineer har vært et positivt tilskudd til organisasjonen, og kommunen vil være vertskap for 1 trainee også i 2014.

KOMPETANSEUTVIKLING

For å kunne motivere til videre- og etterutdanning har kommunen også tiltak og virkemidler i form av permisjoner, stipend, etter- og videreutdanningstillegg samt tilskudd. Kommunen har kompetanseutvikling som eget satsingsområde og kompetanseplanen er styringsverktøyet som skal sikre en planmessig utvikling av personalet i henhold til kommunens behov, oppgaver og mål.

Alle enheter har ansvar for å arbeide med kompetanse- og fagutvikling innen egen enhet og alle enhetsledere må utarbeide en prioritert lærings- og utviklingsplan. Kommunens kartleggingsverktøy danner grunnlaget for utarbeidelsen. Lærings- og utviklingsplanen er et viktig dokument for videre utvikling av enheten, for lokal kompetanseutvikling av fagområdet samt grunnlagsdokument for en samlet kompetanseplan for kommunen. I 2013 startet arbeidet med å utarbeide en felles strategisk kompetanseplan for hele kommunen. Arbeidet vil fortsette i 2014. Planen skal danne grunnlaget for utvikling av individuelle karriereplaner.

Arbeidet med å opprettholde og heve kompetansen ved kommunens enheter er en kontinuerlig prosess. I tillegg til deltagelse på kurs og i prosjekt- og utviklingsarbeid har 153 ansatte deltatt i ulike utdanningsløp i 2013.

Sentraladministrasjon – 1 ansatt har fullført mastergrad i strategisk ledelse, 1 ansatt startet på master i public administration og 3 ansatte har fullført studie i beredskapsledelse.

Grunnskole – 2 ansatte fullførte videreutdanning innen henholdsvis lese- og skrivevansker, og barn og unges psykiske helse, mens 1 ansatt tok master i spesialpedagogikk. 3 ansatte er i gang med videreutdanning inne spesialpedagogikk, mens 2 ansatte startet på master i henholdsvis engelsk og skoleledelse. 7

ansatte er i 2013 omfattet av ordningen «Kompetanse for kvalitet». Ordningen er styrket for 2014 og 25 lærere har søkt om deltagelse.

Barnehage – 1 ansatt fullførte videreutdanning i spesialpedagogikk, mens 4 er i gang med arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning.

Kultur og næring – 1 ansatt startet på master i organisasjon og ledelse.

Fellestjenester pleie og omsorg – 1 ansatt fullførte videreutdanning i tverrfaglig rehabilitering del 2.

Pleie og omsorg – Hele 101 ansatte har i løpet av 2013 fullført eller er underveis i et utdanningsløp. Av disse fullførte 34 ansatte en lederutdanning. Etter- og videreutdanningen er innen ulike områder som sykepleie, geriatri, kreftomsorg, vernepleie, miljøterapi, fysioterapi, kosthold, psykisk helsearbeid, rehabilitering og demens.

I 2012 ble det igangsatt et felles utdanningstilbud i prosjekt- og prosessledelse for kommunalt ansatte i Kristiansund og Molde. Prosjektledelse ble arrangert i regi av Kristiansund kommune, Høgskolen i Ålesund og Prosjektforum AS. Prosessledelse ble arrangert i regi av Molde kommune, Høgskolen i Molde og Ledelse AS. Tilbudet ble videreført i 2013. 26 ansatte har fullført videreutdanning i prosessledelse og prosjektledelse.

Kommunen har kontinuerlig internopplæring innenfor spesifikke tjenesteoppgaver, økonomi, HRM, HMS, saksbehandling og kommunikasjon.

NETTVERK

Arbeidet med utvikling av 3 nye og bedre helhetlige pasientforløp innen eldremedisin og smertebehandling ble avsluttet i 2013. Målet med pasientforløpene var å sikre at kvalitet,

kommunikasjon og tjenester er utformet på en slik måte at pasienten får de nødvendige tjenester til rett tid på riktig sted og av kvalifisert personale, uansett kommune. Prosjektet var et samarbeid mellom kommunene Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla og Tingvoll, samt Helse Møre og Romsdal HF og Høgskolen i Molde. Deltakerne har hatt fokus på kompetanseheving knyttet til innføringen av forløpene, samt å bygge robuste nettverk kommunene imellom og mellom kommuner, helseforetak og høyskole for å kunne legge forholdene til rette for videre samarbeid, kunnskapsutveksling og utviklingsarbeid også etter prosjektets slutt.

Kommunen deltar i flere faglige nettverk for pleie- og omsorgstjenestene i Møre og Romsdal. Nettverksarbeidene ledes av utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenesten i Møre og Romsdal. Nettverket har kontaktpersoner i alle fylkets 36 kommuner.

Kommunen har i 2013 deltatt i to ulike effektiviseringsnettverk i regi av KS. Nettverket for barnevern ble avsluttet i 2013, mens nettverket for helsestasjon- og skolehelsetjeneste pågår ut 2014. I tillegg deltar kommunen i KS sitt kommunenettverk mot korrupsjon. Nettverket avslutter sitt arbeid i 2014.

Kommunen deltar også i regionale barnehage- og grunnskolesamarbeid i regi av Nettverk Nordmøre.

6. LIVSFASEPOLITIKK

Kommunen skal legge til rette for at ansatte sine individuelle behov i ulike faser av livet, i størst mulig grad blir imøtekommet. Kommunen skal ha en arbeidsgiverpolitikk som motiverer ansatte til å stå i arbeid gjennom hele sitt yrkesaktive liv. Arbeidsgiverpolitikken skal avspeile likeverd for ansatte i alle aldersgrupper.

Rammevilkårene for arbeidsliv, familie- og privatliv må sees i sammenheng da ulike livsfaser innebærer ulike muligheter og begrensninger for å kunne delta i arbeidslivet.

BARN- OG BARNEPASSERS SYKDOM	ANTALL ANSATTE					FRAVÆRSDAGER					GJENNOMSNIITTLIG FRAVÆR				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinner	234	329	332	291	369	1 060	1 190	1 215	1 056	1 509	4,5	3,6	3,7	3,6	4,1
Menn	53	58	60	49	64	150	147	80	121	214	2,8	2,5	1,3	2,5	3,3
Totalt	287	387	392	340	433	1 210	1 337	1 295	1 177	1 723	4,2	3,5	3,3	3,5	4,0

FORELDREPERMISJON	ANTALL ANSATTE					FRAVÆRSDAGER					GJENNOMSNIITTLIG FRAVÆRSDAGER				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinner	70	36	50	42	26	-	-	-	-	2 481	-	-	-	-	95,4
Menn	11	12	8	7	10	365	526	208	324	441	33,2	43,8	26,0	46,3	44,1
Totalt	81	48	58	49	36	365	526	208	324	2 922	4,5	11,0	3,6	6,6	81,2

PAPPAPERMISJON	ANTALL ANSATTE					FRAVÆRSDAGER					GJENNOMSNIITTLIG FRAVÆRSDAGER				
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Menn	5	5	7	7	6	61	39	106	68	126	12,2	7,8	15,1	9,7	21,0

Ansattes fravær i forbindelse med barns og barnepassers sykdom har økt fra 2012. Økningen omfatter begge kjønn selv om kvinner fremdeles har det høyeste fraværet ved denne type hendelser. Lengden på pappapermisjoner har i snitt økt betydelig de siste årene, noe som i hovedsak skyldes

endringer i lovverket. Kommunen har ikke iverksatt spesielle tiltak overfor denne gruppen. Tabellene/grafene over viser utviklingen av ulike typer fravær og permisjoner i tilknytning til ansatte som befinner seg i denne livsfasen.

Kommunen har en egen seniorplan med et sett av tiltak for å beholde sine arbeidstakere lengst mulig i arbeid. Tiltakene i planen er rettighetsbasert og kjønnsnøytrale. Planen og tiltakene i den gjelder for ansatte fram til fylte 70 år.

SENIORTILTAK - STILLINGSREDUKSJON	2009	2010	2011	2012	2013	SENIORTILTAK - LØNNSTILSKUDD	2009	2010	2011	2012	2013
Kvinner	18	25	21	23	33	Kvinner	26	31	38	49	49
Menn	5	9	2	4	7	Menn	9	24	24	37	41
Totalt	23	34	23	27	40	Totalt	35	55	62	86	90

Ved utgangen av 2013 hadde kommunen 130 senioravtaler – en økning på 17 avtaler fra 2012. Tabellen/grafen over viser de ulike seniorpolitiske tiltakene i et kjønnsperspektiv. Samlede utgifter til seniortiltak, inklusive utgifter til vikarer for ansatte med stillingsreduksjon, utgjorde 4,8 mill. kroner. Tilsvarende utgifter i 2012 var 3,9 mill. kroner. Bystyret har vedtatt en reduksjon på

0,3 mill. kroner i 2014, noe som kan vanskeliggjøre stimulering til å møte de individuelle behovene som er beskrevet i målsettingen om livsfasepolitikken.

Kommunen vil i tiden framover ha store utfordringer med å rekruttere nye medarbeidere til de fleste av sine tjenesteområder. Samtidig som kommunen har en egen

rekrutteringspolitikk er det av stor betydning at den også har virkemidler for å beholde sine ansatte og deres kompetanse lengst mulig. Kommunen må derfor utvikle et sett av virkemidler som "treffer" ansatte i alle livsfaser som et ledd i arbeidet med å oppfylle kommunens arbeidsgiverstrategi.

7. LIKESTILLING OG MANGFOLD

Kommunen skal legge til rette for like muligheter og likeverdige rettigheter og plikter til deltakelse for alle, uavhengig av kjønn, nasjonalitet, etnisitet, funksjonsevne og bakgrunn for øvrig. Dette gjelder i forhold til blant annet rekruttering, kompetanseutvikling, karriereutvikling og tilgjengelighet til kommunale bygninger.

Kommunen skal ha en lønnspolitikk som fremmer likestilling mellom kjønnene og lik lønn for likt arbeid. Med lik lønn menes at lønnen fastsettes på samme måte for kvinner og menn, etter de samme kriterier.

LIKESTILLING

«Plan for likestilling – arbeidsgiverrollen» er rammen for kommunes likestillingsarbeid. I tillegg utarbeides det årlig en likestillingsrapport hvor status og behov for kompenserende tiltak vurderes.

Kjønnsfordelingen i kommunen er om lag 77 prosent kvinner og 23 prosent menn blant ansatte i faste stillinger ved utgangen av 2013. Det er flere menn enn kvinner i kommunens sentraladministrasjon og innenfor teknisk sektor. Unntaket er bygg og eiendom hvor den høye andelen av kvinner skyldes renholderne som er underlagt dette rammeområdet. Ledergruppen består av 5 menn og kun 1 kvinne, mens fordelingen på mellomledernivå er tilnærmet lik.

Kvinneres gjennomsnittslønn i forhold til menns er i dag 90,8 prosent. Forskjellene mellom menns og kvinners gjennomsnittslønn har minsket de siste årene og det jobbes systematisk med å redusere forskjellene ytterligere. Menns gjennomsnittslønn gikk ned fra 2012. Dette har sin forklaring i nyansatte menn hadde lavere gjennomsnittslønn enn de som sluttet – antallet menn økte med 12 fra 2012. Forskjellene i gjennomsnittslønn gjenspeiler i hovedsak at det er klart flere kvinner i yrkeskategorier med lavere lønns plassering. De fleste ansatte følger lønnsstiger innenfor den kommunale hovedtariffavtalen. Dette er med på å sikre lik lønn for likt arbeid. Likelønn er gjenstand for drøfting i forkant av hvert lokale lønnsoppgjør i henhold til hovedtariffavtalen.

I folkevalgte organer fastsetter kommuneloven at det så langt det er

mulig skal sikre at ikke et kjønn blir representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene. Formannskapet består av 11 medlemmer, 6 kvinner og 5 menn, og bystyret består av 45 medlemmer, 15 kvinner og 30 menn.

KJØNNSFORDDELING ULIKE LØNNSKATEGORIER I 2013	KVINNER	MENN	TOTALT	ALLE KVINNER	ALLE MENN	ALLE
< 299 999	39	14	53	2,75	3,30	2,88
300 000 - 399 999	812	174	986	57,22	41,04	53,50
400 000 - 499 999	432	133	565	30,44	31,37	30,66
500 000 - 599 999	121	74	195	8,53	17,45	10,58
600 000 - 699 000	11	18	29	0,78	4,25	1,57
700 000 >	4	11	15	0,28	2,59	0,81
Totalt	1 419	424	1 843	100,00	100,00	100,00

LEDERLØNN I 2013 (LEDERGRUPPE + ENHETSLEDERE)	ALLE	KVINNER	MENN
Antall	58	29	29
Gjennomsnitt årslønn	604 896	581 756	628 034

GJENNOMSNIITSLØNN I 2013	2010	2011	2012	2013
Gjennomsnittslønn menn	395 600	416 000	438 100	435 900
Gjennomsnittslønn kvinner	356 000	369 100	391 700	395 800
Prosent av menns gjennomsnittslønn	89,99	88,73	89,41	90,80

GJENNOMSNIITSLØNN FASTE OG MIDLERTIDIGE STILLINGER (INKLUSIV DELVIS SVANGERSKAPSPERMISJON), PER RAMMEOMRÅDE		2013			2013		
		LØNN KVINNER	LØNN MENN	DIFFERANSE KR	DIFFERANSE %	ANTALL KVINNER	ANTALL MENN
10	Politisk styring	634 000	843 300	209 300	75,2	3	3
12	Sentraladministrasjon	480 700	568 400	87 700	84,6	36	41
20	PP-tjenesten	482 900	713 000	230 100	67,7	19	1
21	Grunnskoler	438 900	475 500	36 600	92,3	313	110
23	Barnehager	371 000	321 900	-49 100	115,3	174	4
25	Kultur og næring	418 500	440 600	22 100	95,0	35	22
30	Fellestjenester pleie og omsorg	393 000	375 600	-17 400	104,6	23	15
31	Sykehjem	376 400	357 600	-18 800	105,3	276	13
32	Hjemmetjenester	376 600	367 600	-9 000	102,4	153	4
33	Psykisk helse	407 000	403 600	-3 400	100,8	32	11
34	NAV Kristiansund	409 400	484 900	75 500	84,4	29	5
35	Barn, familie, helse	423 600	510 000	86 400	83,1	50	8
36	Bo- dagtilbud/oppfølging	362 200	378 400	16 200	95,7	198	26
60	Byingeniøren	456 300	402 800	-53 500	113,3	9	84
62	Plan og bygning	474 900	517 500	42 600	91,8	10	15
64	Bygg og eiendom	343 300	421 900	78 600	81,4	52	22
65	Brann og redning	364 000	390 000	26 000	93,3	6	31
66	Park og idrett	364 900	387 200	22 300	94,2	1	9

Ansatte per 31.12

MANGFOLD

Kommunen er opptatt av å stimulere til mangfold samt motvirke diskriminering og særbehandling blant ansatte. Det rekrutteres jevnlig søkere med ulike etnisk bakgrunn og som IA bedrift legger kommunen til rette for å rekruttere flere med nedsatt funksjonsevne. Mangel på arbeidskraft innen blant annet pleie og omsorg vil øke i årene framover og utenlandsk arbeidskraft er helt nødvendig for å kunne opprettholde og utvikle tjenestetilbudet.

I 2013 ble det inngått avtale mellom Kristiansund kommune og Norsk Folkehjelp der kommunen forplikter seg til å ha en utadrettet rasismefri sone og behandle alle med respekt

uansett hudfarge, religiøs eller kulturell bakgrunn. Som rasismefri sone forplikter kommunen seg blant annet til følgende punkter:

- » Kommunen skal ha en utadrettet rasismefri profil og behandle alle med respekt uansett hudfarge, religiøs eller kulturell bakgrunn.
- » Kommunen skal oppfordre personer med minoritetsbakgrunn til å søke stillinger og innkalle kvalifiserte søkere med minoritetsbakgrunn til intervju.
- » Kommunen forplikter seg til å ta enhver henvendelse om rasisme og diskriminering alvorlig.

Norsk Folkehjelp på sin side er forpliktet

til å tilby faglig bistand fra rådgivere på feltet, samt å tilby kurs og aktiviteter for å synliggjøre kommunen gjennom holdningskampanjer.

Kommunen forholder seg til strenge krav til universell utforming i forbindelse med gjennomføring av bygningsrehabilitering og nybygg. Alle bygg som gjennomgår totalrehabilitering eller bygges nytt tilrettelegges for universell utforming.

LØNNSPOLITIKK

Kristiansund kommune skal ha en lønnspolitikk som

- bidrar til oppnåelse av kommunens målsettinger, herunder utvikling av de kommunale tjenester
- sikrer de ansatte en rettferdig og forståelig lønnsutvikling
- gjør kommunen konkurransedyktig i forhold til å rekruttere og beholde nødvendig fagkompetanse

Lønnspolitikken i kommunen skal være forutsigbar og etterprøvbart, og inneholde faktorer som den ansatte selv kan påvirke. Ansatte skal ha en lønn som fremmer kvalitet i tjenesteproduksjonen, og hvor en viss andel av lønnen kan knyttes til resultatvurdering foretatt etter kjente objektive kriterier. Resultatvurderingen skal være mest mulig objektiv og rettferdig.

Lønnspolitisk plan er rammen for kommunens lønnspolitikk. Planen har

dannet et godt grunnlag for lønnsutvikling/lønnsforhandlinger siden den trådte i kraft i 2010. Planen og erfaringene med denne evalueres etter gjennomføring av hvert hovedtariffoppgjør.

Forventninger og krav til lønn økes hvert år ved nyrekruttering av kvalifisert arbeidskraft. Kommunen konkurrerer med alle andre høykompetansebedrifter om de "beste hodene". Lokalt merkes tydelig konkurransen fra oljeindustrien og fra andre offentlige virksomheter og

industrivirksomheter i lokalsamfunnet.

I kommunens arbeidsgiverstrategi er det satt fokus på flere tiltak for å møte disse utfordringene. Kommunen skal tilby konkurransedyktig lønn i forhold til "omlandet", individuelle karrierestiger basert på individuell vurdering og utarbeide kriterier for individuell vurdering av ansatte i forhold til lønnsforhandlinger. Strategien innbefatter også lønnsamtaler og en etablering av system som ivaretar dette.

OU 2013

I løpet av 2013 har rådmannen foretatt en fullstendig gjennomgang av kommunens administrative organisering med bred medvirkning fra både medarbeidere, tillitsvalgte og politikere. Gjennom prosessen er det konkludert med at kommunen fremover skal ha tre særlige fokusområder; strategisk ledelse, brukerne i sentrum og robuste enheter.

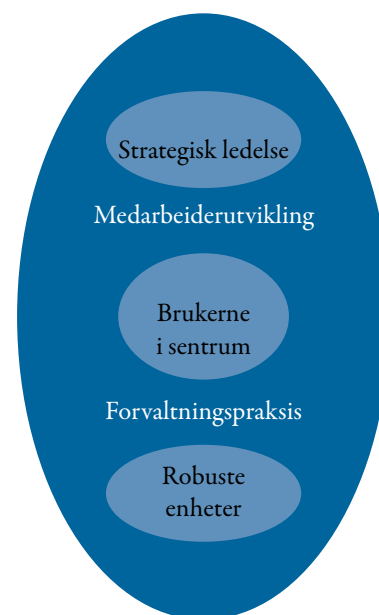
Så langt er en videreføring av to-nivå modellen lagt til grunn gjennom en tydelig definert strategisk ledergruppe og færre, men mer robuste og handlekraftige enheter som utførere av de kommunale tjenester. Det legges opp til en trinnvis iverksettelse av den nye strukturen. Den nye organisasjonsmodellen skal ha brukerne i sentrum og blant annet kjennetegnes av fornuftige og bærekraftige resultatenheter med lederroller som

har klart definerte fullmakter og resultatansvar. Den strategiske ledelsen skal styrkes, likeledes stabens rolle når det gjelder plan og utvikling. Prosessen skal også gjøre organisasjonen mer endringsdyktig når det gjelder fornyelse, læring og arbeidsgiverpolitikk.

Innenfor definerte områder skal det opprettes et antall arbeidsgrupper som har som oppgave å beskrive de nye enhetenes innhold og struktur. Hver arbeidsgruppe skal ha en leder, og bemannes med deltakelse fra rådmannens ledergruppe, enhetsledere, tillitsvalgte og verneombud. Arbeidsgruppen skal starte sitt arbeid i januar 2014, og overlevere sine konklusjoner til rådmannen innen 20. mai 2014.

En godt planlagt og ledet implementeringsprosess vil være avgjørende for om endringene OU 2013 legger opp til blir vellykket. Å sikre medvirkning og eierskap fra alle

deler av organisasjonen er en kritisk suksessfaktor. Likeledes er det viktig å holde fremdriftsplanen slik at alle endringer er fullt ut på plass i henhold til implementeringsplanen.

TILLITSVALGTE

Tillitsvalgtes rettigheter og plikter reguleres gjennom hovedavtalen. I kommunen er det 5 organisasjoner med frikjøp. Fagforbundet har 2 årsverk. Utdanningsforbundet 1 årsverk. Norsk sykepleierforbund 0,4 årsverk, Delta 0,4 årsverk og Fellesorganisasjonen 0,2 årsverk. Kommunen har ansatte med tilknytning til 22 ulike organisasjoner, 15 lokale tillitsvalgte samt kontaktpersoner i organisasjoner som ikke har tillitsvalgte. Arbeidstakerorganisasjonene har et godt samarbeid i Kristiansund. Det gjennomføres regelmessige møter og tillitsvalgte har løpende kontakt med hverandre for gjensidig informasjon og for å forberede saker av felles interesse.

Organisasjonene i kommunen har som mål å være delaktig i tillegg til å være pådrivere for å bevare og utvikle trygge og gode lønns- og arbeidsvilkår for medlemmene.

De ulike arbeidstakerorganisasjonene har deltatt aktivt i 2013 og spesielt i OU 2013 som er en stor og omfattende omstillingsprosess for hele Kristiansund kommune. I slike omfattende prosesser er det viktig at arbeidsgiver involverer både ansatte og deres tillitsvalgte på et tidlig tidspunkt. Det har i 2013 også vært gjennomført felles skolering i Hovedavtalen. Slik felles skolering bør også gjennomføres på andre sentrale

og lokale avtaler som for eksempel ferieloven, arbeidsmiljøloven, senior politisk plan med videre.

Arbeidstakerorganisasjonene blir av arbeidsgiver involvert i ulike drøftinger. Arbeidstakerorganisasjonene vurderer dette samarbeidet som nyttig, men ser også at samarbeidet kan utvikles mer. I 2014 blir det fra de tillitsvalgets side viktig å ivareta Hovedavtalens bestemmelse om medvirkning, opprettholde klima og den reelle innflytelsen samt fortsette det gode samarbeidet med vernetjenesten i ulike saker.

I 2013

ble det inngått avtale mellom Kristiansund kommune og Norsk Folkehjelp der kommunen forplikter seg til å ha en utadrettet rasismefri sone.

Kommunen

skal tilby konkurransedyktig lønn i forhold til "omlandet", og utarbeide kriterier for individuell vurdering av ansatte i forhold til lønnsforhandlinger.

Forskjellen

mellom menns og kvinners gjennomsnittslønn har minsket de siste årene og det jobbes systematisk med å redusere forskjellene ytterligere.

ØKONOMI

Kristiansund kommune hadde i 2013 et negativt netto driftsresultat på 7,6 mill. kroner, som utgjør minus 0,4 prosent av driftsinntektene. Den kommunale driften har et merforbruk på 8,2 mill. kroner. Driftsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på 15,3 mill. kroner etter netto avsetninger på 7,7 mill. kroner. I tillegg er det på grunn av strykingsbestemmelsene i «Forskrift om årsregnskap og årsberetning - § 9», foretatt redusert avsetning til vedlikeholdsfond med 2,7 mill. kroner. Kommunen har investert 208,5 mill. kroner i bygg og anlegg. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.

Årsregnskapet omfatter Kristiansund kommune. I tillegg avlegges eget regnskap for Kristiansund havnekaske som har samme organisasjonsnummer. Kommunen har også to heleide aksjeselskaper - Frei administrasjonsbygg AS og Kristiansund parkering AS - samt ett kommunalt foretak - Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF. I tillegg er kommunen deltaker i fem interkommunale selskaper. Disse leverer egne regnskaper. Det er bare transaksjoner mellom selskapene og Kristiansund kommune som inngår i årsregnskapet.

Beløpene i årsrapporten viser løpende priser. Det er ikke benyttet noen prisjusteringsfaktorer på de historiske tallene.

STATLIGE RAMMEBETINGELSER

I statsbudsjettet for 2013 la regjeringen opp til en nominell vekst i kommunesektorens frie inntekter på 5,1 prosent sett i forhold til revidert nasjonalbudsjett 2012, mens nominell vekst fra anslag på regnskap for 2012 var forventet å bli om lag 4,1 prosent. Beregnet ut fra anslag på regnskap for 2012 er realveksten i kommunesektorens frie inntekter for 2013 anslått til 0,8 prosent, med utgangspunkt i en anslått kostnadsvekst i kommunesektoren (deflator) i 2013 på 3,3 prosent.

Det er i statsbudsjettet lagt **klare føringer** for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere krav/forventninger til befolkningsutvikling, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen.

FRIE INNTEKTER

I statsbudsjettet defineres frie inntekter som summen av skatt og rammetilskudd. I tillegg har eiendomsskatt, tilskudd til flyktninger og kompensasjonstilskudd for investeringer samme funksjon, siden de ikke budsjetteres på rammeområdene. Det ble i 2013 lagt til grunn en gjennomsnittlig realvekst i frie inntekter på 1,3 prosent sett i forhold til 2012. I revidert nasjonalbudsjett 2013 ga beregnet lønns- og prisvekst en deflator på 3,0 prosent. Lønns- og prisveksten legger beslag på en betydelig del av realveksten i frie inntekter. Statsbudsjettets forutsetninger ble benyttet for kommunens inntektsanslag til beregning av skatt og rammetilskudd.

Kommunen fikk en vekst i frie inntekter for 2013 på 51,9 mill. kroner, fordelt på skatteinntekter og rammetilskudd. For

2013 betyr dette en vekst i frie inntekter på 4,9 prosent sett i forhold til regnskap for 2012.

SKATT

Kristiansund er en minsteinntektskommune. Dermed kompenseres omlag 90 prosent av differansen mellom eget nivå og landsgjennomsnittet med inntektsutjevning. Kommunen fikk en inntektsutjevning på 17,6 mill. kroner i 2013. Skattøret for 2013 ble holdt uforandret på 11,6 prosent fra 2012. Kommunens skatteinntekter ble 561,7 mill. kroner, en merinntekt på 0,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Skatteinntektene økte med 8,3 prosent fra 2012 til 2013. I forhold til revidert budsjett opplevde kommunen

en mindreinntekt på skatt og løpende inntektsutjevning med 3,9 mill. kroner.

RAMMETILSKUDD

Rammetilskuddet beregnes etter en egen modell, hvor avanserte indikatorer for inntektsfordeling mellom kommuner og beregning av korrigert utgiftsbehov er sentrale faktorer. Tabellen under viser hvordan rammetilskuddet er beregnet for 2013.

Regnskapet viser at kommunen fikk et samlet rammetilskudd på 550,7 mill. kroner i 2013, hvorav 17,6 mill. kroner er inntektsutjevning. Dette er en mindreinntekt på 1,0 mill. kroner i forhold til budsjett 2013.

RAMMETILSKUDD FOR 2013

2013

INNBYGGERTILSKUDD	
Innbyggertilskudd før omfordeling (fast beløp x antall innbyggere) 21 786 x 23 981	522 457 000
UTGIFTSUTJEVNING	
Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov per innbygger er satt til 45 452 kroner	
Kristiansund kommunes beregnede utgiftsbehov etter summering av alle kriterier i inntektssystemet er 0,9694 som betyr at Kristiansund er rimeligere å drifte enn snitt. Redusert utgiftsbehov 1 393 x 23 981	-33 399 000
Korreksjonsordning for elever i statlige og private skoler - Kristiansund får tilbakeført	5 479 000
Tilskudd med særskilt fordeling - kompensasjon for samhandlingsreformen og inndelingstilskudd	16 623 000
Inntektsgarantiordningen - Kristiansund får kompensert 226 kroner per innbygger i 2013	8 178 000
SKJØNNSMIDLER	
Skjønnstilskudd	10 150 000
Samlet rammetilskudd	529 488 000

NYE ELEMENTER I STATSBUJSJETTET

Det er flere nye elementer i statsbudsjettet som delvis finansieres ved økte frie inntekter og delvis ved øremerkede tilskudd, blant annet:

- » Økte bevilgninger til barnehageplasser til toåringer på grunn av endret kontantstøtteordning.
- » Nominell videreføring av makspris i barnehagene.
- » Likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager, sats økes fra 92 prosent til 94 prosent.

- » 2 timer valgfag fra høsten 2013 i 9. trinn.
- » Innføring av 1 uketime frivillig og gratis kulturskoletilbud i SFO-tida.
- » Redusert rammetilskudd som følge av overføring av overformynderiene til staten.
- » Korrigert rammetilskudd på grunn av omlegging av finansieringsordning for fysioterapi.
- » Innlemming av tidligere øremerket tilskudd til rusarbeid i rammetilskuddet.
- » Uttrekk av frigjorte midler

ved utbygging av tilbud om øyeblikkelig hjelp

Det ble også innført en 4 årig tilskuddsordning for styrket lærertetthet på ungdomsskoletrinnet, hvor Nordland ungdomsskole og Frei ungdomsskole ble tildelt 3 ekstra lærerstiller, og Atlanten ungdomsskole 4 ekstra lærerstiller.

REGNSKAPSRESULTAT

Kommuneregnskapet for 2013 viser et regnskapsmessig merforbruk på 15,3 mill. kroner, med en samlet "omsetning" på om lag 1,7 mrd. kroner. Den kommunale driften har et merforbruk på 8,2 mill. kroner. Dette er en bedring på 9,3 mill. kroner fra 2012. Det er imidlertid **store variasjoner** rammeområdene imellom. Merforbruket er i hovedsak knyttet til utgifter i forbindelse med samhandlingsreformen og barnehagereformen. Når det gjelder samhandlingsreformen, tilsvare kommunens merutgifter til utskrivningsklare pasienter og medfinansieringsordningen om lag 9 mill. kroner. I tillegg er det merforbruk i sykehjem og hjemmetjenester som skyldes økt press på disse tjenesteområdene, delvis på grunn av reformen. Når det gjelder barnehagereformen, viser KS sine beregninger at kommunene ble underkompensert når finansieringen ble innlemmet i rammetilskuddet. Dette gir seg utslag også i Kristiansund.

Det er gjort flere korrigeringer av kommunens årsbudsjett gjennom året i forbindelse med behandling av 1. og 2. tertialrapport. Skatteinntektene er økt med 6,5 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett. Den økte skatteinngangen har imidlertid medført en reduksjon i inntektsutjevningen som ikke er tilstrekkelig hensyntatt i det reviderte budsjettet. Samlet er det en mindreinntekt på 0,6 mill. kroner knyttet til skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning. Finansinntektene, renteinntekter fra bankinnskudd og utlån samt inntekter fra Kristiansund parkering AS, er høyere enn først budsjettet. Det er også tatt hensyn til at det ikke deles ut aksjeutbytte fra Nordmøre Energiverk i 2013. Samlet er det en mindreinntekt på 0,9 mill. kroner

i forhold til revidert budsjett. I 2. tertial ble det rapportert et merforbruk på 6,3 mill. kroner knyttet til økte kostnader i forbindelse med samhandlingsreformen. Dette skulle dekkes av mindreforbruk på andre rammeområder. Årsresultatet viser at rammeområdene som var forutsatt å skulle ha mindreforbruk, har større mindreforbruk enn antatt i rapporteringen. Videre har flere av rammeområdene, som var rapportert i balanse gjennom året, til dels store merforbruk. Merutgiften til utskrivningsklare pasienter og medfinansieringsordningen er 2,8 mill. kroner høyere enn rapportert i 2. tertial. I tillegg er overføringen til investeringsregnskapet i form av momskompensasjon betydelig høyere enn i 2012. Dette skyldes både

høyere investeringer og den gradvise opptrappingen av ordningen hvor momskompensasjon fra investeringer skal føres i investeringsregnskapet.

Regnskapet viser at kommunen fortsatt har økonomiske utfordringer knyttet til den kommunale tjenesteproduksjonen. Lånegjelden er økende og kommunen har svært begrensede utdisponerte midler på disposisjonsfond. For å unngå redusert handlefrihet, både til å opprettholde dagens tjenestetilbud, finansiere nye driftstiltak og evne til å egenfinansiere investeringer, vil det være behov for å tilpasse driftsnivået til lavere inntektsrammer i kommende økonomiplanperiode.

DRIFT

DRIFTSREGNSKAP

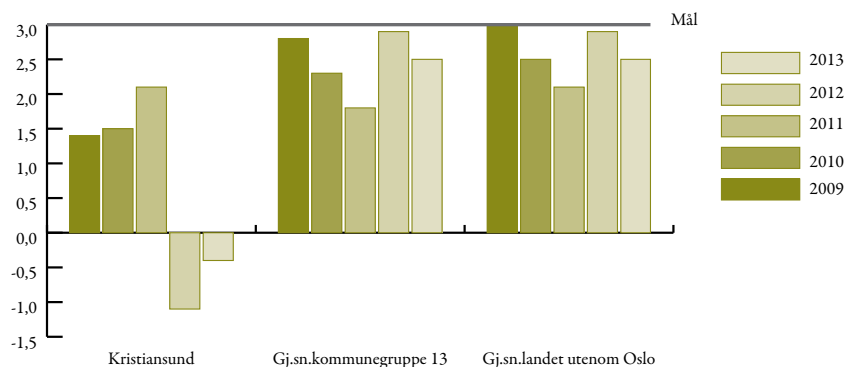
Tabellen under viser **regnskap og budsjett** for kommunens drift. Driftsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på 15,3 mill. kroner.

DRIFTSREGNSKAP (TUSENKR)	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
Brukerbetalinger og andre salgsinntekter	-226 348	-226 563	-235 691	-232 949	-258 289	-241 099	17 190
Overføringer og refusjoner	-257 480	-241 126	-216 122	-223 794	-250 218	-150 868	99 350
Rammetilskudd og andre statlige tilskudd	-358 464	-400 847	-537 979	-576 468	-584 366	-583 690	676
Inntekts- og formueskatt	-477 356	-520 805	-481 508	-518 637	-561 686	-561 365	321
Eiendomsskatt	-50 514	-51 303	-51 933	-58 024	-63 227	-63 003	224
Sum driftsinntekter	-1 370 162	-1 440 644	-1 523 234	-1 609 872	-1 717 786	-1 600 025	117 761
Lønn og sosiale utgifter	869 569	901 396	975 476	1 045 975	1 134 498	1 073 577	-60 921
Kjøp av varer og tjenester	339 518	368 945	388 955	451 566	443 045	306 821	-136 224
Overføringer og fordelte utgifter	71 868	69 795	49 903	58 454	62 284	134 378	72 094
Avskrivninger	51 226	56 543	58 586	60 668	64 300	58 228	-6 072
Sum driftsutgifter	1 332 181	1 396 678	1 472 921	1 616 663	1 704 127	1 573 004	-131 123
Brutto driftsresultat	-37 982	-43 966	-50 313	6 791	-13 659	-27 021	-13 362
Netto rente og utbytte	32 305	33 957	35 283	33 985	40 010	39 890	-120
Netto avdrag	39 098	45 000	41 800	37 827	45 500	45 480	-20
Motpost avskrivninger	-51 226	-56 543	-58 586	-60 668	-64 300	-57 601	6 699
Netto driftsresultat	-17 804	-21 552	-31 816	17 936	7 552	748	-6 803
Bruk av avsetninger	-9 813	-20 061	-31 507	-47 355	-19 531	-3 626	15 905
Overført til investeringsbudsjett	0	2 558	7 264	6 270	14 300	0	-14 300
Avsatt til dekning av tidligere års underskudd	1 767	0	14 777	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond og bundne fond	25 850	24 682	31 486	23 149	12 944	2 878	-10 066
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	14 372	9 795	0			
Regnskapsmessig merforbruk					15 265		

BRUTTO DRIFTSRESULTAT

Brutto driftsresultat viser resultatet av driften før finansposter. I 2013 ble brutto driftsresultat positivt med 13,7 mill. kroner. Resultatet av driften er forbedret i forhold til fjoråret fordi skatt- og driftsinntektene, spesielt fra brukerbetalinger og refusjoner, har hatt en sterkere vekst enn driftsutgiftene. Veksten i driftsinntektene tilsvarte 6,7 prosent, mens veksten i driftsutgiftene var 5,4 prosent. Veksten i skatteinntektene var på 8,3 prosent. Korrigert for avskrivninger er brutto driftsresultat i 2013 positivt med 78,0 mill. kroner. Tilsvarende for 2012 var 53,9 mill. kroner.

NETTO DRIFTSRESULTAT 2013

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og bidrag til å finansiere investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. For å sikre en forsvarlig formuesforvaltning er det anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre minimum 3 prosent av sum driftsinntekter. For å opprettholde et stabilt investeringsnivå uten reell økning av gjelden, er det nødvendig at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene holder seg på et

relativt høyt nivå. Kommunen har store investeringsbehov, og bør tilstrebe en høy egenfinansieringsgrad i investeringene. Investeringsbehovet er innarbeidet i økonomiplanen for 2014 - 2017.

Kommunens netto driftsresultat er forbedret med 10,4 mill. kroner fra 2012. Resultat er fremdeles negativt og ble i 2013 minus 7,6 mill. kroner, 6,5 mill. kroner svakere enn budsjett. Figuren over viser at netto driftsresultat utgjør minus

0,4 prosent av driftsinntektene i 2013. Det er anbefalt at netto driftsresultat bør utgjøre 3 prosent av driftsinntektene for å ha en buffer mot sviktende inntekter og/eller økte utgifter. For kommunen tilsvarer dette 51,5 mill. kroner. I forhold til målet ble netto driftsresultat hele 59,1 mill. kroner dårligere i 2013 og kommunen er langt unna en økonomi i finansiell balanse.

REGNSKAPSMESSIG RESULTAT

Driftsregnskapet for 2013 er gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på 15,3 mill. kroner. Merforbruket utgjorde

0,9 prosent av totale driftsinntekter. Netto er det brukt 6,3 mill. kroner av bundne fond. Tilsvarende i 2012 var 21,1 mill. kroner. I tillegg er det overført

14,3 mill. kroner fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet vedrørende momskompensasjon fra investeringer. Tilsvarende i 2012 var 6,3 mill. kroner.

KOMMUNENS INNTEKTER

Skatt og rammetilskudd er kommunens største inntektskilde og utgjør i 64,8 prosent av kommunens inntekter. Tilsvarende tall i 2012 var 65,8 prosent. Reduksjonen skyldes at andre inntekter som brukerbetalinger og refusjoner øker mer enn skatt og rammetilskudd. Veksten i skatteinntektene er på 8,3 prosent fra 2012 til 2013. Landsgjennomsnittet økte med 5,7 prosent i samme periode. Den store veksten i skatteinntekten gjør at kommunen får 6,0 mill. kroner mindre

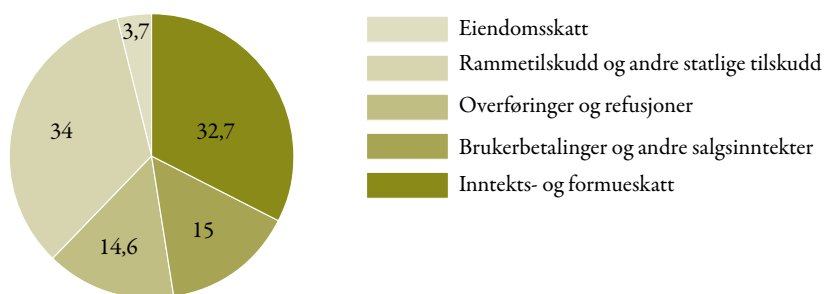
overført gjennom inntektsutjevningen sammenlignet med 2012. Samlet økte inntektene fra skatt og rammetilskudd med 4,9 prosent fra 2012.

Brukerbetalinger og andre salgs- og leieinntekter utgjør 15,0 prosent av kommunens inntekter, tilsvarende i 2012 var 14,5 prosent. Den største økningen er knyttet til kommunale avgifter, plan- og byggesaksgebyr samt økte inntekter i Atlanterhavsbadet. Samlet økte brukerbetalingene og andre salgs- og

leieinntekter med 10,9 prosent fra 2012.

Overføringer og refusjoner utgjør 14,6 prosent av de totale inntektene til kommunen, tilsvarende i 2012 var 13,9 prosent. Økningen skyldes en betydelig økning i inntekter knyttet til ressurskrevende brukere. Sykefraværet er høyere enn i 2012, noe som øker refusjon sykelønn. Videre mottok kommunen øremerket statstilskudd som skulle finansiere 10 lærerstillinger på ungdomstrinnet. Samlet økte overføringer med krav til motytelser med 11,8 prosent fra 2012.

Eiendomsskatt utgjør 3,7 prosent av kommunens inntekter, tilsvarende i 2012 var 3,6 prosent. Økningen skyldes økt promillesats med 0,25 promillepoeng fra 2012 til 2013. Inntektsveksten fra eiendomsskatt er på 5,2 mill. kroner, hvor om lag 4,2 mill. kroner kommer som følge av økt promillesats, mens 1,0 mill. kroner er volumøkning som følge av høy byggeaktivitet.

Prosentvis fordeling av kommunens inntekter 2013

KOMMUNENS UTGIFTER

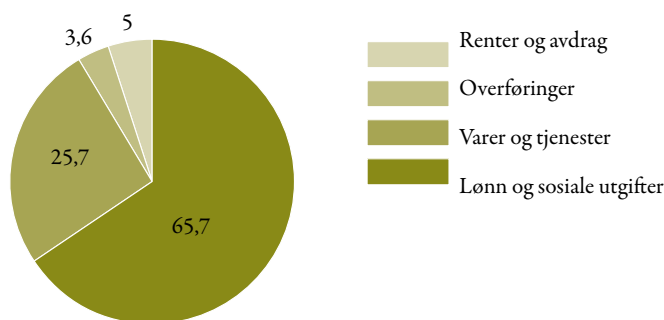
Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgiftspost og utgjør hele 66,6 prosent av kommunens utgifter. Tilsvarende tall i 2012 var 64,7 prosent. Økningen skyldes at lønnskostnadsveksten er større enn veksten i andre utgifter som kjøp av varer og tjenester, overføringer og finanskostnader. Samlet økte lønn og sosiale utgifter med 8,5 prosent fra 2012.

Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon utgjør 16,0 prosent av de totale utgiftene til

kommunen. Tilsvarende i 2012 var 17,0 prosent. Det er hovedsakelig reduserte utgifter til vedlikehold innen tekniske tjenester som gjør at andelen er redusert fra 2012. Husleieutgifter samt kostnader til kurs og opplæring øker mest innen denne utgiftsgruppen. Samlet ble utgiftene redusert med 0,8 prosent fra 2012.

Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon utgjør 10,0 prosent av de totale utgiftene til kommunen. Tilsvarende tall i 2012 var 10,9 prosent. Dette er tjenester som

andre kommuner, fylkeskommuner eller andre tjenesteleverandører yter direkte til brukerne på vegne av kommunen. Tilskudd til ikke-kommunale barnehager utgjør den største andelen innenfor utgiftsgruppen. Tilskuddet utgjorde 84,4 mill. kroner i 2013. Privatpraktiserende leger og fysioterapeuter mottok 15,1 mill. kroner i driftstilskudd. Kommunen kjøpte tjenester til fosterhjemsplasserte barn fra andre kommuner for 5,1 mill. kroner. Dette er en nedgang på 30,1 prosent fra 2012. Videre betalte kommunen 5,3 mill. kroner til Helse Møre og Romsdal for utskrivningsklare pasienter.

Prosentvis fordeling av kommunens utgifter 2013

Overføringsutgifter utgjør 6,1 prosent av de totale utgiftene til kommunen. Tilsvarende i 2012 var 6,2 prosent. Overføringsutgifter er tilskudd og overføringer som ikke er knyttet til kjøp eller avtale om leveranse av konkrete tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon.

Netto renter og avdrag utgjør 5,0 prosent av kommunens driftsutgifter mot 4,4 prosent i 2012. Dette skyldes i hovedsak økte avdrag samt bortfall av aksjeutbytte. Samlet økte utgiftene til renter og avdrag med 19,1 prosent fra 2012.

RAMMEOMRÅDENE

	REGNSKAPSRESULTAT PER RAMMEOMRÅDE (TUSEN KR)	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
10	Politisk styring	18 329	24 773	13 963	14 146	11 606	11 222	-384
12	Sentraladministrasjonen	66 151	70 846	69 199	75 943	79 025	78 343	-682
20	PP-tjenesten	5 797	6 805	7 533	7 990	7 678	8 459	781
21	Grunnskoler	211 266	220 281	234 272	251 799	259 610	260 735	1 125
23	Barnehager	7 094	2 885	134 085	143 043	157 451	155 871	-1 580
25	Kultur og næring	34 968	35 291	37 462	38 907	41 600	40 810	-790
30	Fellestjenester pleie og omsorg	24 356	24 646	9 714	9 782	29 603	30 017	414
31	Sykehjem	114 806	119 863	124 238	137 030	149 189	143 219	-5 970
32	Hjemmetjenester	74 549	78 778	101 734	111 480	97 325	94 886	-2 439
33	Psykisk helse	20 297	20 394	23 236	26 113	30 043	30 711	668
34	NAV Kristiansund	50 561	49 606	51 021	51 051	53 931	50 749	-3 182
35	Barn, familie, helse	61 133	63 018	69 036	69 360	70 700	70 448	-252
36	Bo-/ dagtilbud/ oppfølging	83 950	96 302	98 497	108 964	108 477	110 587	2 110
45	Eksterne enheter	15 420	15 879	20 648	20 927	22 412	22 920	508
60	Byingeniøren	-10 123	-16 053	2 440	4 523	-1 703	4 485	6 188
62	Plan og bygning	4 307	3 999	6 287	8 513	8 774	8 881	107
64	Bygg og eiendom	16 119	25 152	26 745	31 727	27 049	30 884	3 835
65	Brann og redning	18 329	18 720	20 988	22 040	22 295	22 091	-204
66	Park og idrett	4 175	5 327	5 519	5 576	6 218	6 398	180

Den kommunale tjenesteproduksjonen har et netto merforbruk på 8,2 mill. kroner i forhold til budsjett i 2013. Hvis vi korrigerer for inntekter fra momskompensasjon og premieavvik, vil merforbruket i den interne kommunale tjenesteproduksjonen, sett opp imot tildelt budsjett, øke betydelig. Det er også slik at selv om netto merforbruk er relativt høyt, er det viktig å være klar over at avvikene mellom enkelte rammeområder er betydelige. Rammeområdet med størst merforbruk er et område for felles avsetninger, hvor blant annet utgifter til samhandlingsreformen føres. Dette har et merforbruk på 9,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Rammeområdet med størst mindreforbruk, byingeniøren inklusiv selvkostområdene, har et mindreforbruk på 6,2 mill. kroner. Det økonomiske resultat i de kommunale driftsenhetene vil bli vurdert i forhold

til økonomireglementets bestemmelser om over-/ underskudd i en egen sak for bystyret.

POLITISK STYRING

Rammeområdet har et merforbruk på 0,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Ordførerens kontor og politiske utvalg står for 90 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 0,2 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak høyere kostnader til trykking og revisjon enn budsjettet. Valg og sekretariat for kontrollutvalg utgjør resterende 10 prosent av rammeområdets utgifter og har et merforbruk på 0,2 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i stor grad at det ikke er budsjettet med husleie til kontrollutvalgets sekretariat.

SENTRALADMINISTRASJON

Rammeområdet har et merforbruk på 0,7 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Hovedsakelig skyldes dette betydelig økte kostnader knyttet til overformynderi og hjelpeverge. Overformynderiet er overført til staten, og kommunen er trukket i rammetilskudd for å finansiere dette, men opplever likevel at betydelige kostnader til juridisk bistand for klienter er kommunens ansvar. I tillegg er det budsjettet for høye inntekter i forbindelse med salg av advokattjenester, samt at seniorordningen ble dyrere for kommunen enn først antatt.

PP-TJENESTEN

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Hovedårsaken er større inntekter fra fylkeskommunen grunnet

at avregningen for 2012 ble inntektsført i 2013. Videre var deltakerkommunenes andel for lavt budsjettert, slik at dette medførte en merinntekt fra samarbeidskommunene. I tillegg er det i liten grad benyttet vikarer ved sykefravær.

GRUNNSKOLE

Rammeområdet har et mindreforbruk på 1,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Grunnskole og skolefritidsordningen står for 87 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et mindreforbruk på 3,2 mill. kroner i forhold til budsjett. I tillegg er refusjoner fra andre kommuner knyttet til fosterhjemsbarn større enn forutsatt. Skolelokaler og skyss utgjør 4 prosent av totalutgiftene og har et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner. Strømutgifter og kostnader til vedlikehold av skolebyggene er høyere enn budsjettert, men reduserte utgifter til skoleskyss oppveier for merkostnadene. Spesialpedagogiske opplæringstilbud og voksenopplæring utgjør 8 prosent av totalutgiftene på rammeområdet og har et merforbruk på 2,3 mill. kroner i forhold til budsjett. Hovedårsaken er en uforutsett økning i antall elever med tiltak som medførte kostnader i form av økt lærerressursbruk, samt en svekking av finansieringen fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet.

BARNEHAGER

Rammeområdet har et merforbruk på 1,6 mill. kroner i forhold til revidert

budsjett. Kommunale barnehager står for 46 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 0,5 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i stor grad økte kostnader til styrking av tilbud til barn med ekstra behov. Mindreforbruk på 0,3 mill. kroner, knyttet til drift av bygningsmassen, reduserer noe av merforbruket i de kommunale barnehagene. Tilskudd til private barnehager utgjør 54 prosent av totalutgiftene på rammeområdet og har et merforbruk på 1,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Driftstilskuddet beregnes med utgangspunkt i utgifter kommunen har til drift av egne barnehager, slik at driftsresultatet for kommunale barnehager påvirker direkte tilskuddet til private barnehager. For å høyne kvaliteten på barnehagene og sikre en kostnadsbesparende ressursbruk, er kommunens barnehagestruktur under utvikling. I neste økonomiplanperiode er det innarbeidet erverv av tomt grunn og bygging av 3 nye store kommunale barnehager.

KULTUR OG NÆRING

Rammeområdet har et merforbruk på 0,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Kultur og næringsenheten står for 55 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 2,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Hovedårsaken er svikt i forventede inntekter samt at det er utbetalt en større andel tilskudd til lag og organisasjoner enn budsjettert. Atlanten idrettspark

utgjør 13 prosent av totalutgiftene på rammeområdet og har et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner. Dette skyldes økt billettsalg i badeland samt utleie av idrettshall. Kulturskoletilbudet står for 20 prosent av totalutgiftene og har et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner. Dette skyldes i stor grad at det ikke er leid inn vikar ved sykefravær. Biblioteksfunksjonen utgjør 12 prosent av totalutgiftene på rammeområdet og har et mindreforbruk på 0,4 mill. kroner. Hovedårsaken er vakant stilling og inntekter fra salg av tjenester til andre kommuner.

FELLESTJENESTER PLEIE OG OMSORG

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Interne tjenester som felleskjøkken, vaskeri, transport- og vaktmestertjenester utgjør 65 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 0,2 mill. kroner. Dette skyldes økte driftsutgifter særlig knyttet til matvarer, strøm og leie av transportmidler. Kostnader knyttet til tildeling av pleie- og omsorgstjenester, tildeling av kommunale boliger samt brukerstyrt personlig assistent (BPA), står for 35 prosent av totalutgiftene til rammeområdet, og har et mindreforbruk på 0,6 mill. kroner. Kostnadene til BPA er høyere enn budsjettert, men statlige tilskudd kompenserer for dette merforbruket.

Strømutgifter

og kostnader til vedlikehold av skolebyggene er høyere enn budsjettert, men reduserte utgifter til skoleskyss oppveier for merkostnadene.

Atlanten idrettspark

utgjør 13 % av totalutgiftene på rammeområdet og har et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner. Dette skyldes økt billettsalg i badeland, og utleie av idrettshall.

Rammeområdet

Park og idrett har et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner, i hovedsak p.g.a. merinntekter knyttet til arbeid utført for andre enheter i kommunen.

SYKEHJEM

Rammeområdet har et merforbruk på 6,0 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Kostnader til direkte pleie- og omsorgstjenester i institusjon står for 88 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 7,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Sykefraværet er uendret i forhold til 2012 og ligger på om lag 11,1 prosent. Dette medfører utstrakt bruk av sykevikar og overtid samt bruk av vikarbyrå. Sykehjemmene opplever også at brukerne har behov for mer spesialiserte og ressurskrevende tjenester. Samhandlingsreformen har forsterket dette behovet ved at pasienter blir utskrevet fra sykehus tidligere enn før. Aktiviseringsstilbud og rehabilitering utgjør 12 prosent av totalutgiftene og har et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner. Dette skyldes at det ble utbetalt mindre driftstilskudd til fysioterapi enn budsjettet.

HJEMMETJENESTER

Rammeområdet har et merforbruk på 2,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Direkte pleie- og omsorgstjenester i hjemmet står for 84 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 2,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i stor grad utviklingen i bruk av vikarbyrå. På samme måte som sykehjemmene, opplever hjemmetjenesten at brukerne har behov for mer sammensatte tjenester samt at antall brukere har økt betydelig etter at samhandlingsreformen ble iverksatt i 2012. Utgifter til omsorgsboliger med heldøgns bemanning utgjør 16 prosent av totalutgiftene til rammeområdet og har et merforbruk på 0,3 mill. kroner. Dette skyldes økt innleie fra vikarbyrå på grunn av en relativt stor økning i sykefraværet i forhold til 2012.

PSYKISK HELSE

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,7 mill. kroner i forhold til revidert

budsjett. Rammeområdet har brukere som krever mer spesialiserte og omfattende tjenester. Dette har ført til merutgifter knyttet til lønn og sosiale utgifter, men inntektene fra ordningen med ressurskrevende brukere er større enn først antatt.

NAV KRISTIANSUND

Rammeområdet har et merforbruk på 3,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Sosialkontoret står for 69 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 1,7 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i stor grad forebyggende arbeid samt høye utgifter knyttet til kvalifiseringsordningen. Kjøp av konsulenttjenester er i hovedsak et kostnadsreduserende tiltak for ungdom, hvor spesialpsykolog bistår i saker der personer med full sosialhjelp skal over på statlige stønader. Dette er hovedårsaken til mindreforbruk på ordinær sosialhjelp. Kostnader direkte knyttet til flyktninger utgjør 31 prosent av totalutgiftene til rammeområdet og har et merforbruk på 1,5 mill. kroner. Hovedsakelig skyldes dette økte utgifter til introduksjonsstønad og tilskudd til livsopphold.

BARN, FAMILIE, HELSE

Rammeområdet har et merforbruk på 0,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Barneverntjenesten står for 54 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 0,6 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak at enheten, grunnet høyt sykefravær, har leid inn konsulenttjenester for å hindre avbrudd i saksbehandlingen og oppfølgingsarbeidet. Rammeområdet har totalt et sykefravær på 10,3 prosent, en økning på 3,6 prosentpoeng sammenlignet med 2012. Helsestasjonene og skolehelsetjenesten utgjør 22 prosent av totalutgiftene til rammeområdet og har et mindreforbruk på 0,1 mill. kroner. Dette skyldes økning i refusjoner til fastlønnede fysioterapeuter og jordmørtjenester. Kostnader knyttet

til samfunnsmedisinlegetjenester, AMK-sentral og voldtekstmottak utgjør 24 prosent av utgiftene og har et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner. Dette skyldes at utgiftene til legevaksordningen er lavere enn budsjettet, samt økte inntekter fra tjenestestalg.

BO- OG DAGTILBUD/OPPFØLGING

Rammeområdet har et mindreforbruk på 2,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Dagsentertilbud utgjør 15 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 1,0 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes at budsjetterte lønnskostnader er belastet botilbud. Avlastningstilbud utgjør 17 prosent av rammeområdets utgifter og er i balanse i forhold til revidert budsjett. Direkte pleie- og omsorgstjenester knyttet til botilbud står for 68 prosent av netto driftsutgifter og har et mindreforbruk på 3,1 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes merinntekt knyttet til ordningen med ressurskrevende brukere. Kommunen opplever en stor pågang av brukere under 67 år som har behov for omfattende tjenester. Rammeområdet har til dels budsjettet med denne økningen, men inntektene er større enn forutsatt i budsjettet.

BYINGENIØREN

Rammeområdet har et mindreforbruk på 6,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Dette skyldes i hovedsak reduserte utgifter til kjøp av materialer og vedlikeholdstjenester, reduserte strømutgifter samt mindre overføringer til interkommunale tjenester enn i 2012. Samlede gebyrinntekter, refusjoner og øvrige inntekter er mindre enn budsjettet og relaterer seg til mindreinntekter til de gebyrfinansierte tjenestene innenfor selvkostområdet.

Selvkostområdet for vann endte totalt med et overskudd på 2,2 mill. kroner. Overskuddet er benyttet til å dekke inn deler av tidligere års underskudd

på 5,0 mill. kroner. Overskuddet på selvkostområdet skyldes redusert ressursinnsats på vedlikehold av ledningsnett. For lite innkrevd gebyr ved utgangen av 2013 utgjør 2,8 mill. kroner, og må dekkes inn i form av økte gebyrinntekter og/eller redusert aktivitet de kommende 5 år.

Selvkostområdet for avløp endte med et underskudd på 5,0 mill. kroner. Underskuddet forklares ut i fra at gebyrinntektene ble satt for lavt i forhold til aktivitetsnivået i 2013 og de investeringer som tidligere har vært gjennomført innen avløpssektoren. For lite innkrevd gebyr ved utgangen av 2013 utgjør 5,0 mill. kroner og må dekkes inn i form av økte gebyrinntekter og/eller redusert aktivitet de kommende 5 år.

Selvkostområdet for renovasjon endte med et samlet underskudd på 5,1 mill. kroner. Underskuddet ble delvis dekt opp ved bruk av fond på 3,1 mill. kroner. Årets underskudd forklares ut i fra svikt i inntektene som følge av ombygging av miljøstasjon på Hagelin, samt økte avfallshåndteringskostnader som følge av økt avfallsmengde. For lite innkrevd gebyr ved utgangen av år 2013 utgjør 2,0 mill. kroner og må dekkes inn i form av økte gebyrinntekter og/eller redusert aktivitet de kommende 5 år.

Selvkostområdet for slam gikk med et overskudd på 0,2 mill. kroner. Overskudd er avsatt til fond, og er ved utgangen av 2013 akkumulert opp til 0,5 mill. kroner. Dette innebærer at det er innkrevd totalt 0,5 mill. kroner i for høye gebyrer som må tilbakeføres gjennom tilpassede gebyrer i årene som kommer.

PLAN OG BYGNING

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Tjenester knyttet til regulering, byggesak og naturforvaltning utgjør 90 prosent av rammeområdets netto kostnader og har et merforbruk på 0,7 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter som følge av nye årsverk

i forhold til 2012. Rammeområdet opplever stor etterspørsel etter tjenester og er derfor tilført nye årsverk som skal dekke dette behovet. Deler av økningen i årsverk er tenkt finansiert gjennom økte gebyrinntekter, men økningen i inntekter har ikke vært tilstrekkelig til å oppnå balanse i regnskapet. Kart- og oppmålingstjenester utgjør 10 prosent av netto kostnader og har et mindreforbruk på 0,8 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i stor grad salg av tjenester knyttet til byggetilsyn til andre kommuner. I tillegg har et årsverk vært holdt vakant deler av året.

BYGG OG EIENDOM

Rammeområdet har et mindreforbruk på 3,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Bygg- og vedlikeholdskostnader utgjør 23 prosent av rammens totale netto driftskostnader, og har et mindreforbruk på 4,7 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i all hovedsak mottatt oppgjør fra forsikringselskap samt økte leieinntekter fra kommunale utleieboliger og forretningslokaler. Renhold av kommunale bygg utgjør 77 prosent av rammens totale netto driftskostnader, og har et merforbruk på 0,9 mill. kroner. Merforbruket skyldes i all hovedsak økte lønnskostnader til renhold.

BRANN OG REDNING

Rammeområdet har et merforbruk på 0,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Innen forebyggende arbeid utgjør netto driftskostnader et merforbruk på 0,3 mill. kroner. Merforbruket vil medføre en økning i feiegebyrene for innbyggerne i Kristiansund for å dekke opp det akkumulerte underskuddet på 0,7 mill. kroner innenfor dette avgiftsområdet. For beredskap utgjør netto driftskostnader 22,5 mill. kroner og har et mindreforbruk i forhold til budsjett på 0,1 mill. kroner. Tilsvarende for år 2012 var 4,6 mill. kroner i merforbruk. Årsak til endring mer-/mindreforbruk skyldes i hovedsak at rammen ble styrket med 3,7 mill. kroner ved 1. tertial i 2013.

PARK OG IDRETT

Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Netto kostnader til forvaltning av parker og grøntanlegg utgjør 74 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et mindreforbruk på 0,7 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak merinntekter knyttet til arbeid utført for andre enheter i kommunen. Drift av kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg utgjør 26 prosent av rammeområdets netto driftsutgifter og har et merforbruk på 0,5 mill. kroner. Dette skyldes blant annet økte utgifter til vedlikehold av idrettsanleggene samt økte fyringsutgifter.

EKSTERNE ENHETER

Rammeområdet består av kommunens tilskudd til Kristiansund Kirkelig fellesråd, Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF, Varde AS, Nordmøre krisesenter IKS og Kristiansund havnekaske. Rammeområdet har et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Dette skyldes inntektsføring av tidligere avsatte statstilskudd knyttet til Nordmøre krisesenter.

INVESTERING

INVESTERINGSREGNSKAP

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse. Investeringsregnskapet har en samlet finansiering, noe som medfører at med ubrukte lånemidler per årsslutt, vil finansiering være lik finansieringsbehov.

INVESTERINGSREGNSKAP (TUSEN KR)	REGNSKAP 2009	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-10 538	-14 994	-7 601	-1 261	-292	-12 500	-12 208
Andre salgsinntekter	-2 304	-3 212	-1 046	-4 454	-9 233	0	9 233
Refusjoner og statlige overføringer	-21 303	-18 749	-23 133	-10 116	-7 387	-17 350	-9 963
Renteinntekter og utbytte	-34	-35	-41	-47	-46	0	46
Sum inntekter	-34 178	-36 990	-31 821	-15 879	-16 958	-29 850	-12 892
Lønn og sosiale utgifter	1 455	1 633	1 354	868	1 981	0	-1 981
Kjøp av varer og tjenester	140 696	134 519	124 734	111 871	205 280	0	-205 280
Renteutgifter og overføringer	2 442	2 072	3 729	621	1 265	467 887	466 622
Fordelte utgifter	0	0	0	12	0	0	0
Sum utgifter	144 593	138 225	129 817	113 373	208 526	467 887	259 361
Avdrag på lån	19 015	7 289	27 071	19 110	17 531	0	-17 531
Utlån og aksjekjøp	37 058	48 470	37 054	40 710	52 128	49 250	-2 878
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	7 127	7 948	0	0	0
Avsatt til ubundne kapitalfond	22 538	19 505		10 842	0	0	0
Avsatt til bundne fond			12 198	3 100	9 705	0	-9 705
Sum finanstransaksjoner	78 611	75 264	83 450	81 710	79 364	49 250	-30 114
Finansieringsbehov	189 027	176 499	181 446	179 204	270 932	487 287	216 355
Overført fra driftsregnskapet	0	-2 558	-7 264	-6 270	-14 300	0	14 300
Bruk av lån	-128 532	-133 829	-110 503	-136 902	-224 824	-480 967	-256 143
Aksjesalg og mottatte avdrag	-8 353	-14 825	-17 123	-22 353	-17 983	-5 500	12 483
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	-2 003	0	0		0
Bruk av fond	-36 582	-18 159	-36 605	-13 679	-13 825	-820	13 005
Bruk av Likviditetsreserve	-15 632	0	0	0	0		0
Sum finansiering	-189 098	-169 372	-173 499	-179 204	-270 932	-487 287	-216 355
Udisponert	71						
Udekket		7 127	7 948	0	0		

Tabellen over viser regnskap og budsjett for kommunens investeringer. Kommunen hadde i 2013 en samlet investeringskostnad på 208,5 mill. kroner. Dette er 259,4 mill. kroner lavere enn budsjettert, og 95,2 mill. kroner høyere enn samlede investeringskostnader i 2012. Årsaken til at forbruket er vesentlig lavere enn budsjettert skyldes forsinkelser i oppstart og gjennomføring av vedtatte investeringer, hovedsakelig på grunn av manglende kapasitet. Ved utgangen av

2013 er det tatt opp 238,0 mill. kroner i lån til investeringstiltak som ikke er gjennomført, helt eller delvis.

På grunn av lavere påløpte investeringskostnader enn antatt, ble finansieringsbehovet i 2013 lavere enn budsjettert. Årets investeringsregnskap har et samlet finansieringsbehov på 287,9 mill. kroner. Dette er dekket slik:

» Bruk av lånemidler
224,8 mill. kroner.

» Salg anleggsmidler 0,3 mill. kroner.
» Mottatte avdrag på utlån og aksjesalg 18,0 mill. kroner
» Mottatte refusjoner 5,2 mill. kroner.
» Tilskudd til investeringer 2,2 mill. kroner.
» Overført fra driftsregnskapet, merverdiavgiftskompensasjon investeringer 14,3 mill. kroner.
» Bruk av fond og avsetninger 13,8 mill. kroner.
» Andre inntekter 9,3 mill. kroner.

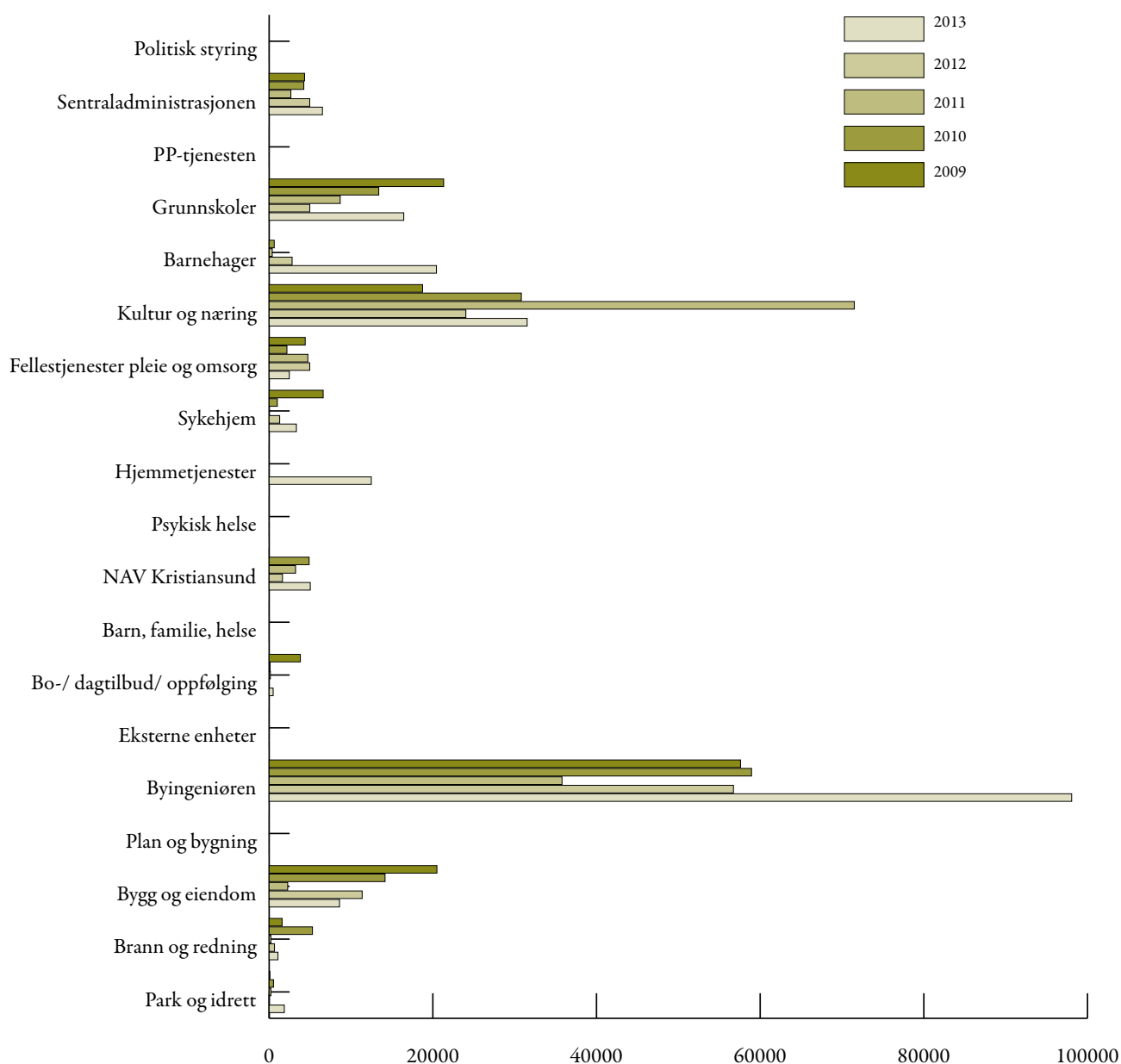
STORE PROSJEKTER

Tabellen under gir oversikt over investeringsprosjekt med en kostnadsramme over 8 mill. kroner. Rapporteringen er i samsvar med kommunens økonomireglement.

STORE PROSJEKTER (TUSEN KR)	TOTALT BUDSJETTERT T.O.M. 2016	FORBRUK I 2013	BEVILGET T.O.M. 2013	TOTALT MEDGÅTT T.O.M. 2013	REST	KOMMENTAR
Dale Barnehage - utbygging	21 100	19 746	21 100	19 746	1 354	Mindre utarbeider gjenstår.
Roligheten - nye boliger	16 500	4 612	15 000	4 751	10 249	4 mill. kroner av budsjett er husbanktilskudd
Tempoveien 23 - nytt sykehjem	160 000	2 105	50 500	3 324	47 176	Detaljprosjektering pågår.
Nordlandet ungdomsskole - totalrenovering	188 000	1 023	70 000	1 827	68 173	Totalt budsjett er inkl. 15 mill. kroner til midlertidige undervisningslokaler.
Tollåsenga - omsorgsboliger	76 050	161	6 750	464	6 286	Prosjektet er forsinket.
Opera- og kulturhus - forprosjekt	18 000	14 045	18 000	26 386	-8 386	Forprosjekt ferdig. Vedtatt å søke stat og fylkeskommune om finansiering til realisering.
Hjemmetjenesten - nytt administrasjonsbygg med hjelpemiddellager	13 500	12 479	13 500	12 479	1 021	Noe tilpasninger av lokalene gjenstår.
IKT - «Aksjon skole»	10 035	1 790	10 035	10 209	-174	Ferdigstilt i 2013, med merforbruk. Regnskap ikke avsluttet.
Boliger til funksjonshemmede	16 771	287	13 771	287	13 484	Prosjektet er forsinket.
Sum omtalte prosjekt	519 956	56 248	218 656	79 473	139 183	

RAMMEOMRÅDENE

INVESTERINGER PER RAMMEOMRÅDE (TUSEN KR)	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2013	BUDSJETT 2013	AVVIK 2013
Politisk styring				-
Sentraladministrasjonen	4 958	6 509	7 847	-1 338
PP-tjenesten				-
Grunnskoler	4 963	16 448	91 030	-74 582
Barnehager	2 803	20 442	23 700	-3 258
Kultur og næring	24 037	31 526	50 781	-19 255
Fellestjenester pleie og omsorg	4 955	2 463	11 877	-9 414
Sykehjem	1 285	3 327	48 450	-45 123
Hjemmetjenester	-	12 479	13 500	-1 021
Psykisk helse				-
NAV Kristiansund	1 627	5 023	16 373	-11 350
Barn, familie, helse				-
Bo-/ dagtilbud/ oppfølging	-	487	20 368	-19 881
Byingeniøren	56 736	98 065	159 241	-61 176
Plan og bygning				-
Bygg og eiendom	11 363	8 596	21 214	-12 618
Brann og redning	646	1 075	1 006	69
Park og idrett	-	1 853	2 250	-397
Utlån	-	235	250	-15
Sum investeringer	113 373	208 528	467 887	-259 359

Investeringer siste fem år per rammeområde

13 av 14 rammeområder har samlet sett et mindreforbruk i forhold til budsjett. Mindreforbruket varierer fra 0,4 til 74,6 mill. kroner, og skyldes en kombinasjon av manglende planleggings- og gjennomføringskapasitet og utsettelse av endelig gjennomføringsbeslutning.

Av kommunens samlede brutto investeringer på 208,5 mill. kroner gjennomført i 2013, er 75,5 mill.

kroner knyttet til de kommunale selvkostområdene. Nedenfor følger en omtale av de største og viktigste prosjektene innenfor det enkelte rammeområdet.

POLITISK STYRING

Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.

SENTRALADMINISTRASJON

Rammeområdet har en investeringsramme på 7,8 mill. kroner i 2013. Den største utgiften er knyttet til innføringen av nytt lønn-, økonomi- og personalsystem. Investeringsutgiftene utgjør 2,99 mill. kroner. Merutgiftene på 0,24 mill. kroner skyldes ekstra arbeid med omlegging utført av egne medarbeidere. I tråd med budsjettet er det brukt 0,5 mill. kroner på etablering

av Skattens hus og 0,5 mill. kroner til anskaffelse av nytt kvalitetssystem. Det er foretatt IT investeringer for til sammen 1,35 mill. kroner. Dette er 0,65 mill. kroner over budsjett. Merforbruket skyldes investeringer i forbindelse med ombygging av rådhuset og omlegging av teknisk infrastruktur i bygget.

PP-TJENESTEN

Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.

GRUNNSKOLE

Rammeområdet har en investeringsramme på 91,0 mill. kroner i 2013. Det er i løpet av året gjennomført fasaderehabilitering av Nordlandet barneskole samt fasaderehabilitering og skifte av tak på Dalabrekka barneskole. Prosjektene er avsluttet innenfor budsjett og skolene er oppgradert med en samlet kostnad på 13,7 mill. kroner. Prosjektet «Aksjon skole» er videreført fra tidligere år. Det er i 2013 brukt 1,8 mill. kroner. Dette er 0,5 mill. kroner over budsjett. Totalt er det benyttet 10,0 mill. kroner over fire år på å løfte den digitale standarden og kompetansen i grunnskolen i Kristiansund. Prosjektet er avsluttet med et samlet merforbruk på 0,1 mill. kroner. Totalrenovering og modernisering av Nordlandet ungdomsskole er et av kommunens store investeringsprosjekt i kommende økonomiplanperiode. Prosjektet har en investeringsramme på hele 188,0 mill. kroner, hvorav 15,0 mill. kroner til midlertidige undervisningslokaler. Det er i 2013 brukt 1,0 mill. kroner til prosjektering. Det var opprinnelig budsjettert med investeringer for 69,1 mill. kroner i 2013, men plankomiteens arbeid ble først godkjent av bystyret i oktober 2013. Forventet byggestart er september 2014.

BARNEHAGER

Rammeområdet har en investeringsramme på 23,7 mill. kroner i 2013. Ved Dale barnehage er det satt opp et nytt

frittstående bygg for de minste barna. Investeringsrammen for nybygget er på 21,1 mill. kroner. Utgiftene i 2013 var 19,7 mill. kroner. Kun noe mindre utarbeid gjenstår, ellers er prosjektet avsluttet.

KULTUR OG NÆRING

Rammeområdet har en investeringsramme på 50,8 mill. kroner i 2013. Aktiviteten på området har vært konsentrert rundt forprosjektet til nytt opera- og kulturhus. Forprosjektet var budsjettert med en kostnadsramme på totalt 18,0 mill. kroner. Prosjektet er avsluttet med et samlet merforbruk på 8,4 mill. kroner. Forprosjektet er blitt mer omfattende enn forventet, og de økonomiske og arealmessige rammene er endret underveis. Forprosjektet har ledet til gjennomarbeidede planer, som innebærer at opera- og kulturhuset nå er realiserbart. Kommunen har vedtatt å søke staten og Møre og Romsdal fylkeskommune om finansiering til realiseringen.

Det var i 2013 budsjettert med totalt 29,0 mill. kroner til oppgradering av ulike stadionanlegg. Arbeidet er forsinket fordi det har tatt tid å foreta nødvendige avklaringer rundt tilrettelegging og disponering av flere anlegg, deriblant lokalisering av nytt stadionanlegg for KBK.

9,7 mill. kroner ble benyttet til kjøp av 134 mål næringsareal på Bolgneset. 45,8 mål av dette er utbyggingsareal. Investeringen er foretatt i henhold til vedtatt revidert budsjett.

FELLESTJENESTER PLEIE OG OMSORG

Rammeområdene har en investeringsramme på 11,9 mill. kroner i 2013. Kun 2,5 mill. kroner ble brukt. Det er blant annet kjøpt en eiendom i Repslagergata 13 som benyttes til et tilbud innenfor psykisk helse. Mindreforbruket skyldes blant annet at det har vist seg vanskelig å finne egnede tomter til plassering av småhus, forsinkelser i fremdrift for

Tollåsengaprojektet og andre mindre prosjekter innen rammeområdet.

SYKEHJEM

Rammeområdet har en investeringsramme på 48,5 mill. kroner i 2013. Ombygging og rehabilitering av Tempoveien 23 har en investeringsramme på 160,0 mill. kroner. Det er i 2013 brukt 2,1 mill. kroner til prosjektering og gjennomføring av anbudskonkurranse. Det var opprinnelig budsjettert med investeringer for 46,0 mill. kroner i 2013, men manglende kapasitet i kommunen og ny behandling av prosjektet i bystyret for å få på plass nødvendig finansiering har resultert i forsinkelser. Forventet byggestart er mars 2014.

HJEMMETJENESTER

Rammeområdene har en investeringsramme på 13,5 mill. kroner i 2013. Det har i 2013 vært arbeidet med å utrede en samling av de 3 hjemmetjenesteenhetene til en enhet. I den forbindelse er det investert i nytt administrasjonsbygg i Bedriftsveien 10 på Løkkemyra. Bygget skal også huse kommunens hjelpemiddelsentral. Investeringsrammen for prosjektet var på 13,5 mill. kroner. Utgiftene i 2013 var 12,5 mill. kroner. Det gjenstår å fullføre nødvendige ominnredningsarbeider.

PSYKISK HELSE

Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet utover kjøp av Repslagergata 13 som er ført under fellestjenester pleie og omsorg.

NAV KRISTIANSUND

Rammeområdet har en investeringsramme på 16,4 mill. kroner i 2013. Budsjettet gjelder flyktningeboliger og 5,0 mill. kroner ble brukt til dette formålet i 2013. Konkret er det foretatt en ombygging av leiligheter i Øvre Enggate 10 og totalrenovering av to leiligheter i Freiveien 88.

BYINGENIØREN - STORE PROSJEKTER (TUSEN KR)	TOTALT BUDSJETTERT T.O.M. 2016	FORBRUK I 2013	BEVILGET T.O.M. 2013	TOTALT MEDGÅTT T.O.M. 2013	REST	KOMMENTAR
Dalegata - utskifting av ledningsnett vann og avløp	39 000	18 616	39 000	26 896	12 104	Ferdigstilles rundt påske 2014.
Rv 70 - undergang, utskifting av vann og avløpsledning	13 946	4 855	13 946	12 513	1 433	Ferdigstilt i 2013, med mindreforbruk. Regnskap ikke avsluttet.
Ytterrågen - vei	10 300	4 195	10 300	10 300	-	Finansiert av Finansgruppen Eiendom AS, via anleggsbidrag.
Ytterrågen - vann, avløp og renovasjon	9 428	2 707	9 428	8 335	1 093	Ferdigstilt i 2013, med mindreforbruk. Regnskap ikke avsluttet.
Storkaia - plastring	8 000	7 440	8 000	7 681	319	Ferdigstilt i 2013, med mindreforbruk. Regnskap ikke avsluttet.
Miljøstasjonen - flytting vekt	37 600	3 064	3 063	3 216	-153	Reguleringsplan ikke ferdigstilt. Avventer prosjektering.
Renseanlegg - overføringsanlegg	73 000	566	6 500	656	5 844	Prosjektering pågår. Legging av ledninger igangsatt.
Hagelin - avløpsrenseanlegg	100 000	1 067	6 000	1 343	4 657	Prosjektering pågår.
Sum omtalte prosjekt	291 274	42 510	96 237	70 940	25 297	

BARN, FAMILIE, HELSE

Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.

BO- OG DAGTILBUD/OPPFØLGING

Rammeområdet har en investeringsramme på 20,4 mill. kroner i 2013. Midlene er satt av til nye boliger for funksjonshemmede, samt til renovering av kommunale boliger i Tollåsenga. Renoveringen av Tollåsenga er et omfattende prosjekt og bystyret har vedtatt å bevilge investeringsmidler til en etappevis gjennomføring av planene. Det er kun brukt 0,5 mill. kroner av investeringsmidlene i 2013, da begge prosjektene er forsinket.

BYINGENIØREN

Tabellen over viser de største prosjektene innenfor rammeområdet. Investeringsmidlene går i hovedsak til prosjekter innen VAR området. Rammeområdet har en investeringsramme på 159,2 mill. kroner i 2013.

Mindreforbruket på området skyldes blant annet at det er overført betydelige investeringsmidler fra tidligere år til vedtatte, ikke gjennomførte prosjekter.

PLAN OG BYGNING

Det er ikke investeringstiltak på dette rammeområdet.

BYGG OG EIENDOM

Rammeområdet har en investeringsramme på 21,2 mill. kroner i 2013. 10,0 mill. kroner av dette vedrører nye boliger for videresalg i Roligheten. Det er brukt 4,8 mill. kroner på prosjektet i 2013. Samlet budsjett vedrørende ENØK-tiltak i 2013 er på 8,9 mill. kroner. Kun 2,7 mill. kroner er brukt. Mindreforbruket skyldes manglende kapasitet til å planlegge og gjennomføre prosjekter.

BRANN OG REDNING

Rammeområdet har en investeringsramme på 1,0 mill. kroner i 2013. Rammeområdet har brukt 1,1 mill.

kroner på nytt utstyr til brann- og feiervesenet.

PARK OG IDRETT

Rammeområdene har en investeringsramme på 2,3 mill. kroner i 2013. Ved naustet i Lasken, som disponeres av Atlanten ungdomsskole, er det gjennomført tilrettelegging slik at dette kan benyttes i undervisning på en god måte. Det er brukt 1,35 mill. kroner. Budsjett var på 1,25 mill. kroner. Prosjektet er avsluttet. I tråd med budsjettet er det brukt 0,5 mill. kroner til anskaffelse av ny bil.

UTLÅN, KJØP AV AKSJER OG ANDELER

Det er i 2013 kjøpt aksjer og andeler for totalt 14,6 mill. kroner. Den største posten gjelder kjøp av 82 prosent av aksjene i Kristiansund Stadion AS til 14 mill. kroner. Ellers er det kjøpt aksjeposter i Snarveien AS, Gassvegen-Fylkesveg 215/279 AS, Nordmøre Fiskebåt AS samt Nordic Light Events AS for til sammen 0,6 mill. kroner.

BALANSE

BALANSEREGNSKAP

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital.

BALANSEREGNSKAP (TUSEN KR)	REGNSKAP 2013	REGNSKAP 2012	REGNSKAP 2011	REGNSKAP 2010	REGNSKAP 2009	ENDRING 2012-2013
Anleggsmidler	3 754 844	3 417 893	3 230 425	3 045 569	2 828 403	336 951
Faste eiendommer og anlegg	1 661 767	1 534 517	1 491 491	1 421 826	1 360 253	127 250
Utstyr, maskiner og transportmidler	55 616	39 305	31 696	33 127	32 547	16 311
Utlån	253 089	233 437	211 313	191 409	161 242	19 652
Pensjonsmidler	1 652 202	1 492 151	1 375 068	1 280 014	1 154 655	160 051
Aksjer og andeler	132 170	118 483	120 858	119 193	119 705	13 687
Omløpsmidler	500 401	538 686	338 206	348 294	300 170	-38 285
Premieavvik	206 331	198 130	182 567	146 348	120 382	8 201
Kortsiktige fordringer	111 922	101 929	102 009	96 714	84 905	9 993
Aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Sertifikater	0	0	0	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0	0	0	0
Kasse/bank/post	182 148	238 626	53 630	105 231	94 884	-56 478
Sum eiendeler	4 255 245	3 956 579	3 568 631	3 393 862	3 128 573	298 666
Egenkapital	-122 489	-178 022	-249 928	-501 114	-456 306	55 533
Disposisjonsfond	-24 767	-25 067	-18 413	-1 733	-1 733	300
Bundne driftsfond	-23 927	-30 785	-51 884	-54 916	-50 701	6 858
Ubundne investeringsfond	-10 193	-12 259	-11 667	-27 526	-36 978	2 066
Bundne investeringsfond	-11 978	-13 462	-13 756	-21 600	-10 396	1 484
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	-9 795	-14 372	0	0
Regnskapsmessig merforbruk	15265	0	0	14 777	14 777	15 265
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0	0	-2 003	-2 003	0
Udekket i investeringsregnskapet	0	0	7 948	7 127	0	0
Likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Prinsippendringer	15 760	15 760	15 760	15 760	15 760	0
Kapitalkonto	-82 649	-112 210	-168 121	-416 628	-385 033	29 561
Langsiktig gjeld	-3 915 672	-3 539 242	-3 119 366	-2 694 885	-2 494 903	-376 430
Pensjonsforpliktelse	-2 152 293	-1 945 137	-1 782 245	-1 392 435	-1 289 704	-207 156
Ihendehaverobligasjonslån	0	0	0	0	0	0
Sertifikatlån	-541 300	-204 400	0	0	0	-336900
Andre lån	-1 222 079	-1 389 705	-1 337 120	-1 302 450	-1 205 199	167 626
Kortsiktig gjeld	-217 084	-239 315	-199 338	-197 863	-177 364	22 231
Kassekreditt	0	0	0	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-217 084	-239 315	-199 338	-197 863	-177 364	22 231
Premieavvik	0	0	0	0	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-4 255 245	-3 956 579	-3 568 631	-3 393 862	-3 128 573	-298 666
Memoriakonti						
Ubrukte lånemidler	243 477	233 559	57 061	65 945	51 514	9 918
Andre memoriakonti	10 506	5 608	0	0	-9 619	4 898
Motkonto for memoriakontiene	-253 983	-239 167	-57 061	-65 945	-41 895	-14 816

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidlene viser regnskapsmessig verdi av pensjonsmidler, investeringer, utlån, aksjer og andeler. Regnskapsført verdi av kommunens anleggsmidler var 3 754,8 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en økning på 337,0 mill. kroner i løpet av året.

Pensjonsmidlene bør ikke sees isolert, men sammen med pensjonsforpliktelsene som regnskapsmessig er definert som langsiktig gjeld. Pensjonsforpliktelsene har økt med 207,2 mill. kroner i løpet av 2013. Det betyr at underdekningen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser har økt med 47,2 mill. kroner. Underdekningen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er på hele 500,1 mill. kroner ved utgangen av 2013.

ENDRING AV ANLEGGSMIDLER I 2013

(MILL KR)

Økte pensjonsmidler	160,0
Aksjekjøp i Kristiansund Stadion AS	14,0
Andre aksje- og andelskjøp (Nordic Light AS, Snarveien AS, Nordmøre Fiskebåt AS, Breiliskikten Borettslag, Fylkesveg 215-279 AS):	1,0
Aksjer i Imarfinans (nedskrevet for å redusere bompengerperioden)	-1,3
Egenkapitalinnskudd KLP	0,6
Nye startlån	36,0
Mottatte ordinære og ekstraordinære avdrag på startlån	-14,8
Nye utlån til Fellesrådet og Sundbåtvesenet	1,2
Mottatte avdrag på andre utlån (Havnekassen, Fellesrådet, Sundbåtvesenet, Grimsteds Stiftelse)	-3,3
Aktivering av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	210,5
Avskrivning av utstyr, bygg, investeringsområder m.m.	-66,9
Totale endringer	337,0

OMLØPSMIDLER

Omløpsmidlene er kasse, bankinnskudd, kortsiktige fordringer og premieavvik. Regnskapsført verdi av kommunens omløpsmidler var 500,4 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en reduksjon på 38,3 mill. kroner i løpet av året.

Reduksjon av omløpsmidler i løpet av 2013 henger sammen med reduksjon av kortsiktig gjeld, men årsakene til endringene er mer sammensatt. Premieavvik skal regnskapsmessig plasseres som omløpsmidler, men anses i analysesammenheng ofte som anleggsmidler. Dette skyldes at premieavvik ikke er likvide og har en tidshorisont på mange år.

ARBEIDSKAPITAL OG LIKVIDITET

Endring i arbeidskapitalen, basert på beløp fra balansen, viser endringene for ulike kategorier av omløpsmidler og kortsiktig gjeld. De enkelte deler er stort sett likvide, bortsett fra premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift. Dette er beløp som er innbetalt til

ENDRING AV OMLØPSMIDLER I 2013

(MILL KR)

Kasse og ubundne bankinnskudd	-59,1
Bundne bankinnskudd inkl. skattetrekkkonto	2,6
Refusjonskrav og tilgodehavender	10,0
Nytt premieavvik 2013 inkl. arbeidsgiveravgift	28,0
Amortisering av tidligere års premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift	-19,8
Totale endringer	-38,3

pensjonsselskapene, og hvert års premieavvik skal kostnadsføres lineært i løpet av de påfølgende 15 år, 10 år for nye premieavvik fra og med 2011. Det er nå "bundet" et så vidt stort beløp i premieavvik, samtidig som dette har økt betydelig fra år til år, at det medfører likviditetsmessige utfordringer for kommunen.

Amortisering, det vil si driftsmessig utgiftsføring, av premieavvik er fortsatt i en opptrappingsfase. Nyere premieavvik

skal dessuten amortiseres raskere enn tidligere. Dette medfører at den driftsmessige effekten av premieavvik, som i mange år har vært positiv, nå er i ferd med å snu. Om 3 til 4 år vil de tidligere positive premieavvikene medføre stadig større belastninger i driftsregnskapene når de skal amortiseres. En kan heller ikke regne med at de enkelte års nye premieavvik vil bli av en slik størrelse som de har vært. Dermed vil effekten av de kommende års premieavvik og amortisering av tidligere års positive

ARBEIDSKAPITAL

(TUSEN KR)

	2009	2010	2011	2012	2013
Omløpsmidler	300,2	348,3	338,2	538,7	500,4
Kortsiktig gjeld	-177,4	-197,9	-199,3	-239,3	-217,1
Arbeidskapital	122,8	150,4	138,9	299,4	283,3
Premieavvik pensjon inklusive arbeidsgiveravgift	120,4	146,4	182,6	198,1	206,3
Ubrukte lånemidler inklusive startlån	51,5	65,9	57,1	233,6	243,5
Korrigert arbeidskapital	-49,1	-61,9	-100,8	-132,3	-166,5

premieavvik medføre betydelige utfordringer for de kommende års budsjetter og regnskap.

Arbeidskapitalen, definert som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, skal angi kommunens betalingssevne på kort sikt. Premieavvik er en del av omløpsmidlene, men er i realiteten bundet og dermed av langsiktig karakter. Premieavvik er ikke likvid, det vil si at dette ikke kan omgjøres i betalingsmidler på samme måte som en kortsiktig fordring som etter en tid blir betalt. Videre er nå store deler av omløpsmidlene bundet opp i ubrukte lånemidler. Dette er gjennomførte låneopptak som skal finansiere vedtatte, men ennå ikke gjennomførte investeringer og videre utlån - startlån. Dersom en korrigerer den definerte arbeidskapitalen med disse to komponentene, vil en se et nivå og en utvikling som illustrerer de likviditetsmessige utfordringene som kommunen må håndtere.

Ved utmeldingen av ROBEK i 2012, kombinert med en ny bankavtale og innskuddsrente høyere enn kortsiktig lånerente, har kommunens kortsiktige likviditet vært behagelig. En har tjent penger på tidlige låneopptak, som ikke har gått til å finansiere vedtatte investeringer på grunn av forsinkelser, men stått plassert med en relativt gunstig bankrente. Denne situasjonen vedvarte også i 2013, men vil nok ha begrenset varighet. Tabellen under viser at den korrigerte arbeidskapitalen har blitt forverret hvert år. Dette gir stor grunn til bekymring og må tas alvorlig om kommunen skal unngå økonomiske problemer.

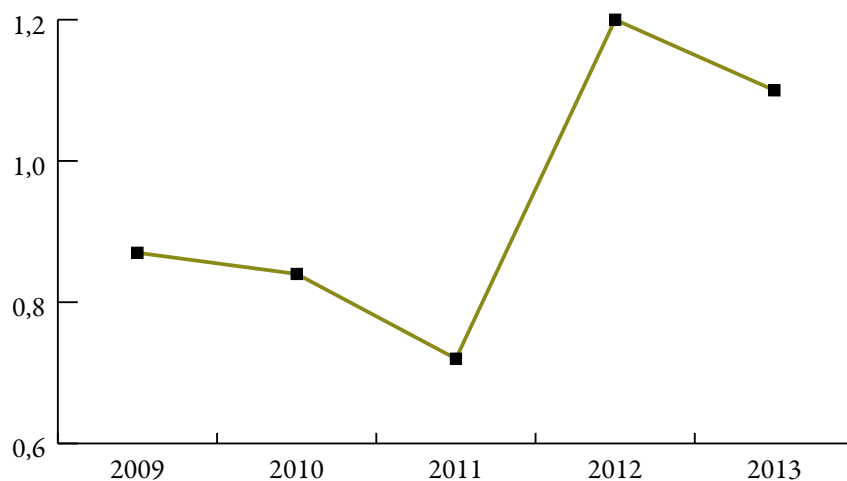
Arbeidskapitalen ovenfor er en observasjon ved utgangen av regnskapsårene. Likviditeten vil svinge betydelig i løpet av året, spesielt ved utbetalinger av lønn, skattetrekk, arbeidsgiveravgift, fakturaer fra pensjonsselskaper og terminforfall lån. De største innbetalingene er overføringer fra skatteregnskapet, rammetilskudd og kommunale eiendomsgebyrer. Utviklingen er bekymringsfull og viser at arbeidet med å bedre kommunens økonomi må ha høyeste prioritet. Regnskapsresultat og likviditet for kommende år er avhengig av at driften balanseres, og at underskudd blir inndeckt, uten for stor påvirkning av premieavvik.

LIKVIDITETSGRAD

Sier noe om evnen til å betale regninger etter hvert som de forfaller. Man bør ha

en viss "reserve" for å dekke svingningene i likviditeten gjennom året. Et mye brukt nøkkeltall er likviditetsgrad 1. Det er anbefalt at dette skal være større enn 2.

Kommunens likviditetsgrad 1 er langt lavere enn måltallet på 2, men høyere i 2012 enn de foregående årene. Forklaringen på dette er hovedsakelig at det i 2012 var en betydelig høyere andel ubrukte lånemidler som inngikk i omløpsmidlene enn tidligere. Når disse blir brukt til å finansiere investeringer, vil likviditetsgrad 1 bli langt lavere. Dersom vi korrigerer omløpsmidlene i 2012 for ubrukte lånemidler, ville likviditetsgrad 1 vært 0,48. I 2013 økte ubrukte lånemidler igjen, men ikke i nærheten av økningen i 2012. Dersom vi korrigerer omløpsmidlene i 2013 for ubrukte lånemidler, ville likviditetsgrad 1 vært 0,32.

Likviditetsgrad 1 (omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld).

EGENKAPITAL

Egenkapitalen skal vise hvor mye av eiendelene som er finansiert med kommunens egne midler. Egenkapitalen omfatter i tillegg over-/underskudd i drift og investering, ulike typer fond og prinsippendringer. Bundne fond, som er bygd opp med eksterne midler og som er gitt under forpliktelser om spesiell bruk, har imidlertid mer karakter av å være kortsiktig gjeld. Selvkostfond, som er bygd opp av merinntekter fra selvkostområdene VARSF, har karakter som langsiktig gjeld. Mindreinntekter på selvkostområdene VARSF regnskapsføres ikke som fond, da negative fond ikke tillates. Slike mindreinntekter kan innkreves fra abonnentene i senere år. Mindreinntekter på selvkostområdene VARSF regnskapsføres på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet. Regnskapsført verdi av kommunens egenkapital var 122,5 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en reduksjon på 55,5 mill. kroner i løpet av året, det vil si 31,2 prosent.

Alle deler av egenkapitalen viser reduksjon i 2013. Det skyldes at det verken gjennom drift eller investering har blitt tilført midler som kunne økt egenkapitalen. Det er kun bruk av tidligere års avsatte midler. Driftsregnskapet viser underskudd. I tillegg har investeringene i all hovedsak blitt lånefinansiert, noe som reduserer kapitalkonto og dermed egenkapitalen. Regnskapsført egenkapital gir ikke nødvendigvis et riktig uttrykk for kommunens reelle egenkapital. Det ligger skjulte reserver i verdien av en del aksjer og andeler samt bygninger, eiendommer og utstyr.

FOND

Netto reduksjon i bundne driftsfond utgjør 6,9 mill. kroner, mot 21,1 mill. kroner i 2012. Dette viser at aktivitet tidligere avsetninger til fond er koblet til er gjennomført. De bundne driftsfondene er redusert i hvert av de senere årene, og utgjør under halvparten av hva de var ved utgangen av 2011.

ENDRING AV EGENKAPITAL I 2013

(MILL KR)

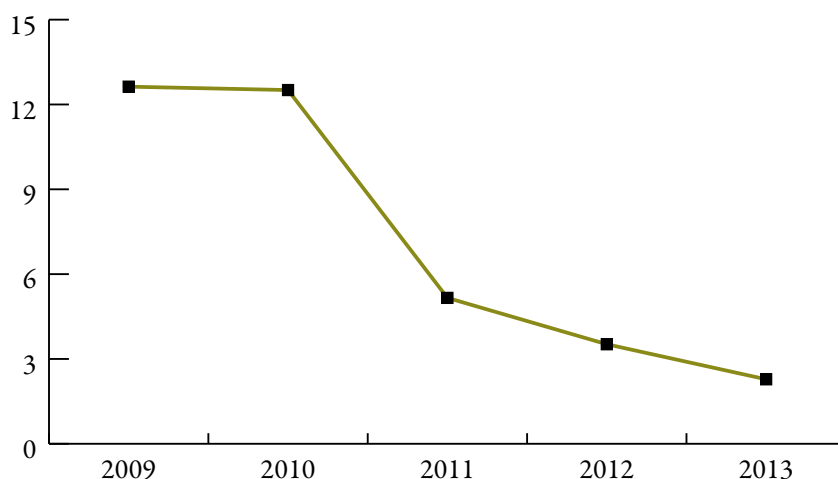
Ubundne driftsfond (disposisjonsfond)	-0,3
Bundne driftsfond, eks. selvkostfond	-4,0
Selvkostfond	-2,8
Ubundne investeringsfond	-2,1
Bundne investeringsfond	-1,5
Underskudd drift 2013	-15,3
Kapitalkonto	-29,5
Totale endringer	-55,5

Den største frihetsgraden er representert ved disposisjonsfond, etter som det kan benyttes fritt i driften dersom bystyret vedtar dette. Fondet ble redusert med 0,3 mill. kroner siste år og utgjør 24,8 mill. kroner per 31.12.2013.

Tallene viser en betydelig forverring av kommunens gjeldsgrad de 3 siste årene i perioden.

EGENKAPITALPROSENT

Dette viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med egenkapital. Jo høyere egenkapitalprosent, jo mer solid er kommunen.

Egenkapitalprosent (egenkapital i prosent av totalkapitalen)

LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld består av pensjonsforpliktelser og langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån. Regnskapsført verdi av kommunens langsiktige gjeld var 3 915,7 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en økning på 376,4 mill. kroner i løpet av året.

Det foretas låneopptak det enkelte år slik bystyret har vedtatt. Lånene blir imidlertid ikke brukt før investeringene blir gjennomført eller midlene blir lånt ut. Differansen mellom opptatte og brukte lån regnskapsføres som ubrukte lånemidler på såkalte memoriakonti, det vil si et tillegg til balanseregnskapet. Det normale vil være at lånerenter er høyere enn innskuddsrenter. Situasjonen har

ENDRING AV LANGSIKTIG GJELD I 2013

(MILL KR)

Økte pensjonsforpliktelser	207,2
Nye låneopptak	234,6
Avdrag belastet i driftsregnskapet	-45,5
Avdrag belastet i investeringsregnskapet	-17,5
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag	-2,4
Totale endringer	376,4

vært motsatt for kommunen i 2012, etter etablering av ny bankavtale våren 2012, og i 2013. Derfor har det vært økonomisk gunstig å foreta låneopptak så tidlig som mulig for å dra nytte av en positiv

rentedifferanse. Ubrukte lånemidler utgjorde 243,5 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en økning på 9,9 mill. kroner i løpet av året.

KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld viser hva som må betales på relativt kort sikt, maksimalt innen ett år. Regnskapsført verdi av kommunens kortsiktige gjeld var 217,1 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en reduksjon på 22,2 mill. kroner i løpet av året.

Reduksjon av kortsiktig gjeld i løpet av 2013 henger sammen med reduksjon av omløpsmidler, men årsakene til endringene er mer sammensatt.

ENDRING AV KORTSIKTIG GJELD I 2013

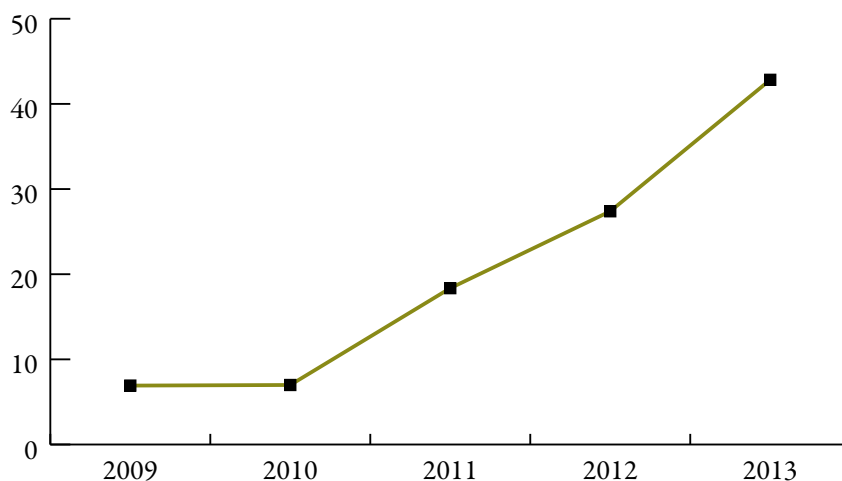
(MILL KR)

Leverandørgjeld	-42,1
Merverdiavgift	3,6
Arbeidsgiveravgift	2,4
Skattetrekk	2,6
Feriepenger	8,3
Mellomregning mellom år	5,0
Differanse mellom regnskapsmessig belastede og betalte avdrag mellom 2012 og 2013	-2,4
Anordnede renter, belastet i innværende år, betales i det neste året	0,4
Totale endringer	-22,2

GJELDSGRAD

Viser hvor mye av eiendelene som er finansiert med gjeld i forhold til egenkapital. Gjeldsgraden bør være så lav som mulig. Det er vanlig å bruke dette nøkkeltallet for å se på utviklingen over år i kommunen. Gjeldsgraden uttrykker forholdet mellom gjeld og egenkapital, og forteller hvor mange kroner det er i gjeld per krone egenkapital. En økende gjeldsgrad svekker soliditeten.

Tallene viser en betydelig forverring av kommunens gjeldsgrad de 3 siste årene i perioden.

Gjeldsgrad (total gjeld i prosent av egenkapital)

LÅNEGJELD

LÅNEGJELD (TUSEN KR)	2009	2010	2011	2012	2013
Lånegjeld per 31.12	1 205,2	1 302,5	1 337,1	1 594,1	1 763,4
Verdi VARSF*) per 31.12	243,8	268,1	287,9	320,9	373,8
Verdi VARSF i % av lånegjeld per 31.12	20,2 %	20,6 %	21,5 %	20,1 %	21,2 %
Driftsinntekter	1 370,2	1 440,6	1 523,2	1 609,9	1 717,8
Renteutgifter og avdrag i drift	88,0	95,5	92,6	92,0	101,4
Renteutgifter og avdrag i % av driftsinntekter	6,4 %	6,6 %	6,1 %	5,7 %	5,9 %

Økningen i driftsinntekter fra 2012 til 2013 utgjør 107,9 mill. kroner, det vil si 6,7 prosent. Foregående år var tallene 86,7 mill. kroner eller 5,7 prosent. Dette skyldes først og fremst inntekts- og formuesskatt, men også overføringsinntekter og rammetilskudd fra staten.

Kommunens lånegjeld (langsiktig gjeld minus pensjonsforpliktelser) har økt med 169,3 mill. kroner i forhold til 2012. Avdragene i drift er økt med 7,7 mill. kroner i forhold til 2012. Samtidig økte renteutgiftene i drift med 1,7 mill. kroner. Summen av renter og avdrag i drift økte med 9,4 mill. kroner. Renteutgiftene har økt relativt lite. Det skyldes lavere rentenivå. Andel renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter er økt med 0,2 prosentpoeng fra 2012, fra 5,7 til 5,9 prosent. Økningen skyldes at summen av renter og avdrag i prosent har økt noe mer enn driftsinntektenes utvikling i prosent. En bør imidlertid merke seg at andelen i 2012 var det laveste som er registrert de senere år. Nivået i 2013 er fortsatt lavere enn hvert av årene i perioden 2008 - 2011.

Avdrag belastes regnskapsmessig basert på bestemmelsen om minste tillatte avdrag. En høy gjeld medfører også stor grad av rentefølsomhet. For å redusere rentefølsomheten kan det foretas rentebinding for å ha en mer forutsigbar rente. Forutsigbarhet og risikospredning er viktig med det fokus en kommune har på budsjett og økonomiplan. Hvor vidt det er rent økonomisk lønnsomt med rentebinding får en først svar på i ettertid.

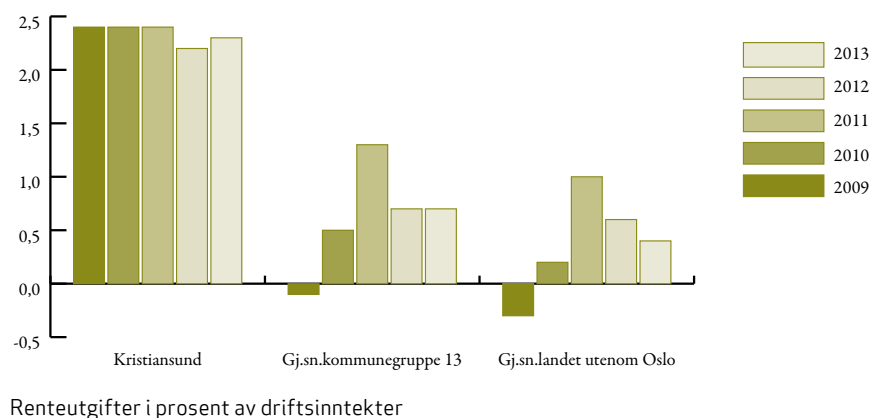
En forsiktig økonomisk handleregel gjør at en kan rentesikre deler av gjelden over ulike rentebindingsperioder og lar resten av låneporteføljen ha en mer flytende rente.

Ved utgangen av 2012 var 74,5 prosent av lånemassen rentebundet i mer enn ett år, mot 55,2 prosent i 2012. Denne andelen hadde en gjennomsnittlig gjenstående rentebindingsperiode på 5,2 år, mot 5,9 år i 2012. Resterende 25,5 prosent av lånemassen hadde mindre enn ett år igjen til renteregulering. En stor del av disse lånene er knyttet til NIBOR. Andelen sertifikatlån økte i løpet av 2013. Disse har også rentemessig grunnlag i NIBOR 3 måneder.

Andelen lån med rentebinding i mer enn ett år per 31.12.2013 er høyere enn øvre grense (66,7 prosent) fastsatt i

kommunens finansreglement. Årsaken til dette er rentebytteavtaler med oppstart i 2. halvår 2013. Den høye andelen med rentebinding er foretatt etter innhenting av eksternt råd. I løpet av 2. halvår 2013 ble det også foretatt rentebinding av Husbanklån i 5 år med rente like under 2 prosent. Etter opptak av lån i januar 2014 falt andelen med gjenværende rentebindingstid på mer enn 1 år til 62,9 prosent.

Gjennomsnittlig rentesats for hele lånemassen ved utgangen av 2013 var 3,10 prosent. Tilsvarende for tidligere år var 3,52 prosent i 2012, 4,18 prosent i 2011, 4,01 prosent i 2010 og 3,74 prosent i 2009.

* NIBOR – Norwegian Inter Bank Offered Rate 3 måneder, det fastsettes ny rente hver 3. måned basert på denne offisielle renten som benyttes mellom banker og andre aktører.

FINANS

RENTER PÅ INNLÅN

Kommunens lånegjeld ved utgangen av 2013 var 1 763,4 mill. kroner, mot 1 594,1 mill. kroner ved utgangen av 2012. 74,5 prosent av lånegjelden hadde gjenstående rentebindingsperiode på mer enn ett år, mot 55,2 prosent ved utgangen av 2012. Den gjennomsnittlige renten på kommunens innlån var 3,10 prosent ved utgangen av 2013, mot 3,52 prosent

ved utgangen av 2012. Kommunens lån med mindre enn ett års gjenstående rentebinding hadde ved utgangen av 2013 en gjennomsnittlig rente på 2,67 prosent, mot 3,56 prosent for 2012. Dette inkluderer lån som har hatt rentebinding i mer enn 1 år, men hvor det nå er mindre enn 1 år igjen av rentebindingsperioden. Driftsregnskapet viser renteutgifter på

55,9 mill. kroner. Det er det samme som budsjettert. Regnskapsførte renter i drift har økt med 1,7 mill. kroner i forhold til 2012.

AVDRAG

I henhold til vedtatt budsjett skal regnskapsmessig belastning av avdrag baseres på bestemmelsene om minimum nivå på avdrag i forhold til eiendeler og

restgjeld, såkalt minste tillatte avdrag. Beregning av minste tillatte avdrag viser at avdrag måtte utgjøre 45,5 mill. kroner for 2013. Dette er også det som ble

budsjettert. Minste tillatte avdrag har økt med 7,7 mill. kroner fra 2012 til 2013.

AVKASTNING AV BANKINNSKUDD OG ANDRE RENTEINNTEKTER

Det var budsjettert inntektsrenter fra bankinnskudd og mottatte forsinkelsesrenter med til sammen 9,1 mill. kroner for 2013. Disse inntektene ble 8,3 mill. kroner, det vil si 0,8 mill. kroner lavere enn budsjettert. Mottatte renter vedrørende utlån var budsjettert med 6,9 mill. kroner. Regnskapet viser 6,7 mill. kroner, det vil si en mindreinntekt på 0,2 mill. kroner. Dette gjelder startlån samt

utlån til Havnekassen, Sundbåtvesenet og Fellesrådet.

NEAS delte ikke ut utbytte i 2013. Dermed ble opprinnelig budsjettert utbytte for kommunen på 5,0 mill. kroner tatt bort i 1. tertial. I 2012 delte NEAS ut totalt 25,0 mill. kroner i utbytte, derav 7,6 mill. kroner til Kristiansund kommune.

Inntekter fra Kristiansund Parkering AS utgjør drøyt 2,9 mill. kroner. Det er som budsjettert.

Regnskapsført verdi

av kommunens kortsiktige gjeld var 217,1 mill. kroner ved utgangen av 2013. Det er en reduksjon på 22,2 mill. kroner i løpet av året.

Økningen i driftsinntekter

fra 2012 til 2013 utgjør 6,7 %. Dette skyldes først og fremst inntekts- og formuesskatt, men også overføringsinntekter og rammetilskudd fra staten.

Inntekter

fra Kristiansund Parkering AS utgjør drøyt 2,9 mill. kroner. Det er som budsjettert.

FINANSANALYSE

Rapporteringen er i samsvar med kommunens finansreglement.

De bundne midlene er angitt fordi de er rentebærende med samme vilkår som bankavtalen angir, men inngår ikke som kortsiktig likviditet. Opptjente renter på skattetrekkkonto er driftsinntekt. Avkastningen på kommunens innskuddsmidler vurderes som tilfredsstillende. Avkastningen på innskuddsmidlene vil avhenge av rentenivået, ikke bare margin i forhold

til referanserenten NIBOR 3 måneder, og innskuddsmidler. Årets budsjetterte låneopptak ble gjennomført tidlig i januar og plassert til forrentning i bank for å utnytte en positiv differanse mellom innskudds- og lånerente. Det er en klar nedgang i innskuddsmidlene fra 1. til 2. tertial 2013. Det skyldes først og fremst finansiering av investeringer. Det har ikke vært noen endring i kommunens risikoeksponering i løpet av 2013. Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for

kommunens innskuddsmidler.

I løpet av 2013 er det opptatt 2 nye lån til henholdsvis startlån 35 mill. kroner, og årets investeringer inklusive rest udekket fra 2012 på totalt 199,7 mill. kroner. Sum nye låneopptak utgjør 234,7 mill. kroner. Det er belastet avdrag med 45,5 mill. kroner i driftsregnskapet og 17,5 mill. kroner i investeringsregnskapet, totalt 63,0 mill. kroner. Lånemassen er i tillegg korrigert ned med 2,4 mill. kroner for endring av regnskapsmessig belastede

INNSKUDDSMIDLER I BANK OG FONDSPLASSEINGER	31.12.12		30.04.13		31.08.13		31.12.13	
	NOK MILL.	%	NOK MILL.	%	NOK MILL.	%	NOK MILL.	%
INNSKUDD HOS HOVEDBANKFORBINDELSE								
DANSKE BANK								
Ulike driftskonti	197,7	82,9	274,7	85,2	147,1	74,9	139,9	76,8
Andelskapital i pengemarkedsfond	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Fond 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Innskudd i andre banker	-	-	-	-	-	-	-	-
Direkte eie av verdipapirer	-	-	-	-	-	-	-	-
Samlet kortsiktig likviditet	197,7	82,9	274,7	85,2	147,1	74,9	139,9	76,8
BUNDNE RENTEBÆRENDE BANKINNSKUDD:								
Nordea / Danske Bank, eks. skattetrekkkonto	4,9	2,1	4,7	1,5	5,0	2,5	5,0	2,7
Nordea / Danske Bank, skattetrekkkonto	34,7	14,5	42,3	13,1	42,8	21,8	37,2	20,5
DNB / Danske Bank, strømbørskonto	1,3	0,5	0,8	0,2	1,5	0,8	-	-
Alle innskuddsmidler og fondsplasseringer	238,6	100,0	322,5	100,0	196,4	100,0	182,1	100,0
Avkastning siden 31.12.2011	5,58 mill.		-		-		-	
Avkastning siden 31.12.2012	-		3,35 mill.		5,31 mill.		8,27 mill.	
Avkastning siden 31.12.2011 ¹⁾	3,05 %		-		-		-	
Avkastning siden 31.12.2012 ¹⁾	-		3,06 %		2,99 %		2,98 %	
Avkastning benchmark (ST1X) ²⁾	1,61 %		-		-		-	
Avkastning benchmark (ST1X) ³⁾	-		1,66 %		1,60 %		1,58 %	
Bekreftelse på at alle plasseringer er gjort med ≤ 20 % BIS vekt	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på enkelteksponering ≤ 2 % av forvaltningskapital	Ja		Ja		Ja		Ja	
Bekreftelse på fondseksponering ≤ 5 % av forvaltningskapital	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Bekreftelse på enkeltpapir ≤ 12 måneders løpetid	Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt		Uaktuelt	
Største tidsinnskudd	NOK 0 mill.		NOK 0 mill.		NOK 0 mill.		NOK 0 mill.	
Største enkeltpapirplassering	NOK 0 mill.		NOK 0 mill.		NOK 0 mill.		NOK 0 mill.	

1) Årsrente

2) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2011

3) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2012

Tabellen over er noe mer detaljert enn det som er angitt i det vedtatte finansreglementet. Dette er gjort for å få frem mer relevant informasjon.

LÅN	31.12.12			30.04.13			31.08.13			31.12.13		
	NOK MILL.	%	DUR.	NOK MILL.	%	DUR.	NOK MILL.	%	DUR.	NOK MILL.	%	DUR.
Lån med pt (flytende) rente	0,4	-	0,04	17,8	1,0	0,04	18,0	1,0	0,04	35,1	2,0	0,04
Lån med NIBOR- basert rente 3 mndr ¹⁾	1 223,6	76,8	0,12	1 398,1	78,6	0,21	1 496,7	85,1	0,15	1 485,4	84,2	0,11
Lån med fast rente	370,1	23,2	3,90	362,4	20,4	3,61	244,5	13,9	5,25	242,8	13,8	4,97
RENTEBYTTEAVTALER:												
Avtaler med mottatte renter	-825,0	-51,8	0,15	-775,0	-43,6	0,16	-1 070,0	-60,8	0,15	-1 070,0	-60,7	0,10
Avtaler med avgitte renter	825,0	51,8	4,65	775,0	43,6	4,66	1 070,0	60,8	5,56	1 070,0	60,7	5,27
Finansielle leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Langsiktig gjeld eks. pensjonsforpliktelser	1 594,1	100,0	3,32	1 778,3	100,0	2,86	1 759,2	100,0	4,15	1 763,4	100,0	3,91
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2010	54,1 mill.			-			-			-		
Effektiv rentekostnad siden 31.12.2011	-			22,6 mill.			38,3 mill.			55,9 mill.		
Effektiv rentesats ²⁾	3,69 %			3,28 %			3,30 %			3,20 %		
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X) ³⁾	1,54 %			-			-			-		
Avkastning (kostnad) benchmark (ST4X) ⁴⁾	-			1,55 %			1,60 %			1,75 %		
Antall løpende enkeltlån	32			32			32			31		
Største enkeltlån	NOK 241 mill.			NOK 239 mill.			NOK 234 mill.			NOK 232 mill.		

1) Inkl sertifikatlån

2) Årsrente

3) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2011

4) Gjennomsnitt årsrente fra 31.12.2012

og betalt avdrag mellom 2012 og 2013. Dermed er summen av langsiktige lån til finansiering av investeringer og utlån økt fra 1 594,1 mill. kroner per 31.12.2012 til 1 763,4 mill. kroner per 31.12.2013. Netto økning er 169,3 mill. kroner. Antall lån er i løpet av 2013 redusert fra 32 til 31 som følge av nye låneopptak og sammenslåinger av lån. Alle vedtatte låneopptak er foretatt.

Rentebytteavtaler benyttes for å foreta reell rentebinding av lån selv som har kort rentebinding - 3 måneder. Dette er finansielle avtaler, ikke nye lån. Kommunen hadde 9 rentebytteavtaler ved inngangen til 2013 med total hovedstol 825,0 mill. kroner. I løpet av 2013 utløp 3 avtaler på til sammen 175,0 mill. kroner, mens 2 nye avtaler på henholdsvis 200,0 og 220,0 mill. kroner ble gjort effektive. Ved utgangen av 2013 hadde kommunen 8 løpende rentebytteavtaler og total hovedstol 1 070,0 mill. kroner.

I 2012 ble det inngått 3 rentebytteavtaler som ikke var aktive ved utgangen av 2012. 2 av disse ble gjort effektive fra 1.7.2013. Den tredje gjøres effektiv 1.7.2014. Alle 3 avtalene er inngått med DNB etter innhenting av tilbud fra flere banker:

- » Avtale 1 har grunnlag 200 mill. kroner for perioden 1.7.2013 - 30.6.2020 og fast rente 2,866 prosent.
- » Avtale 2 har grunnlag 220 mill. kroner for perioden 1.7.2013 - 30.6.2019 og fast rente 2,727 prosent.
- » Avtale 3 har grunnlag 170 mill. kroner for perioden 1.7.2014 - 30.6.2018 og fast rente 2,733 prosent.

Andelen lån inklusive rentebytteavtaler, med rentebinding i mer enn ett år er 74,4 prosent per 31.12.2013. Dette er høyere enn det kommunens finansreglement har som øvre grense lik 66,7 prosent. Årsaken til dette er rentebytteavtaler med oppstart i 2. halvår 2013. Den høye andelen med

rentebinding er foretatt etter innhenting av eksterne råd. I løpet av 2. halvår 2013 ble det også foretatt rentebinding av Husbanklån i 5 år med rente like under 2 prosent. Etter opptak av lån i januar 2014 falt andelen med gjenværende rentebindingstid på mer enn 1 år til 62,9 prosent.

Dersom det generelle rentenivået endres med 1 prosentpoeng, vil virkningen isolert sett medføre at renteutgiftene endres med 17,6 mill. kroner på årsbasis, basert på lånevolumet per 31.12.2013. Dette indikerer imidlertid ikke en øyeblikkelig konsekvens for kommunens netto driftsresultat og regnskapsresultat. Det skyldes at deler av lånegjelden har langsiktig rentebinding inkl. rentebytteavtaler. For slike lån og rentebytteavtaler vil renteendring først slå ut når rentebindingsperiodene utgår. Deler av lånegjelden er også knyttet opp mot kommunale eiendomsgebyrer, rentebærende utlån og rentekompensasjonsordninger. Disse

komponentene vil bidra til å dempe nettoeffekten av renteendringer.

Kommunen har ingen avtaler om finansiell leasing.

Det er ikke avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet for kommunens lån, ut over det som er nevnt foran med en midlertidig for høy andel lån med rentebinding og rentebytteavtaler i 2. halvår 2013. Kommunens låneportefølje forvaltes i henhold til finansreglementets punkt 7. Bortsett fra ovennevnte endringer for rentebytteavtaler har det ikke vært andre større endringer i kommunens risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i løpet av 2013. Gjenværende bindingstid, litt forenklet sagt lik durasjonen, reduseres selvsagt fortløpende om det ikke foretas nye bindinger.

Norges Banks styringsrente var 1,75 prosent ved inngangen til 2012. Styringsrenten ble satt ned til 1,50 prosent i rentemøtet 14.3.2012. Siden har denne renten vært holdt uendret. Den korte pengemarkedsrenten NIBOR 3 måneder har gjennom hele 2013 ligget i intervallet 1,62 1,97 prosent. Gjennomsnittlig har den vært på 1,75 prosent gjennom året. I 2. halvår 2013 har denne renten ligget i intervallet 1,62 1,76 prosent. Per 31.12.2013 var NIBOR 3 måneder 1,69 prosent.

Det har i lang tid vært gitt signaler om økning av det generelle rentenivået i Norge. Dette lar fortsatt vente på seg, noe som i stor grad skyldes internasjonale forhold. Norge kan ikke operere med et rentenivå som ligger vesentlig over det som er nivået i andre land. Dette skyldes blant annet hensynet til kronekurs og forholdene for norske eksportbedrifter.

På sikt ventes det at rentenivået i Norge vil stige, men når og i hvilken takt er det fortsatt vanskelig å ha noen klare formening om. Det er mange som mener at rentenivået vil holde seg lavt i flere år fremover. I siste del av 2013 er det kommet flere indikasjoner på at veksten i norsk økonomi er i ferd med å avta. Det vil isolert sett bidra til at rentenivået holdes lavt. Et annet forhold som har bidratt til noe høyere rentenivå for mange er økt krav til bankenes soliditet. Dette har også kommunene merket ved at blant annet Kommunalbankens marginpåslag har økt fra om lag 0,10 prosent-poeng til 0,40 prosent-poeng. Økningen har vært størst i løpet av de siste månedene. For Kristiansund kommune er det foretatt en vridning over til en større andel sertifikatlån for å minske effekten av nevnte marginpåslag.

RISIKOEKSPONERING

Kommunenes finansforvaltning er omtalt i kommunelovens § 52:

1. Kommunestyret og fylkestinget skal selv gi regler for kommunens eller fylkeskommunens finansforvaltning.
2. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om disposisjoner som innebærer finansiell risiko.
3. Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen og fylkeskommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

I henhold til kommunelovens § 52.2 er det vedtatt en egen «Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning». Forskriftens § 2 sier at kommunestyret selv skal gi regler

for kommunens finansforvaltning. Reglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyre- og fylkestingsperiode. Kristiansund kommune har et eget finansreglement, vedtatt av bystyret i møte 25.1.2011, sak PS 11/1.

Sentralt i finansforvaltningen er forholdet til risiko. Forventet avkastning og risiko hører tett sammen. Som regel vil forventninger om høyere avkastning samtidig innebære høyere risiko. Det er ulike typer risiko i forbindelse med finansforvaltningen. Her angis 3 av de mest sentrale. Definisjonene som er angitt under fremgår i merknader til «Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning».

Renterisiko representerer risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende

verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt). Det er også renterisiko knyttet til kommunens eller fylkeskommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån. Kredittrisiko representerer faren for at motparten i en kontrakt, for eksempel en låntaker eller motparten i en derivatkontrakt, ikke innfrir sine forpliktelser. Eksempelvis at motpart i en låneavtale eller en selger av en obligasjon ikke betaler tilbake hele eller deler av lånet (inkludert rentene). Likviditetsrisiko er faren for at plasseringer ikke kan gjøres disponible for kommunen eller fylkeskommunen på kort tid, uten at det oppstår vesentlige prisfall på plasseringene i forbindelse med realisasjon.

Ved låneopptak må det tas stilling til rentebindingsperiode. For å unngå at kommunen skal ta for stor renterisiko, velges det ulike rentebindingsperioder. Dermed spres renterisikoen, og en unngår at for stor del av kommunens låneportefølje blir påvirket av kortsiktige svingninger eller endringer i rentenivå. Ved å tilpasse at lånene har spredte terminforfall og tidspunkt for renteendring, vil både renterisiko og likvidetsrisiko bli redusert.

Kommunens innskuddsrenter er i nåværende bankavtale definert som et påslag til renten NIBOR 3 måneder. De siste 2 årene, etter at nåværende bankavtale ble etablert våren 2012, har innskuddsrenten vært høyere enn kortsiktig lånerente. Det har således medført en økonomisk gevinst å foreta tidlig låneopptak, før lånebeløpet er nødvendig til å finansiere investeringer, ved å la lånemidlene stå til forrentning i banken. De senere år har det ikke vært foretatt tidsinnskudd eller plasseringer i fond. Relativt store innskudd medfører en viss renterisiko på innskuddssiden, men samtidig vil opptatte lån til årets investeringer også ha kort rentebinding i 3 måneder om gangen. Dermed vil samvariasjonen mellom innskudd og innlån være relativt god.

Kommunene er i mindre grad utsatt for kredittrisiko enn de fleste private selskaper. Det skyldes at de største inntektene for kommunene kommer i

form av skatt og rammetilskudd. Den norske stat medfører i realiteten ingen kredittrisiko for kommunene. Etter som kommunens innskuddsmidler de senere år utelukkende er plassert i bank, vil det være en viss kredittrisiko forbundet med dette. Det foretas imidlertid fortløpende kredittvurderinger av norske banker. Deres såkalte rating er jevnt over karakterisert som god. Dermed vil slike innskudd ikke medføre noen spesiell kredittrisiko i dagens situasjon. Kommunen er utsatt for kredittrisiko i forbindelse med utlån, spesielt startlån. Utlån til privatpersoner har tradisjonelt utgjort en liten del for kommunen, men de senere år har omfanget økt betydelig. Ved inngangen til 2008 utgjorde startlån 34,2 mill. kroner. Dette har økt jevnt i de påfølgende årene til 155,6 mill. kroner ved utgangen av 2013. Kredittrisikoen skyldes spesielt at slike lån i særlig grad skal gis til grupper som er vanskeligstilt på boligmarkedet, samt at startlån i stor grad benyttes som del av toppfinansiering, hvor banklån har 1. prioritet og hvor det ofte er lite egenkapital hos låntakerne. Videre vil det være en relativt stor renterisiko for låntakere med startlån.

Kommunen har liten likvidetsrisiko på sine plasseringer, som stort sett er rene bankinnskudd. Utlån til startlån vil innebære en viss likvidetsrisiko, men hver for seg består denne porteføljen av mange og relativt begrensede utlån som alle er langsiktige.

Dersom er imidlertid ser dette motsatt vei, er kommunen i en utsatt situasjon ved at kommunens tilsynelatende gode likviditet, basert på betraktning av bankinnskudd, i stor grad er plasserte lånemidler før disse skal finansiere investeringer. Så lenge det vedtas nye investeringer med låneopptak, og så lenge gjennomføringen av investeringer forsinkes i forhold til opprinnelig plan, vil kommunen ha tilstrekkelig likviditet. Trenden gjennom de senere år er imidlertid at den korrigerte arbeidskapitalen har blitt stadig svakere. Dermed er kommunen selv en likvidetsrisiko.

Regnskapsresultatene har gjennom mange år blitt positivt påvirket av stadig mer premieavvik. Dette er klassifisert som omløpsmidler, men disse er ikke likvide. Positive premieavvik skal amortiseres, det vil si regnskapsmessig "tilbakebetales" over flere år. Vi har ennå ikke nådd toppen med årlige amortiseringer, som er 15 år fra oppstart. Premieavvik som amortiseres fra og med 2011 skal foretas i løpet av 10 år. Nå er det under vurdering om fremtidige premieavvik skal amortiseres i løpet av 5 eller 7 år. Premieavvikene har påvirket regnskapene positivt så langt. For fremtiden vil premieavvikene få en stadig større og negativ effekt på budsjetter og regnskaper.

RAMMEOMRÅDENE

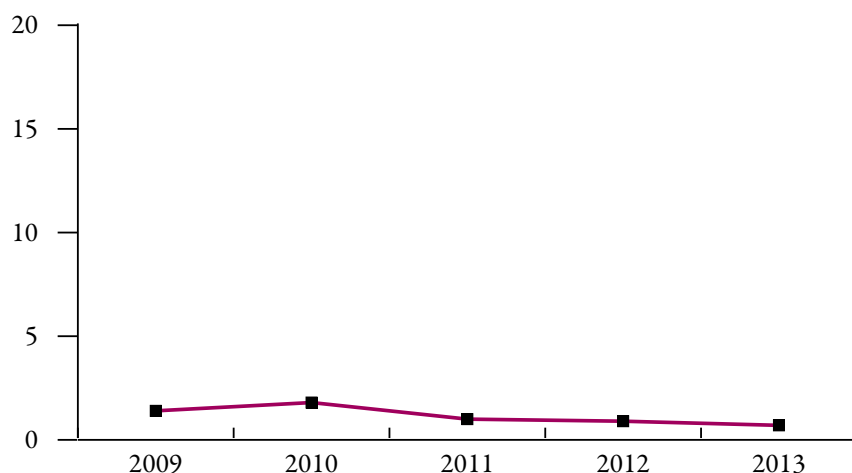
De kommunale tjenestene er organisert i rammeområder. Rammeområdene kan betraktes som en organisatorisk struktur for tjenesteytingen som også ligger til grunn for bystyrets fordeling av økonomiske ressurser gjennom budsjett.

I 2013 rapporteres det på 18 rammeområder.

- Politisk styring
- Sentraladministrasjonen
- PP tjenesten
- Grunnskole
- Barnehager
- Kultur- og næring
- Fellestjenester pleie og omsorg
- Sykehjem
- Hjemmetjenester
- Psykisk helse
- NAV Kristiansund
- Barn, familie, helse
- Bo- og dagtilbud/oppfølging
- Byingeniøren
- Plan og bygning
- Bygg og eiendom
- Brann og redning
- Park og idrett

POLITISK STYRING

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 22,4 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

Andel driftsutgifter i prosent

ANTALL MØTER OG SAKER

	2012		2013	
	MØTER	SAKER	MØTER	SAKER
Bystyret	10	94	10	107
Formannskapet	22	168	20	121
Hovedutvalg skole - barnehage - kultur	6	31	7	36
Hovedutvalg helse - omsorg - sosial	7	24	7	21
Hovedutvalg miljø - tekniske tjenester	6	20	8	26
Hovedutvalg plan- og bygningsrådet	17	65	14	47
Eldrerådet	10	28	9	26
Ungdomsrådet	9	30	8	31
Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	8	32	7	28
Administrasjons- og likestillingsutvalget	3	7	2	7

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Møtevirkosmbet, innkalling, protokoller og etterarbeid for politiske råd og utvalg skal gjennomføres på en effektiv måte. Politiske møter i råd og utvalg er i all hovedsak gjennomført i samsvar med møteplan og på en rasjonell måte. Ønske om å få med saker etter at opprinnelig sakliste er sendt ut har imidlertid medført oppdatering av de elektroniske møtedokumentene flere ganger.

Politiske møter i råd og utvalg er i all hovedsak gjennomført i samsvar med møteplan og på en rasjonell måte. Ønske om å få med saker etter at opprinnelig sakliste er sendt ut har imidlertid medført oppdatering av de elektroniske møtedokumentene flere ganger. Stortingsvalget ble, etter noen oppstartsproblemer, gjennomført på en god måte ved bruk av nytt valgverktøy. Selve opptellingen kunne vært gjennomført raskere og mer effektivt, slik at valgresultatene hadde blitt meldt inn tidligere.

Innbyggerne skal få god informasjon om saker som legges frem til politisk behandling. Alle saker som legges frem til politisk behandling er beskrevet i kortform i starten av saksframlegget. Sammen- dragene av sakene legges ut på kommunens hjemmeside og på Facebook i forkant av behandlingen. Fullstendig innkalling med saksutredning og vedlegg er også tilgjengelig for innbyggere på kommunens hjemmesider, servicekontor og bibliotek.

Sammendrag

av sakene legges ut på kommunens hjemmeside og på Facebook i forkant av behandlingen.

Politisk sekretariat

har blant annet ansvar for tilrettelegging og avvikling av politisk møtevirkosmbet, og generell saksbehandling.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter kommunens politiske støttetjenester.

Politisk sekretariat har ansvar for tilrettelegging og avvikling av politisk møtevirksomhet, folkevalgte arbeidsvilkår, utlegging av politiske saker, generell saksbehandling samt kontakten mellom de folkevalgte og administrasjonen. Sekretariatet har også

ansvar for forberedelse til, og avvikling av stortingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg. Politisk sekretariat har i 2013 medvirket i opplæring av folkevalgte i forbindelse med innføringen av papirløse møter.

Kontrollutvalgssekretariatet er et interkommunalt samarbeid som betjener 8 kommuner – Aure, Averøy, Halså,

Kristiansund, Rindal, Smøla, Surnadal og Tingvoll. Sekretariatet har ansvar for å yte tjenester til kontrollutvalgene i alle de samarbeidende kommunene. Tjenesten er lovregulert.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	0,31 %	2,81 %	0,57 %	7,77 %	15,49 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	-	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	7,99 %	2,00 %	-15,24 %	-5,83 %	-3,42 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 15,49 prosent i 2013. Rammeområdet er lite, og den enkeltes fravær gir store utslag i statistikken. Det er for få medarbeidere innenfor rammeområdet som har besvart medarbeiderundersøkelsen til at resultatene kan publiseres. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

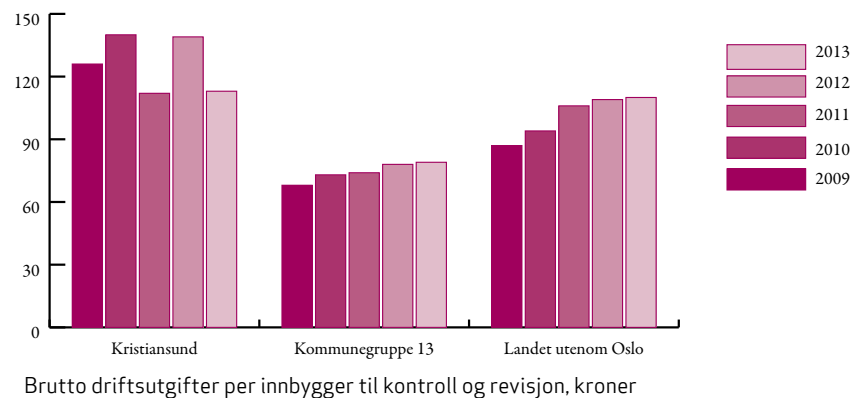
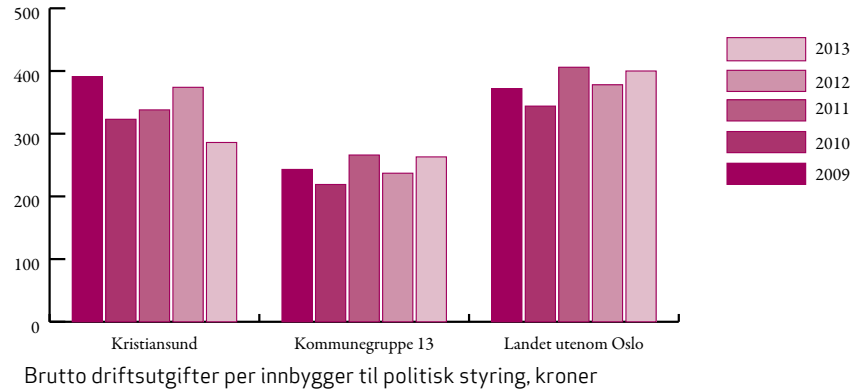
ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling, men det er fremdeles et merforbruk utover det som er akseptabelt på området. Merforbruket i 2013 var på 0,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

KOSTRA

Kristiansund kommune er blant de minste kommunene i kommunegruppe 13 og kan forventes å ha et noe høyere kostnadsnivå per innbygger sammenlignet med snittet i kommunegruppen. Kristiansund har hatt betydelig høyere kostnader per innbygger til politisk styring de siste årene, men kostnadene per innbygger er redusert i 2013 og ligger litt over snittet for kommunegruppe 13. Nedgangen i kostnader skyldes reduserte bevilgninger til lag og organisasjoner.

Kostnader knyttet til politisk styring utgjør en liten andel av kommunens totale ressursbruk og en reduksjon i utgifter vil påvirke nøkkeltallene relativt mye. Kristiansund har relativt store kostnader til revisjon og sekretariatsfunksjon for kontrollutvalg sammenlignet med kommunegruppe 13 og dette skyldes i hovedsak at Kristiansund gjennom det interkommunale samarbeidet om kjøp av revisjonstjenester, blir belastet med kostnader per innbygger og ikke etter forbruk av tjenesten.

UTFORDRINGER

Økt tilgjengeliggjøring av innkallinger, saklister og dokumenter i forbindelse med møter for politiske organer er viktig for å øke engasjement og deltakelse i befolkningen rundt politiske prosesser. Kommunekompasset viser at det er flere utfordringer rammeområdet må arbeide aktivt med i planperioden. Det er viktig å sikre bedre informasjon rundt den kommunale virksomheten blant annet gjennom mer aktiv markedsføring av møter og andre arrangementer. Videre skal det arbeides med bedre innbyggerdialog

gjennom systematisering av møteplasser, bedret informasjonsutveksling og innhenting av brukernes synspunkter gjennom innbyggerundersøkelser. Rollen som folkevalgt er under stadig endring, og kommunekompasset utfordrer på tilrettelegging for utvidet direkte kontakt mellom politikerne og tjenesteleverandørene. Dette kan tilrettelegges gjennom besøk i tjenestene eller ved etablering av ulike former for møtearenaer.

SENTRALADMINISTRASJON

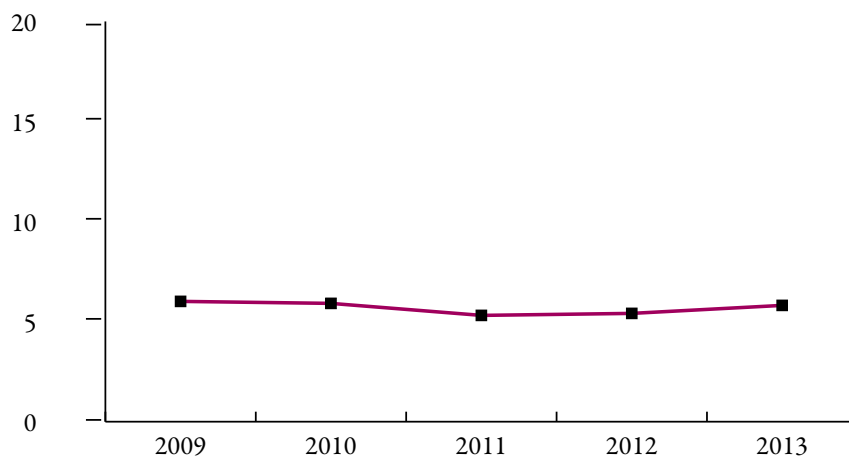
Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 99,8 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter kommunens administrative ledelse, stabsfunksjoner, kommuneadvokat samt kemner- og servicekontor. Rådmannen er bindeleddet mellom administrasjonen og politiske organer, og har rollen som sentral premissleverandør til politikerne samtidig med ansvaret for at politiske vedtak blir effektivt. Funksjonen utøves gjennom rådmannens strategiske ledergruppe som består av rådmannen, 3 kommunalsjefer, økonomisjef og personalsjef. Ledergruppen har ansvaret for den helhetlige driften av kommunen. Kommunalsjefene har den overordnede ledelsen for sine rammeområder/enheter. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg. Økonomisjefen har hovedansvar for økonomiarbeidet samt oppfølging av kommunens eierinteresser. Personalsjefen har hovedansvar for personalarbeidet.

Kommunens fagstab bistår og yter tjenester til kommunens politiske organ, rådmannen og hans ledergruppe, alle kommunale virksomheter, innbyggere, næringsliv, frivillige organisasjoner og offentlige instanser. Oppgavene omfatter:

- » utarbeide tilfredsstillende beslutningsgrunnlag til folkevalgte
- » overordnet planleggings-, utrednings- og analysearbeid
- » styrke det tverrfaglige - og sektorovergripende arbeidet i organisasjonen
- » utøvelse av kommunens personal-, arbeidsgiver- og lønnspolitikk
- » initiere og medvirke til kompetanseutvikling
- » effektiv og forsvarlig økonomiforvaltning og anskaffelser av varer og tjenester
- » ressursoptimal utførelse av skatteoppkreverfunksjon og arbeidsgiverkontroll

Andel driftsutgifter i prosent

- » leveranse og utvikling av tjenester innen IKT og arkiv
- » bistå innenfor oppvekst, helse-, omsorg- og sosialområdet
- » ivareta kommunens samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid
- » initiere og koordinere levekår og folkehelsearbeid
- » internt og eksternt informasjonsarbeid
- » prosjekt- og utviklingsarbeid
- » ivareta kommunens regionrolle

Kommunens innkjøpstjeneste er knyttet til Nordmøre interkommunale innkjøpssamarbeid og betjener 12 kommuner - Aure, Averøy, Eide, Fræna, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll.

Tilsvarende gjelder også for kommunens IKT-tjenester som er knyttet til det interkommunale samarbeidet IKT ORKIdé. Samarbeidet omfatter 13 kommuner - Aure, Averøy, Eide, Fræna, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Nesset, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll. Samarbeid om lovpålagte arkivfunksjoner foregår gjennom IKA Møre og Romsdal IKS.

Kommuneadvokaten har en fri og selvstendig rolle og skal på en objektiv måte gi råd og betenkninger om juridiske og tilgrensende administrative og økonomiske spørsmål rundt aktuelle saksområder i den kommunale virksomheten. Kommuneadvokaten rapporterer direkte til rådmann i administrative spørsmål. Rådgiving og prosedyre utøves på uavhengig faglig grunnlag innenfor rammen av advokatetiske prinsipper. Kommuneadvokaten yter i tillegg bistand til / salg av tjenester til andre kommuner på Nordmøre etter forespørsel.

Kemnerkontoret ivaretar skatteoppkreverfunksjonen for kommune, fylkeskommune og folketrygd. Kontoret betjener fire kommuner - Averøy, Gjemnes, Halså og Kristiansund. I tillegg administrer kontoret oppgaver knyttet til arbeidsgiverkontroll for 11 kommuner - Aure, Averøy, Eide, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Rauma, Rindal, Smøla, Sunndal og Tingvoll.

Servicekontoret utøver førstelinjeservice til publikum og er et tilbud for å bedre tilgjengeligheten til offentlig informasjon gjennom praktisk hjelp og god service for innbyggerne i kommunen.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	4,12 %	4,04 %	5,50 %	4,67 %	3,61 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,7	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-1,85 %	-0,91 %	-2,13 %	-1,63 %	-0,87 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 3,61 prosent i 2013. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 87 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er god. Mobbing, diskriminering

og varsling samt samarbeid og trivsel med kollegene oppnår høyest score. Overordnet ledelse og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

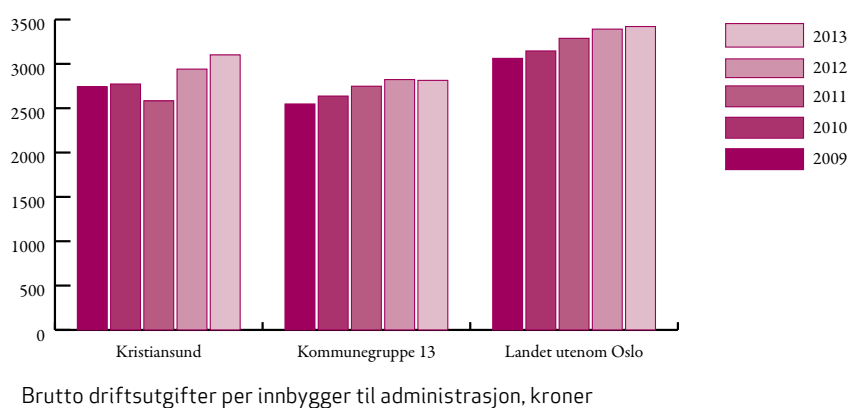
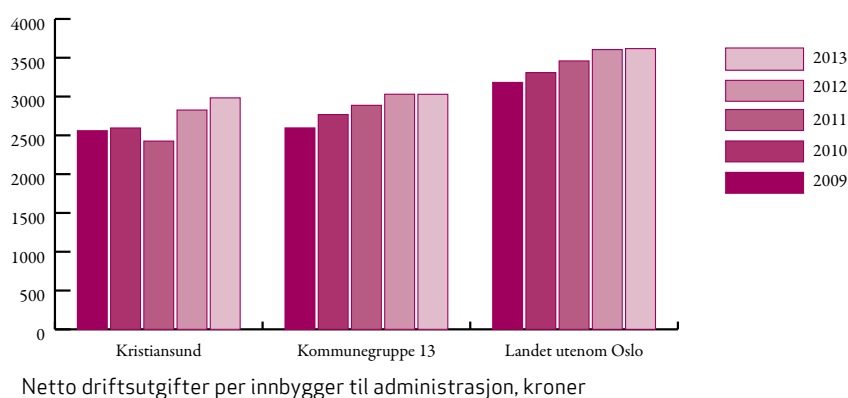
Rammeområdet har hatt en positiv utvikling, men det er fremdeles merforbruk på området. Merforbruket i 2013 var på 0,7 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

KOSTRA

Rammeområdets ressursbruk til det som i nøkkeltallene betegnes som administrasjon, utgjør over 90 prosent av kommunens totale utgifter knyttet til de ulike administrative oppgavene.

Kristiansund bruker mindre av sine frie inntekter til administrasjon enn både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Dette understøttes også av tall fra Telemarksforsking som viser at Kristiansund bruker mindre enn landsgjennomsnittet selv når det korrigeres for beregnet utgiftsbehov.

Økningen i kostnader har imidlertid vært større i Kristiansund enn sammenlignbare kommuner de siste to årene. Dette skyldes delvis opprettelse av kommuneadvokatfunksjonen, og delvis styrking av personalseksjonen og oppgaver knyttet til IKT.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Kristiansund skal være et sterkt, raust og inkluderende regionsenter for hele Nordmøre. Kommunen har i løpet av året tatt initiativ til samarbeid på flere tjenesteområder, og har bidratt til etablering av flere interkommunale samarbeid. Blant annet etablering av Skattens hus med samlokalisering av Nordmøre Kemnerkontor og Skatt Midt-Norge, tilbud til Nordmørskommunene om kjøp av tjenester fra kommuneadvokaten i Kristiansund, etablering av felles brann- og redningsvesen for Averøy og Kristiansund, felles barneverntjeneste for Averøy og Kristiansund er planlagt utvidet til også å omfatte Gjemnes fra 1. mai 2014 samt vertskommune for felles byggetilsyn for Orkidekommunene.

Kristiansund kommune skal styrke videreutdanningen av egne medarbeidere gjennom bedre tilrettelegging/vilkår for å ta videreutdanning. Det er gjennomført felles videreutdanning med Molde i prosjektledelse med 17 deltakere og prosessledelse med 14 deltakere. Det er også gjennomført egen lederutdanning for ansatte innen helse og omsorg med 33 deltakere. I tillegg har 21 ansatte mottatt stipend til videreutdanning. Arbeidet med strategisk kompetanseplan ble påbegynt høsten 2013 og felles opplæringskontor for Kristiansund og Molde ble etablert i august.

Kristiansund kommune skal gjennomføre målene i IA-avtalen - redusere sykefraværet, tilbakeføre flere med redusert arbeidsevne helt eller delvis i arbeid samt øke den reelle pensjonsalderen. Sykefraværet økte fra 8,85 prosent til 9,44 prosent. Tiltaket Aktiv kommune har bidratt til å få flere med redusert arbeidsevne tilbake i arbeid. Gjennom aktiv bruk av virkemidlene i seniorpolitisk plan har flere valgt å fortsette i jobb istedenfor å pensionere seg - antall inngåtte avtaler økte fra 113 til 130.

Kristiansund kommune skal ha fokus på god informasjon og service til innbyggere og ansatte. Innført ny innsynsløsning eInnsyn i forhold til postlister samt nytt telefonstøttesystem som henter informasjon direkte fra ansattes Outlook-kalender. Kommunens nett- og facebooksider oppdateres flere ganger i døgnet med nyheter og viktig informasjon. På Facebook blir i tillegg saker fulgt opp med svar til de som har spørsmål til kommunen. Internavisen Kristiansund er tilgjengelig på nettsidene og bredt formidlet. Avisen er også brukt som eksempel til etterfølgelse fra KS.

UTFORDRINGER

Det må arbeides systematisk med vår forvaltningskultur slik at vi kan kommunisere mer effektivt med våre brukere. Aktuelle elektroniske løsninger som forenkler dialog og prosesser i denne samhandlingen må tas i bruk.

Det er viktig å etablere et system som sikrer at ledelsen til enhver tid har oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter, for derigjennom å implementere forbedringer og sikre læringseffekter.

Det skal etableres rutiner for gjennomføring av systematiske bruker- og medarbeiderundersøkelser. Disse skal danne grunnlag for på en bedre måte å kunne tilpasse de tjenester som ytes til de forventninger som eksisterer.

Systematiske brukerundersøkelser er også avgjørende for å måle resultatoppnåelse og diskutere kvalitets- og effektivitetsforbedringer i kommunen. Det skal innføres et kvalitetssystem for kommunen, og fokus på implementering av nødvendige endringer og tilpasninger i organisasjonen blir svært avgjørende for et godt resultat. I planperioden skal det også innføres system for virksomhetsstyring.

Den varslede kommunereformen, med eventuelt færre kommuner, vil kunne medføre store endringer både for regionsenteret og regionen slik vi kjenner den i dag. Det samme vil Helseforetakets valg av lokalisering for nytt akuttsykehus.

Statlige pålegg og føringer med stadig nye rettighetsnormer for tjenesteytingen gir oss utfordringer både i forhold til å rekruttere og beholde medarbeidere med riktig kompetanse samt oppfylle de økonomiske forpliktelser som følger av nye rettigheter.

Felles tjenestesamarbeid med omliggende kommuner vil måtte gjennomføres i større grad for å klare disse oppgavene.

Rammeområdet

omfatter kommunens administrative ledelse, stabsfunksjoner, kommuneadvokat samt kemner- og servicekontor.

Aktiv bruk

av virkemidlene i seniorpolitisk plan har flere valgt å fortsette i jobb istedenfor å pensionere seg.

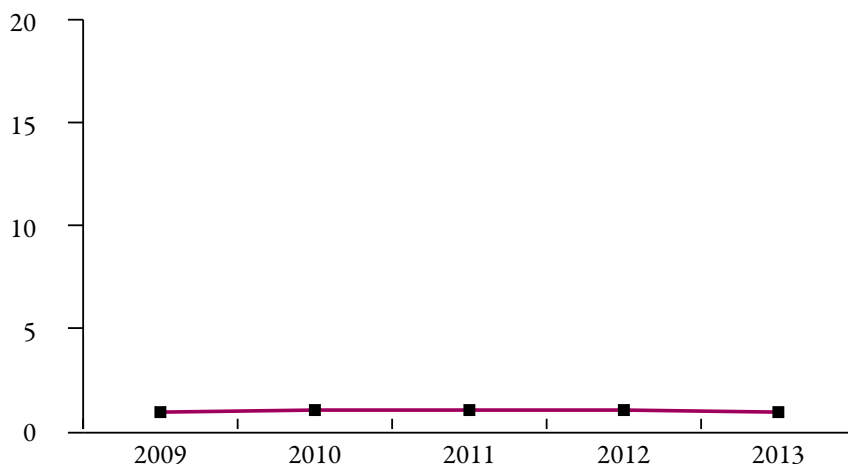
PP-TJENESTEN

Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 16,7 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

PP-tjenesten er kommunens sakkyndige instans når det gjelder spesialpedagogiske tiltak. Tjenesten er lovpålagt og hjemlet i opplæringsloven.

Målgruppen er barn, unge og voksne med spesifikke opplæringsbehov i og utenom førskole, grunnskole og videregående opplæring. Tjenesten bistår kommunene med veiledning, kompetanse- og organisasjonsutvikling på barnehagens og skolens område. I tillegg bistår tjenesten barnehager og skoler hva angår det psykososiale miljøet og bidrar til at det legges til rette for et godt læringsmiljø. Tjenesten samarbeider nært med elever, foreldre, barnehager, skoler, opplæringsbedrifter og andre kommunale hjelpetjenester for å sikre at barn og unge med særskilte behov møter et samfunn, en barnehage eller en skole som er tilpasset deres evner og forutsetninger. Ved utgangen av 2013 var antallet aktive saker innenfor tjenesten 1 037. Tilsvarende tall for 2012 var 1 263. Henvvisning av nye saker for skoleåret 2012/2013 var 245, tilsvarende tall for 2011/2012

Andel driftsutgifter i prosent

var 288. I tillegg til programmet «De utrolige årene» har PP-tjenesten i 2013 medvirket i prosjektene «Ta grep» og «Rett diagnose, men feil "medisin"».

Pedagogisk psykologisk tjeneste for ytre Nordmøre er en interkommunal tjeneste som betjener 4 kommuner på Ytre Nordmøre – Aure, Averøy, Kristiansund

og Smøla samt Møre og Romsdal fylke. PP tjenesten er også tilknyttet Regional PP tjeneste for Nordmøre, hvor det samarbeides om kompetanseutvikling og tyngdepunkttjenester.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Slutføre prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"». Prosjektet er slutført og prosjektrapport er skrevet. I prosjektperioden (2010-2013) er vedtak om spesialundervisning redusert med om lag 25 prosent i Kristiansund. Det har også vært en kvalitetsforbedring gjennom revidering av alle maler som følger en oppmeldt sak til PPT og veiledninger i bruk av disse.

Videreføre programmet «De utrolige årene». Programmet, er under utprøving i skoleåret 2013/14 ved Frei og Goma barneskoler, samt Bruhagen skole i Averøy.

Videreføre prosjektet «Ta grep». Det ble i 2013 utarbeidet 5 ulike temahefter med fokus på sentrale områder for å styrke læringsmiljøet. Det har vært stor etterspørsel etter kurs og veiledning, og tilbakemeldingen fra skolene har vært gode så langt.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	12,09 %	5,50 %	7,58 %	10,65 %	7,98 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,5	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	6,84 %	2,66 %	0,33 %	1,45 %	9,23 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 7,98 prosent i 2013. Rammeområdet er forholdsvis lite, og den enkeltes fravær kan gi utslag i statistikken. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 74 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Nærmeste leder samt medarbeidersamtalen oppnår høyest score. Overordnet ledelse samt fysiske arbeidsforhold er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling og økonomistyringen på området er god. Mindreforbruket i 2013 var på 0,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

BRUKERE

PP tjenesten har deltatt i en undersøkelse som omfattet alle PPT kontorene i Møre og Romsdal angående tidsbruk i tjenesten. Kristiansund var det kontoret i fylket som brukte mest tid "ute i felten", på systemarbeid i skolen, og minst tid "på kontoret".

PP tjenesten har som en del av prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"» gjennomført en "mini"-skolevurdering av alle skolene i Kristiansund, Aure, Averøy og Smøla. Resultatet av vurderingen skal bidra til å optimalisere tilpasset opplæring til den enkelte elev og få større likhet mellom skolene.

KOSTRA

Det utarbeides ikke nøkkeltall for rammeområdet som gjør det mulig

å sammenligne Kristiansund med andre. Det vises for øvrig til nøkkeltall

under rammeområdene Barnehage og Grunnskoler.

UTFORDRINGER

Arbeidet med tidlig innsats må videreføres for å oppnå en ytterligere reduksjon i bruk av spesialundervisning. Dette skal gjøres

ved å styrke innsatsen i barnehagene og styrke veiledningskapasiteten på mindre problematikk. Etablering og utvikling

av et læringsmiljøteam er en viktig del av innsatsen som planlegges for å møte disse utfordringene.

GRUNNSKOLER

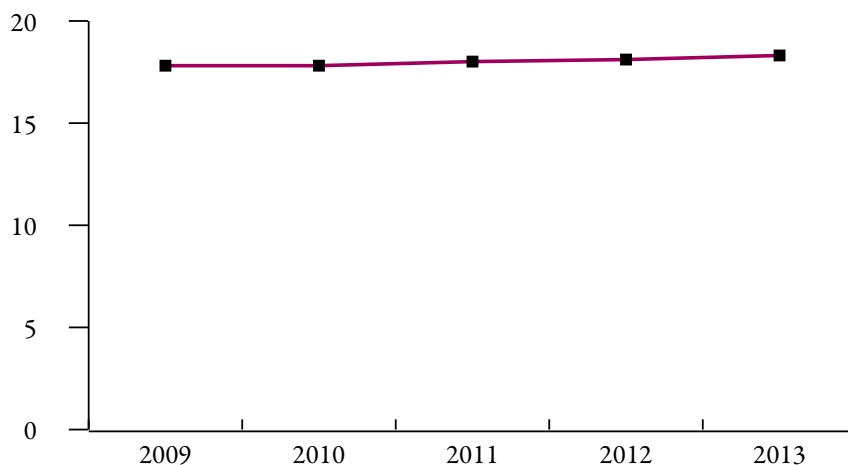
Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 311,9 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Ressursinnsatsen i skolen skal dreies fra enkeltvedtak om spesialundervisning, til ordinær tilpasset undervisning. Målsettingen er i tråd med prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"» i regi av PPT. I prosjektperioden (2010 - 2013) har antall elever med enkeltvedtak om spesialundervisning blitt redusert med 25 prosent. I 2012 var andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning 10,2 prosent. I 2013 var andelen 9,4 prosent.

Elevenes faglige resultater skal ligge stabilt på nivå over landsgjennomsnittet, målt i de nasjonale prøvene. Nasjonale prøver i lesing, engelsk og regning viser at elevene på 5. og 9. trinn har resultater på eller over landsgjennomsnittet. Elevene på 8. trinn har resultater under landsgjennomsnittet. Eksamensresultatene viser at elevene i Kristiansund ligger på eller over landsgjennomsnittet i samtlige muntlige eksamener. I norsk skriftlig hovedmål ligger elevene over landsgjennomsnittet, mens de ligger under i skriftlige eksamener i engelsk, matematikk og norsk sidemål.

Kunnskap om styring og videreutvikling av grunnskolen skal prioriteres sterkere. Folkevalgte og kommuneadministrasjon deltar i utviklingsprogrammet «Den gode skoleeier». Programmet startet opp våren 2013.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter 9 barne- skoler med skolefritidsordning, 3 ungdomsskoler samt opplæringscenter. Tjenestene innenfor rammeområdet er regulert i opplæringsloven. I tillegg har rammeområdet ansvar for kommunes skoleskyssordning samt et tverrfaglig ungdomsteam og alternative læringsarenaer som Levende Vågen.

Kommunen har ansvar for å legge til rette for et godt og tjenlig grunnskoletilbud. Alle barn bosatt i kommunen, har rett og plikt til grunnskoleopplæring fra det året de fyller 6 år og til de har fullført tiende skoleår. Per 1. oktober 2013 var det 2 821 elever i grunnskolen. Tilsvarende tall per 1. oktober 2012 var 2 849 elever. Alle barneskolene har skolefritidsordning for 1. - 4. årstrinn. Skolefritidsordningen er et frivillig omsorgs- og tilsynstilbud. Barn med særskilte behov kan søke plass også for 5. - 7. årstrinn. Det er ingen ventetid for plass i skolefritidsordningen. Per 1. oktober 2013 var det 708 elever som benyttet seg av tilbudet, hvorav 412

på hjelplass. Tilsvarende tall per 1. oktober 2012 var 710 elever og 406 hjelplasser.

Ungdomsteamet består av familie- og miljøterapeuter og representerer et tverretattlig samarbeid mellom grunnskolen, skolehelsetjenesten og barneverntjenesten i kommunen. Teamet samarbeider med familiene til barn fra 5. - 10. klassetrinn ved alle grunnskolene og er et frivillig lavterskeltilbud til barn, unge og deres foreldre.

Fire innføringsgrupper, tre for barne- trinnet og en for ungdomstrinnet, sørger for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn får konsentrert norskopplæring før ordinær opplæring i grunnskolen.

Opplæringscenter har oppgaver som involverer alle skoler og barnehager. Senteret har ansvar for å gi barn, unge og voksne et spesial- pedagogisk opplæringstilbud samt logopedhjelp. Ansvarer omfatter også grunnskoleopplæring til voksne og

norskopplering til voksne innvandrere i Kristiansund og Averøy. I tillegg er senteret ansvarlig for opplæring ved Bekkefaret spesialscole. I 2013 mottok 77 førskolebarn spesialpedagogiske hjelp i regi av senteret. 27 voksne fikk grunnskoleopplæring og 33 spesialpedagogiske opplæringstilbud. 388 voksne fra 63 ulike nasjoner fikk norskopplæring. Totalt 142 barn og

voksne mottok logopedhjelp. I tillegg fikk 5 barn/ungdommer opplæring ved Bekkefaret spesialscole. Tilsvarende tall for 2012 var spesialpedagogisk hjelp til 66 førskolebarn, grunnskoleopplæring til 20 voksne og 30 fikk spesialpedagogiske opplæringstilbud. 349 voksne fra 53 ulike nasjoner fikk norskopplæring. Totalt 115 barn og voksne mottok logopedhjelp.

I tillegg til programmene «De utrolige årene» og «Den gode skoleeier» har rammeområdet i 2013 medvirket i prosjektene «Rett diagnose, men feil "medisin"», «Ta grep», «Vurdering for læring», «Fra ord til handling», «Ny Giv», «Aksjon skole» og «Levekårsprosjektet».

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	8,32 %	7,19 %	7,37 %	6,49 %	6,76 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-2,05 %	-0,40 %	-0,84 %	0,42 %	0,43 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 6,76 prosent i 2013. Sykefraværet er fremdeles innenfor kommunens mål. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 83 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene.

Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Mobbing, diskriminering og varsling samt innhold i jobben oppnår høyest score. Overordnet ledelse, faglig og personlig utvikling samt fysiske arbeidsforhold er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling. Mindreforbruket i 2013 var på 1,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikomiteet.

BRUKERE

Grunnskolene gjennomfører hvert år en elevundersøkelse for å måle elevenes opplevelse av læringsmiljøet. Elevundersøkelsen er en obligatorisk nasjonal undersøkelse som gjennomføres for 7. og 10. trinn. Svarprosenten i 2013 var på 91,1 prosent, henholdsvis 93,3 prosent for 7. trinn og 88,0 prosent for 10. trinn. Elevene svarer blant annet på spørsmål om trivsel, motivasjon, kommunikasjon hjem-skole, støtte fra lærerne, arbeidsforhold og læring, vurdering for læring,

medvirkning, trygt miljø, utdannings- og yrkesrådgivning og fysisk læringsmiljø. Undersøkelsen viser gjennomgående høy trivsel mellom elevene, stor grad av motivasjon og tilfredshet med lærerne og arbeidsforholdene. Resultatene er svært gode både på barnetrinnet og ungdomstrinnet. På barnetrinnet er det høyest score, men i forhold til nasjonalt gjennomsnitt ligger kommunens tall marginalt lavere på de fleste indikatorer.

Resultatene på ungdomstrinnet viser noe lavere score, men gjennomgående scorer kommunen her høyere enn nasjonale gjennomsnittstall på de aller fleste indikatorer. Det er gledelig at elevene rapporterer om høy grad av trivsel, gode arbeidsforhold og et trygt og godt læringsmiljø. Noen skoler har valgt å ta i bruk «Trivselsprogrammet» som et ledd i forebygging mot mobbing, gjennom tilrettelegging for aktiviteter i friminuttene med elevene som

aktivitetsledere. 2 av ungdomsskolene har også i 2013 vært MOT skoler. Kommunen deltar også i flere utviklingsprosjekter og programmer som «Ta grep», «De utrolige årene» og «Vurdering for læring» for å bedre elevenes læringsmiljø.

Grunnskolene har også gjennomført Foreldreundersøkelsen i 2013. Dette er en frivillig nasjonal undersøkelse, hvor foreldre svarer på spørsmål om hvordan de oppfatter læringsmiljøet til sine barn og hvordan samarbeidet mellom hjem og skole fungerer. Svarprosenten i 2013 var 22,4. Svarprosenten er for lav til å kunne trekke sikre konklusjoner, men følgende resultater fremkom blant de som hadde svart:

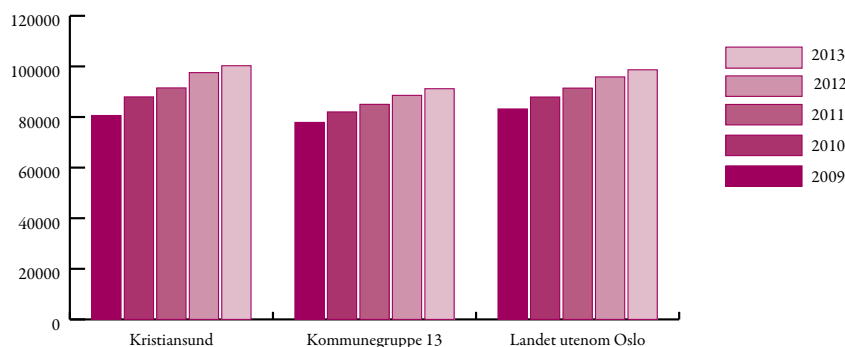
- » 93,1 prosent sier at deres barn trives godt eller svært godt med de andre elevene i klassen
- » 89,3 prosent sier at deres barn liker lærerne
- » 83,1 prosent sier at de er svært fornøyd eller fornøyd med kommunikasjonen mellom hjem og skole
- » 57,1 prosent sier at de er enige i at skolen håndterer mobbing på en god måte

Tallene for kommunen skjuler variasjoner mellom skolene. Resultatene fra undersøkelsene følges opp av skoleeier. Elevene rapporterer om høy grad av trivsel og lite mobbing, men

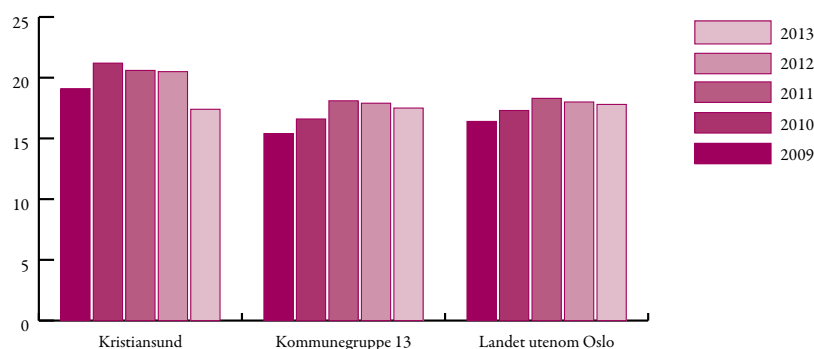
kun 57,1 prosent av respondentene i Foreldreundersøkelsen er enige i at skolen håndterer mobbing på en god måte. Den resterende andelen sier at de er uenige i eller usikker på om skolene håndterer mobbing på en god måte. I dette ligger det både en tilbakemelding på manglende informasjon og en tilbakemelding på manglende rutiner for oppfølging. Skoleeier følger opp dette spesielt gjennom årlige informasjonsmøter med foreldre- og samarbeidsutvalget. Det vil også bli lagt vekt på å få opp svarprosenten på Foreldreundersøkelsen for å ha et bedre utgangspunkt for korrigerende tiltak. Forøvrig viser undersøkelsene at elevenes og foreldrenes opplevelse av læringsmiljø stemmer godt overens.

KOSTRA

Rammeområdet bruker mer enn både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet på grunnskole. Forklaringsfaktorer kan være at kommunen har gjennomsnittlig mindre gruppestørrelse, høyere lærertetthet og høyere lønnskostnader på grunn av høyere gjennomsnittsalder for lærerne enn sammenlignbare kommuner. Kommunen har en målbevisst satsing på å redusere antall timer til spesialundervisning, gjennom blant annet prosjektet «Rett diagnose, men feil "medisin"», samt at det for ungdomstrinnet fra 2013 ble gitt statlig tilskudd til økt lærertettheten ut over tidligere ressursnivå. Dette er en fireårig forsøksordning som også skal bidra til å redusere behovet for spesiell tilrettelegging. Som et resultat av disse tiltakene har kommunen hatt en markant nedgang i antall lærertimer i spesialundervisning siste året, og grunnskolen i Kristiansund er nå på samme nivå som kommunegruppe 13 og i underkant av landsgjennomsnittet. Kristiansund har i snitt et lavere elevtall per skole enn kommunegruppe 13, men ligger i overkant av landsgjennomsnittet.

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år, kroner

Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt, prosent

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring, prosent	97,5	96,3	97,9	97,7	97,6	97,9	97,8	97,9	98,0
Andel elever i kommunal SFO med helklass, prosent	58,4	57,3	58,1	60,8	61,2	61,4	53,7	54,6	55,2
Antall elever per skole	220	219	217	270	273	276	203	206	210

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Antall elever 1.-7. årstrinn	1 971	1 962	1 986	1 939	1 916
Antall elever 8.-10. årstrinn	864	879	877	910	905
Antall elever i kommunal og privat SFO	702	695	691	710	708
Gjennomsnittlig gruppestørrelse grunnskole 1-10 årstrinn	14,5	13,8	14,0	13,8	13,6
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	38,8	38,9	39,1	39,3	39,5
Antall elever med spesialundervisning	312	357	337	290	246
Andel elever med spesialundervisning	11,0	12,6	11,8	10,2	8,7
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud, per innbygger 6-9 år, kroner	4 627	3 446	2 913	2 050	1 023
Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev, kroner	1 398	1 451	1 701	1 496	1 306

UTFORDRINGER

Det er viktig å opprettholde fastsatte kvalitetsmål med fokus på læringsutbytte og læringsmiljø. Elevenes faglige resultater i grunnleggende ferdigheter skal forbedres

ytterligere og andel elever som opplever mobbing skal reduseres ytterligere. Et viktig satsingsområde er å fortsette arbeidet med å redusere andelen elever

med enkeltvedtak og spesialundervisning ned mot landsgjennomsnittet.

Alle barneskolene

har skolefritidsordning for 1. - 4. årstrinn. Det er ingen ventetid for plass i skolefritidsordningen.

Fire innføringsgrupper

sørger for at barn med minoritetsspråklig bakgrunn får konsentrert norskopplæring før ordinær opplæring i grunnskolen.

“Trivselsprogrammet”

er et ledd i forebygging mot mobbing, gjennom tilrettelegging for aktiviteter i friminuttene.

BARNEHAGER

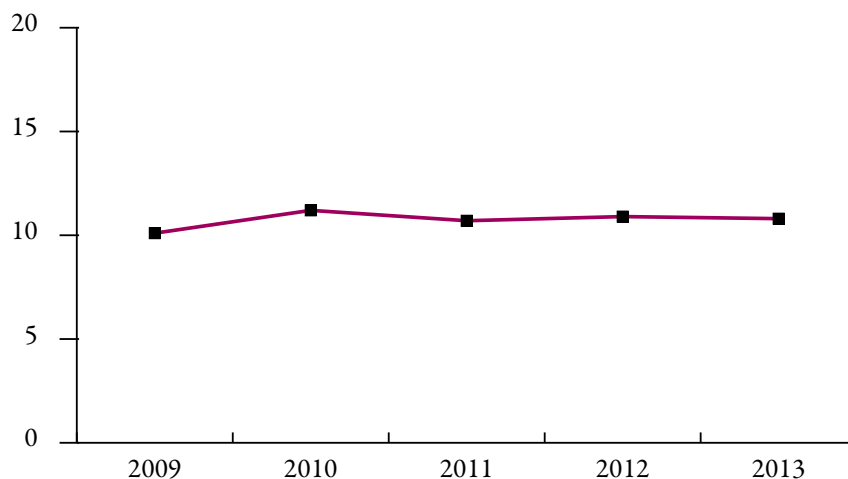
Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 182,7 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Språkarbeidet i barnehagene skal videreutvikles. Prosjektet «Fra ord til handling» er tatt opp igjen i 2013 med en større vridning over til språklig kompetanse. Det er oppnevnt språkveiledere i hver barnehage. Programmet «Lær meg norsk før skolestart» er gjennomført i de fleste barnehagene i kommunen.

Det skal satses på IKT i barnehagene. Kommunen deltar i IKT ORKIdé prosjektet «Barnehageløftet» som ble igangsatt høsten 2013.

Utarbeide en plan for barnehageutviklingen i Kristiansund kommune. Prosjektgruppen for barnehageutvikling i Kristiansund kommune ble nedsatt av bystyret våren 2012 og gruppen avleverte sin rapport høsten 2013. Planen beskriver et behov for totalt 400 nye barnehageplasser de neste 10 årene. Planen ga anbefalinger om fortsatt balanse mellom kommunale og private barnehager samt anbefalinger om å bygge nye og større kommunale barnehager for å få mer effektiv drift. Bystyret sluttet seg i hovedsak til planen i behandlingen 3.12.2013 og vedtok bygging av 3 nye kommunale barnehager i økonomiplanperioden 2014 - 2017.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehagemyndighet og omfatter drift av 10 kommunale og tilskudd til 12 private barnehager.

Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, gi veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager. Barnehagene skal gi et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder.

Kommunen skal i henhold til barnehageloven legge til rette for at barn med spesielle behov også skal kunne få et tilfredsstillende utbytte av barnehageoppholdet. Opplæringsloven regulerer rettigheter til spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn. Ved starten på nytt barnehageår i 2013 var det totalt 1 315 barnehageplasser i Kristiansund, hvorav 635 kommunale barnehageplasser. Tilsvarende tall for 2012 var 616 kommunale plasser av totalt 1 293 plasser. I tillegg til programmet «Lær meg norsk før skolestart» har rammeområdet i 2013 medvirket i prosjektene «Barnehageløftet» og «Levekårsprosjektet».

1 315 barnehageplasser

Pedagogisk tilbud

God medarbeidertilfredshet

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	10,56 %	11,22 %	11,08 %	13,14 %	14,27 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,7	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	35,43 %	74,45 %	-1,16 %	-2,58 %	-1,01 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på hele 14,27 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. HMS undersøkelser er gjennomført i de fleste av kommunens barnehager. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 85 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er god. Mobbing, diskriminering og varslings, samarbeid og trivsel med kollegene samt stolthet over egen arbeidsplass oppnår høyest

score. Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger samt fysiske arbeidsforhold er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling, men det er fremdeles merforbruk på området. Merforbruket i 2013 var på 1,6 mill. kroner i forhold

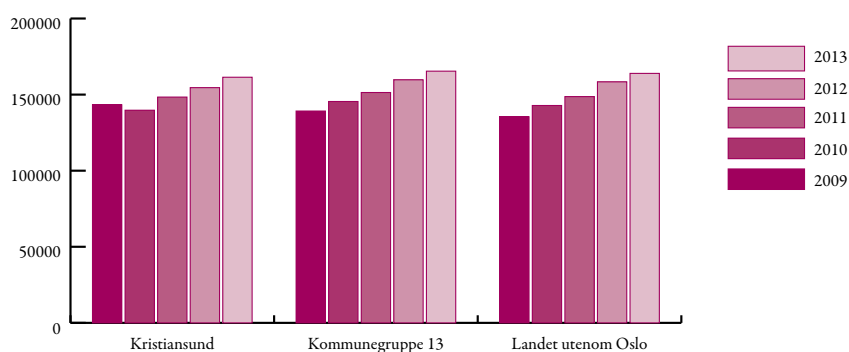
til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

BRUKERE

Brakerundersøkelser skal utarbeides og gjennomføres årlig i de kommunale barnehagene i Kristiansund. Det er også gjort i 2013. Resultatene fra undersøkelsene lar seg imidlertid ikke sammenlikne siden tema og spørsmål er unike og ulike for hver enkelt enhet. Det er besluttet å innføre felles brukerundersøkelser for barnehagene fra 2014.

KOSTRA

Rammeområdet bruker en lavere andel av frie inntekter til barnehage sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet for øvrig. I tillegg er kostnadene per barn i kommunal barnehage, lavere enn kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Det kan være flere årsaker til denne forskjellen. Nøkkeltallene viser at Kristiansund har et lavere utdanningsnivå blant styrere og pedagogiske ledere enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Dette skyldes blant annet at Kristiansund

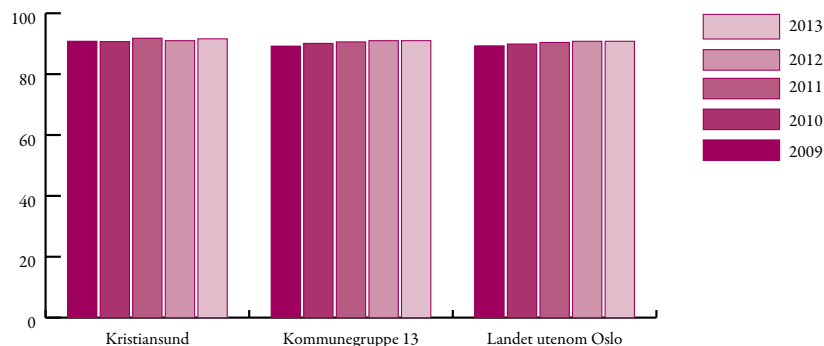
Korrigerede brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage, kroner

har flere ansatte med dispensasjon fra utdanningskravet i pedagogiske stillinger. Utdanningsnivået blant assistenter ligger omtrent likt med kommunegruppe 13 og under landsgjennomsnittet. Dette vil være med på å trekke ned de samlede kostnadene per barn i barnehagen.

I tillegg har Kristiansund i snitt flere barn per barnehage, noe som kan gi noe større stordriftsfordeler. Kristiansund bruker også minst ressurser til drift av barnehagelokalene, noe som reduserer kostnadene per barn.

Kommunen har en større andel barn med et styrket tilbud enn sammenlignbare kommuner. Omfanget av tilretteleggingsvedtak er en stor kostnadsdriver.

For å redusere denne utviklingen, er rammeområdet tilført ressurser for å øke grunnbemanningen. Hensikten med ressurstildelingen er å bedre tilrettelegging og forbygge enkeltvedtak.

Andel barn 1-5 år med barnehageplass, prosent

UTFORDRINGER

Det er sentralt å sikre tilfredsstillende behovsdekning etter gjeldende lov, og arbeide for en dekningsgrad på 95 prosent i løpet av økonomiplanperioden. På samme måte som for grunnskolen, er det en utfordring å redusere utgifter til barn med enkeltvedtak og spesialundervisning, gjennom bedre tilrettelegging og forebygging. Økt grunnbemanning er ett

tiltak som skal iverksettes. Det er i 2013 vedtatt en plan for barnehageutvikling i Kristiansund kommune. Hensikten er å høyne kvaliteten på tjenestene og effektivisere ressursbruken i barnehagene. Større og mer robuste barnehager, samt felles kvalitetsmål skal bidra til at brukerne av barnehagetilbudet i Kristiansund opplever økt tilfredshet med tilbudet.

KOSTRA

	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6,1	6,1	6,1	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,2
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning, prosent	29,0	30,4	26,8	33,5	34,4	34,5	32,9	33,7	34,1
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager, m ²	5,3	5,5	5,4	5,2	5,2	5,2	5,6	5,6	5,7

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Andel barnehager med åpningstid 9 timer eller mer per dag, prosent	100	100	100	100	100
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene, prosent	8,1	10,4	9,8	10,1	8,5
Barn med barnehageplass i kommunale barnehager	566	586	602	616	635
Barn med barnehageplass i private barnehager	634	665	688	677	680
Antall årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	134	138	140	141	148
Antall årsverk til basisvirksomhet i private barnehager	154	158	172	173	165
Antall kommunale barnehager	11	11	11	10	11
Antall private barnehager	14	12	12	12	12
Kommunale overføringer av driftsmidler til private barnehager, kroner	62 618	73 670	80 540	86 420	84 364
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager m ²	5,6	5,4	5,3	5,5	5,4
Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager m ²	5,7	5,6	5,4	5,6	5,5

KULTUR OG NÆRING

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 82,2 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

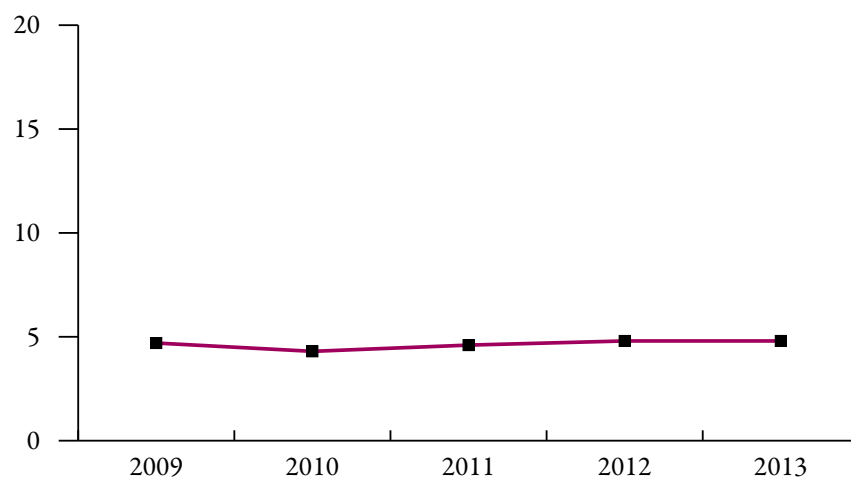
OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter idrettspark, bibliotek og kulturskole samt administrasjon av kommunens kultur- og næringsoppgaver.

Idrettsparken inneholder idrettshall, badeland, badebutikk, kafé og solarium. Trenings- og fysioterapisenter er tilknyttet parken gjennom utleie. Parken gir innbyggerne i regionen og tilreisende gjester et tilbud innen idrett, helse, velvære og trivsel. I løpet av 2013 var det 107 500 besøkende i badet. Tilsvarende tall for 2012 var 90 000. Da er ikke skolesvømming, svømmeklubber og andre leietakere medregnet. Antall utleietimer i idrettshallen var 6 570. Tilsvarende tall for 2012 var 4 358 timer.

Bibliotekstjenesten består av et hovedbibliotek samt en bibliotekfilial. Biblioteket skal være en kultur- og kunnskapsformidler i lokalsamfunnet. Tilbudet er gratis og tilgjengelig for alle. Biblioteket har 24 000 registrerte lånere. I 2013 var det 85 430 besøkende og utlånet var på 88 640 enheter. Tilsvarende tall for 2012 var henholdsvis 85 412 besøkende og 96 702 utlånte enheter. I 2013 ble det gjennomført til sammen 48 små og store arrangement ved biblioteket, med til sammen 2 534 frammøtte. Tilsvarende tall for 2012 var 41 arrangement og 2 124 frammøtte. Kommunens bibliotek er delaktig i samarbeid med 2 kommuner – Gjemnes og Averøy. Begge kommunene kjøper 20 prosent biblioteksjeffersurs fra Kristiansund for å oppfylle lovpålagte krav om bibliotekfaglig ledelse av folkebibliotek.

Kulturskolen skal være et kulturelt ressurscenter for kommunen og regionen. Tilbudet omfatter instrumental og vokal opplæring, samspill i ulike ensembler, opplæring i kunst samt Scenario musikkaterskole i samarbeid med Operaen i Kristiansund. Per 1. oktober

Andel driftsutgifter i prosent

2013 hadde skolen 414 elevplasser, samtidig stod 157 elever på venteliste. Elevopptak til ledige plasser foregår fortløpende. Tilsvarende tall per 1. oktober 2012 var 445 elevplasser og 202 på venteliste. Kulturskolen samarbeider med Averøy kommune om kjøp av 55 prosent stilling.

Enheten Kultur og næring har som oppgave å utvikle kommunen både som tjenesteleverandør og tilrettelegger for kultur- og næringsutvikling samt styrke Kristiansund som regionsenter og videreutvikle kommunens attraktivitet som bo- og arbeidssted. Enheten ivaretar forvaltnings- og utviklingsoppgaver innen områdene næring, kunst, kultur og fysisk aktivitet med fokus på frivilligheten. Administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud er innenfor enhetens ansvarsområde. Enheten forvalter et kommunalt næringsfond og et regionalt næringsfond i fellesskap for Kristiansund og Averøy kommuner. I tillegg er enheten sekretariat og rådgiver for ulike råd og utvalg samt saksbehandler for tilskudd

til frivilligheten. Enheten er engasjert i mange former for samarbeid om næringsutvikling.

I løpet av 2013 har rammeområdet medvirket i utvikling av felles hjemmesideløsning for bibliotekene i Møre og Romsdal samt prosjektene «Kompis» og «Levekårsprosjektet».

Rammeområdet

omfatter idrettspark, bibliotek og kulturskole samt administrasjon av kommunens kultur- og næringsoppgaver.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	10,35 %	10,85 %	7,14 %	8,39 %	13,92 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	1,47 %	-2,83 %	0,51 %	0,19 %	-1,94 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på hele 13,92 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 68 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Stolthet over egen arbeidsplass samt innhold i jobben oppnår høyest score. Overordnet ledelse samt faglig og personlig utvikling er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling. Merforbruket i 2013 var på 0,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

BRUKERE

Atlanten idrettspark har i løpet av 2013 målt brukertilfredshet i forhold

til tilgjengelighet, aktivitetstilbud, arrangementer, service og renhold. Resultatene er forbedret siden forrige måling i 2011. Tilgjengelighet - 89 prosent er fornøyd med tilgjengeligheten i varmebassenget, tilsvarende for idrettsbassenget er 78 prosent. Aktivitetstilbud – stup scorer høyest med 85 prosent og funballz lavest med 78 prosent. Arrangement – 79 prosent ønsker vanndisco en gang i måneden og 60 prosent ønsker å delta på velværekvelder. Service – høyest score oppnår livredderne med hele 84 prosent, lavest er servicen i caféen med 66 prosent. Renhold – oppleves som bra av 86 prosent i tørrdelen av caféen, mens bare 53 prosent opplever renholdet i garderobene som bra. Idrettsparken har gjennomført brukerundersøkelser hvert år. Resultatene fra undersøkelsene lar seg imidlertid ikke direkte sammenlikne siden tema og spørsmål har vært ulike for det enkelte år. Resultatene har imidlertid blitt bruk til videreutvikling av tjenesten i tråd med brukernes ønsker og tilbakemeldinger.

Kulturskolen har opplevd stor utskifting i elevmassen de siste årene. Enheten gjennomførte derfor i desember 2013 en brukerundersøkelse blant utmeldte elever ved, og etter overgang til skoleåret 2013/2014. Hensikten var å få et

grunnlag for å vurdere mulighetene for forbedret kvalitet på tjenestene dersom det kom klare indikasjoner på at frafallet var knyttet til bestemte forhold ved undervisningen. Svarprosenten var for lav til at man kunne trekke klare konklusjoner. Undersøkelsen vil bli fulgt opp og eventuelt gjentatt.

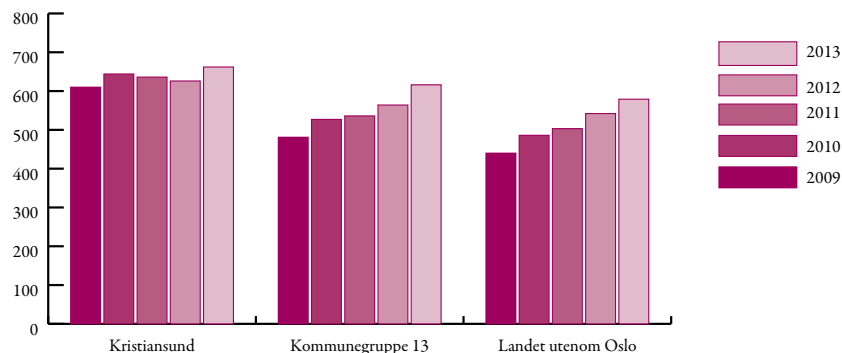
SAMFUNN

I 2013 er det gjennomført en analyse av petroleumsklyngen i Kristiansundsregionen. I undersøkelsen er det fokusert på sysselsettingsutvikling og rekrutteringsbehov. I tillegg er det foretatt en kartlegging av næringslivsaktørene i regionen. Det vises til omtale av resultatene i avsnittet om næringsutvikling under kommunen som samfunnsaktør.

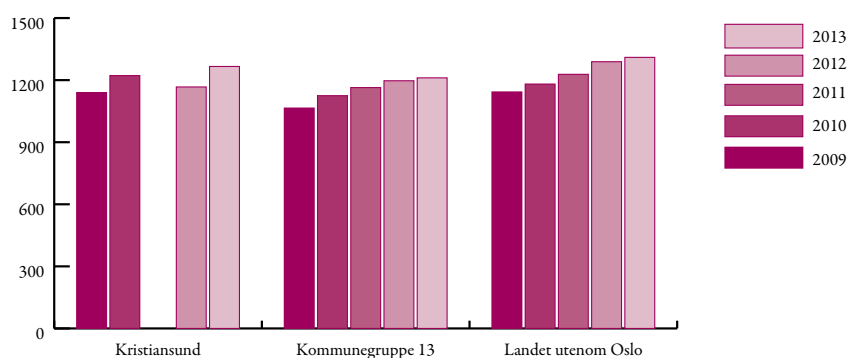
KOSTRA

Rammeområdet bruker mer ressurser på kultur og idrett per innbygger enn snittet i kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Kristiansund yter tilskudd til relativt store kulturformidlere som Operaen i Kristiansund og Nordic Light. I tillegg yter kommunen driftstilskudd til langt flere lag og organisasjoner enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig. Dette gjelder både til idrett, i form av tilskudd til idrettslag og driftstilskudd til idrettshaller, men også til kulturformål.

Kristiansund bruker betydelig mer ressurser til kulturskole enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet, selv om andelen elever som benytter tilbudet er redusert i forhold til 2012. Andelen elever er lavere enn sammenlignbare kommuner. Antall kinobesøk per innbygger har økt og besøk på folkebiblioteket er uendret i forhold til 2012.

Netto driftsutgifter idrett per innbygger, kroner

Netto driftsutgifter kultur per innbygger, kroner

KOSTRA

	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Andel elever i grunnskolealder i kommunens kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år, prosent	10,9	11,0	10,1	11,8	11,8	12,0	15,6	15,6	15,5
Besøk per kinoforestilling	23,5	26,6	27,6	28,9	27,8	26,8	31,4	27,3	26,6
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd, kroner	124 500	111 400	19 167	31 653	38 527	34 868	20 094	21 737	22 707

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Frivillige lag og foreninger som mottar tilskudd	134	143	111	88	96
Antall elevplasser i musikk- og kulturskole	457	467	491	445	414
Totalt antall kinobesøk	53 032	48 025	54 495	60 544	61 408
Totalt antall besøk i folkebibliotek	..	73 515	86 130	85 412	85 430
Fritidssenter, antall uker åpen i året i gjennomsnitt	39	38	40	35	34
Netto driftsutgifter idrett i 1000 kroner	14 175	15 168	15 148	15 094	16 157
Netto driftsutgifter kultur i 1000 kroner	26 498	28 799	26 596	28 154	30 890

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Øke kompetansen innen prosessledelse, personalledelse og teknisk kompetanse i Atlanten idrettspark. Enhetsleder har gjennomført studie i ledelse av prosesser i regi av høyskolen i Molde. Fagkoordinator-bad har gjennomført studie i personalledelse i offentlig forvaltning i regi av høyskolen i Hedmark. En medarbeider til er lært opp til å drifte tekniske anlegg.

Biblioteket skal invitere alle 1. klasser i kommunen ved skolestart – formidling av fortellinger og historier med lokal tilknytning. Alle 1. klassene i kommunen har fått tilbud om bibliotekbesøk med lesestund og utdeling av lånekort høsten 2013. I løpet av høsten benyttet fire 1. klasser seg av tilbudet.

Gjennomføre en utviklingsprosess i kulturskolen sammen med ulike brukergrupper. Fast etablering av en eller flere kulturverksteder i grunnskolen. Prosessen som startet i 2012, ble videreført og utvidet til også å omfatte tjenestesamarbeid i 2013. Verkstedet «Mekke et show» er fast etablert og seks 2 dagers verksteder har vært gjennomført i 2013. Det er også gjennomført kurs for å skolere flere lærere for deltakelse i verkstedet.

Det skal foretas en kartlegging av næringsutviklingsaktørene i Kristiansundsregionen. På oppdrag fra Kristiansund kommune, med støtte fra LUK midler (lokalsamfunnsutvikling i kommunene) fra Møre og Romsdal fylkeskommune, har PwC gjennomført en kartlegging og analyse av organisasjoner og kommuner som jobber med næringsutvikling i Kristiansundsregionen.

Igangsette et nasjonalt pilotprosjekt der Kristiansund kommune blir regionalt kompetansesenter for tilskudd. Prosjektet ble igangsatt på slutten av 2013 og vil bli videreført i 2014.

UTFORDRINGER

Det skal holdes fokus på et godt og allsidig tjenestetilbud og videreutvikling av Kristiansund som regionsenter innenfor handel, kultur- og næring. Det skal lages en overordnet strategisk næringsplan som sikrer at næringsarbeidet er konsistent i regionen og den

interkommunale næringsplanen mellom Averøy og Kristiansund skal revideres. Et innsatsområde blir å se helheten i næringsarbeidet i kommunen og regionen, samt å finne gode samarbeidsformer for alle aktørene innen dette feltet. Videre vil det bli stadig viktigere å se på bransjer ut

over petroleumsnæringen, for slik å styrke næringsutviklingen på andre viktige områder parallelt med denne.

Kulturskolen

hadde per 1. oktober 2013 414 elevplasser, samtidig stod 157 elever på venteliste.

Resultatene

av måling om brukertilfredshet er forbedret siden forrige måling i 2011.

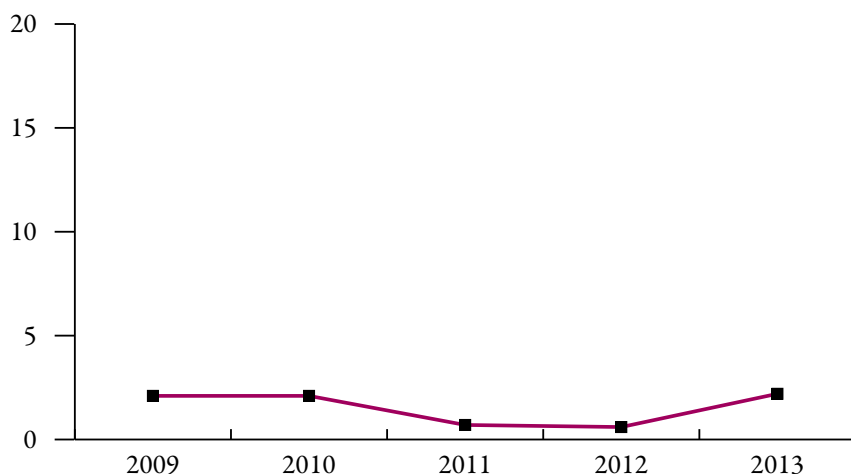

Pilotprosjekt

med Kristiansund som regionalt kompetansesenter for tilskudd er igangsatt.

FELLESTJENESTER PLEIE OG OMSORG

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 36,8 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter kommunens tildelings- og støttetjenester.

Tjenesten utfører sentrale fellesoppgaver som er avgjørende for god samordning og koordinering av kommunens pleie- og omsorgstilbud. Tjenesten skal sikre at kommunens innbyggere får nødvendig hjelp når det trengs og med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldende lovverk. Enheten Tildeling og koordinering har ansvaret for tildeling av pleie- og omsorgstjenester, boliger samt deler av helse- og sosialtjenestene. Enheten er

også kommunens koordinerende enhet. Støttetjenestene omfatter områdene kjøkken, vaskeri, vaktmester, transport og hjelpemiddelformidling. I 2013 ble det i alt fattet vedtak i 3 045 saker. Tilsvarende tall for 2012 var 2 800. Tjenesten har i 2013 medvirket i «Levekårsprosjektet».

Tjenesten er sekretariat for kommunens tverrfaglige koordineringsutvalg, etablert høsten 2013. Utvalget har blant annet ansvar for tildeling av individuell plan, tildeling av koordinator og opprettelse av ansvarsgrupper.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Økt fokus på HMS. Verneombud og enhetsleder(e) har deltatt på HMS kurs i regi av Stamina Hot og det er gjennomført HMS undersøkelse ved enheten.

Det skal utarbeides serviceerklæring for rammeområdet. Utkast til serviceerklæring er utarbeidet, men ikke iverksatt.

Kvaliteten i saksbehandlingen skal økes gjennom kompetanseheving. Alle saksbehandlere har deltatt på kurs i saksbehandling for viderekomende i regi av Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Etablere et stabilt transporttilbud for dagsenterbrukere fra Frei. Det er ikke etablert et transporttilbud i løpet av 2013.

Tjenesten

skal sikre at kommunens innbyggere får nødvendig hjelp når det trengs.

Verneombud

og enhetsleder har deltatt på HMS kurs i regi av Stamina Hot.

Det må etableres

midlertidig botilbud for personer som av ulike årsaker står uten bolig.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	6,87 %	7,95 %	9,02 %	2,57 %	8,79 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,3	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-7,37 %	-1,92 %	-14,72 %	7,08 %	1,38 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 8,79 prosent i 2013. Rammeområdet er forholdsvis lite, og den enkeltes fravær kan gi utslag i statistikken. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 50 for rammeområdet.

Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel.

Innhold i jobben oppnår høyest score. Overordnet ledelse, systemer for lønns- og arbeidstidsordninger samt fysiske arbeidsforhold er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling, men det er fremdeles mindreforbruk på området. Mindreforbruket i 2013 var på 0,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

KOSTRA

Rammeområdet utgjør en relativt liten andel av pleie- og omsorgssektoren. Det utarbeides ikke nøkkeltall for

rammeområdet som kan beskrive utvikling over tid samt at det ikke er mulig å sammenligne Kristiansund

med andre kommunegrupper eller landsgjennomsnittet.

UTFORDRINGER

Utfordringene for rammeområdet er å sikre at brukerne får riktige tjenester til rett tid. Etterspørselen etter tjenester innenfor området vil øke betydelig i årene fremover. Det vil kreve en grundig og effektiv saksbehandling, både for å kunne møte økning i antall søknader, men også for å kunne drive rammeområdet kostnadseffektivt. Behovet til brukerne

blir stadig mer komplekst. Ved målrettet og tverrfaglig arbeid, kan behovet for langvarig og omfattende tjenester i mange tilfeller reduseres.

Det er fremdeles stort behov for å etablere midlertidig botilbud for personer som av ulike årsaker står uten bolig. Det samme gjelder tilpassede boliger med tjenester

for særlig vanskeligstilte. Det har vært vanskelig å finne hensiktsmessige tomter til disse etableringene, og det arbeides nå med flere alternativer som kan forebygge konflikter i forhold til nabolag.

SYKEHJEM

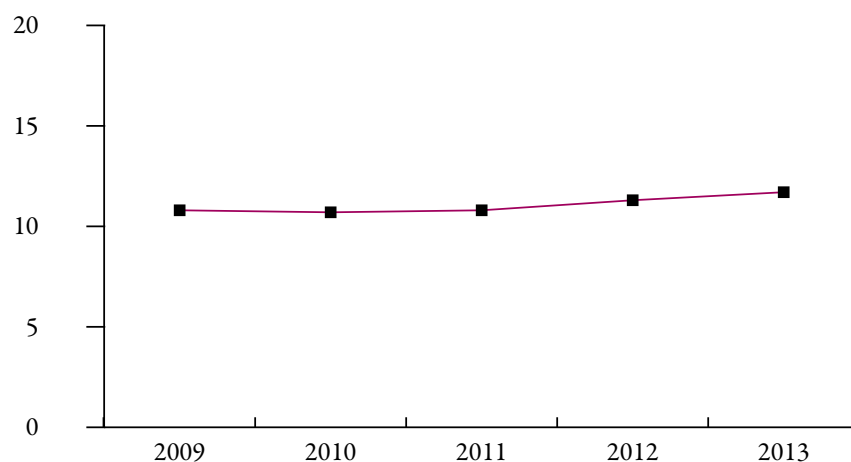
Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 198,1 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter 4 sykehjem herunder utviklingssenter for sykehjem i Møre og Romsdal, opptreningscenter, dagtilbud og tilbud om øyeblikkelig hjelp. Tjenestens hovedmål er å gi et variert pleie- og omsorgstilbud av høy kvalitet innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Sykehjemmene har 205 heldøgns plasser, hvorav 47 er beregnet for korttidsopphold, 5 for lindrende/palliativ behandling, 5 korttids plasser for øyeblikkelig hjelp. 49 plasser er spesielt tilrettelagt for personer med demens. Resterende plasser er ordinære langtids plasser. Tilsvarende tall for 2012 var 200 heldøgns plasser.

Døgntilbud om øyeblikkelig hjelp er knyttet til et interkommunalt samarbeid, hvor Kristiansund som vertskommune har ansvar for driften av tilbudet. Tilbudet er beregnet på pasienter som blir akutt syke og skal være et alternativ til sykehusinnleggelse for de som kan behandles utenfor sykehus. Samarbeidet omfatter kommunene Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Tingvoll.

Andel driftsutgifter i prosent

Opptreningscenteret gir varierte tjenester for voksne over 18 år innenfor habilitering og rehabilitering, fysio- og ergoterapi. Kommunens seniorsenter og miljøarbeidertjeneste er også underlagt opptreningscenteret. I tillegg ivaretar senteret 3 dagtilbud for eldre. Dagtilbudet omfatter 32 plasser, hvorav 12 plasser er tilrettelagt for personer med demens. Antall plasser er økt med 4 fra 2012. Senteret har også ansvar for kommunens Frisklivssentral. Frisklivssentralen er et lavterskeltilbud til personer med behov

for å endre levevaner knyttet til aktivitet, kosthold og tobakk.

Rammeområdet har i 2013 medvirket i prosjektene «Saman om ein betre kommune», «Uønsket deltid», «Hverdagsrehabilitering», «Helhetlig pasientforløp» og «LEVE som den du er».

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Det skal etableres 9 ekstra sykehjemsplasser i dobbeltrom, med bakgrunn i samhandlingsreformen. Det er etablert 5 plasser i dobbeltrom i løpet av 2013. Dette er i samsvar med bystyrets vedtak om ikke å starte opp de siste fire plassene.

Videreføre arbeidet med å rekruttere ansatte til rammeområdets fagstillinger, med særlig fokus på sykepleiere. En har bare delvis lyktes med å rekruttere nye ansatte til fagstillingene. Avsatte ressurser til oppfølging av dette ble omprioritert til å bemanne interkommunalt opplæringskontor for Molde og Kristiansund.

Det skal innføres brukerråd ved alle sykehjem. Alle sykehjem har innført brukerråd.

Det skal etableres tilbud om hverdagsrehabilitering. Prosjekt er igangsatt fra 1. oktober med ett årsverk fysioterapeut pluss ett årsverk ergoterapeut.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	15,11 %	11,14 %	11,88 %	11,13 %	11,05 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-5,21 %	-0,38 %	0,00 %	-2,02 %	-4,17 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 11,05 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 41 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Samarbeid og trivsel med kollegene samt innhold i jobben oppnår høyest score. Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger samt overordnet ledelse er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS

under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling, og det er fremdeles et merforbruk utover det som er akseptabelt på området. Merforbruket i 2013 var på hele 6,0 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

BRUKERE

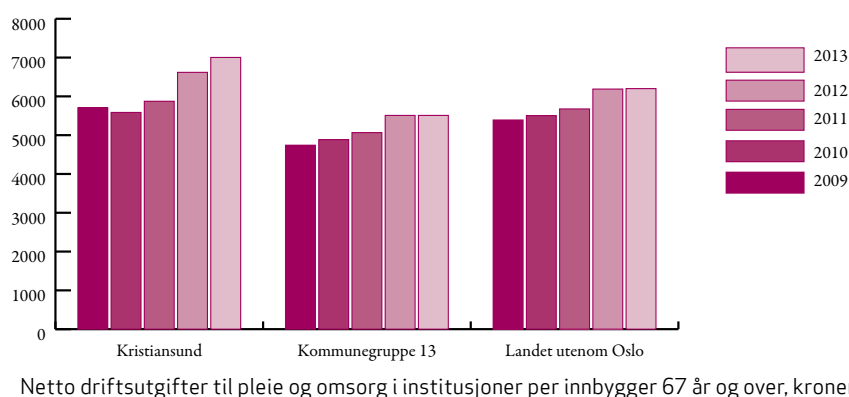
Rokildesykehjem gjennomfører månedlige kvalitetsmålinger innenfor sentrale tema/

emner for å avdekke om endring gir forbedring. I 2013 har det vært foretatt målinger innenfor områdene ernæring og fall. Ernæring - gjennomført systematisk screening hver 3. måned av pasienter for å avdekke om gruppen som står i fare for underernæring har tilstrekkelig med tiltak for å forebygge dette. Fall - en avdeling ved enheten har "skygget" den Nasjonale Pasientsikkerhetskampanjen på innsatsområdet «fall». Bakgrunn var at en ut fra avvik kunne identifisere et økende antall fall hos pasientene. Resultatet er at alle pasienter ved avdelingen blir systematisk screenet for fallrisiko, og tiltak blir iverksatt. Dette har resultert i en nedgang i antall fall. Tilsvarende skal iverksettes ved hele sykehjemmet.

KOSTRA

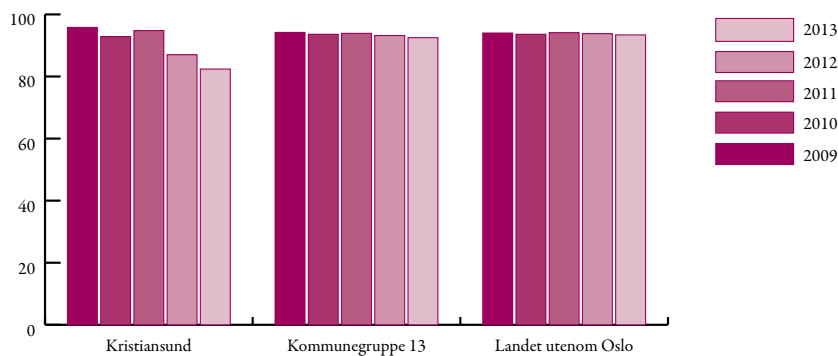
Rammeområdet er fortsatt i omstilling etter at samhandlingsreformen trådte i kraft i 2012. Netto driftsutgifter per innbygger over 67 år viser i stor grad hvordan kommunen prioriterer sine ressurser på sykehjem sammenlignet med andre kommuner.

Kristiansund bruker mer enn både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet på denne målgruppen, og forskjellen har blitt større etter at samhandlingsreformen

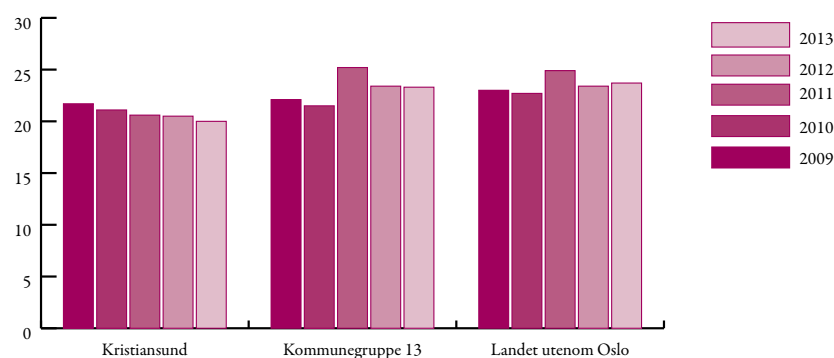

ble innført. Kristiansund har de to siste årene opprettet 11 nye korttidsplasser i dobbeltrom, samt at det er etablert tilbud om øyeblikkelig hjelp. Dette påvirker også andelen plasser i enerom som er redusert i Kristiansund, både i 2012 og 2013. Andelen er derimot ikke vesentlig endret i kommunegruppe 13 og landet for øvrig. Det er ikke en ønsket situasjon med en stor andel dobbeltrom, men frem til nytt sykehjem er ferdigstilt, vil dette være med på å dempe presset på etablering av nye sykehjemsplasser.

Kristiansund har styrket legetilbudet i sykehjem i 2013, noe som gir et bedre faglig og tryggere tilbud til beboerne. I tillegg kan dette være med på å redusere innleggelser på sykehus. Kristiansund ligger lavt når det gjelder andel plasser i skjermet enhet for personer med demens. Utviklingen både i Kristiansund, men også i resten av landet, går i retning av økt behov for slike sykehjemsplasser.

Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner, prosent

Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens, prosent

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester	17,5	17,7	17,9	18,4	19,0
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold, prosent	25,9	27,3	29,4	30,0	31,7
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	0,40	0,45	0,46	0,45	0,68
Fysioterapitimer per uke per beboer i sykehjem	-	-	0,28	0,27	0,26
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov, prosent	78,4	77,0	80,5	76,4	80,0

UTFORDRINGER

Befolkningsframskriving, sykdomsutvikling og KOSTRA viser at det er stort behov for fortsatt utvikling av heldøgns plasser med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse for å dekke økte behov og nye oppgaver. Med bakgrunn i de kartlegginger som er foretatt, er det flere forhold som vil påvirke behovet og dimensjoneringen av heldøgns plasser for pleie og omsorg i årene fremover. Andelen 90 år eller eldre, innslaget av demens i befolkningen og økningen av andre brukere med behov for heldøgns pleie og omsorg er sentrale faktorer som

påvirker behovet. Samhandlingsreformen vil også i vesentlig grad påvirke behovet for tilstrekkelig heldøgns plasser i kommunen. Det vil være behov for å etablere flere og mer spesialiserte korttids plasser enn det man antok tidligere. Samtidig må flere brukere få bedre tilrettelagte tjenester i hjemmet. Ved hjelp av ny kunnskap, organisasjonsutvikling, teknologi og hjelpemidler er målsettingen at den enkelte kan bo vesentlig lengre i eget hjem enn hva tilfellet er i dag.

Kommunen skal redusere ventetiden for ergoterapi- og fysioterapitjenester. Etterspørselen etter ergoterapi- og fysioterapitjenester vil øke i takt med den demografiske utviklingen. Det er allerede i dag stort press på denne tjenesten, og utviklingen av antallet personer med sammensatte sykdommer vil forsterke behovet for disse tjenestene i årene fremover. Det er derfor viktig at kommunen arbeider aktivt for å styrke kapasiteten innenfor ergoterapi- og fysioterapitjenester.

HJEMMETJENESTER

Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 103,5 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

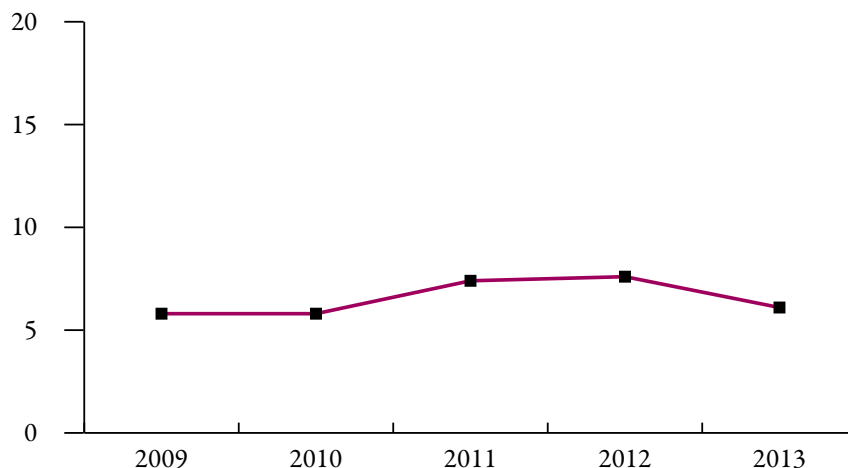
Det skal utvikles et system for etisk refleksjon i alle arbeidsgruppene i hjemmetjenestene. Det er etablert en rutine hvor fast tid er avsatt til etisk refleksjon i alle arbeidsgrupper.

Kvalitetssikre førstebesøk hos bruker – nytt standardskjema utarbeides. Arbeidet er utsatt fordi det er igangsatt en prosess rundt sammenslåing av hjemmetjenestene til en driftsenhet.

Kvalitetssikre og lære opp hjemme-hjelpsgruppene i dokumentasjon. Et prøveprosjekt er startet på D1 med vellykket resultat, arbeidet videreføres i 2014.

Økt brukertid og effektivisering med bruk av Mobil profil. Mobil profil viser seg å ha en del begrensninger på funksjonalitet. Selv om det kan være et effektivt arbeidsverktøy for oppslag og rapportering, er det vanskelig å måle brukertid med verktøyet. Mål om økt brukertid kan ikke dokumenteres.

Redusere overtidsbruk og belastning på ansatte med økt grunnbemanning som styrt ressurs. Økt grunnbemanning på dagtid på hverdager ved D2 røde 3 fra januar har resultert i redusert utgift til sykevikar. I tillegg har en vekslet personell mellom rodene ved fravær. Overtidsbruken for faste ansatte er gjennomsnittlig lik som 2012.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Kommunens somatiske hjemmetjeneste er organisert i 3 distrikt, som blant annet gir sykepleietjeneste, hjemmehjelp og praktisk bistand innenfor rammen av gjeldende lovverk.

Hjemmetjenesten skal bidra til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse. Tjenestene er døgnkontinuerlige og har baser i tilknytning til alders- og omsorgsboliger. Om lag 760 brukere er mottakere av de ulike tjenestene. Hjemmetjenesten har også ansvar for 21 heldøgns plasser i boligfellesskap for brukere med ulike pleie- og omsorgsbehov. Antall plasser er uforandret fra 2012. I tillegg har hjemmetjenesten ansvar for oppfølging av trygghetstelefoner til 342 personer. Antall personer er uforandret fra 2012.

Hjemmetjenestene har en felles sykepleier som koordinerer oppgaver i samarbeid med sykehuset om utskrivningsklare pasienter. Tjenesten har også spesialsykepleier i ett årsverk for lindrende behandling til alvorlig

syke og døende, som også gir tjenester til psykisk utviklingshemmede. En diabetessykepleier i 50 prosent stilling arbeider forebyggende og veiledende mot diabetespasienter som har hjemmetjenester, eller som står i ferd med å få slike tjenester. I 2013 er det i tillegg opprettet en stilling for demenskoordinator. Det er organisert ressursgrupper knyttet til demens i hver hjemmesykepleieenhet. Dette for å spisse kompetanse opp i mot denne pasientgruppen. Det arbeides med å spisse kompetansen på samme måte innenfor flere faggrupper/diagnosegrupper.

I 2013 har det vært arbeid med å utrede en samling av de 3 hjemmetjenesteenhetene til en enhet. I den forbindelse er det investert i nytt administrasjonsbygg. Dette bygget skal også huse kommunens hjelpemiddelsentral. Den nye samlede enheten er planlagt å være i drift fra 1. april 2014. En enhet ved rammeområdet har under utprøving elektroniske døråser i samarbeid med Alarmsentralen. Målet er bedre utnyttelse av ressurser og hurtigere bistand til brukere ved alarmutrykning.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE			
STYRINGSKORT	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	13,86 %	12,67 %	12,13 %	11,93 %	13,66 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	4,18 %	2,72 %	-1,53 %	-4,86 %	-2,57 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på hele 13,66 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 51 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Innhold

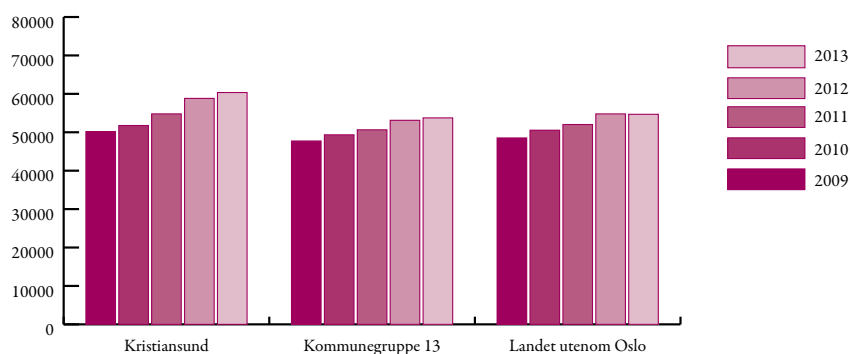
i jobben samt samarbeid og trivsel med kollegene oppnår høyest score. Systemer for lønns- og arbeidsbetingelser samt overordnet ledelse er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling, og det er fremdeles et merforbruk utover det som er akseptabelt på området. Merforbruket i 2013 var på hele 2,4 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

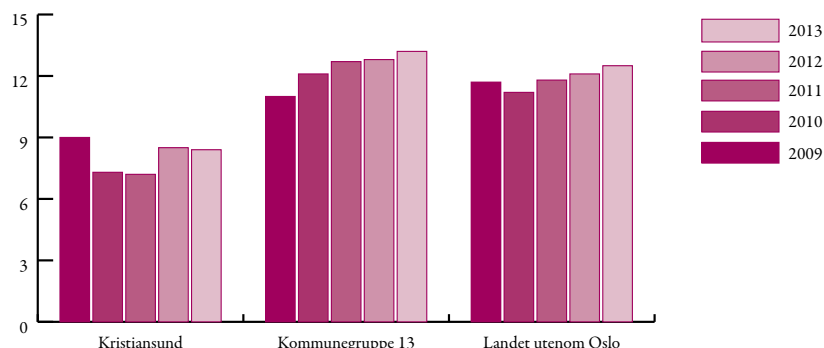
KOSTRA

Sammen med sykehjem er Hjemmetjenester det rammeområdet som er mest berørt etter innføringen av samhandlingsreformen. Kommunen har finansieringsansvaret for utskrivingsklare pasienter og dette øker presset på å ta imot disse fra sykehuset. Hjemmetjenestene opplever derfor et økt press og økte forventninger i forhold til å gi et forsvarlig tilbud til stadig flere brukere. I tillegg gjør utviklingen i demografien at behovet for tjenester øker, både i antall brukere, men også i form av mer spesialiserte tjenester. Kristiansund bruker betydelig mer per innbygger i målgruppen enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Et mer

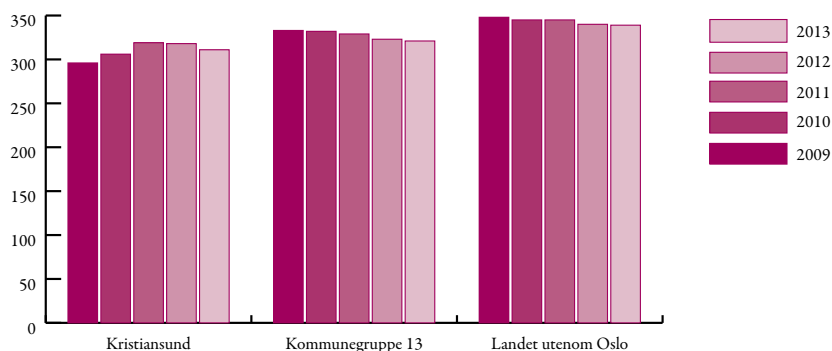

Netto driftsutgifter, tjenester til hjemmeboende brukere over 67 år, kroner

omfattende tilbud vil gi høyere kostnad, men nøkkeltallene gir ikke belegg for å konkludere med at Kristiansund kommune gir et mer omfattende tilbud til brukerne enn sammenlignbare kommuner. Kristiansund har heller ikke brukere med et mer omfattende pleiebehov enn andre kommuner, noe som ville ha økt kostnadene per bruker. Organisatoriske forhold kan også resultere i en mindre effektiv tjeneste. Hjemmetjenestene vil bli slått sammen til en organisatorisk enhet i 2014, og dette kan være med på å redusere forskjellen mellom Kristiansund og sammenlignbare kommuner. Det presiseres at Hjemmetjenester kun står for om lag 50 prosent av kommunens ressursbruk knyttet til tjenester til hjemmeboende. Resten brukes innenfor rammeområdene Psykisk helse og Bo og dagtilbud/oppfølging. Nøkkeltall for Hjemmetjenester vil derfor være påvirket av de to andre rammeområdene.

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over, prosent

Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbygger 80 år og over

UTFORDRINGER

Hjemmetjenestene er avhengige av å kunne tilby differensierte tiltak for å dekke de omfattende og komplekse omsorgsbehovene brukerne har. Manglende eller feilaktige tilbud til innbyggerne vil raskt gi økt etterspørsel hos hjemmetjenestene. Etter innføringen av samhandlingsreformen har presset på hjemmetjenesten økt ytterligere, som en følge av flere og tidligere utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Kommunen har ikke tilstrekkelig antall

institusjonsplasser til å ta imot alle pasientene og hjemmetjenesten må derfor håndtere et økt antall brukere. Denne utfordringen vil forsterke seg ytterligere fremover i forhold til den forventede befolkningsutviklingen. For å unngå unødvendige sykehjeminnleggelser, må brukeren tidlig motta et tverrfaglig tilbud med fokus på habilitering og mestring. Den enkelte vil få økt livskvalitet, lengre levetid og større mulighet til å mestre hverdagen i eget hjem. Dette krever

en tett dialog mellom Tildeling og koordinering, Brasen opptreningscenter, sykehjem og hjemmetjenesten.

For å oppnå best mulig utnyttelse av hjemmetjenestene må kommunen ha system for regelmessig tidsregistrering av direkte brukertid. Økt direkte brukertid gjør at det kan ytes tilbud til flere brukere til en gitt kostnad, eller lavere kostnad til et gitt antall brukere.

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbygger 67-79 år	67	74	75	70	60
Korrigerte brutto driftsutg per mottaker av hjemmetjenester, kroner	228 925	216 349	227 591	241 411	264 601
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år, prosent	11,2	9,7	9,0	11,8	11,1
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over, prosent	8,1	6,2	6,4	6,9	7,2
Mottakere av omfattende bistandsbehov hjemmetjenester, 67 år og eldre	41	36	37	43	40
Antall tjenestemottakere som mottar minst 2 hjemmetjenester	315	360	390	381	366
Gjennomsnittlig antall tildelte timer per uke hjemmesykepleie	3,7	5,1	5,4	5,2	5,5
Mottakere av trygghetsalarm	325	353	346	349	327

PSYKISK HELSE

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 46,7 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Videreutvikle tilbudet rus-tjenesten yter mot tjenestemottakerne. Oppstart av tilbudet «Rask psykisk helsehjelp». I tillegg har tilbud knyttet til prosjektet «Lavterskel barn/unge 13-20 år» vært under utprøving fra høsten 2013. Det har ikke lyktes å få til en videreutvikling som planlagt i forhold til overføring av ansvar og oppgaver mellom NAV og Psykisk helse. Dette skyldes delvis ressursmangel i forhold til opprinnelig prosjektplan.

Arbeide for å sikre at etableringen av prosjektet ACT-team Nordmøre blir et varig tjenestetilbud til den enkelte tjenestemottaker. Arbeidet er igangsatt, men ikke slutført. Det skal gjennomføres en evaluering som skal bidra til å identifisere hva som er nødvendig for å sikre et varig tjenestetilbud til målgruppen for prosjektet.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter hjemmebaserte tjenester, bofellesskap, dagtilbud og rus-tjeneste innenfor rammen av gjeldende lovverk.

Tjenesten skal bidra til å sikre et godt kommunalt omsorgs- og behandlings-tilbud til mennesker med alvorlige psykiske lidelser, samt mennesker med alvorlige rusutfordringer. Tjenesten skal også ivareta og følge opp personer før, under og etter rusbehandling, herunder akutt- eller tvangs behandling samt oppfølging av LAR pasienter (legemiddelassistert rehabilitering). Hele 602 personer er mottakere av de ulike tilbudene. Tilsvarende tall for 2012 var 475.

Tjenesten ivaretar også tilbudet Rask psykisk helsehjelp. Dette er et lavterskeltilbud til personer med lett til moderat angst og/eller depresjon. Likeså ivaretar tjenesten tilbudet ACT-Nordmøre som er et interkommunalt samarbeid mellom helseforetaket og 7 kommuner – Aure, Averøy, Halså, Kristiansund, Rindal, Smøla og Surnadal. Kristiansund er vertskommune og har ansvaret for driften av tilbudet. Tilbudet er beregnet på pasienter som har en alvorlig psykoselidelse med tilleggs utfordringer. I tillegg til videreutvikling av rus-tjenesten gjennom overføring av ansvar og oppgaver fra NAV har tjenesten i 2013 medvirket i prosjektene »Tollåsengaakademiet«, «Tempokjelleren» og «Lavterskel barn/unge 13 - 20 år».

Tilbudet

«Rask psykisk helsehjelp» har startet opp. I tillegg har tilbud knyttet til prosjektet «Lavterskel barn/unge 13-20 år» vært under utprøving fra høsten 2013.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET	AKSEPTABELT	UAKSEPTABELT
								RESULTAT	RESULTAT	RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	7,89 %	6,78 %	9,98 %	6,07 %	7,13 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-8,69 %	3,01 %	-5,90 %	-1,71 %	2,17 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 7,13 prosent i 2013. Sykefraværet er fremdeles innenfor kommunens mål. Det gjennomføres årlige en psykososial og en teknisk HMS undersøkelse ved alle avdelingene innenfor rammeområdet. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 55 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet

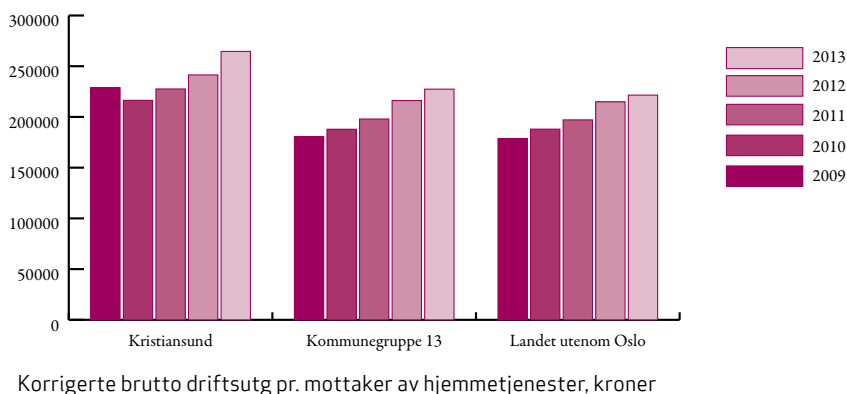
for rammeområdet er akseptabel. Samarbeid og trivsel med kollegene, Faglig og personlig utvikling samt stolthet over egen arbeidsplass oppnår høyest score. Fysiske arbeidsforhold og systemer for lønns- og arbeidsbetingelser er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling og det er mindreforbruk på området. Mindreforbruket i 2013 var på 0,7 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

KOSTRA

Psykisk helse yter tjenestetilbud som i stor grad fremkommer under hjemmebaserte tjenester i nøkkeltallene. Utgiftene er økt med nærmere 80 prosent de siste fem årene noe som skyldes at rammeområdet er utviklet i samsvar med opptrappingsplan for psykisk helse. Rammeområdet gir et omfattende tilbud til brukere med psykiske diagnoser samt mennesker med særlige rusutfordringer. Psykisk helse utgjør om lag 13 prosent av kommunens totale ressursbruk knyttet til hjemmebaserte tjenester og økningen i ressursbruk vil påvirke kommunens totale ressursbruk. Dette er med på å forklare deler av økningen i kostnader for målgruppen samt at Kristiansund har kostnader som ligger

over både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. I tillegg til at tjenestetilbudet er utvidet de siste årene, gis det tilbud til brukere som mottar et omfattende behandlingsopplegg, noe som krever store faglige og økonomiske ressurser.

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Andel med psykiske lidelse tildelt kommunal bolig	-	8	10	26	26
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	18	20	21	22	23
Mottaker av tilbud	200	200	387	475	602

UTFORDRINGER

Det har de siste årene vært en stor økning i brukere som trenger et sammensatt behandlingstilbud innenfor psykisk helse. utfordringene for rammeområdet er å bygge opp et faglig godt og samtidig kostnadseffektivt tjenestetilbud, som kan yte tilstrekkelig hjelp til brukerne.

En forutsetning for å kunne møte det voksende behovet for tjenester knyttet til psykiske lidelser, er at kommunen yter tidlig og tilstrekkelig hjelp for å forebygge forverring av sykdomsbildet for personer med lett til moderat angst og depresjon. Her vil tilbudet Rask psykisk helsehjelp

kunne bidra positivt, slik at problemene ikke utvikler seg. Det vil kreve systematisk resultatmåling av tilbudet for å se om tiltakene gir ønsket effekt for brukerne. Målingene så langt virker lovende.

Økonomisk

har rammeområdet hatt en positiv utvikling og det er mindreforbruk på området.

Kommunen må yte

tidlig og tilstrekkelig hjelp for å forebygge forverring av sykdomsbildet for personer med lett til moderat angst og depresjon.

Psykisk helse

utgjør om lag 13 prosent av kommunens totale ressursbruk knyttet til hjemmebaserte tjenester.

NAV KRISTIANSUND

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 61,7 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet utfører oppgaver som kommunen er pålagt i henhold til ulike lovverk og omfatter både kommunens sosial- og flyktningetjeneste. I tillegg ivaretas tjenester fra Husbanken.

NAV sin strategi er først og fremst å bidra til at flere kommer i arbeid. I tillegg er NAV spesielt opptatt av at ungdom er i utdanning eller i aktive, arbeidsrettede prosesser. I tjenesten samarbeides det om å benytte både statlige og kommunale virkemidler til beste for innbyggerne. Omfanget og rammene for dette samarbeidet er nedfelt i en samarbeidsavtale vedtatt av bystyret. Tjenesten retter seg mot et mangfold av brukere med ulike oppfølgingsbehov, fra midlertidig inntektssikring til planmessig oppfølging gjennom kvalifiserings- og introduksjonsprogram samt annen type individuell oppfølging.

Ved utgangen av 2013 var det 75 personer med sosialhjelp som hovedinntektskilde. Antallet er uforandret fra 2012. Antall sosialhjelpsmottakere totalt i 2013 var 643. Tilsvarende tall for 2012 var 617. Det ble utbetalt 18,3 mill. kroner til

sosialhjelp i 2013, tilsvarende for 2012 var 17,7 mill. kroner.

Det er etablert et samarbeid om økonomisk rådgiving mellom 5 kommuner – Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Smøla. I tillegg samarbeider tjenesten med Høgskolene i Trondheim og Volda om praksis for bachelorstudenter. I 2013 er det lagt vekt på å øke kontorets veiledningskompetanse ved bruk av HPMT metodikk (helhetlig, prinsippstyrt, metodisk tilnærming). I tillegg til medvirkning i prosjektene «Aktiv kommune» og «Starter'n» har det i samarbeid med Husbanken også vært jobbet med å bedre og stabilisere bosituasjonen for lavinntekts barnefamilier.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Personer med sosialhjelp over 3 måneder skal primært avklares mot arbeid eller ytelser gjennom Folketrygden. Antall personer som har mottatt sosialstønning har hatt en liten økning fra 2012. Økning i utbetalt sosialhjelp har primært vært knyttet til bosatte flyktninger. Iverksetting av tiltak rettet mot ungdom i tillegg til innleie av spesialpsykolog som konsulent har forebygget en ytterligere negativ utvikling.

Alle ungdommer under 25 år skal gis tilbud om kvalifisering/tiltak/arbeid – eventuelt tilbud om rehabilitering. Starter'n og Aktiv kommune har sikret at all ungdom som er i stand til å være i aktivitet raskt har kommet over i aktive tiltak.

70 prosent av bosatte flyktninger skal være i arbeid, utdanning eller arbeidsrettede program når introduksjonsprogrammet er gjennomført. Kun 50 prosent er i arbeid, utdanning eller arbeidsrettede program. Resultatet er uendret fra 2012.

Strategien

til NAV er først og fremst å bidra til at flere kommer i arbeid. I tillegg er NAV spesielt opptatt av at ungdom er i utdanning eller i aktive, arbeidsrettede prosesser.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	10,17 %	9,23 %	10,86 %	12,48 %	7,82 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	-	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-19,91 %	-8,75 %	-3,08 %	-4,27 %	-6,27 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svært positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 7,82 prosent i 2013. Det gjennomføres årlige ansattundersøkelser ved rammeområdet. I tillegg gjennomfører alle ansatte en HKI undersøkelse (human kapital indeks) som måler energien i kontoret. Det er for få medarbeidere innenfor rammeområdet som har besvart medarbeiderundersøkelsen til at resultatene kan publiseres. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

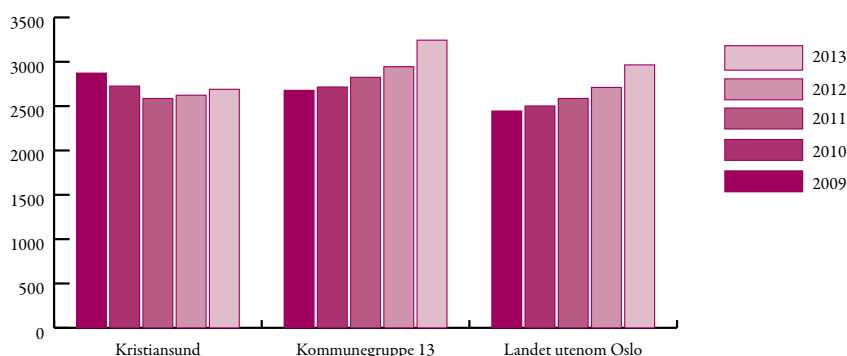
Rammeområdet har hatt en negativ utvikling, og det er fremdeles et merforbruk utover det som er akseptabelt på området. Merforbruket i 2013 var på hele 3,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

BRUKERE

Det gjennomføres årlige brukerundersøkelser for å kartlegge brukertilfredsheten på service, veiledningskvalitet, kompetanse hos ansatte, ventetid og arbeidsfokus. Brukerundersøkelsen for 2013 ga gode resultater og tilbakemeldinger i forhold til ansattes fokus på arbeid og aktivitet og kompetanse knyttet til rådgivningen på dette området. På service og tilgjengelighet viser undersøkelsen at tjenesten har stått stille eller fått dårligere score. Dette er områder som vil bli prioritert fremover.

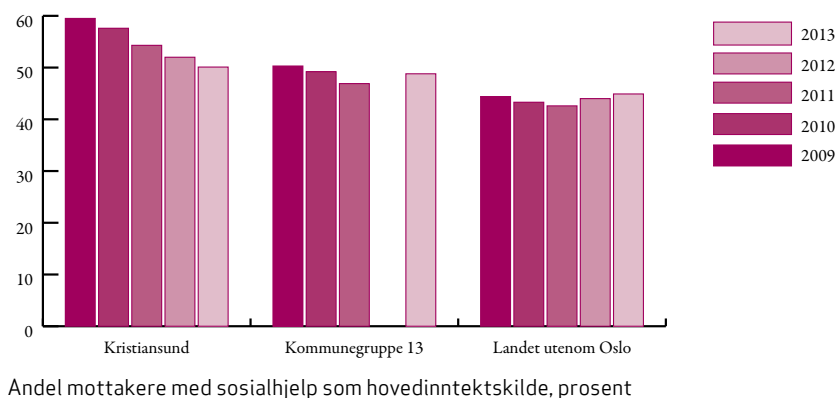
KOSTRA

Rammeområdet opplever en jevn nedgang i andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, og nivået er nå nesten på linje med sammenlignbare kommuner. Flyktninger inngår også i denne gruppen. Dette er en voksende gruppe som har behov for supplerende bistand i tillegg til introduksjonsstøtten. Nedgangen i andelen sosialhjelpsmottakere er et resultat av at kommunen arbeider aktivt og målbevisst for å unngå langtidsmottak av sosialhjelp, spesielt

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger 20-66 år, kroner

blant ungdom. Likeledes engasjeres spesialpsykologer til bistand i saker der personer med full sosialhjelp kommer over i statlige ordninger. Reduksjonen i sosialhjelp som hovedinntektskilde bidrar direkte til nedgang i brutto driftsutgifter per sosialhjelpsmottaker. Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere ligger på samme nivå som sammenlignbare kommuner. Driftsutgifter til sosialhjelpstjenester per innbygger har en stabil utvikling og ligger i underkant av snittet til både kommunegruppe 13 og landet for øvrig.

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten, tusen kroner	41 566	39 963	38 238	39 414	40 836
Brutto driftsutgifter per sosialhjelpsmottaker, kroner	70 950	70 953	74 184	74 389	70 583
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned, kroner	8 133	7 586	7 458	7 600	7 414
Antall sosialhjelpsmottakere	740	706	619	617	643
Antall personer med sosialhjelp som hovedinntektskilde	440	407	336	321	322
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	3,2	3,0	2,6	2,6	2,6
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer, prosent	37	32	29	24	24

UTFORDRINGER

Det er viktig å utvikle et godt samarbeid mellom kommune, tiltaksarrangører og lokalsamfunn for økt og rask deltakelse i arbeid/samfunn. At ungdom får tidlig og riktig oppfølging med formål om arbeid

eller annen avklaring må prioriteres. I tillegg må antall personer som mottar sosialhjelp som hovedinntektskilde reduseres med 30 prosent. Kvalitativ oppfølging av brukere som har krav

på kommunale tjenester må økes, og tidsbegrenset botid i midlertidig/akutt bolig bør reduseres til 14 døgn og aldri med enn 60 døgn.

Rammeområdet

har hatt en svært positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 7,82 prosent i 2013.

Flyktninger

er en voksende gruppe som har behov for supplerende bistand i tillegg til introduksjonsstønden.

Driftsutgifter

til sosialhjelpstjenester per innbygger ligger i underkant av snittet til både kommunegruppe 13 og landet for øvrig.

BARN, FAMILIE, HELSE

Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 93,8 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter barnevern, helsestasjoner, skolehelsetjenester og legetjenester med miljørettet helsevern. I tillegg organiserer enheten kommunens psykososiale kriseteam.

Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, samt bidra til trygge oppvekstvilkår. Barnevernets ansvar og oppgaver er lovfestet. Det kom inn 273 nye meldinger til barnevernet i 2013. Tilsvarende tall for 2012 var 241.

Helsestasjonstilbudet omfatter barn fra 0 - 5 år og deres foreldre/foresatte. Helsestasjonen er et lavterskeltilbud som har til hensikt å fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygge sykdommer og skade. Tilbudet omfatter også helsestasjon for ungdom i alderen 13 - 20 år og vaksinasjonskontor med reisevaksinering. Skolehelsetilbudet omfatter barn fra 6 - 20 år og deres foreldre/foresatte. Skolehelsetjenesten er en videreføring av helsestasjonstilbudet og skal i samarbeid med skolens personell, elever og foreldre skape en helsefremmende skole, med vekt på helse, trivsel og sikkerhet. Helsestasjon-/

Andel driftsutgifter i prosent

skolehelsetjenesten er lovfestet og har tilsatt helsesøstre, jordmødre, fysioterapeuter samt familieteam med kommunepsykolog.

Kommuneoverlegen ivaretar kommunes ansvar for legetjeneste, smittevern, medisinfaglig rådgivning og miljørettet helsevern innenfor rammen av gjeldende lovverk.

Kommunens barneverntjeneste er knyttet til et interkommunalt samarbeid med Averøy kommune, hvor Kristiansund er administrativ vertskommune. Likeledes er legevaktordningen interkommunal

og samarbeidet dekker 4 kommuner – Averøy, Gjemnes, Kristiansund og Tingvoll. Samarbeidet administreres av Kristiansund. Overgrepsmottaket i kommunen er knyttet til Nordmøre Voldtekstmottak. Det interkommunale samarbeidet betjener 3 kommuner – Aure, Halså og Kristiansund. Samarbeidet administreres av Kristiansund. Både legevaktordningen og voldtekstmottaket er lokalisert ved Kristiansund sykehus. I tillegg til deltagelse og veiledning etter «LØFT metodikk» har rammeområdet i 2013 medvirket i prosjektene «Samtalegrupper barn/foreldre», «Seksuell helse» og «SamBa».

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Gjennomføre kompetansehevingstiltak innenfor rammeområdets ulike fagfunksjoner. Gjennomført fagdag/kurs for alle medarbeidere om samtaler med barn. Fokus på at barna deltar mer i egen sak. Kvello-modellen er tatt i bruk i forhold til arbeidsmåter og metoder i barnevernet. Ansatt miljøterapeut for utprøving ett år. Tre helsesøstre har vært på kurs for kvalifisering for Ammekyndig helsestasjon, trinn 1 og 2. Trinn 3 blir gjennomført i 2014. Kunnskapen overføres til andre ansatte.

Videreutvikle «forsterket helsestasjon». Utarbeidet prosedyrer og etablert tverrfaglig samarbeid ved rusproblematikk.

Helse- og legetjenesten skal ha fokus på «tidlig intervensjon». Kartlegging i svangerskap og barseltid er satt i system på begge helsestasjonene og hos jordmødrene. Noe ulikt tatt i bruk på legekantorene.

Kriseteamet skal ha døgnerberedskap. Vakttelefon ble etablert fra og med 1. mars.

Bidra til økt interkommunal og tverrsektoriell samhandling innen miljørettet helsevern. Gjennomført miljødag med god deltagelse fra alle kommunene på Nordmøre.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE			
STYRINGSKORT	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	13,97 %	6,44 %	9,63 %	6,76 %	10,34 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,5	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-10,05 %	-1,82 %	-6,11 %	0,44 %	-0,36 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 10,34 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på henholdsvis 68 for barnevernstjenesten og 52 for helsestasjonstjenesten i rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. For barneverntjenesten oppnår samarbeid og trivsel med kollegene samt mobbing, diskriminering og varsling høyest score. Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger samt fysiske arbeidsforhold er det som scorer lavest. For helsestasjonstjenesten oppnår Mobbing, diskriminering og varsling samt innhold i jobben høyest score. Overordnet ledelse samt systemer for

lønns- og arbeidstidsordninger er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling, men merforbruket på området er lite. Merforbruket i 2013 var på 0,3 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

BRUKERE

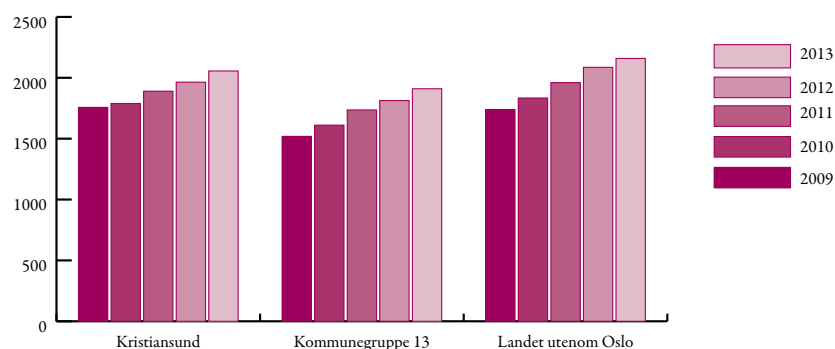
Det er i 2013 gjennomført brukerundersøkelse ved helsestasjonene ved hjelp av bedrekommune.no. Skaleringen

i undersøkelsen er fra 1 - 6, der 1 er svakest og 6 er beste resultat. Av totalt 205 respondenter besvarte 195 undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 78. Brukernes helhetsvurdering av tilbudet er 5,4. Dette tilsvarer gjennomsnittet for alle kommuner som har gjennomført undersøkelsen. Høyest score oppnås for respektfull behandling samt pålitelighet og kompetanse. Brukermedvirkning og samordning er det som scorer lavest. Resultatene fra undersøkelsen blir lagt til grunn for videre arbeid med kvalitetsforbedring og brukertilfredshet, og innsatsen blir spesielt rettet inn mot de områder hvor det scores lavt.

Barneverntjenesten har hatt tilsyn av fylkesmann i 2013. Plan for lukking av avvik er utarbeidet.

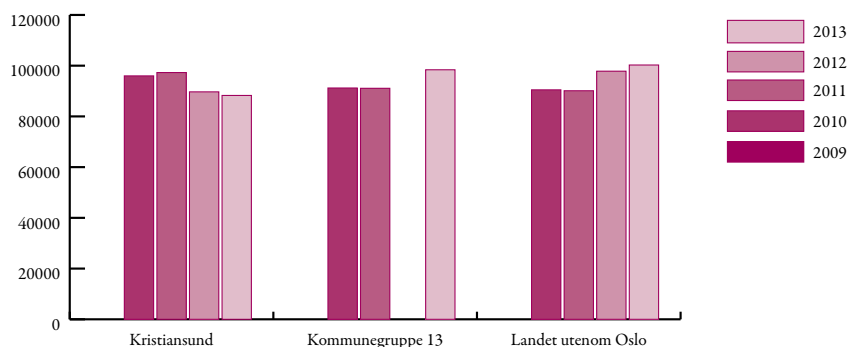
KOSTRA

Rammeområdet har hatt en reduksjon i antall barn med barnevernstiltak siste året, men Kristiansund har fremdeles en høy andel i forhold til sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet. Barnevernet er et område hvor kostnader i perioder er varierende og uforutsigbare, og hvor enkeltvedtak kan gi forholdsvis store økonomiske utslag. Selv om kommunen har en høy andel barn på tiltak, ligger netto driftsutgifter godt

Netto driftsutgifter per innbygger i kommunehelsetjenesten, kroner

under landsgjennomsnittet. Analysen viser at andel barn med tiltak, som ikke er plassert, ligger over snittet for sammenlignbare kommuner, noe som økonomisk sett er mer fordelaktig enn å flytte barn ut av sin opprinnelige familie. Barnevernet arbeider målbevisst og langsiktig med hjelpetiltak for barn i familie, og det har vært en nedgang i andelen barn på tiltak som er plassert utenfor hjemmet.

Antall årsverk for lege og fysioterapi per innbygger har hatt en liten økning, og ligger stabilt rundt landsgjennomsnittet, men over kommunegruppe 13.

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet, kroner

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Legeårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	8,8	8,7	10,0	8,9	9,3	9,3	9,6	10,0	10,1
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,1	9,0	9,2	8,5	8,6	8,7	8,6	8,8	8,9
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år, prosent	5,9	6,4	6,0	4,3	:	4,4	4,7	4,8	4,7
Andel undersøkelser som fører til tiltak, prosent	48,7	50,3	43,0	46,4	:	42,9	48,4	48,1	43,4
Andel barn på tiltak som ikke er plassert av barnevernet, prosent	69,1	69,1	63,9	67,4	:	55,2	68,8	67,5	52,8

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Konsultasjoner helsestasjon 0-5 åringer	1 048	1 016	994	1 062	1 024
Antall fødte i løpet av året	282	258	251	264	264
Reservekapasitet fastlege	105	103	100	100	102
Netto utgifter kommunehelse, tusen kroner	40 831	42 166	45 006	47 382	50 151
Barn med bare hjelpetiltak i løpet av året	206	232	241	270	239
Barn med omsorgstiltak i løpet av året	52	54	60	57	71
Netto utgifter barnevern, tusen kroner	..	36 281	41 057	40 805	39 453
Andel stillinger med fagutdanning	88,9 %	88,8 %	92,1 %	93,0 %	93,1 %

UTFORDRINGER

Barnevernet arbeider målbevisst med kompetanseheving og tilrettelegging for å dreie fokus over på forebygging og tiltak i hjemmene. Dette er viktige satsingsområder for å forhindre omsorgsovertagelser. Videreutvikling av det interkommunale barnevernsamarbeidet må fortsette. Inkludering av Gjemnes kommune i felles barneverntjeneste skal gjennomføres i

2014, og det må legges til rette for at også andre kommuner kan slutte seg til samarbeidet.

Helsetjenesten må følge opp barn og unge spesielt for å redusere antall barn med overvektproblematikk. Det er stort arbeidspress på ansatte i helsestasjonstjenesten, og det er en utfordring å klare å yte tjenester

etter nasjonale veiledere med dagens dimensjonering.

Arbeidet med nye avtaler for legevaktsformidling og implementering av nytt nødnett for Kristiansund og samarbeidskommunene på Nordmøre blir en viktig oppgave i 2014.

BO- OG DAGTILBUD/OPPFØLGING

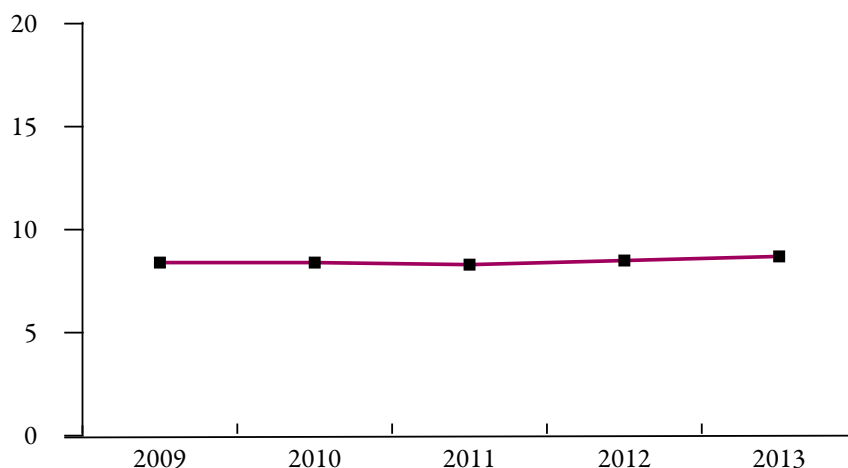
Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 147,4 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Utvide og utvikle tilbudet for beboerne ved Grunden omsorgsboliger i tråd med rapport fra tverrsektoriell arbeidsgruppe. Det er gjennomført en reorganisering og styrking av bemanningen i tråd med anbefalingene fra arbeidsgruppen. Dette har medført en tettere oppfølging av den enkelte beboer.

Rekruttere og beholde dyktige medarbeidere. Det har ikke lyktes å rekruttere kvalifisert personell til alle fagstillinger.

Opprette flere støttekontaktgrupper som kan bidra til økt sosialisering. Det er opprettet en gruppe med 8 deltakere.

Andel driftsutgifter

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter ulike bo-, dag- og avlastningstilbud samt arbeidssenter.

Tjenestene gis til personer med ulik funksjons-, utviklings- eller multifunksjonshemming, utagerende adferd og/eller store hjelpebehov. Tjenesten er lovregulert. De mest omfattende tilbudene er knyttet til tjenester i bolig. Botilbudene er organisert som bofellesskap eller samlokaliserte boliger med felles personalbase. Brukerne får tilrettelagt botilbud med døgnkontinuerlige tjenester.

Tjenesten driver også dag- og arbeidstilbud med varierte aktiviteter for beboerne og hjemmeboende brukere, samt avlastning til familier med sammensatte og krevende omsorgsoppgaver. Flere voksne med behov for bistand, har vedtak om avlastning i påvente av at nye boliger skal komme på plass. Enheten har tilknyttet omlag 200 støttekontakter og private avlastere.

Kommunen

Kommunen har en betydelig høyere andel psykisk utviklingshemmede enn landsgjennomsnittet.

Tjenestene

gis til personer med ulik funksjons- og utviklingshemming, utagerende adferd og/eller store hjelpebehov.

Enheten

har tilknyttet omlag 200 støttekontakter og private avlastere.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE			
STYRINGSKORT	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	14,00 %	13,10 %	13,38 %	12,22 %	12,16 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-4,08 %	-13,07 %	-1,27 %	-4,18 %	1,91 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på hele 12,16 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Det er for deler av rammeområdet gjennomført individuelle kartlegginger i forhold til psykososialt arbeidsmiljø, trivselsfaktorer og risikovurderinger. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 53 for rammeområdet. Det er stor forskjell i svarprosent mellom enhetene. Gjennomsnittlig

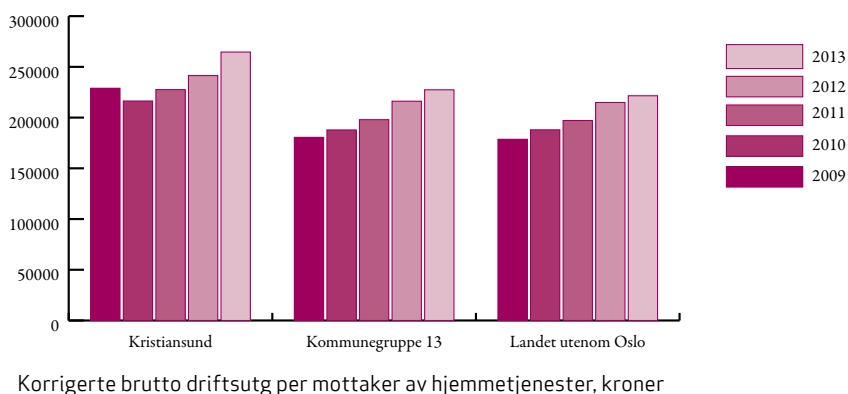
medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Mobbing, diskriminering og varsling samt innhold i jobben oppnår høyest score. Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger samt overordnet ledelse er det som scorer lavest. Resultatene varierer innenfor den enkelte enhet i rammeområdet. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

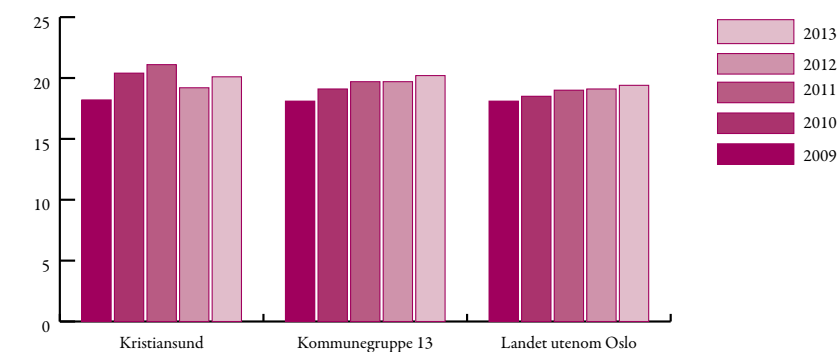
Rammeområdet har hatt en positiv utvikling. Mindreforbruket i 2013 var på 2,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

KOSTRA

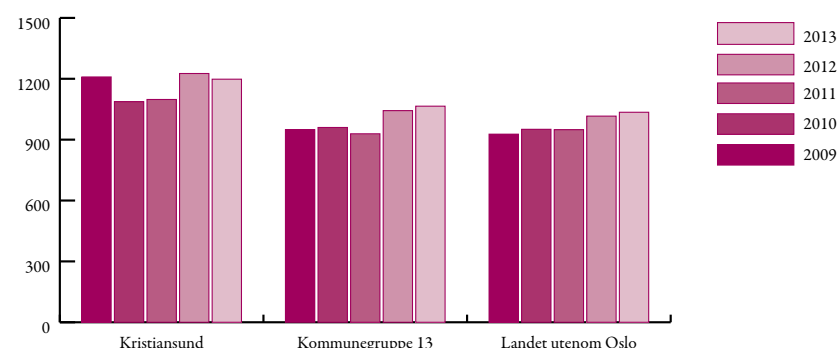
Rammeområdet gir et sammensatt tjenestetilbud til sine brukere og behovet er økende. Kristiansund bruker betydelig mer per mottaker knyttet til tjenester i bolig enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Nøkkeltallene knyttet til antall brukere og omfang av bistandsbehov bidrar ikke til å forklare hvorfor Kristiansund ligger over sammenlignbare kommuner. Kristiansund har en høyere andel mottakere enn andre kommuner, men andelen som har et omfattende bistandsbehov er ikke vesentlig forskjellig fra kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. En høy andel mottakere av tjenester vil isolert sett gi lavere kostnad per bruker. Tjenester

knyttet til bolig er spredt rundt i kommunen. Dette er ikke økonomisk gunstig for kommunen og gir heller ikke nødvendigvis det beste faglige tilbudet. En samling av tilbud vil gi et større fagmiljø som er mindre sårbart ved sykefravær, samt at det vil være bedre i stand til å møte nye behov fra brukerne. Det presiseres at Bo- og dagtilbud/oppfølging kun står for om lag 35 prosent av kommunens ressursbruk knyttet til tjenester til hjemmeboende. Resten brukes innenfor rammeområdene Hjemmetjenester og Psykisk helse. Nøkkeltallene vil derfor være påvirket av disse rammeområdene. Rammeområdet gir også et omfattende dagtilbud og støttekontakttjenester. Kommunen bruker mer på dette området enn sammenlignbare kommuner og dette kan til dels forklares med at kommunen har mange dagsenter samt at kommunen gir et omfattende støttekontakttilbud.

Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år, prosent

Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over, prosent

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innb. 0-66 år	18,0	20,0	21,0	22,0	23,0
Mottakere av avlastning	32	37	37	44	53
Mottakere av støttekontakt	263	267	295	318	295
Mottakere av brukerstyrt personlig assistent	13	17	17	18	19

UTFORDRINGER

Rammeområdet skal ha best mulig utnyttelse av tjenester til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Kommunen har en betydelig høyere andel psykisk utviklingshemmede enn landsgjennomsnittet. Utfordringen for rammeområdet er at disse brukerne stadig blir eldre og får et tyngre og mer sammensatt pleiebehov. I tillegg har det

vært en økning i mennesker med andre typer funksjonsnedsettelse med til dels store hjelpebehov. Rammeområdet må bygge opp et effektivt avlastningstilbud som kan sette pårørende bedre i stand til å ivareta brukernes pleiebehov. Kommunen kan på den måten drive en mer effektiv tjeneste og gi et bedre tilbud. Tjenesten skal være av faglig høy

kvalitet og baseres på tverrfaglig arbeid for å dekke brukernes behov. Denne gruppen er avhengig av at kommunen har system som fanger opp avvik i forhold til medisinerbruk, trusler og vold, tvangsvedtak og andre avvik som kan redusere kvaliteten i tjenestetilbudet.

BYINGENIØREN

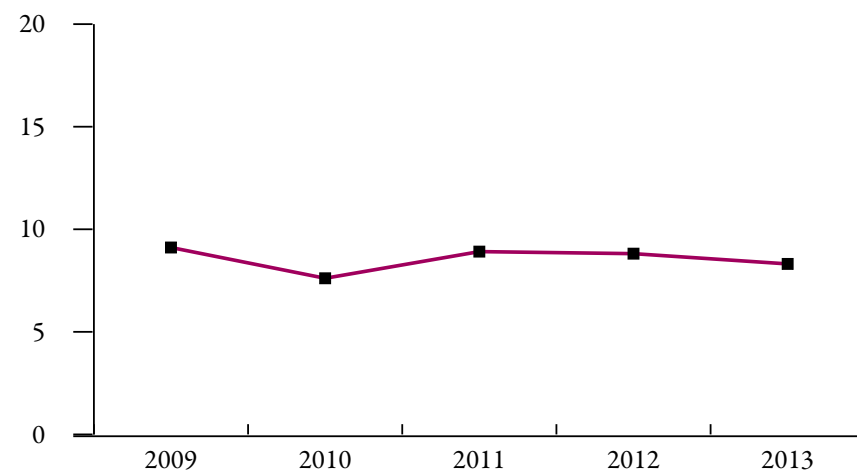
Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 142,4 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter vei, vann, avløp og renovasjon.

Oppgavene er knyttet til forvaltning, planlegging, prosjektering, bygging, drift, vedlikehold og utvikling av kommunaltekniske anlegg. Beredskaps-tjenester i forhold til vanntilførsel, avfallshåndtering, avløps-system og snøbrøyting inngår også for området. Relaterte tjenester i forhold til miljørettet helsevern inngår også. Oppgaver og tjenester utøves innenfor rammen av gjeldende lovverk og i henhold til myndighetskrav.

Innenfor vanntilførsel skal tjenesten sørge for god forsyningssikkerhet, høy vannkvalitet, lav lekkasjeandel og en hensiktsmessig utskiftingstakt av ledningsnett. Tilsvarende for avløpsanlegg er tilstrekkelig kapasitet på ledningsnett, redusert antall overløp samt at avløpsrensingen skal tilfredsstillende myndighetenes krav. Tjenesten skal også sørge for et godt renovasjonstilbud til innbyggerne, etterleve myndighetenes krav samt håndtere avfall miljømessig forsvarlig og slik at en stor andel

Andel driftsutgifter i prosent

gjenvinnes. Veisektoren skal sikre optimalt vedlikehold og drift av kommunens veier inklusive sykkel- og gangveier samt gatelys.

Oppgaver og tjenester er i hovedsak knyttet til drift, kun en liten del av aktiviteten gjelder forvaltning, bidrag til kommunens samferdsels- og trafikkplanlegging samt utvikling av nye bolig- og næringsområder. I 2013 er tjenestetilbudet forbedret ved Gemini-

varsling på mobiltelefon til innbyggere ved ledningsbrudd med videre.

Vann, avløp, renovasjon og slam er gebyrfinansierte kommunale tjenester der selvkost utgjør den rettslige rammen for brukerbetaling. Kommunens avfallshåndtering og gjenvinning er ivaretatt av Nordmøre interkommunale renovasjonsselskap IKS.

Utskifting/fornyelse

av minst 2 km ledningsnett er gjennomført. Vannkvaliteten er stabil og svært god.

I 2013

er tjenestetilbudet forbedret ved Gemini- varsling på mobiltelefon til innbyggere ved ledningsbrudd med videre.

Gjenvinning

og avfallshåndtering er ivaretatt av Nordmøre interkommunale renovasjonsselskap IKS.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	8,75 %	7,27 %	7,77 %	6,61 %	7,17 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,4	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	36,67 %	-10,35 %	56,02 %	-62,64 %	137,97 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 7,17 prosent i 2013. Sykefraværet er fremdeles innenfor kommunens mål. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 49 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel.

Samarbeid og trivsel med kollegene samt innhold i jobben oppnår høyest score. Overordnet ledelse samt systemer for lønns- og arbeidstidsordninger er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling. Mindreforbruket i 2013 var på 6,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

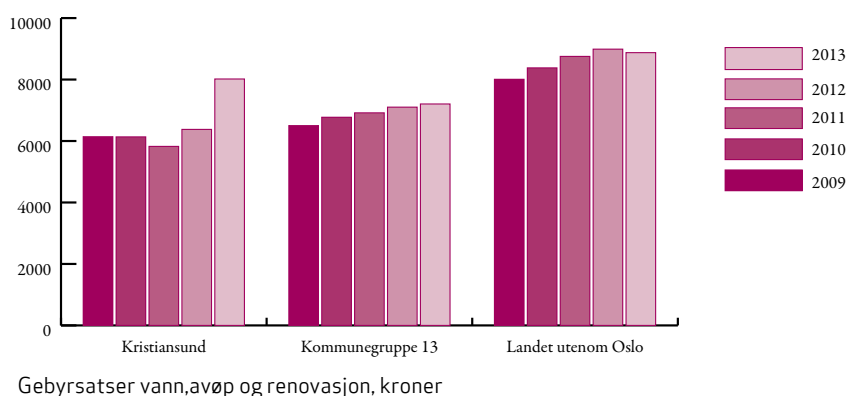
KOSTRA

Samlet gebyr knyttet til vann, avløp og renovasjon for en standard enebolig på 120 m² ligger 11,3 prosent over gjennomsnittet for kommunegruppe 13, men 9,7 prosent under landsgjennomsnittet. I 2013 økte de samlede gebyrene med totalt 25,7 prosent, noe som tilsvarer 1 640 kroner i økte gebyrer for en standard enebolig. Gebyrene varierer relativt mye, og Kristiansund kommune ligger som nummer 30 av 44 kommuner innad i kommunegruppe 13 dersom man rangerer gebyrene fra minst til størst. I 2012 var Kristiansund rangert som nummer 18.

Vann- og avløpsgebyrene økte med 14,8 prosent og 33,5 prosent i 2013. Økning

må sees i sammenheng med inndekning av akkumulert underskudd fra tidligere år som følge av for lave gebyrer i forhold til kostnadsnivået. Dagens gebyrer tar også høyde for planlagte investeringer. Dette

gjelder blant annet ledningsfornyelse samt nytt avløpsrensesystem på Hagelin, som følge av nye nasjonale krav vedrørende rensing av avløpsvannet som skal være innfridd innen 2015.

Vannkvaliteten i Kristiansund er generelt meget bra og ligger over landsgjennomsnittet. Utviklingen i lekkasjeandelen er positiv men fremdeles høy. En lekkasjeandel på om lag 35 prosent er over landsgjennomsnittet og betydelig over nivået på 20 prosent som fagmiljøet i Norsk Vann anbefaler. Det legges opp til fornying og vedlikehold av ledningsnett slik at lekkasjeandelen reduseres. Alle innbyggerne i Kristiansund er avhengig av at drikkevannsforsyningen er av bra kvalitet samt at et fungerende avløpssystem er nødvendig for å hindre forurensing og skade på eiendom. Svikt her vil få store konsekvenser for innbyggerne og kommunens omdømme.

Årsgebyret for renovasjonstjenesten økte med 26,5 prosent i 2013. Øningen

må sees i sammenheng med akkumulert underskudd i selvkostregnskapet ved utgangen av 2013. Dette skyldes at gebyrene har vært regulert lavere enn lønns- og kostnadsveksten frem til inngangen av 2013. I 2013 påløp det store kostnader i forbindelse med opparbeiding av ny tilkomstvei og omlegging av miljøstasjonen, samt at brukere av miljøstasjonen i store deler av 2013 ble belastet minstetakst grunnet problemer ved levering av husholdningsavfall. I 2013 ble det levert over 10 000 tonn husholdningsavfall i Kristiansund, en økning på 6,3 prosent i forhold til 2012. Dette tilsvarer en avfallsmengde på 427 kilo per innbygger, noe som er lavere enn kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Andelen husholdningsavfall som sendes

til materialgjenvinning, biologisk behandling og energiutnyttelse er lavere enn sammenligningsgrunnlaget. I 2014 forventes det en økning i gjenvinningsandelen som følge av ny og bedre miljøstasjon på Hagelin.

Samlede netto utgifter til samferdsel har økt i forhold til 2012. Kristiansund ligger under landsgjennomsnittet, men over gjennomsnittet for kommunegruppe 13. Nettoutgiftene er en grov indikator som ikke angir behov i form av kommunal trafikk tetthet, vedlikeholdsetterslep og veilengde. Ressursinnsats i kommunens drift og vedlikehold av veinettet gjenspeiles i brutto driftsutgifter per kilometer vei og Kristiansund bruker betydelig mindre enn kommunegruppe 13.

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Husholdningsavfall per innbygger, kilo	387	406	427	461	451	463	445	440	450
Andel husholdningsavfall levert til materialgjenvinning, biologisk behandling og energiutnyttelse, prosent	82	78	74	84	84	84	83	83	83
Netto driftsutgifter per innbygger, samferdsel i alt, kroner	660	661	707	624	659	648	771	799	818
Brutto driftsutgifter i kr per km kommunal vei og gate, kroner	122 748	125 531	121 905	166 895	170 218	179 284	118 606	122 810	126 159

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Rangering VAR-gebyr innad i K13 fra rimeligst til dyrest, totalt 45 kommuner	19	17	8	18	30
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1), kroner	1 573	1 595	1 390	1 803	2 069
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1), kroner	2 227	2 200	2 308	2 308	3 082
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1), kroner	2 340	2 340	2 127	2 267	2 867
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1), kroner	1 990	1 990	2 189	2 300	2 500
Husholdningsavfall i alt (justert for grovavfall og næringsavfall), tonn	9 540	9 444	9 251	9 846	10 461
Antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløp	20 381	20 571	20 571	21 000	21 277
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste, prosent	90,1	89,8	88,9	89,5	89,7
Antall innbyggere tilknyttet anlegg der rensekraft er oppfylt	..	..	..	..	15 680
Andel av innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning	99,6 %	98,2 %	99,0 %	99,5 %	98,4 %
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	371	500	260	380	380
Estimert gjennomsnittsalder for spillvannsnett med kjent alder	27	33	33	34	35
Andel spillvannsnett etter år 2000, prosent	..	13,1	13,6	13,6	14,1
Korrigerte brutto driftsutg., kommunal vei og gate, 1000 kroner	18 679	17 104	18 044	18 453	17 915
Kommunal vei og gate, kilometer	141	146	147	147	147

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Kristiansund kommune skal ha en stabil vannforsyning med høy kvalitet. Utskiftning/fornyelse av minst 2 km ledningsnett er gjennomført. Vannkvaliteten er stabil og svært god med et fargetall på nær null. Kommunen har UV anlegg som desinfiserer drikkevannet effektivt for bakterier og parasitter.

Kristiansund kommune skal ha avløpsstruktur og avløpsrensing i tråd med forskrift. Utskiftning/fornyelse av minst 2 km av ledningsnettet er gjennomført. Det er arbeidet aktivt med planlegging og prosjektering av nytt hovedrenseanlegg samt to nye overføringsanlegg for kloakk til det kommende renseanlegget på Hagelin. Avansert rensing i henhold til nye rensekrav kan ikke bli gjennomført før nyanleggene blir satt i drift høsten 2015.

Kristiansund kommune skal ha en god renovasjonsordning som tilfredsstiller innbyggernes behov. Det er etablert en ny ordning for innsamling av glass- og metallemballasje.

UTFORDRINGER

Utfordringene for rammeområdet er å levere vann av høy kvalitet samt ha høy forsyningsikkerhet på vannet. For avløpstjenesten må rammeområdet overholde rensekrav satt av myndighetene samt redusere antall lekkasjer og overløp. For å møte disse utfordringene, må 1 til 2 km av ledningsnettet skiftes ut årlig, da mye av ledningsnettet i byens gater er av eldre dato.

Rammeområdet må ha større fokus på å kommunisere ut til politikerne og innbyggerne hvilke konsekvenser igangsatte og planlagte investeringer kombinert med planlagt driftsnivå innenfor selvkostområdet vil ha for de kommunale avgiftene. I tillegg bør det gjennomføres brukerundersøkelser hvor det bes om tilbakemelding på tjenestetilbudet for rammeområdet.

Nye rensekrav fra staten medfører at kommunen må ferdigstille nytt hovedanlegg for avløpsrensing ved Hagelin og bygge nytt overføringsanlegg til dette i løpet av 2014 og 2015.

1 til 2 km

av ledningsnettet skiftes ut årlig, da mye av ledningsnettet i byens gater er av eldre dato.

Ny ordning

for innsamling av glass- og metallemballasje er etablert i 2013, i henhold til mål om god renovasjonsordning.

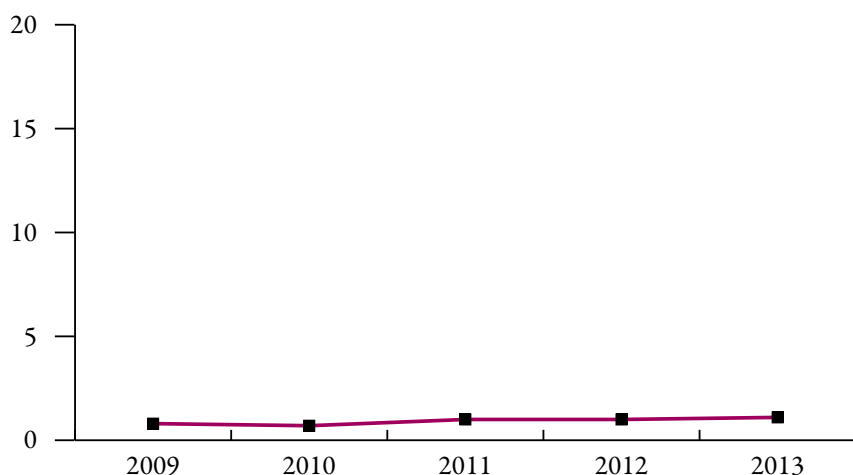

Nye rensekrav

medfører at kommunen må ferdigstille nytt hovedanlegg for avløpsrensing ved Hagelin.

PLAN OG BYGNING

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 19,1 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter kommuneplanlegging, miljøvern, regulering, byggesak, oppmåling og forvaltning av geodata. Kommunens eiendomsskattekontor er også tillagt området. Tjenestene er regulert innenfor plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven, jord- og konsesjonsloven, eierseksjonsloven, geodataloven, matrikkelloven og eiendomsskatteoven.

Alle innbyggerne er rammeområdets målgruppe, men det er i første rekke grunneiere, eiendomsmeglere, utbyggere og planleggere som nyttiggjør seg av tjenestene. Rammeområdet tilrettelegger viktige saker for avgjørelse i plan- og bygningsrådet, viltutvalget og bystyret.

Antall behandlede byggesaker økte fra 885 saker i 2012 til 1 140 i 2013, og omfatter antall behandlede søknader om bygge- og delingstillatelser, seksjonering og ferdigattester. Det ble gjennomført 119 kart- oppmålingsforretninger i 2013. Tilsvarende tall for 2012 var 70.

Det ble i 2013 skrevet ut eiendomsskatt på 67 nye eiendommer. Tilsvarende tall for 2012 var 75. I løpet av 2013 har rammeområdet jobbet med å forbedre byggesaksbehandlingen gjennom tilrettelegging for fullelektronisk søknadsprosess og -behandling.

Tilsyn i byggesaker er knyttet til et interkommunalt samarbeid som betjener 11 kommuner – Aure, Averøy, Eide, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll. Kristiansund er administrativ vertskommune.

Kommunen deltar også i et interkommunalt plansamarbeid mellom 11 kommuner - Aure, Averøy, Eide, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Nesset, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll. I tillegg samarbeider kommunen med Gjemnes kommune om kjøp av landbruksstjenester.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Redusere etterslepet på 26 midlertidige kartforretninger ned mot null innen utgangen av 2013. Ved utgangen av 2013 gjenstår 7 midlertidige kartforretninger.

Redusere gjennomsnittlig behandlingstid for byggesaker i løpet av meldingsåret. Det har vist seg vanskelig å hente ut tilfredsstillende dokumentasjon fra dagens saksbehandlingssystem.

Det skal utarbeides ny «Kommunedelplan for Kristiansund sentrum». Bystyret fastsatte planprogrammet for ny «Kommunedelplan for Kristiansund sentrum» i juni. Disposisjon for innholdet i, og organiseringa av planarbeidet er vedtatt. Plana skal utvikles sammen med bypakkearbeidet for å sikre en koordinert by- og transportutvikling.

I første rekke

er det grunneiere, eiendomsmeglere, utbyggere og planleggere som nyttiggjør seg av tjenestene.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT		RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
		2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE											
Sykefravær	3,36 %	6,76 %	4,53 %	3,45 %	2,55 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %	
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,9	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0	
ØKONOMI											
God økonomistyring	13,71 %	8,16 %	10,63 %	-2,75 %	1,20 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %	

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 2,55 prosent i 2013. Rammeområdet er forholdsvis lite, og den enkeltes fravær kan gi utslag i statistikken. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 88 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er god. Mobbing,

diskriminering og varsling samt samarbeid og trivsel med kollegene oppnår høyest score. Overordnet ledelse, systemer for lønns- og arbeidsbetingelser og stolthet over egen arbeidsplass er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

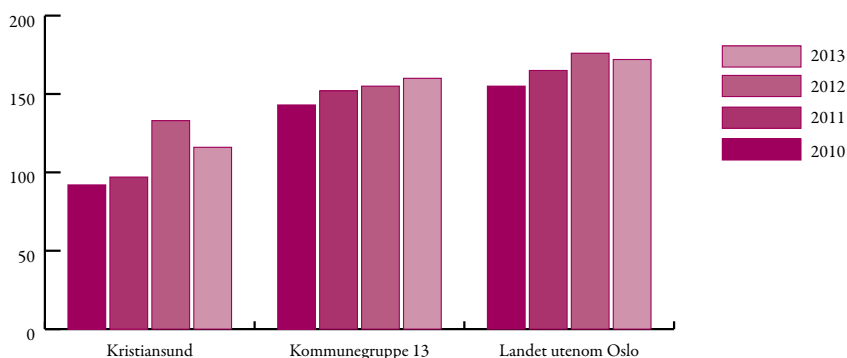
Rammeområdet har hatt en positiv utvikling og leverte et resultat tilnærmet i balanse. Mindreforbruket i 2013 var på 0,1 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

KOSTRA

Kristiansund har gjennomgående lavere netto driftsutgifter til plansaksbehandling, kart og oppmåling per innbygger sammenlignet med kommunegruppe 13 og landet. Netto driftsutgifter til bygge-, delesaksbehandling og seksjonering per innbygger ligger generelt høyt i forhold til sammenlignbare kommuner. Ved å beregne andelen driftsinntekter i forhold til driftsutgiftene dekker gebyrinntektene for Kristiansund om lag 33 prosent av utgiftene til plansaksbehandling og 67 prosent av utgiftene til kart og oppmåling. Dette er omtrent lik dekningsgrad som for kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. For bygge-, delsaksbehandling og seksjonering dekkes omtrent 80 prosent av utgiftene

av inntektene. Tilsvarende for landsgjennomsnittet dekkes om lag 95 prosent mens for kommunegruppe 13 dekkes over 100 prosent av kostnadene. Høy saksbehandlingstid

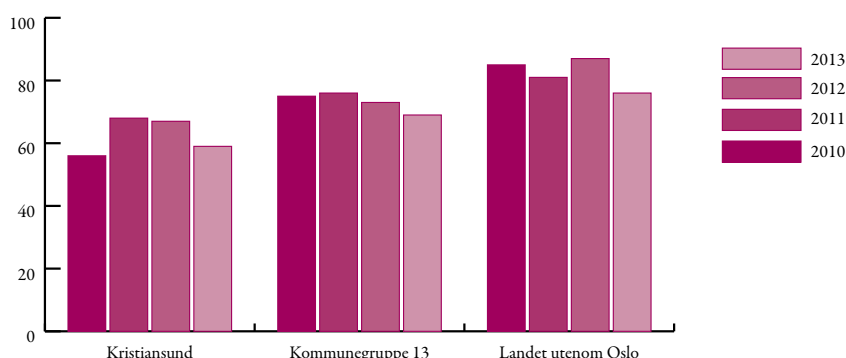
og overskridelser av tidsfrister sees i sammenheng med de forholdsvis lave byggesaksbehandlingsinntektene per innbygger og dermed lav inndekning av driftskostnadene. Økt

Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger, kroner

bemannings i 2013 er ment å redusere saksbehandlingstiden samt å øke byggesaksbehandlingssinntektene med effekt fra år 2014.

Saksgebyret for oppføring av enebolig er forholdsvis stabilt med en gjennomsnittlig årlig økning på 5,5 prosent. Gebyret ligger 30 prosent under gjennomsnittet i kommunegruppe 13. Variasjon i størrelse på gebyr i 2013 er betydelig, hvor Kristiansund rangeres som den 6. rimeligste kommunen i kommunegruppe 13.

Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger, kroner

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per 10 000 årsinnbygger i kommunen	385	347	443	162	133	138	179	159	153
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a, kroner	10 650	11 850	12 450	14 906	16 697	18 393	8 498	9 498	10 202
Standardgebyr for oppmålingsforetning for areal tilsvarende en boligtomt 750 m ² , kroner	15 450	16 995	17 845	14 745	17 954	18 556	12 371	13 539	14 436

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Antall byggesaker	650	600	970	885	1 140
Antall utstedte målebrev siste år	159	115	88	75	80
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid, prosent	3	5	4	7	4
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 og 12 ukers frist, dager	../25	../60	20/60	30/60	40/60
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål, jf. PBL-08 § 33-1, kroner	66 118	57 708	59 421	72 540	76 188

UTFORDRINGER

Utfordringene til rammeområdet er i hovedsak innen plan- og byggesaker. Dette kan effektiviseres ved å forenkle og forbedre saksbehandlingen gjennom bedre kommunikasjon mellom alle aktører, økt samhandling samt å sørge for komplette søknader. ePorte5 har en egen modul for oppfølging av bygge-, plan- og delingssak. Det er igangsatt arbeid for å kunne nyttiggjøre seg dette. IKT ORKIdé har deltatt i prosjektet «Skansen digitale byggesakarkiv», som omhandler skanning av byggesaksarkiv for kommunene på Nordmøre. Kristiansund kommune har ikke hatt økonomi til å delta i prosjektet

som vil medføre en kostnad på mellom 7 og 9 mill. kroner. På sikt må dette gjennomføres også i Kristiansund.

Videre er rammeområdet ansvarlig for planarbeidet, og her ligger det betydelige utfordringer og muligheter i å gjøre bysentrum mer attraktivt. Det jobbes aktivt med å legge til rette for en god prosess og løsning for fremtidig innfartsvei. Innenfor eiendomsskattekontoret jobbes det aktivt med å tilrettelegge samt gjennomføre en ny hovedtaksering for alle takseringspliktige grunneiendommer. Hovedkanal for dialog med kommunens

innbyggere vil i nærmeste fremtid foregå digitalt, og dette vil være en sentral utfordring de nærmeste årene.

For 2014 - 2016 vil det være et hovedfokus på å få effektivisere saksbehandlingsrutiner med bruk og samordning av fagsystemer for å få en saksbehandlingstid i tråd med plan og bygningslovens bestemmelser. Dette vil også innebære god informasjon og service overfor innbyggere og byggherrer.

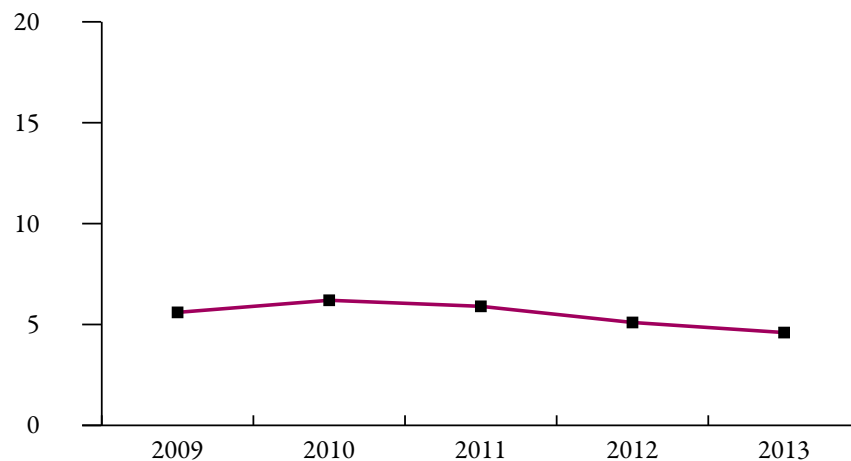
BYGG OG EIENDOM

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 77,4 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter kommunens byggherrefunksjon, herunder forvaltning, drift, vedlikehold, utvikling og service på kommunens bygningsmasse.

Oppgavene omfatter prosjektering, prosjektstyring, tilrettelegging og byggeledelse samt renholds- og vaktmestertjeneste i skoler, barnehager og omsorgsboliger. I tillegg ivaretar rammeområdet politisk saksbehandling, administrasjon av serviceavtaler, skadeforsikringer og husleieavtaler. Her inngår også kjøp og salg av bebygde eiendommer og deltakelse i styremøter for borettslag med omsorgsboligstandard. Kommunen har om lag 190 000 m² bygg, og disponerer totalt 620 leiligheter/boliger.

Andel driftsutgifter i prosent

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Større kommunale bygg skal ha sentral driftsovervåking (SD) og driftes på en rasjonell og effektiv måte. Satsingen på SD-anlegg i kommunale bygg er videreført. I samarbeid med IT avdelingen er det forberedt nødvendig tilrettelegging med teknisk nett, IP struktur og servere. Implementert SD anlegg og energioppfølgingssystem er nedfelt i kommunens generelle kravspesifikasjoner for tekniske anlegg i bygninger. Det er gjennomført opplæring av vaktmesterne. Resultater i form av redusert energiforbruk i aktuelle bygg er målbare besparelser i fremtiden.

Tempoveien 23 skal projekteres og bygges i tråd med vedtatt fremdriftsplan og økonomisk ramme. Det er gjennomført prosjektering og utarbeidet konkurransedokumenter, gjennomført anbudsinnhenting og anbudsevaluering for nytt sykehjem. Prosjektgjennomføring er så langt i samsvar med vedtatt fremdriftsplan og investeringsbudsjett.

Nordlandet ungdomsskole skal moderniseres i tråd med vedtatt fremdriftsplan og økonomisk ramme. I samarbeid med brukergrupper er det utarbeidet romprogram og skisseprosjekt. Prosjektgjennomføring er i samsvar med vedtatt fremdriftsplan og investeringsbudsjett.

Minst fem renholdsarbeidere skal avlegge fagprøve. Seks renholdere har bestått fagprøven og fått fagbrev.

Slutføre vedlikeholdsplanen for kommunale bygg. Arbeidet er ikke fullført på grunn av manglende kapasitet.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT		RESULTAT				MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
		2009	2010	2011	2012			2013	ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	12,52 %	9,99 %	13,62 %	11,03 %	10,38 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,7	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	1,48 %	0,38 %	0,24 %	-7,27 %	12,42 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak positiv utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 10,38 prosent i 2013. Sykefraværet for rammeområdet er for høyt. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 37 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er god. Samarbeid og trivsel med kollegene samt medarbeidersamtalen oppnår høyest

score. Overordnet ledelse, nærmeste leder, faglig og personlig utvikling og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

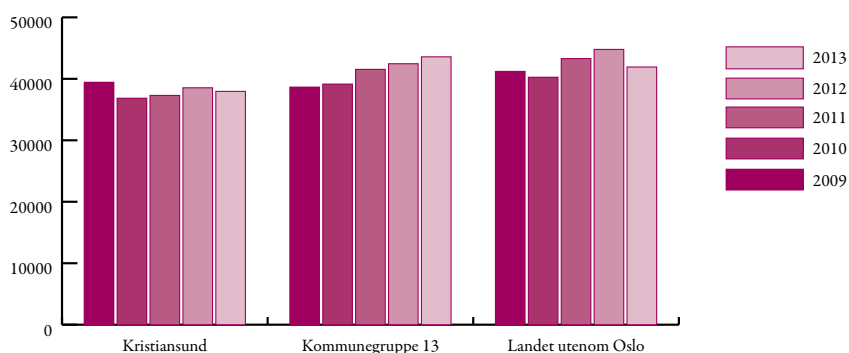
Rammeområdet har hatt en positiv utvikling. Mindreforbruket i 2013 var på 3,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

KOSTRA

Brutto driftsutgifter per kommunalt disponerte bolig ligger vesentlig under kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Kostnadene varierer betydelig innen kommunene og 32 av 44 kommuner i gruppen har høyere utgifter per disponerte kommunale bolig enn Kristiansund. Dette forklares ut i fra at Kristiansund har en forholdsvis høy andel kommunaleide boliger i forhold til disponerte boliger samt at mange av de kommunale boligene er av eldre dato med økende vedlikeholdsetterslep. Vedlikeholdsetterslepet gjelder spesielt boligmasse i sentrumsnære strøk.

Kristiansund har en høy stabil andel kommunalt disponerte boliger per 1 000 innbyggere i forhold til gjennomsnittet i

kommunegruppe 13. Dette gjenspeiles i at kommunen har et høyt og stabilt antall søknader per 1 000 innbygger i forhold til sammenligningsgrunnlaget.

Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig, kroner

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	26	26	25	19	19	20	21	20	21
Antall søknader per 1000 innbyggere	13	10	10	7	8	8	7	7	7
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	88	88	88	77	73	72	80	78	77

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Totalt antall kommunalt disponerte boliger	621	605	618	620	620
Kommunalt eide boliger	531	554	542	546	546
Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere, prosent	56	52	58	58	58
Netto driftsutgifter til kommunalt disponerte boliger per innbygger, kroner	-317	-362	-426	-280	-524
Brutto investeringsutgifter til boligformål, tusen kroner	26 031	6 886	6 547	10 860	11 501
Brutto driftsutgifter kommunalt disponerte boliger, tusen kroner	24 491	22 290	23 051	23 897	23 533

UTFORDRINGER

Å utarbeide langsiktige planer og strategier for god eiendomsforvaltning er sentralt for rammeområdet. Det foreligger betydelige vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg. Etterslepet skyldes i all hovedsak for lavt årlig vedlikehold,

men også at kravene til bygningene har økt over tid. De største utfordringene i nær fremtid er få på plass en optimal forvaltningsplan med hensyn til hvilke bygg kommunen er tjent med å eie, hvordan forbedre kapasitetsutnyttelsen

og hvilke bygg som skal ha prioritet på vedlikehold. Rekruttering av nødvendig kompetanse for å gjennomføre pålagte oppgaver blir viktig.

Oppgavene

omfatter prosjektering, prosjektstyring, tilrettelegging og byggeledelse samt renholds- og vaktmestertjeneste.

Seks

renholdere har bestått fagprøven og fått fagbrev, i henhold til satte mål.

Kommunen

har om lag 190 000 m² bygg, og disponerer totalt 620 leiligheter/boliger.

BRANN OG REDNING

Rammeområdet brutto driftsutgifter utgjorde 35,1 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

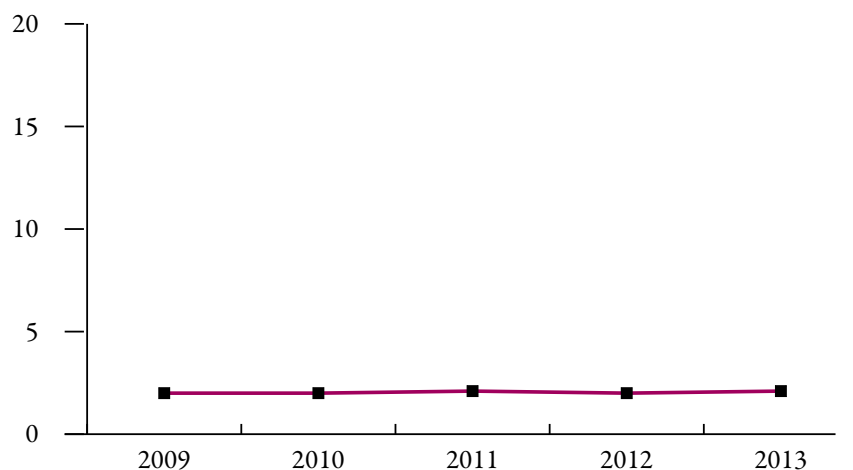
MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Oppnå sentral målsetting om gjennomføring av lovpålagte branntilsyn i egen kommune. Sentral målsetting er ikke nådd i 2013. Dette har i hovedsak sammenheng med manglende bemanningsressurser avsatt til forebyggende aktivitet.

Opprettholde minimumsbemanning i overensstemmelse med Dimensjoneringsforskriften og risiko- og sårbarhetsanalysen for regionen. Minimumsbemanning i forhold til forskrift og analyse er opprettholdt og prioritert gjennom året.

Videreføre igangsatt prosjekt med brannsamarbeid over kommunegrenser på Nordmøre. Prosjektet er videreført i 2013. I 2014 ønsker styringsgruppen blant annet å vurdere prosjektet i sammenheng med egen rapport bestilt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Brannsamarbeidsavtalen for Averøy og Kristiansund er godkjent i begge kommunene, og iverksettelse skjer fra januar 2014.

Andel driftsutgifter i prosent

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter beredskap og forebyggende tilsynsarbeid.

I tillegg til lovpålagte oppgaver knyttet til brann- og feiervesen, har området også ansvar for beredskap mot, og utrykning til alle typer ulykker samt drift av alarmsentralen i Kristiansund. Om lag 850 brukere er tilknyttet sentralen. Området ivaretar også lovpålagte ledelsesfunksjoner, forebyggende tilsyn og utrykning for Averøy kommune.

Mottakssentral for trygghetsalarmer er et samarbeid mellom 5 kommuner – Averøy, Fræna, Kristiansund, Smøla og Sunndal. Ordningen administreres av Kristiansund. Kommunens beredskap mot akutt forurensning er knyttet til Nordmøre Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (NIUA) som betjener 11 kommuner - Aure, Averøy, Eide, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Rindal, Smøla, Sunndal, Surnadal og

Tingvoll. Kristiansund er vertskommune for samarbeidet. Kommunens brannsamarbeid omfatter 1 kommune – Averøy.

Kommunens

brannsamarbeid omfatter 1 kommune – Averøy.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT		RESULTAT				MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
		2009	2010	2011	2012			2013	ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	13,01 %	9,46 %	14,13 %	5,43 %	6,41 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,1	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	-5,90 %	-4,23 %	-22,27 %	-24,63 %	-0,93 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en svak negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 6,41 prosent i 2013. Sykefraværet er fremdeles innenfor kommunens mål. Rammeområdet er forholdsvis lite, og den enkeltes fravær kan gi utslag i statistikken. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 60 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Stolt-

het over egen arbeidsplass samt innhold i jobben oppnår høyest score. Overordnet ledelse og nærmeste leder er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling og merforbruk på området er lite. Merforbruket i 2013 var på 0,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitelet.

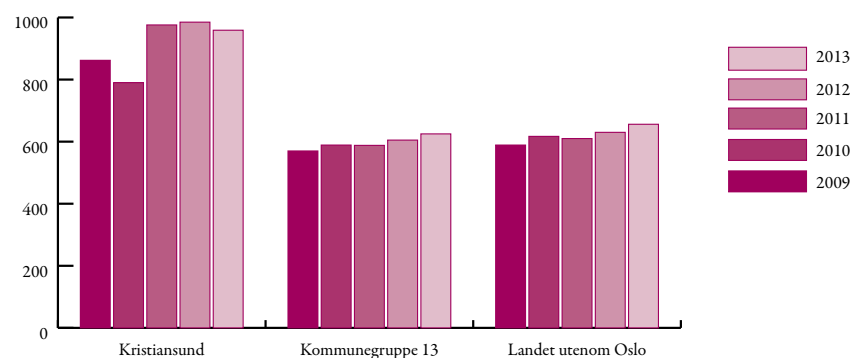
KOSTRA

Kommunens netto driftsutgifter til beredskap per innbygger ligger vesentlig over sammenlignbare kommuner. En viktig årsak til dette er kravet om døgnbemannet vaktlag som følge av at kommunen har flere enn 20 000 innbyggere. I tillegg er beredskapsstyrken bemannet med en ekstra person på vaktlaget som følge av at mange av byens bygg har definert stigebil som rømningsvei nummer to. For sammenlignbare kommuner med høyere antall innbygger og/eller hvor det ikke er krav om stigebil, vil dette isolert sett medføre lavere kostnader per innbygger.

Innen forebygging av branner og andre ulykker varierer netto driftsutgifter per innbygger for Kristiansund i

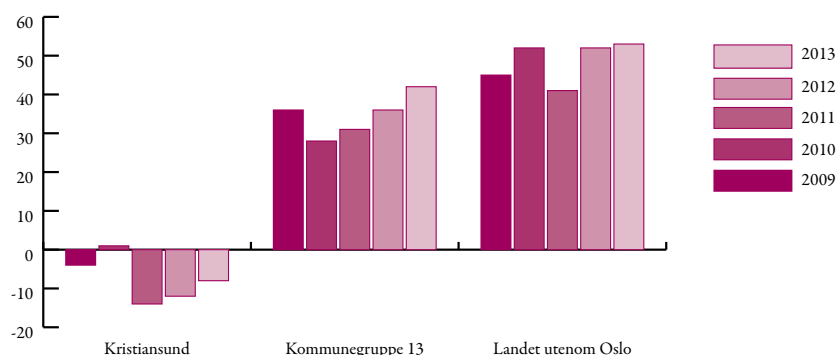
perioden 2009 - 2013, og er lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet. Forebygging er en tjeneste som gjebyrfinansieres både

med hensyn til feiing og kontroller utført av branninspektør. Årsgebyr for feiing inngår i beregningene for netto driftsutgifter, og i Kristiansund

Netto driftsutgifter til beredskap per innbygger, kroner

ligger gebyret om lag 24 prosent over gjennomsnittet i kommunegruppe 13, hvor gebyrene varierer betydelig. Årsaken til at det er så store forskjeller i gebyret innad i kommunegrupper 13, er at det er ulik praksis i hvordan gebyrene settes, og av den grunn vanskelig å sammenligne på tvers av kommunene. I Kristiansund er selvkost lagt til grunn ved fastsettelse av gebyr for feiing.

Netto driftsutgifter til forebygging per innbygger, kroner

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1), kroner	390	430	460	475	490
Antall bygningsbranner	-	26	14	13	12
Antall piper feiet	3 600	4 230	3 119	3 514	1 599
Andel piper feiet, prosent	49,7	57,9	42,6	46,3	21,0*

*Fra 2013 skjer feiing kun ved behov, feierne har kontrollert 3 458 piper.

UTFORDRINGER

Å utarbeide langsiktige planer og strategier for god eiendomsforvaltninger sentralt for rammeområdet. Det foreligger betydelige vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg. Etterslepet skyldes i all hovedsak for lavt årlig vedlikehold, men også at kravene

til bygningene har økt over tid. De største utfordringene i nær fremtid er få på plass en optimal forvaltningsplan med hensyn til hvilke bygg kommunen er tjent med å eie, hvordan forbedre kapasitetsutnyttelsen og hvilke bygg som skal ha prioritet på

vedlikehold. Rekruttering av nødvendig kompetanse for å gjennomføre pålagte oppgaver blir viktig.

SAMHANDLING

Omdømme og identitet:

Igangsett prosjekt med brann-samarbeid over kommunegrenser på Nordmøre skal videreføres. Brannsjef Knut Larsen foran brannstasjonen.

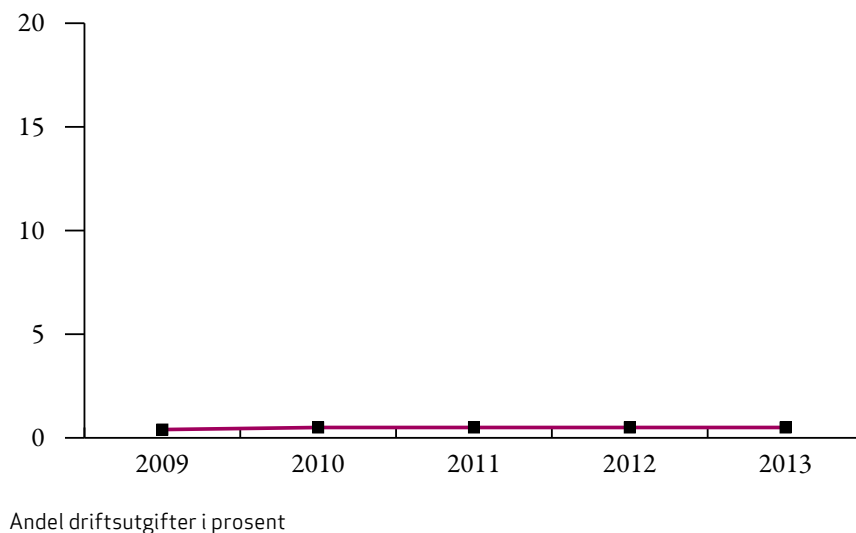
PARK OG IDRETT

Rammeområdets brutto driftsutgifter utgjorde 8,1 mill. kroner av totalt 1 698,2 mill. kroner i 2013.

OPPGAVER OG ANSVAR

Rammeområdet omfatter forvaltning av parker, grøntanlegg og kommunale idrettsanlegg.

Tjenesten har ansvar for vedlikehold, drift og utvikling av kommunens parker og grøntanlegg, kommunale lekeplasser og badeplasser, friluftsområder samt idrettsanleggene Atlanten stadion, kunst-gressbanen, soneanlegg, nærmiljøanlegg, ballsletter og Freikollheisen. Til oppgavene hører også planlegging, opparbeidelse og utvikling av nye anlegg. I tillegg til egne oppgaver utføres grøntfaglige tjenester for andre kommunale enheter og eksterne oppdragsgivere. Dette gjelder både faglig veiledning, planlegging, opparbeidelse og drift.

MÅL OG MÅLOPPNÅELSE

Kommunale lekeplasser skal være kontrollert og i samsvar med krav/forskrift. Sikkerhetssjekk er gjennomført på alle kommunale lekeplasser med forslag til tiltak for utbedring 2014.

Byens "grønne lunger" skal være presentable og innby til rekreasjon og velvære. Det er gjennomført en opprustning av grøntarealene ved Caroline kino og i krysset Konsul Knudtzons gate/Sykehusbakken.

Kommunens friluftsområder skal være tilrettelagte og tilgjengelige. Friluftsområdene har tilfredsstillende tilrettelegging og tilgjengelighet. Det er anlagt ny turvei med lys fra Hoel friområde til Sylte.

MÅL- OG RESULTATSTYRING

STYRINGSKORT	RESULTAT					MÅL	MERKNAD	RESULTATGRENSE		
	2009	2010	2011	2012	2013			ØNSKET RESULTAT	AKSEPTABELT RESULTAT	UAKSEPTABELT RESULTAT
MEDARBEIDERE										
Sykefravær	2,63 %	2,82 %	3,03 %	5,56 %	10,17 %	8,5 %	Mål IA-avtale	≤ 8,5%	8,6 % - 9,9 %	≥ 10,0 %
Medarbeidertilfredshet	-	-	-	-	4,5	4,6	Gjennomsnitt for bedrekommune.no	6,0 - 4,6	4,5 - 4,0	3,9 - 1,0
ØKONOMI										
God økonomistyring	3,10 %	1,80 %	0,36 %	1,57 %	2,82 %	0,0 %	Avvik i forhold til budsjett	≥ 0,0 %	0,1 % - -1,9 %	≤ -2,0 %

MEDARBEIDERE

Rammeområdet har hatt en negativ utvikling i sykefraværet, og hadde et samlet fravær på 10,17 prosent i 2013. Rammeområdet er lite, og den enkeltes fravær gir store utslag i statistikken. Medarbeiderundersøkelsen viser en svarprosent på 89 for rammeområdet. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet for rammeområdet er akseptabel. Samarbeid og trivsel med kollegene

samt Mobbing, diskriminering og varsling oppnår høyest score. Faglig og personlig utvikling samt Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger er det som scorer lavest. Det vises til omtale om arbeidsmiljø og HMS under arbeidsgiverstrategi i forhold til innsatsfaktorer for å redusere sykefraværet og øke medarbeidertilfredsheten.

ØKONOMI

Rammeområdet har hatt en positiv utvikling og leverte et resultat tilnærmet i balanse. Mindreforbruket i 2013 var på 0,2 mill. kroner i forhold til revidert budsjett. Det vises til avviksforklaring under analyse av rammeområdene i økonomikapitlet.

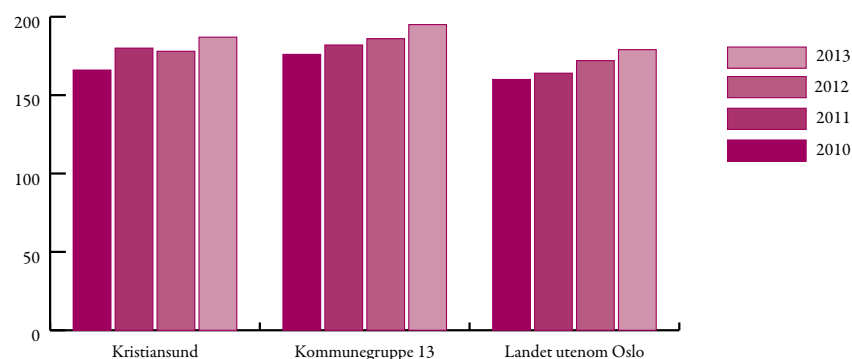
KOSTRA

I forhold til gjennomsnittet i kommunegruppe 13 bruker Kristiansund mindre per innbygger til rekreasjon i tettsteder. Dette har sammenheng med at Kristiansund er en liten kommune geografisk sett og en stor andel av befolkningen er bosatt i tettbebyggdstrøk. Kristiansund ligger vesentlig under de andre kommunene i rekreasjonsareal per innbygger, noe som medfører mindre ressursbruk.

Kommunalt eid areal til idrettsbygg har holdt seg nokså stabilt fra 2009 til 2013. Sammenligner man areal på kommunale idrettsbygg i forhold antall innbyggere, ser man at Kristiansund ligger på nivå med kommunegruppe 13 og

landsgjennomsnittet. Videre ligger netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg relativt lavt i forhold til sammenlignbare kommuner. Dette skyldes at kommunen

har relativt få kommunale idrettsbygg med lave utgifter til vedlikehold og øvrige utgifter.

Netto driftsutgifter til beredskap per innbygger, kroner

KOSTRA	KRISTIANSUND			KOMMUNEGRUPPE 13			LANDET UTENOM OSLO		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Samlet areal på kommunale idrettsbygg per innbygger, m ²	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,3	0,3	0,4
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger, kroner	244	234	245	336	367	403	306	338	370

ANDRE NØKKELTALL

	2009	2010	2011	2012	2013
Antall leke- og rekreasjonsarealer i tettsteder	130	130	130	130	130
Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder per 1000 innbygger i tettsteder, m ²	17	17	17	17	17
Samlet areal på kommunale idrettsbygg, m ²	9 513	9 513	9 513	9 913	9 913
Brutto driftsutgifter, kommunale idrettsbygg, kroner	-	-	6 561	6 525	6 784

UTFORDRINGER

Rammeområdets utfordring er å ha et tilfredsstillende vedlikehold av kommunale lekeplasser samt grønne lunger innenfor hele kommunen. Videre

ligger det en utfordring i å synliggjøre tjenestene som rammeområdet utfører for byens innbyggere ytterligere. For mer effektiv utnyttelse av fagkompetanse

og utstyr må ledelse og lokalisering samordnes. Tilpassing av egnede lokaler for medarbeiderne på Hagelin må gjennomføres i 2014.

ORGANISERING

Presentasjon av bystyret, virksomheten og konsernet.

BYSTYRET

Kristiansund bystyre består av 45 medlemmer, per 31. desember 2013.

Ordfører
Per Kristian Øyen

Varaordfører
Line Hoem

Gruppeleder
Kjell Neergaard

Steinar Betten

Maria Dahl

Kirsti Dyrnes

Bjarne Elde

Kjell Fevåg

Per E. Honstad

Steinar Høgsve

Hivzija Kazinic

Astrid Krane

Helge Kruse

Terje Larsen

Hedda Nielsen

Sara B. Kjøl
Nilsen

Anne E Nilsen

Sven Erik Olsen

Kirsten Skaret

Harald Stokke

Olaf Torvik

Martin Unger

Christanse
Yttervik

venstre

Gruppeleder
Ragnhild Helseth

Andreas Sandvik

Gruppeleder
Marita Ohrstrand

Gruppeleder
Viggo Jordahl

Gruppeleder
Åge Austheim

Steinar Berge

Roy Olav Holten

Rita Høgseth

Steve Runar
Kalvøy

Geir Nordli

Annette Thomsen

Ole Henning
Ødegård

Gruppeleder
Sidsel Sæterøy

Knut Garshol

Roger Kjøl

Anton Monge

Dagfinn Ripnes

Torbjørn Sagen

Kirsti Sevaldsen

Trond Sæterøy

Gruppeleder
Bernhard Lillevik

Rødt

Gruppeleder
Kjell Dahl

VIRKSOMHETEN

Per 31. desember 2013.

*)Konstituert enhetsleder

KONSERNET

Per 31. desember 2013.

KRISTIANSUND KOMMUNE

Kristiansund kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen og leverer et vidt spekter av tjenester til kommunens innbyggere og regionen forøvrig. Dette skjer i hovedsak gjennom kommunens organisasjon, men også i samarbeid med det kommunale foretaket, andre kommuner, fylkeskommunen og staten. Kommunen kjøper også tjenester fra private aktører i et betydelig omfang.

Kommunen har eierinteresser i mange ulike aksjeselskaper, interkommunale samarbeid og andre selskapsformer uten at dette inngår i konsernet Kristiansund kommune. Kommunens samlede eierinteresser er beskrevet i kommunens eierskapsmelding. Kommunens deltakelse i ulike interkommunale samarbeid er omtalt i årsrapporten under Kommunen som samfunnsaktør i rapportens perspektivdel.

KOMMUNALE FORETAK

Kristiansund Kommunale Sundbåtvesen er et kommunalt foretak eid av Kristiansund kommune. Foretakets formål er å sikre og videreutvikle sundbåtens posisjon som kollektivselskap, kulturminne og opplevelsesleverandør i Kristiansund og på Nordmøre. Sundbåten er mer enn bare transport og tilbyr blant annet opplevelser som sundbåtsafari for barn og unge samt havnesightseeing og byvandring tilpasset næringslivet. Sundbåten utvikler stadig sitt produkt og tilbyr nå også kjøp av billett via sms. Miljøkort kan benyttes på sundbåtene og selskapet bidrar således til å bevare miljøet gjennom sin rolle som tilbyder av kollektivtransport. Kommunens eierstrategi for foretaket er effektivisering av tjenesteproduksjon. Økonomien i selskapet er krevende og resultatet for 2013 ble et merforbruk på 88 791 kroner. 85 845 passasjerer benyttet seg av rutetilbudet i 2013. Dette er en økning på 1 259 passasjerer i forhold til 2012.

KOMMUNALE AKSJESELSKAP

Kristiansund Parkering AS er et heleid kommunalt aksjeselskap. Selskapets formål er blant annet å utøve

kommunens parkeringspolitikk, drive offentlig parkeringsvirksomhet samt bidra til gjennomføring av miljøtiltak i Kristiansund. Selskapet forvalter kommunens parkeringsareal, og betaler en fast leie til Kristiansund kommune for denne rettigheten. Leiebeløpet fastsettes av bystyret hvert andre år under budsjettbehandlingen. Det er i tillegg opprettet et eget datterselskap, Kristiansund Privatparkering AS, som forvalter parkeringsareal for privatpersoner og bedrifter. Kommunens eierstrategi for selskapet er effektivisering av tjenesteproduksjon. Fram til 2010 hadde selskapet en negativ økonomisk utvikling, med årlige underskudd, som spiste opp egenkapitalen. Selskapet er innvilget en reduksjon i leiekravet og dette, i tillegg til organisasjonsmessige nedskjæringer førte til positive resultat for selskapet både i 2011 og 2012.

Frei Administrasjonsbygg AS er 100 prosent eid av Kristiansund kommune. Selskapet har som formål å eie, drive og leie ut administrasjonsbygget. Per i dag huser byggene blant annet personell innen de kommunale enhetene Barn, familie, helse og TUNET bo- og avlastning. I tillegg til legesenter, bibliotekfilial og helsestasjon har også Frei menighet og det interkommunale samarbeidet IKT ORKIdé, sine administrative funksjoner i bygget. I lokalene er det etablert felles kursrom, slik at bygget også fungerer som kurs- og opplæringscenter for kommunen. Det drives kantine i bygget i regi av den kommunale enheten Dale bo- og dagtilbud. Kommunens eierstrategi for selskapet er effektivisering av tjenesteproduksjon. Selskapet har en sterk opptjent egenkapital og kan vise til solide resultat de siste årene. Selskapet har i 2013 kjøpt 50 prosent av aksjene i Kongens Plass Eiendom AS fra FG Eiendom AS, og eier nå dette selskapet 100 prosent sammen med Kristiansund kommune.

INTERKOMMUNALE SELSKAP

Distriktsrevisjon Nordmøre IKS eies av åtte kommuner, hvorav Kristiansund sin andel utgjør 12,5 prosent.

Selskapet har sitt hovedkontor i Kristiansund kommune. Selskapets formål er blant annet å utføre revisjon i deltakerkommunene og virksomheter eid av deltakerkommunene i henhold til gjeldende lover og forskrifter. I tillegg kommer stiftelser og andre virksomheter, foreninger med videre hvor kommunene har vesentlige interesser. Kristiansund kommunens eierstrategi for selskapet er effektivisering av tjenesteproduksjon.

IKA Møre og Romsdal IKS eies av fylkeskommunen og alle kommunene i fylket. Kristiansund kommune sin andel utgjør 5,51 prosent. Selskapet har sitt hovedkontor i Ålesund kommune. Selskapet ivaretar arkivoppgaver i henhold til arkivloven for selskapets deltakere. Kristiansund kommunes eierstrategi for selskapet er effektivisering av tjenesteproduksjon.

Kristiansund og Nordmøre Havn IKS eies av 11 kommuner, hvorav Kristiansund sin andel utgjør 38,0 prosent. Selskapet har tilhold i Kristiansund kommune. Selskapet har som formål å ivareta og samordne den kommunale havnevirksomheten i samarbeidsområdet. Kristiansund kommunes eierstrategi for selskapet er samfunnsøkonomisk motivert.

Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap – NIR eies av 9 kommuner, hvorav Kristiansund sin andel utgjør 38,7 prosent. Selskapet har tilhold i Kristiansund kommune. Selskapet ivaretar medlemskommunenes ulike avfallsordninger. Kristiansund kommunes eierstrategi for selskapet er samfunnsøkonomisk motivert.

Nordmøre Kriesenter IKS eies av syv kommuner, hvorav Kristiansund sin andel utgjør 52,0 prosent. Kristiansund kommune er vertskommune for selskapet. Selskapet tilbyr samarbeidskommunene tjenester som oppfyller kravene i kriesenterloven. Kristiansund kommunes eierstrategi for selskapet er effektivisering av tjenesteproduksjon.

1742

Æ ❤️ KRISTIA

A black and white photograph of a garden pond. On the left, a waterfall cascades over a rocky ledge into the pond. A stone wall, constructed from rectangular blocks, curves around the right and front of the pond. The background is filled with dense foliage and trees. The year '1992' is printed in large white digits in the upper center of the image.

1992

NSUND

ÅRSRAPPORT 2013

Kristiansund kommune - i medvind uansett vær

UTGIVER

Kristiansund kommune
Postboks 178
6501 Kristiansund N
Telefon 71 57 40 00
postmottak@kristiansund.kommune.no

www.kristiansund.no

ANSVARLIG REDAKTØR

Rådmann Just Ingebrigtsen

REDAKTØR

Vibeke Grønvik

DESIGN

www.osberget.no

KONSEPTFOTO

Øystein Torheim

TRYKKERI

BKGrafisk

PAPIR

Amber Graphic

